

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VÝVOJ OBYVATEĽSTVA

v Slovenskej republike a krajoch
v roku **2013**

Demo
-grafia
a sociálne štatistiky

2014

Demo
-grafia
a sociálne štatistiky

ISBN 978-80-8121-309-0

ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VÝVOJ OBYVATEL'STVA

v Slovenskej republike a krajocho
v roku **2013**

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Sekcia sociálnych štatistík a demografie

Miletičova 3

824 67 Bratislava 26

Slovenská republika

jún 2014

Informačný servis

Telefón : 02 / 50 23 63 39

02 / 50 23 63 35

Fax: 02 / 55 56 13 61

E-mail: info@statistics.sk

www.statistics.sk

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Číslo: 900-0051/2014

Kód: 020814
Okruh: Demografia a sociálna
štatistika
Dátum: jún 2014

Vývoj obyvateľstva v Slovenskej republike a krajoch v roku 2013

Sekcia sociálnych štatistík a demografie
Generálna riaditeľka sekcie: Ľudmila Ivančíková
Odbor štatistiky obyvateľstva
Kontaktná osoba: Zuzana Podmanická, tel. 02/502 36 770

2014

Autori publikácie: Michal Katuša
Zuzana Podmanická
Neonila Foltánová
Monika Procházková
Andrea Galvánková
Mária Katerínková

Grafická úprava: Klára Smutná

Objednávky zasielajte na adresu:

Štatistický úrad Slovenskej republiky
Informačný servis
Miletičova 3
824 67 Bratislava
Fax: 02/55561361
Tel.: 02/50236335

Rozmnožovanie obsahu tejto publikácie, ako aj jednotlivých jej častí v pôvodnej alebo upravenej podobe na komerčné účely je možné len s písomným súhlasom Štatistického úradu SR. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Obsah

Úvod.....	5
1. Demografický vývoj	6
2. Demografické procesy.....	8
2.1. Pôrodnosť a plodnosť.....	8
2.2. Sobášnosť.....	14
2.3. Rozvodovosť	19
2.4. Potratovosť	23
2.5. Úmrtnosť	26
2.6. Migrácia	31
3. Štruktúry obyvateľstva.....	35
3.1. Štruktúra podľa pohlavia	35
3.2. Štruktúra podľa veku	37
3.3. Štruktúra podľa rodinného stavu	41
3.4. Štruktúra podľa národnosti	44
4. Pohyb obyvateľstva	45
5. Regionálne porovnanie – kraje, Bratislava, Košice, mesto/vidiek	47
5.1. Populačné procesy.....	47
5.2. Populačné štruktúry.....	61
5.3. Pohyb obyvateľstva.....	76
6. Regionálne porovnanie – okresy	81
6.1. Populačné procesy.....	81
6.2. Populačné štruktúry.....	97
6.3. Pohyb obyvateľstva.....	102
7. Regionálne porovnanie – obce	108
8. Medzinárodné porovnanie	117
9. Prognóza obyvateľstva SR do roku 2060	126
Záver.....	128
Literatúra	129
Zdroje dát.....	129
Prílohy	130
Zoznam tabuliek a grafov	145

Úvod

Predkladaná publikácia charakterizuje demografický pohyb v Slovenskej republike v roku 2013 v kontexte jeho vývoja za posledných 10 rokov od roku 2003. Rovnako tabuľky uvádzané v texte obsahujú údaje od roku 2003. Grafické znázornenie základných populačných procesov pokrýva obdobie rokov 1950 – 2013.

Publikácia je okrem úvodu a záveru rozdelená do deviatich kapitol. V prvej kapitole sú analyzované základné zmeny vo vývoji obyvateľstva SR. V druhej kapitole sú analyzované základné demografické procesy - pôrodnosť, plodnosť, sobášnosť, rozvodovosť, potratovosť, úmrtnosť a migrácia a ich zmeny v sledovanom období. Tretia kapitola sa zaoberá štruktúrami obyvateľov podľa pohlavia, veku, rodinného stavu, národnosti. Štvrtá kapitola prináša prehľad o prirodzenom a migračnom pohybe obyvateľov a jeho prírastkoch. Ďalšie kapitoly sú venované regionálnemu porovnaniu na úrovni krajov, okresov, obcí, porovnaniu mestského a vidieckeho obyvateľstva a medzinárodnému porovnaniu na úrovni Európskej únie.

Prílohová časť obsahuje tabuľky vývoja vybraných demografických charakteristík na úrovni okresov SR v rokoch 2003 – 2013.

Údaje uvedené v publikácii boli získané zo spracovania štátnych štatistických hlásení radu OBYV 1-5/12 v rámci Programu štátnych štatistických zisťovaní. Údaje o potratoch boli prevzaté z rezortného výkazníctva Ministerstva zdravotníctva SR zabezpečeného Národným centrom zdravotníckych informácií v Bratislave a následne spracované Štatistickým úradom SR. Údaje pre medzinárodné porovnanie boli prevzaté z databáz Eurostatu.

1. Demografický vývoj

V roku 2013 žilo na Zemi viac ako 7,1 miliardy obyvateľov. Z hľadiska rastového trendu prvú miliardu dosiahol svet na začiatku 19. storočia (1804), druhú v roku 1927, tretiu o 33 rokov neskôr (v roku 1960). Potom začal výrazný populačný rast a početnosť svetovej populácie sa zvyšovala o ďalšiu miliardu obyvateľov každých 12 – 13 rokov.

V Európskej únii bol rok 2011 rokom sčítaní obyvateľstva. Cenzus prebehol v každom členskom štáte, čím sa aktualizovali údaje o stavoch, štruktúrach a ďalších charakteristikách obyvateľstva v EÚ. Podľa predbežných odhadov mala v roku 2013 Európska únia 507 miliónov obyvateľov, tí tak tvorili 7 % svetovej populácie.

Slovenská republika mala k 21. 05. 2011, t. j. k rozhodujúcemu okamihu ostatného sčítania, 5 397 036 obyvateľov s trvalým pobytom. V roku 1869, ktorý bol rokom prvého moderného sčítania ľudu, žilo na území dnešného Slovenska 2 482 tis. obyvateľov. Z hľadiska vývoja na zdvojnásobenie tohto počtu potrebovala slovenská populácia vyše 110 rokov, 5 miliónov obyvateľov bolo dosiahnutých v roku 1981. Najvyššie tempo prírastku zaznamenalo Slovensko v obdobiach po prvej svetovej vojne, v 50-tych a 70-tych rokoch dvadsiateho storočia. V poslednom medzicenzovom období mala Slovenská republika iba minimálne tempo rastu, a to 0,3 %.

T 1 Vývoj početnosti slovenskej populácie podľa moderných sčítaní, 1869 – 2011

Ukazovateľ	Dátum sčítania														
	31.12. 1869	31.12. 1880	31.12. 1890	31.12. 1900	31.12. 1910	15. 2. 1921	1.12. 1930	4.10. 1946	1. 3. 1950	1. 3. 1961	1.12. 1970	1.11. 1980	3. 3. 1991	26.5. 2001	21.5. 2011
Počet obyvateľov (tis.)	2 482	2 478	2 595	2 783	2 917	2 994	3 324	3 328	3 442	4 174	4 537	4 991	5 274	5 379	5 397
Tempo prírastku (%)		-0,2	4,7	7,2	4,8	2,6	11,0	0,1	3,4	21,3	8,7	10,0	5,7	2,0	0,3

Vzhľadom na to, že systém demografickej štatistiky v Slovenskej republike sa odvíja od výsledkov jednotlivých sčítaní obyvateľov, aj v roku 2011 boli do spracovania údajov demografickej štatistiky implementované údaje zistené pri sčítaní v máji 2011, tzn. údaje zo sčítania boli rebilancované spätne k 1. januáru 2011 a následne bilancované na základe demografického pohybu obyvateľstva v roku 2011 získaného zo štandardného demografického zisťovania (hlásenia o narodení, úmrtí, sťahovaní).

K 31. decembru 2013 mala Slovenská republika 5 415 949 obyvateľov, z nich 2 776 889 bolo žien.

Narodilo sa 54 823 živých detí (o 712 menej ako v roku 2012) a zomrelo 52 089 osôb (o 348 menej ako v roku 2012).

Uzavretých bolo 25 491 manželstiev a rozviedlo sa 10 946 manželských dvojíc. V porovnaní s rokom 2012 bol počet sobášov nižší o 515. Na 100 uzavretých manželstiev pripadlo 43 rozvodov (47 v roku 2010, 43 v roku 2011 a 42 v roku 2012). Počet rozvedených manželstiev bol 10 946, čo je v porovnaní s rokom 2012

o 2 rozvedené manželstvá menej. Celkovo počet rozvedených manželstiev od roku 2008 klesá.

Trend zvyšovania prirodzeného prírastku obyvateľstva sa po roku 2011 zastavil a v posledných dvoch rokoch má už klesajúcu tendenciu. V roku 2013 dosiahol prirodzený prírastok hodnotu 2 734 a bol tak o 364 osôb nižší než v roku 2012. Zahraničnou migráciou získala Slovenská republika 2 379 osôb, o 1 037 osôb menej v porovnaní s rokom 2012. Celkový prírastok obyvateľstva dosiahol hodnotu 5 113 osôb (o 1 401 menej ako v roku 2012).

Hlavným demografickým vývojovým trendom zostáva starnutie slovenskej populácie. Príčinou je predovšetkým zásadná zmena reprodukčného správania, ktorá viedla k tomu, že plodnosť populácie Slovenska sa dostala pod úroveň jednoduchšej reprodukcie a následne sa začala transformácia vekovej štruktúry vedúca k regresívnej populačnej štruktúre a populačnému starnutiu. Svoj podiel na starnutí populácie má, samozrejme aj zlepšovanie zdravotnej starostlivosti a predlžovanie života jednotlivcov, čo dlhodobo potvrdzuje nárast strednej dĺžky života pri narodení.

Demografický vývoj na Slovensku v roku 2013 je v porovnaní s rokom 2012 charakterizovaný stabilizáciou demografických procesov pôrodnosti, sobášnosti, rozvodovosti, potratovosti a úmrtnosti.

Aj naďalej pokračuje zvyšovanie strednej dĺžky života i keď v rámci krajín EÚ 28 dosahuje stredná dĺžka života pri narodení stále jedny najnižších hodnôt.

Predlžovaním strednej dĺžky života v slovenskej populácii a stále nízkou plodnosťou sa zintenzívňuje starnutie obyvateľstva.

T 2 Počet a hustota obyvateľov SR, 2003 – 2013

Rok	Počet obyvateľov				Počet obyvateľov na 1 km ² (prepočet na stredný stav)
	stredný (priemerný) stav obyvateľstva		stav k 31. 12.		
	spolu	z toho ženy	spolu	z toho ženy	
2003	5 378 950	2 768 078	5 380 053	2 768 929	109,7
2004	5 382 574	2 770 261	5 384 822	2 771 332	109,8
2005	5 387 285	2 772 373	5 389 180	2 773 308	109,9
2006	5 391 184	2 774 260	5 393 637	2 775 353	109,9
2007	5 397 766	2 776 671	5 400 998	2 777 871	110,1
2008	5 406 972	2 780 077	5 412 254	2 782 450	110,3
2009	5 418 374	2 784 946	5 424 925	2 787 987	110,5
2010	5 431 024	2 791 128	5 435 273	2 793 033	110,8
2011	5 398 384	2 769 922	5 404 322	2 772 570	110,1
2012	5 407 579	2 773 714	5 410 836	2 774 857	110,3
2013	5 413 393	2 775 873	5 415 949	2 776 889	110,4

2. Demografické procesy

2.1. Pôrodnosť a plodnosť

Pôrodnosť a plodnosť patrí medzi základné demografické procesy, ktoré spolu s úmrtnosťou výrazným spôsobom ovplyvňujú populačný rast. Od vývoja pôrodnosti závisí budúcnosť spoločnosti.

Európa bola dlhodobo historicky rozdelená na dve časti z hľadiska rodinného a reprodukčného správania. Tieto dva modely popísal Hajnal (1962) a v určitých obmenách zotrvali až do konca 20. storočia. Koncom 20. storočia sa v Európe uvedené modely správania začali vyvíjať rozdielne. Pre západné krajiny bol typický pokles úrovne plodnosti a zvyšovanie veku matky pri pôrode a ďalšie zmeny v rodinnom a reprodukčnom správaní, ktoré boli neskôr sumárne nazvané druhým demografickým prechodom (Van de Kaa 1987, 2001; Leathage 2001). Naopak, pre krajiny východného bloku bola charakteristická vysoká úroveň plodnosti a pôrody žien v nižšom veku, stimulované aj opatreniami vtedajších vlád.

Na Slovensku sa začal pokles plodnosti a pôrodnosti koncom 80-tych rokov. Zmeny spojené s druhým demografickým prechodom sa začali prejavovať hlavne po roku 1989. V jednotlivých časových etapách pokračoval tento pokles s rôznou intenzitou až do začiatku 21. storočia a trvá dodnes, čím došlo k výraznej zmene reprodukčných pomerov. Vo všeobecnosti sa dá povedať, že čím neskôr sa začnú zmeny spojené s demografickým prechodom, tým rýchlejšie a intenzívnejšie prebiehajú. Od 90-tych rokov úhrnná plodnosť postupne klesala až pod hodnotu „nízkej plodnosti“ (1,5). V rokoch 2000 – 2007 klesla úhrnná plodnosť pod hranicu „veľmi nízkej plodnosti“ (1,3)¹. V roku 2006 sa hodnoty ukazovateľa úhrnnej plodnosti začali pomaly zvyšovať a v roku 2008 sa úhrnná plodnosť opäť dostala nad hranicu „veľmi nízkej plodnosti“. V súčasnosti sa úhrnná plodnosť pohybuje okolo hodnoty 1,34 (v roku 2012 a 2013). Ide o mierny pokles, avšak trend pozvoľného zvyšovania intenzity a oživenia plodnosti je zachovaný (Graf 3). Oživenie plodnosti je spôsobené predovšetkým realizáciou odložených pôrodov a spomalením rastu priemerného veku žien pri pôrode, obdobie zmien v reprodukčnom správaní sa pomaly končí a v populácii SR sledujeme „nové“ rodinné a reprodukčné správanie.

Z hľadiska reprodukcie generácií od začiatku 90-tych rokov ženy nezabezpečujú za seba adekvátnu náhradu. Úroveň náhrady od roku 2003 mierne narástla na úroveň 0,71 dievčaťa na 1 ženu (hrubá miera reprodukcie) v roku 2011. V súvislosti so zmenou metodiky zisťovania narodených detí ukazovatele reprodukcie v roku 2012 mierne klesli na 0,65 (hrubá miera reprodukcie) a 0,64 (čistá miera reprodukcie). Rok 2013 bol rokom stabilizácie ukazovateľov plodnosti. Hrubá miera reprodukcie ostala na úrovni 0,65, čistá miera reprodukcie na úrovni 0,65 a úhrnná plodnosť na úrovni 1,34 živonarodeného dieťaťa na ženu vo fertilnom veku. Pri súčasnej úrovni plodnosti a úmrtnosti v priebehu jednej generácie ubudne 35 % potenciálnych matiek (čistá miera reprodukcie).

Ukazovatele pôrodnosti, plodnosti a reprodukcie ostávajú v porovnaní s rokom 2012 na rovnakej úrovni, je pravdepodobné, že úroveň pôrodnosti na Slovensku sa dostáva na stabilnú úroveň, po zmenách v rodinnom a reprodukčnom správaní, ktoré prebiehajú od začiatku 90-tych rokov 20. storočia.

¹ Termíny „nízka plodnosť“ (pod 1,5) a „veľmi nízka plodnosť“ (pod 1,3) boli zavedené v 90. rokoch 20. storočia, keď došlo k výraznému poklesu plodnosti v mnohých krajinách Európy (Kohler, Billari, Ortega, 2002).

Naznačuje to aj graf 2, ktorý zobrazuje „očistené“ počty narodených a úhrnné plodnosti v rokoch 2004 – 2013, od vplyvu narodených detí v zahraničí, keďže od roku 2012 Štatistický úrad SR nezapočítava do počtu narodených narodené deti v zahraničí matkám, ktoré majú trvalý pobyt na Slovensku. Táto zmena spôsobila výrazný prepád mier pôrodnosti, plodnosti a reprodukcie medzi rokmi 2011 a 2012. Na grafe č. 2 však môžeme vidieť stabilizáciu úhrnnej plodnosti bez detí narodených v zahraničí na úrovni okolo 1,34 dieťaťa na ženu vo fertilnom veku. Po započítaní detí narodených v zahraničí by hodnota úhrnnej plodnosti v roku 2012 dosiahla 1,46 a v roku 2013 1,47 dieťaťa na ženu vo fertilnom veku.

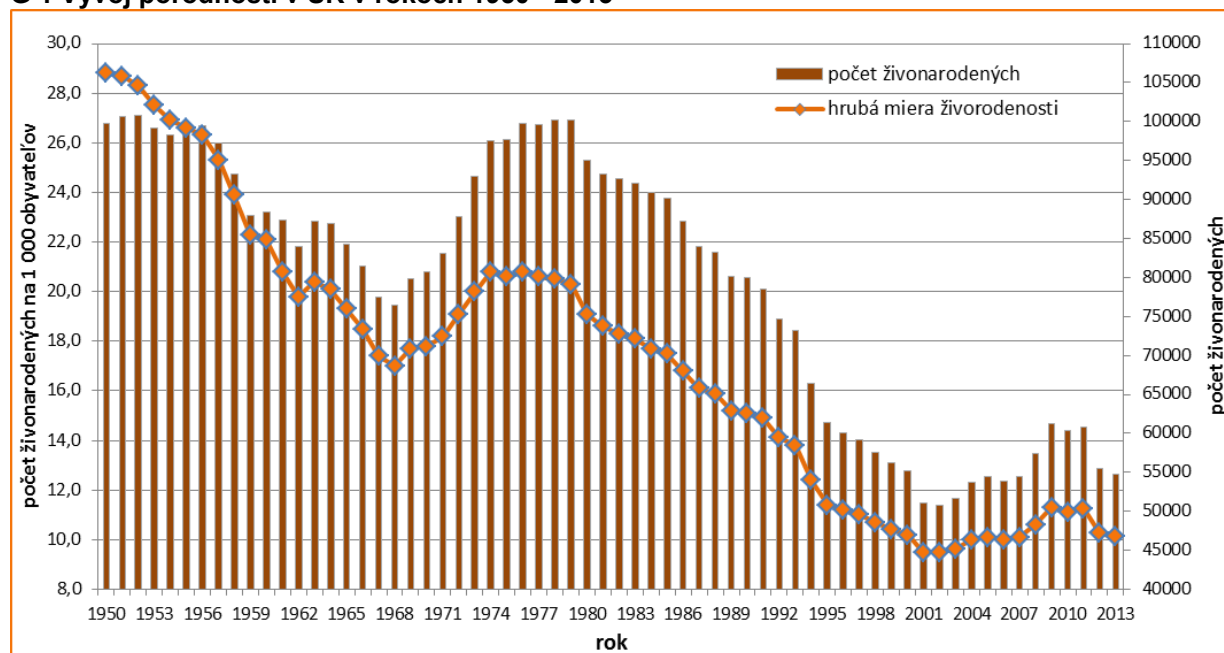
T 3 Miery reprodukcie a plodnosti v SR, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hrubá miera reprodukcie	0,58	0,60	0,61	0,60	0,61	0,64	0,68	0,69	0,71	0,65	0,65
Čistá miera reprodukcie	0,58	0,60	0,60	0,60	0,60	0,64	0,68	0,68	0,70	0,64	0,65
Úhrnná plodnosť žien	1,20	1,24	1,25	1,24	1,25	1,32	1,41	1,40	1,45	1,34	1,34

Aj z hľadiska počtu narodených môžeme sledovať trend stabilizácie pôrodnosti. V roku 2013 sa na Slovensku narodilo 54 986 detí, z toho bolo 54 823 živonarodených. V porovnaní s rokom 2012 ide iba o mierny pokles, o 712 živonarodených detí. Už spomínaná intenzita plodnosti vyjadrená úhrnnou plodnosťou ostala v roku 2013 na rovnakej úrovni 1,34 dieťaťa na jednu ženu vo fertilnom veku, tak ako v roku 2012. Ukazovateľ hrubej miery pôrodnosti zaznamenal v porovnaní s rokom 2012 iba mierny pokles na 10,1 ‰.

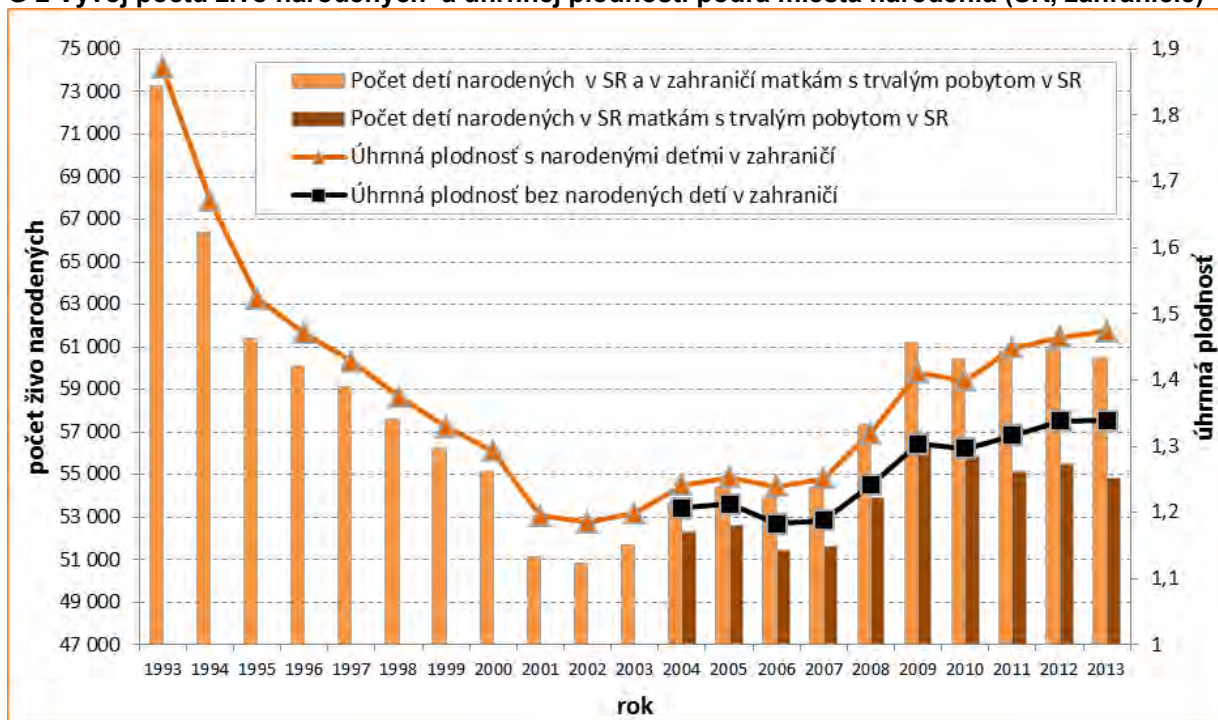
Podiel mŕtvonarodených detí na celkovom počte narodených predstavoval 0,3 % (163). Z celkového počtu narodených detí bolo 28 150 chlapcov a 26 836 dievčat. Podiel narodených chlapcov sa v porovnaní s rokom 2012 znížil o 0,4 bodu na 51,2 %. Počet mŕtvonarodených na 1 000 narodených predstavoval 3 ‰ a hodnota tohto ukazovateľa v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 mierne klesla.

G 1 Vývoj pôrodnosti v SR v rokoch 1950 - 2013

T 4 Vybrané charakteristiky pôrodnosti v SR, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Narodení spolu	51 930	53 958	54 625	54 122	54 631	57 586	61 445	60 599	61 003	55 715	54 986
v tom:											
živo	51 713	53 747	54 430	53 904	54 424	57 360	61 217	60 410	60 813	55 535	54 823
mŕtvo	217	211	195	218	207	226	228	189	190	180	163
Živonarodení na 1 000 obyvateľov	9,6	10,0	10,1	10,0	10,1	10,6	11,3	11,1	11,3	10,3	10,1
Mŕtvonarodení na 1 000 narodených	4,2	3,9	3,6	4,0	3,8	3,9	3,7	3,1	3,1	3,2	3,0
Priemerný vek živorodičky:											
spolu	26,95	27,19	27,51	27,78	28,07	28,31	28,59	28,83	29,13	29,11	29,22
v 1. poradí	24,88	25,26	25,66	25,97	26,30	26,59	26,95	27,31	27,78	27,29	27,43

G 2 Vývoj počtu živo narodených a úhrnnej plodnosti podľa miesta narodenia (SR, zahraničie)

V roku 2013 bol priemerný vek žien pri pôrode 29,2 roka. V porovnaní s rokom 2003 sa zvýšil o 2,3 roka. Výraznejší je nárast priemerného veku prvorodičiek (o 2,5 roka v porovnaní so začiatkom sledovaného obdobia). V súčasnosti ženy na Slovensku rodia svoje prvé dieťa v priemere ako 27-ročné. Zvyšovanie priemerného veku žien pri pôrode signalizuje stále prebiehajúce zmeny v rodinnom a reprodukčnom správaní spojené s druhým demografickým prechodom. So zvyšujúcim sa vekom sa taktiež znižuje schopnosť žien otehotnieť a donosiť dieťa.

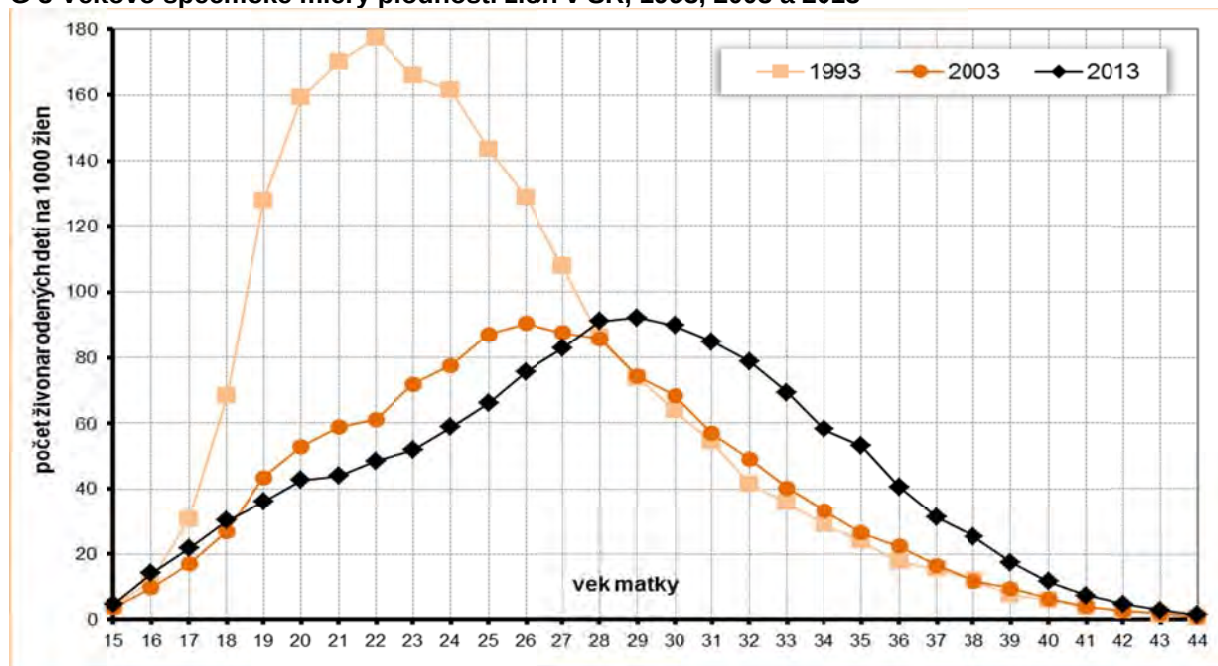
Zo skúmania pôrodnosti podľa veku matky vyplýva, že najviac detí sa rodí matkám vo veku 25 – 29 rokov a 30- – 34-ročným. Počet narodených detí matkám vo vekovej kategórii 25 – 29-ročných sa v celom sledovanom období pohyboval v počtoch nad 19 tisíc, až v posledných dvoch rokoch zaznamenávame mierny pokles narodených na 17 tisíc. Vo vekovej kategórii 30- – 34-ročných žien dochádza od roku 2003 k výraznému nárastu počtu narodených detí z 9,5 tisíc na 19 tisíc v roku 2011. Po roku 2011 zaznamenávame tak ako u vekovej kategórie 25- – 29-ročných mierny pokles počtu narodených na takmer 17 tisíc.

Vo všetkých starších vekových kategóriách (nad 35 rokov) sa počet matiek zvyšoval počas celého sledovaného obdobia.

T 5 Živonarodení podľa veku matky v SR, 2003 – 2013

Vek matky	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet živo narodených detí vo veku matky											
-14	33	35	35	35	38	36	31	45	41	48	38
15 – 19	4 331	4 194	4 080	3 986	3 979	4 059	3 987	4 017	3 653	3 417	3 325
20 – 24	14 634	14 455	13 397	12 332	11 628	11 606	11 728	10 861	10 265	9 426	9 265
25 – 29	19 365	20 099	20 354	19 473	19 047	19 444	20 372	19 252	19 067	17 594	17 033
30 – 34	9 567	10 853	12 151	13 394	14 525	16 237	17 941	18 411	19 153	16 862	16 609
35 – 39	3 158	3 384	3 688	3 954	4 398	5 116	6 132	6 748	7 445	7 106	7 444
40 – 44	598	708	691	694	772	811	978	1025	1116	1036	1076
45 – 49	25	18	34	33	36	48	45	49	68	45	33
50+	2	1	0	3	1	3	3	2	5	1	0
Spolu 15-49	51 678	53 711	54 395	53 866	54 385	57 321	61 183	60 363	60 767	55 535	54 823
živonarodení na 1 000 žien vo veku											
15 – 19	20,5	20,2	20,2	20,2	20,6	21,5	21,8	22,9	22,0	21,6	22,0
20 – 24	64,7	65,0	61,0	56,6	54,0	54,8	56,4	53,5	52,3	49,0	49,2
25 – 29	85,2	87,2	88,0	84,6	83,4	86,0	91,4	87,3	89,4	83,4	81,9
30 – 34	50,3	54,6	58,6	62,1	65,3	71,5	77,9	79,6	85,7	76,1	76,1
35 – 39	17,0	18,6	20,5	22,0	24,0	26,9	30,9	32,6	35,4	32,8	33,7
40 – 44	3,1	3,7	3,6	3,6	4,1	4,4	5,4	5,7	6,3	5,8	5,8
45 – 49	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4	0,2	0,2
Spolu 15 – 49	35,8	37,3	37,9	37,7	38,2	40,4	43,2	42,9	44,2	40,7	40,5

G 3 Vekovo špecifické miery plodnosti žien v SR, 1993, 2003 a 2013

Štruktúra živonarodených detí podľa poradia sa v porovnaní s rokom 2012 výrazne nezmenila. V roku 2013 sa takmer polovica živonarodených detí rodí v prvom poradí. Podiely narodených detí 2. poradia mierne rastú najmä z dôvodu realizácie odložených pôrodov, vzhľadom na to, že ženy odkladali hlavne pôrody 2. poradia. Podiely narodených v 4., 5. a vyššom poradí dlhodobo klesajú. V slovenskej spoločnosti začínajú prevládať jedno- a dvojdetné rodiny, štvor- a viacpočetné rodiny sú v súčasnosti menej časté.

T 6 Živonarodení podľa poradia v SR, 2003 – 2013

Rok	Živonarodení spolu	v tom v poradí					Živonarodení mimo manželstva
		1	2	3	4	5+	
2003	51 713	23 622	16 577	6 036	2 456	3 022	12 073
2004	53 747	25 156	16 769	6 239	2 452	3 131	13 319
2005	54 430	25 250	17 336	6 220	2 484	3 140	14 136
2006	53 904	25 239	17 160	6 111	2 396	2 998	14 820
2007	54 424	25 697	17 435	6 139	2 195	2 958	15 666
2008	57 360	27 857	17 958	6 289	2 318	2 938	17 287
2009	61 217	29 444	19 565	6 872	2 353	2 983	19 324
2010	60 410	29 537	18 897	6 756	2 284	2 936	19 912
2011	60 813	30 463	18 749	6 495	2 195	2 911	20 703
2012	55 535	25 234	19 016	6 365	2 176	2 744	19 632
2013	54 823	25 113	18 773	6 252	2 103	2 582	20 276
štruktúra (v %)							
2003	100,0	45,7	32,1	11,7	4,7	5,8	23,3
2004	100,0	46,8	31,2	11,6	4,6	5,8	24,8
2005	100,0	46,4	31,9	11,4	4,5	5,8	26,0
2006	100,0	46,8	31,8	11,3	4,5	5,6	27,5
2007	100,0	47,2	32,0	11,3	4,0	5,5	28,8
2008	100,0	48,6	31,3	11,0	4,0	5,1	30,1
2009	100,0	48,1	32,0	11,2	3,8	4,9	31,6
2010	100,0	48,9	31,3	11,2	3,8	4,9	33,0
2011	100,0	50,1	30,8	10,7	3,6	4,8	34,0
2012	100,0	45,4	34,2	11,5	3,9	4,9	35,4
2013	100,0	45,8	34,2	11,4	3,8	4,7	37,0

Počet živonarodených detí podľa poradia sa v porovnaní s rokom 2012 výrazne nezmenil a aj štruktúra narodených detí podľa poradia ostala nezmenená. Najväčší rozdiel bol zaznamenaný pri živonarodených deťoch v druhom poradí a v 5. a vyššom poradí. V druhom poradí bol medziročný pokles 243 detí a v 5. a vyššom poradí 162.

V porovnaní s rokom 2003 došlo k najvýraznejším zmenám v skupine živonarodených detí v druhom poradí. Ich podiel sa v roku 2013 zvýšil o 2,1 bodu. Podiel narodených detí 1. poradia dosiahol v roku 2013 hodnotu takmer rovnakú ako v roku 2003. Podiely detí narodených v 3., 4. a 5. a vyššom poradí sa za posledných 10 rokov znížili. Najvýraznejšie v porovnaní s rokom 2003 poklesol podiel v skupine živonarodených detí 5. a vyššieho poradia poradia (o 1,1 bodu).

Počet živonarodených detí, ktoré sa narodili mimo manželstva, v roku 2013 oproti roku 2012 mierne vzrástol (o 644 narodených), a v percentuálnom vyjadrení zaznamenal nárast o 1,6 bodu na 37 %. Z hľadiska legitimacy narodených možno konštatovať, že v slovenskej populácii sa stále zachováva zákonitosť vyššej manželskej plodnosti.

Počet detí narodených v manželstve, ale počatých pred jeho uzavretím (deti narodené v prvom poradí do 8 mesiacov po sobáší), v sledovanom období klesal. Kým v roku 2003 bolo 42,9 % detí narodených v prvom poradí počatých pred sobášom, v roku 2013 ich bolo 32,7 % (medziročný pokles o 1,9 bodu). Znižovanie podielu detí narodených v manželstve, ale počatých pred jeho uzavretím, v porovnaní s rokom 2003 možno pripísať predovšetkým zvyšovaniu spoločenskej akceptovateľnosti partnerského spolužitia, takže časť párov pokračuje vo vzťahu bez manželského zväzku i v prípade očakávania, resp. narodenia dieťaťa.

Na pôrodnosť má vplyv aj zvyšovanie vzdelanostnej kvalifikácie obyvateľstva v dôsledku meniacich sa nárokov trhu práce. Rastie podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí, čím sa priamo predlžuje fáza vzdelávania a udalosti súvisiace s reprodukciou sa odkladajú do vyššieho veku (nárast priemerného veku pri pôrode a pri 1. pôrode). V roku 2013 v porovnaní so začiatkom sledovaného obdobia stúpol podiel vysokoškolsky vzdelaných matiek v manželstve zo 16 % na 43,6 % a celkovo z 13 % na 34,2 %. Najvyšší počet i podiel detí sa rodí matkám so stredoškolským vzdelaním s maturitou (35,3 %), ale iba o jeden percentuálny bod viac ako narodených detí matkám s vysokoškolským vzdelaním. Najmenší podiel narodených detí je u matiek so stredoškolským vzdelaním bez maturity (12,1 %).

2.2. Sobášnosť

Populačný vývoj a rodina sú úzko prepojené. V rodinnom správaní sa v konečnom dôsledku prejavujú všetky zmeny, ktoré nastali v demografickom vývoji a boli podmienené spoločenskou situáciou v krajine. K demografickým procesom týkajúcim sa rodiny patrí sobášnosť, pôrodnosť, rozvodovosť a úmrtnosť.

Štatistika sobášnosti v Slovenskej republike sa zaoberá početnosťou vzniku manželstiev na základe zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. a analýzou charakteristík osôb, ktoré vstupujú do manželstva.

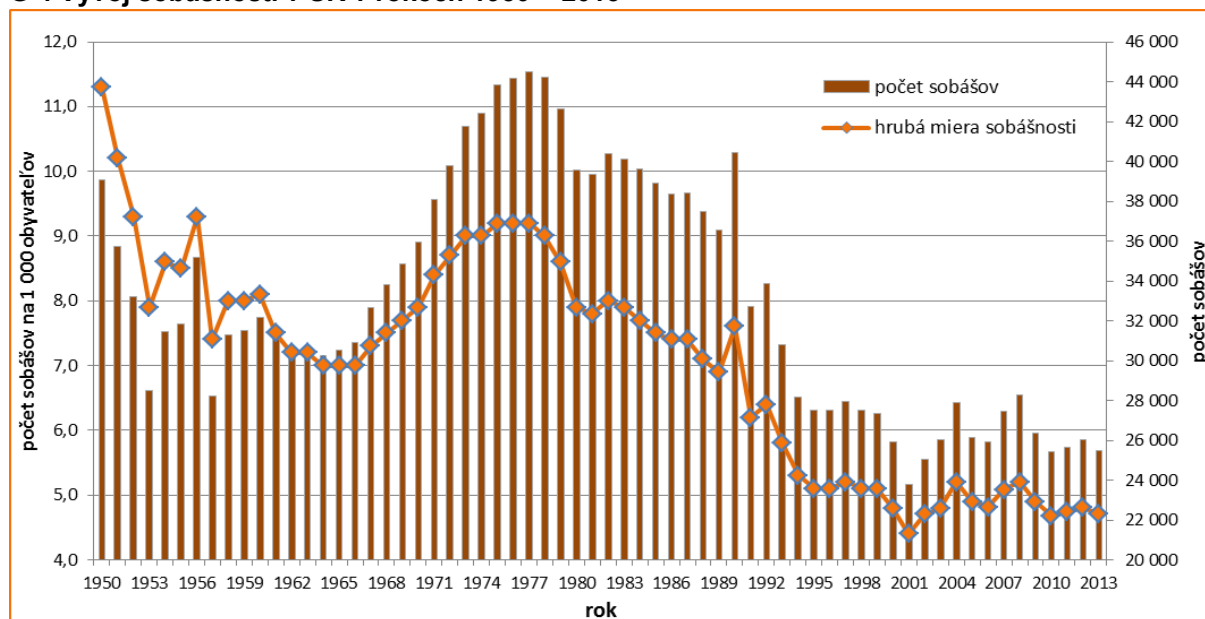
V priebehu roka 2013 vstúpilo do manželstva 25 491 párov. V porovnaní s rokom 2003 klesol počet uzavretých manželstiev o 511. Po výraznejšom poklese počtu sobášov po roku 2008 ostáva počet sobášov a aj hrubá miera sobášnosti už piaty rok po sebe pod hodnotou 5 ‰, ale na relatívne stabilnej úrovni. Medziročne klesla hrubá miera sobášnosti o 0,1 bodu na 4,7 ‰ a počet sobášov klesol o 515 (tab. č. 7, graf č. 5).

T 7 Charakteristiky sobášnosti obyvateľstva SR, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet sobášov	26 002	27 885	26 149	25 939	27 437	28 293	26 356	25 415	25 621	26 006	25 491
Počet sobášov na 1 000 obyvateľov	4,8	5,2	4,9	4,8	5,1	5,2	4,9	4,7	4,7	4,8	4,7
Priemerný vek pri sobáši:											
muži	29,5	29,6	30,5	31,0	31,2	31,4	31,7	31,9	32,4	32,6	32,9
ženy	26,5	26,7	27,4	27,9	28,2	28,4	28,6	28,8	29,4	29,6	29,9
Priemerný vek vzájomne slobodných:											
muži	27,2	27,6	28,2	28,5	28,6	28,9	29,2	29,5	29,9	30,1	30,2
ženy	24,6	25,0	25,6	25,8	26,1	26,3	26,6	26,9	27,2	27,4	27,6

Podobne ako pri pôrode, aj pri uzatváraní manželstva pokračoval v roku 2012, rovnako u mužov ako aj u žien, trend zvyšovania priemerného veku pri sobáši ako prejav určitej zmeny postoja mladej generácie k manželstvu. Priemerný vek mužov pri sobáši dosiahol 32,9 roka, ženy sa vydávali priemerne vo veku 29,9 roka. Medziročný nárast priemerného veku pri sobáši bol 0,3 roka u mužov aj u žien. Priemerný vek vzájomne slobodných bol u ženíchov 30,2 (medziročný nárast o 0,1) a u neviest 27,6 (medziročný nárast o 0,2).

G 4 Vývoj sobášnosti v SR v rokoch 1950 – 2013

T 8 Sobáše podľa veku snúbencov v SR, 2003 – 2013

Ženísi									
Rok	Spolu	v tom vo veku							
		-19	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 44	45 – 49	50+
2003	26 002	499	6 706	10 659	4 065	1 677	885	531	980
2004	27 885	724	6 772	11 309	4 811	1 789	891	583	1 006
2005	26 149	520	5 055	10 582	5 239	1 971	1 025	675	1 082
2006	25 939	483	4 232	10 303	5 814	2 161	1 134	675	1 137
2007	27 437	504	4 247	10 569	6 515	2 395	1 202	734	1 271
2008	28 293	435	4 019	10 685	7 266	2 590	1 218	770	1 310
2009	26 356	455	3 419	9 642	7 106	2 627	1 136	721	1 250
2010	25 415	438	3 021	8 942	7 239	2 754	1 149	709	1 163
2011	25 621	437	2 688	8 671	7 447	3 008	1 272	755	1 343
2012	26 006	420	2 481	8 666	7 565	3 438	1 326	762	1 348
2013	25 491	431	2 429	8 124	7 417	3 512	1 388	733	1 457

Nevesty									
Rok	Spolu	v tom vo veku							
		-19	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 44	45 – 49	50+
2003	26 002	2 146	10 911	8 533	2 227	844	486	367	488
2004	27 885	2 355	10 876	9 584	2 650	966	511	384	559
2005	26 149	1 752	9 027	9 586	3 294	998	515	401	576
2006	25 939	1 649	8 001	9 858	3 629	1 148	598	422	634
2007	27 437	1 597	8 101	10 336	4 296	1 308	653	462	684
2008	28 293	1 465	8 054	10 714	4 690	1 475	688	486	721
2009	26 356	1 399	6 768	10 282	4 643	1 534	625	421	684
2010	25 415	1 300	5 866	10 207	4 736	1 640	632	379	655
2011	25 621	1 191	5 439	10 147	5 082	1 789	733	444	796
2012	26 006	1 024	5 324	10 305	5 394	1 926	775	475	783
2013	25 491	1 063	4 807	10 039	5 327	2 169	784	472	830

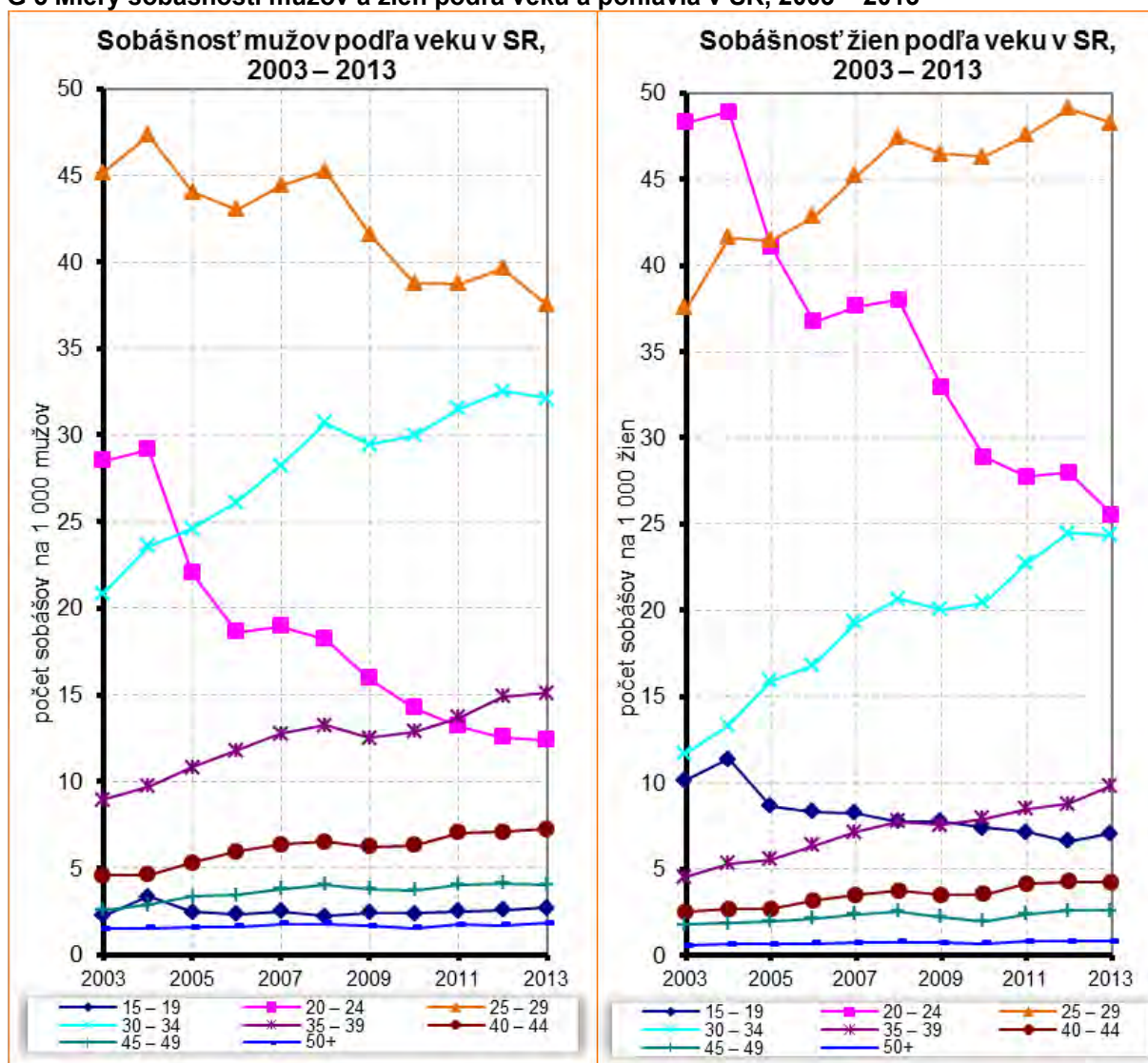
Početne sa najviac manželstiev uzatvára vo vekovej kategórii 25 – 29 rokov. Podiel mužov tejto vekovej skupiny predstavoval 31,9 % a podiel žien 39,4 % z celkového počtu sobášov. V skupine 25- až 29-ročných mužov bol zaznamenaný najvyšší počet i podiel uzavretých manželstiev počas celého sledovaného obdobia. V rokoch 2003 a 2004 sa ženy sobášili najviac vo veku 20 – 24 rokov. Od roku 2005 je na Slovensku najvyšší podiel neviest v už spomínanej vekovej kategórii 25 – 29 rokov. Aj to svedčí o prebiehajúcich zmenách v maritálnom správaní slovenskej spoločnosti.

Najvyššiu intenzitu sobášnosti zaznamenávame vo vekovej skupine 25- – 29-ročných, a to u oboch pohlaví. Vekovo špecifická miera sobášnosti u mužov dosiahla v tejto vekovej skupine 37,5 ‰, u žien 48,2 ‰. Dlhodobo a výrazne však narastá miera sobášnosti 30- – 34-ročných mužov aj žien. Medzi rokmi 2003 a 2013 narástla miera sobášnosti 30- – 34-ročných mužov z 20,9 ‰ na 32,1 ‰ a žien z 11,7 ‰ na 24,4 ‰.

Najvýraznejšie rozdiely medzi ženíchmi a nevestami sú vo veku do 19 rokov, kde je počet neviest takmer trojnásobne vyšší než počet ženíchov a v kategórii 20- – 24-ročných je počet neviest viac ako dvojnásobný v porovnaní s počtom ženíchov. Vo vyšších vekových skupinách je naopak podiel ženíchov vyšší než podiel neviest.

U mužov sa postupne vyrovnáva početnosť sobášov vo vekovej kategórii 30- až 34-ročných a vo vekovej kategórii 25- – 29-ročných. Počty sobášov vo všetkých vekových kategóriách do 34 rokov sa v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 znížili tak u mužov ako aj u žien, v starších vekových skupinách došlo k zvýšeniam početností i podielov uzavretých manželstiev tak u mužov, ako aj u žien.

G 5 Miery sobášnosti mužov a žien podľa veku a pohlavia v SR, 2003 – 2013

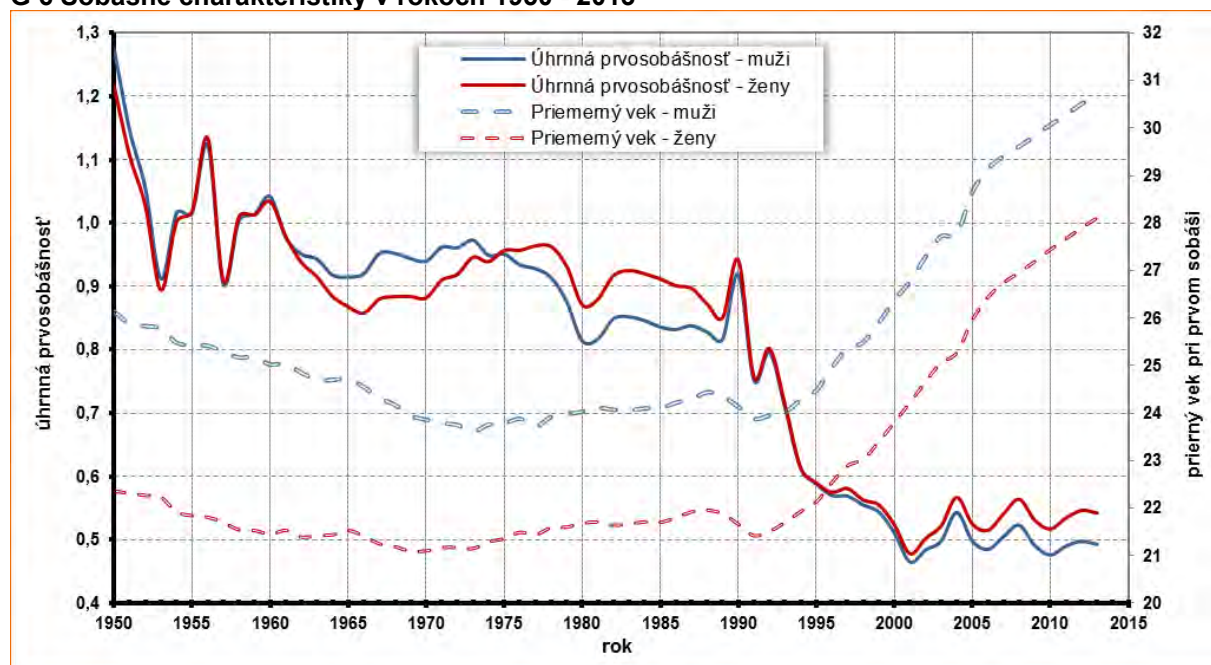

Z hľadiska rodinného stavu snúbencov sa prvosobášnosť v Slovenskej republike dlhodobo pohybovala okolo 90 %. Od roku 1991 je u mužov a od roku 1997 aj u žien pod hranicou 90 %. V roku 2013 predstavoval podiel sobášov vzájomne

slobodných 79,3 % (20 219) z celkového počtu sobášov (25 491). Podiel prvosobášiacich sa mužov v roku 2013 bol 85,4 % a prvosobášiacich sa žien 86,9 %.

Medziročne sa úhrnná prvosobášnosť iba mierne zvýšila a pravdepodobnosť, že by jeden muž/jedna žena vo veku do 50 rokov pri súčasnej úrovni sobášnosti a nulovej úmrtnosti uzavrel/a prvé manželstvo bola 0,54 u žien a 0,49 u mužov, tzn., že približne polovica mužov a žien by nikdy sobáš neuzavrela. Dalo by sa predpokladať, že hodnoty budú mierne rásť, keďže trendom bolo zámerné odkladanie vstupu do manželstva a v súčasnosti sa mnohé sobáše uskutočňujú. Medziročné porovnanie úhrnnej prvosobášnosti, ale aj ostatných ukazovateľov sobášnosti však naznačuje skôr stabilizáciu úrovne sobášnosti na Slovensku. Ukazovateľ úhrnnej sobášnosti teda z hľadiska dlhodobého vývoja potvrdzuje zmenu sobášneho správania. Na začiatku 60-tych rokov sa úhrnná prvosobášnosť pohybovala okolo hodnoty 1, čo vyjadrovalo, že do manželstva vstupujú všetci muži i ženy, do konca 70-tych rokov boli hodnoty 0,9 a začiatkom 90-tych rokov sa znižovanie výrazne zrýchlilo.

G 6 Sobáše charakteristiky v rokoch 1950 - 2013

Podiel snúbencov, ktorí opakovane vstúpili do manželstva bol u žien 12,6 % a 14 % u mužov z celkového počtu sobášov. U oboch pohlaví v porovnaní s minulým rokom ide o mierny nárast (o 0,1 bodu u mužov a 0,2 bodu u žien).

Podiel sobášov, ktoré uzavreli snúbenci s rovnakým dosiahnutým stupňom vzdelania, tvoril 62,7 %, manželského partnera s rovnakým vzdelaním si vybralo 73,3 % neviest a 66,6 % ženíchov so základným vzdelaním. S vysokoškolsky vzdelanými nevestami sa zosobášilo 78 % vysokoškolsky vzdelaných ženíchov, 56,5 % vysokoškolsky vzdelaných neviest vstúpilo do manželstva s vysokoškolsky vzdelanými ženíchmi. V porovnaní s rokom 2012 sa v roku 2013 mierne zvýšil podiel sobášov, v ktorých boli obaja snúbenci vysokoškolsky vzdelaní, na úroveň 21,8 % (21,3 % v roku 2012). V porovnaní so začiatkom sledovaného obdobia ide o nárast o takmer 12 bodov. Vysokoškolsky vzdelané nevesty sa podieľali na celkovom počte sobášov 38,6 % (2012 37,7 %) a vysokoškolsky vzdelaní ženísi 28 % (2012 27,5 %); v oboch prípadoch sa podiel medziročne zvýšil.

V štruktúre sobášov podľa štátneho občianstva tvoria najvyšší podiel sobáše snúbencov, ktorí majú obaja slovenské štátne občianstvo (85,3 %). Sobáše neviest so slovenským občianstvom s cudzincami (2 964) tvoria druhú najpočetnejšiu skupinu. Manželstvo s cudzinkami uzavrelo 757 ženíchov so slovenským občianstvom. Medzi cudzincami dominujú ženísi (916) a nevesty (264) s českým štátnym občianstvom. Za nimi nasledujú ženísi s britským (284) a nemeckým (248) občianstvom, medzi cudzinkami prevládajú nevesty s poľským občianstvom (79) a s ukrajinským občianstvom (74).

T 9 Počet uzavretých manželstiev podľa rodinného stavu snúbencov v SR, 2003 – 2013

Rok	Ženísi			Nevesty			Uzavreté manželstvá spolu
	slobodní	rozvedení	ovdovení	slobodné	rozvedené	ovdovené	
	absolútne údaje						
2003	22 477	3 271	254	23 118	2 681	203	26 002
2004	24 683	2 948	254	25 087	2 627	171	27 885
2005	22 690	3 245	214	23 148	2 840	161	26 149
2006	22 106	3 634	199	22 694	3 099	146	25 939
2007	23 240	3 951	246	23 859	3 399	179	27 437
2008	24 131	3 931	231	24 676	3 446	171	28 293
2009	22 634	3 542	180	23 088	3 126	142	26 356
2010	21 868	3 359	188	22 355	2 917	143	25 415
2011	22 003	3 435	183	22 387	3 067	167	25 621
2012	22 211	3 621	174	22 648	3 237	121	26 006
2013	21 770	3 567	154	22 144	3 212	135	25 491
	podiel z celkového počtu sobášov (v %)						
2003	86,4	12,6	1,0	88,9	10,3	0,8	100
2004	88,5	10,6	0,9	90,0	9,4	0,6	100
2005	86,8	12,4	0,8	88,5	10,9	0,6	100
2006	85,2	14,0	0,8	87,5	11,9	0,6	100
2007	84,7	14,4	0,9	87,0	12,4	0,6	100
2008	85,3	13,9	0,8	87,2	12,2	0,6	100
2009	85,9	13,4	0,7	87,6	11,9	0,5	100
2010	86,0	13,2	0,7	88,0	11,5	0,6	100
2011	85,9	13,4	0,7	87,4	12,0	0,7	100
2012	85,4	13,9	0,7	87,1	12,4	0,5	100
2013	85,4	14,0	0,6	86,9	12,6	0,5	100

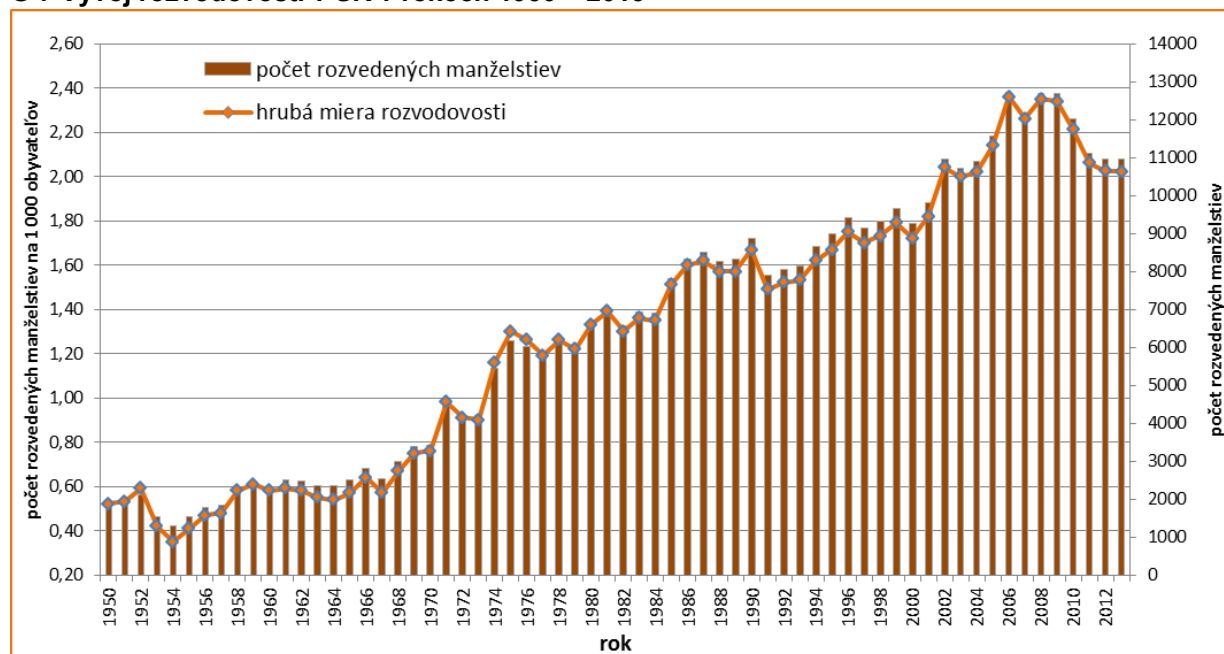
2.3. Rozvodovosť

Rozvod manželstva a následný rozpad rodiny predstavujú vážny spoločenský problém, ktorý je už dlhé roky predmetom diskusií na rôznych úrovniach. Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine zakotvuje možnosť ukončenia manželstva rozvodom iba v odôvodnených prípadoch na základe rozhodnutia súdu. Konanie o rozvode manželstva možno začať len na základe návrhu na rozvod manželstva niektorého z manželov. Po jeho podaní na príslušný súd sa začne súdne konanie o rozvode manželstva. Súd nariadi hlavné pojednávanie, na ktorom preskúma príčiny rozvratu manželstva. Z demografického hľadiska sa rozvodom rozumie vždy úplné právne ukončenie manželstva. V roku 2013 bolo o 13 ukončených konaní menej než v roku 2012. Rozvedených bolo 10 946 manželstiev, len o 2 rozvedené manželstvá menej ako v roku 2012. Index rozvodovosti dosiahol hodnotu 42,9 %, medziročne stúpila hodnota tohto ukazovateľa o 0,8 bodu (tab. č. 10), mierne zvýšenie je spôsobené nižším počtom sobášov v roku 2013.

T 10 Vybrané charakteristiky rozvodovosti v SR, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet ukončených konaní	13 606	13 857	14 346	14 007	13 048	13 412	13 415	12 731	11 767	11 650	11 637
Rozvody:											
absolútny počet	10 716	10 889	11 553	12 716	12 174	12 675	12 671	12 015	11 102	10 948	10 946
na 1 000 obyvateľov	2,0	2,0	2,1	2,4	2,3	2,3	2,3	2,2	2,1	2,0	2,0
na 100 uzavretých manželstiev	41,2	39,0	44,2	49,0	44,4	44,8	48,1	47,3	43,3	42,1	42,9
Priemerný vek pri rozvode:											
muži	38,9	39,3	39,6	40,0	40,2	40,4	40,6	41,1	41,5	41,8	42,1
ženy	36,3	36,7	37,0	37,4	37,5	37,7	37,9	38,4	38,7	39,0	39,4

G 7 Vývoj rozvodovosti v SR v rokoch 1950 – 2013

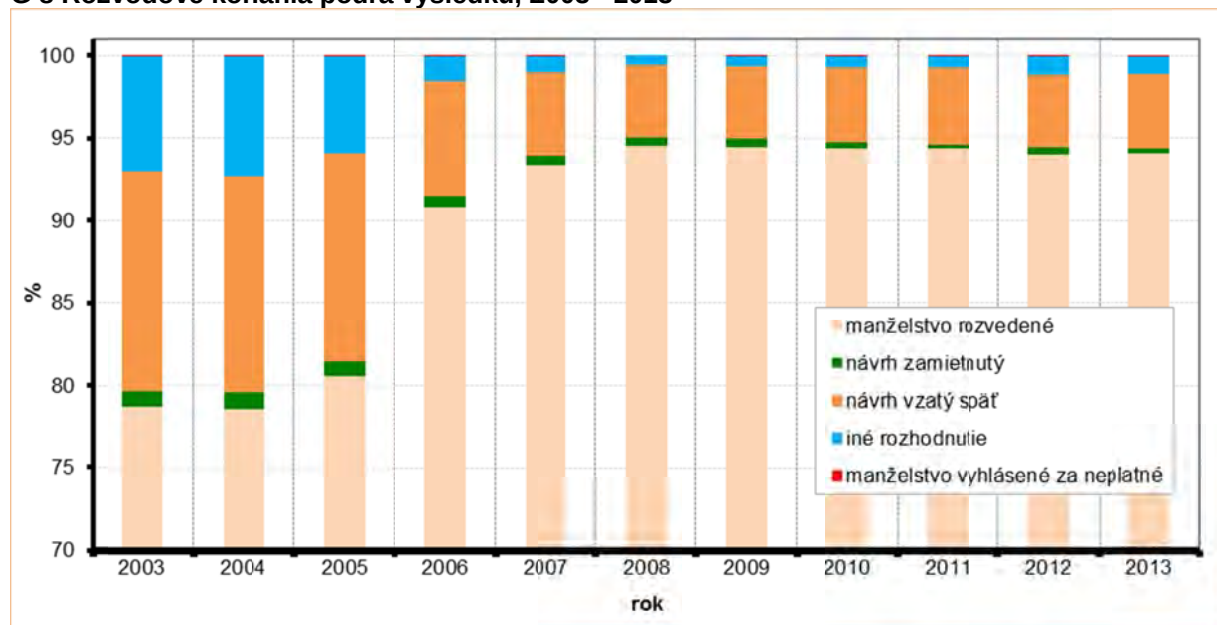
Ukazovateľom intenzity rozvodovosti je úhrnná rozvodovosť, ktorá vyjadruje aký podiel pôvodne uzavretých manželstiev sa rozvedie. Hodnota úhrnnej rozvodovosti sa v prvej polovici 90-tych rokov 20. storočia pohybovala na úrovni 23 – 24 rozvodov na 100 sobášov, v rokoch 2005 a 2011 okolo hodnoty 40 rozvodov

na 100 sobášov a v roku 2013 to bolo 37 rozvodov.

V roku 2013 pokračoval trend zvyšovania priemerného veku pri rozvode, a to u oboch pohlaví. Priemerný vek dosiahol u mužov 42,1 roka a u žien 39,4 rokov. Priemerná dĺžka trvania rozvedeného manželstva sa v porovnaní s minulým rokom opäť zvýšila, dosiahla 15 rokov.

Z hľadiska veku je najvyššia špecifická miera rozvodovosti (počet rozvedených k počtu ženatých/vydatých v danej vekovej kategórii) u mužov vo veku od 25 – 44 rokov (nad 18 rozvedených na 1 000 ženatých) a u žien vo veku 20 – 34 rokov (nad 18 rozvedených na 1 000 vydatých). V mladších vekových skupinách sledujeme znižovanie miery rozvodovosti, čo je pravdepodobne spôsobené nižšou sobášnosťou v nižších vekoch.

G 8 Rozvodové konania podľa výsledku, 2003 - 2013

Podiel návrhov končiacich rozvodom manželstva bol do konca 90-tych rokov pod úrovňou 70 %. V roku 2006 sa však podiel konaní ukončených rozvodom dostal nad 90 %. Tento stav pretrvával aj v roku 2013. Z podaných návrhov na rozvod bolo rozvedených 94 % manželstiev.

Zvýšený podiel konaní ukončených rozvodom je na úkor výsledkov konaní „návrh vzatý späť“. V roku 2013 počet návrhov, ktoré navrhovatelia stiahli, predstavoval len 4,6 %.

Rozvody iniciujú viac ženy než muži, v roku 2013 podali 66,8 % všetkých návrhov na rozvod.

Početne najviac rozvodov bolo z dôvodu rozdielnosti pováh, názorov a záujmov (6 875). Túto príčinu uvádzali muži i ženy najčastejšie (62,8 %). Na strane žien nasledujú dôvody: „súd nezistil zavinenie“ (12,6 %), „ostatné príčiny“ (12,6 %), „nevera“ (7,1 %). Na strane mužov je to „nevera“ (10,5 %), „ostatné príčiny“ (10,3 %) a „alkoholizmus“ (7,5 %).

T 11 Rozvody podľa príčin rozvratu manželstva v SR, 2003 – 2013

Príčina rozvratu manželstva	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
na strane manžela											
Neuvážené uzavretie manželstva	375	267	245	281	232	202	177	170	174	136	120
Alkoholizmus	1 117	1 168	1 200	1 255	1 064	1 044	1 064	1 067	944	872	815
Nevera	1 118	1 251	1 373	1 292	1 341	1 396	1 370	1 320	1 231	1 206	1 149
Nezáujem o rodinu	708	617	628	653	532	555	531	508	433	424	331
Zlé zaobchádzanie, odsúdenie pre trestný čin	191	202	194	225	198	208	203	163	142	112	126
Rozdielnosť pováh, názorov a záujmov	6 187	6 334	6 844	7 796	7 519	7 759	7 743	7 171	6 758	6 750	6 875
Zdravotné dôvody, vrátane neplodnosti	24	40	28	19	36	28	31	25	27	28	29
Sexuálne nezhody	62	63	71	57	47	31	41	34	42	51	52
Ostatné príčiny	647	647	696	833	883	1 083	1 163	1 220	1 030	1 032	1 131
Súd nezistil zavinenie	287	300	274	305	322	369	348	337	321	337	318
na strane manželky											
Neuvážené uzavretie manželstva	375	267	245	281	232	202	177	170	174	136	120
Alkoholizmus	112	104	128	149	125	105	126	112	94	130	117
Nevera	660	747	720	767	781	817	810	806	765	822	776
Nezáujem o rodinu	278	235	251	268	249	247	246	245	214	234	195
Zlé zaobchádzanie, odsúdenie pre trestný čin	20	16	24	19	19	19	16	9	2	22	21
Rozdielnosť pováh, názorov a záujmov	6 187	6 334	6 844	7 796	7 519	7 759	7 743	7 171	6 758	6 750	6 875
Zdravotné dôvody, vrátane neplodnosti	46	42	46	38	50	36	31	45	29	33	30
Sexuálne nezhody	62	63	71	57	47	31	41	34	42	51	52
Ostatné príčiny	1 095	1 149	1 218	1 391	1 344	1 598	1 621	1 716	1 534	1 324	1 384
Súd nezistil zavinenie	1 881	1 932	2 006	1 950	1 808	1 861	1 860	1 707	1 490	1 446	1 376

Intenzita rozvodovosti je rozdielna v závislosti od dĺžky trvania rozvádžajúceho sa manželstva. Výsledkom zmien v spoločnosti je aj postupné predlžovanie priemernej dĺžky trvania manželstva. V roku 2013 tvoril podiel rozvedených manželstiev s dĺžkou trvania 9 a viac rokov 69,2 %. Priemerná dĺžka trvania manželstva pri rozvode stúpila v porovnaní s rokom 2003 o 1,7 roka a v porovnaní s rokom 2012 o 0,1 roka na 15 rokov. Rozviedlo sa 1 880 párov, ktorých manželstvo trvalo 25 rokov a dlhšie. Do 2 rokov od uzavretia manželstva sa rozviedlo 326 manželstiev a z toho 63 do 1 roka.

T 12 Rozvody podľa dĺžky trvania manželstva v SR, 2003 – 2013

Rok	Rozvody spolu	Dĺžka trvania rozvedeného manželstva (v rokoch)									Priemerná dĺžka trvania rozvedeného manželstva
		< 2	2	3	4	5	6	7	8	9+	
2003	10 716	323	382	496	494	549	498	512	452	7 010	13,3
2004	10 889	310	390	459	504	597	518	514	446	7 151	13,6
2005	11 553	332	391	448	534	546	506	521	488	7 787	13,9
2006	12 716	311	454	502	548	538	559	610	573	8 621	14,2
2007	12 174	318	428	539	524	502	480	534	505	8 344	14,2
2008	12 675	378	435	543	576	592	503	507	492	8 649	14,2
2009	12 671	401	439	497	562	579	503	498	505	8 687	14,4
2010	12 015	377	506	481	526	512	479	432	428	8 274	14,6
2011	11 102	327	408	466	443	450	488	489	436	7 595	14,7
2012	10 948	291	363	477	495	482	461	403	438	7 538	14,9
2013	10 946	326	373	422	498	485	435	417	416	7 574	15,0

Jedným z dôsledkov procesu rozvodovosti je rozpad rodiny. Situácia je zložitejšia, ak ide o rozvody manželstiev s maloletými deťmi. V roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 podiel rozvodov manželstiev s maloletými deťmi mierne

klesol zo 61,8 % na 60,7 %. Vývojové trendy tohto ukazovateľa môžeme charakterizovať ako zvyšovanie od 50-tych rokov (okolo 50 %) po 90-te roky 20. storočia (75 %). Od polovice 90-tych rokov nastupuje trend pozvoľného klesania. Predpokladáme, že mnohé manželstvá postihnuté rozvratom odkladajú rozvod do obdobia, keď sa deti stávajú nezávislými. Taktiež s nárastom priemerného veku pri sobáši sa zrejme zvyšuje stabilita manželstiev, keďže jednak v rámci odkladania manželstva sa mnohé páry rozídu a do manželstva ani nevstúpia, alebo do manželstva vstupujú až po dlhšom čase spolužitia na „skúšku“ (kohabitácie).

T 13 Rozvody s maloletými deťmi v SR, 2003 – 2013

Rok	Z rozvedených manželstiev, manželstvá s maloletými deťmi							
	spolu	podľa počtu detí						priemerný počet detí
		jedno	%	dve	%	tri a viac	%	
2003	7 470	4 391	58,8	2 543	34,0	536	7,2	1,5
2004	7 329	4 297	58,6	2 536	34,6	496	6,8	1,5
2005	7 609	4 469	58,7	2 651	34,9	489	6,4	1,5
2006	8 474	4 968	58,6	2 945	34,8	561	6,6	1,5
2007	7 994	4 684	58,6	2 738	34,2	572	7,2	1,5
2008	8 281	4 857	58,7	2 902	35,0	522	6,3	1,5
2009	8 155	4 775	58,6	2 826	34,7	554	6,8	1,5
2010	7 627	4 456	58,4	2 578	33,8	593	7,8	1,5
2011	7 012	4 154	59,2	2 384	34,0	474	6,8	1,5
2012	6 764	3 980	58,8	2 298	34,0	486	7,2	1,5
2013	6 644	3 866	58,2	2 302	34,6	476	7,2	1,5

T 14 Miery rozvodovosti podľa veku a pohlavia, 2003 – 2013

Veková skupina	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
rozvody na 1 000 mužov											
15 – 19	0,01	0,04	0,01	0,00	0,03	0,01	0,02	0,01	0,02	0,02	0,02
20 – 24	1,44	1,28	1,04	1,04	0,96	0,87	0,90	0,86	0,61	0,64	0,68
25 – 29	7,37	6,65	6,33	6,24	5,68	5,42	5,04	4,10	3,62	3,44	3,15
30 – 34	11,03	11,06	11,83	11,92	11,33	11,13	10,77	9,47	8,38	7,76	7,25
35 – 39	10,56	10,77	11,56	13,52	12,36	12,94	12,93	12,52	11,46	10,88	10,53
40 – 44	8,92	9,22	9,95	11,53	11,17	11,69	12,34	11,51	11,22	11,12	11,45
45 – 49	6,87	7,07	7,78	8,54	8,47	9,51	9,20	9,24	8,63	8,90	9,04
50 – 54	4,50	4,82	5,18	5,82	5,50	5,75	5,70	5,66	5,61	5,59	6,31
55 – 59	2,57	2,77	2,96	3,34	3,17	3,05	3,39	3,33	3,10	3,49	3,37
60 – 64	1,22	1,45	1,49	1,70	1,62	1,58	1,52	1,73	1,72	1,70	1,59
65+	0,39	0,41	0,37	0,52	0,53	0,55	0,56	0,54	0,54	0,45	0,46
rozvody na 1 000 žien											
15 – 19	0,09	0,08	0,05	0,06	0,09	0,06	0,10	0,13	0,07	0,13	0,09
20 – 24	3,91	3,60	3,19	3,11	2,91	2,98	2,78	2,46	2,04	1,97	1,79
25 – 29	10,01	9,60	9,82	9,76	8,88	8,95	8,75	7,23	6,84	6,59	6,04
30 – 34	11,57	11,77	12,23	13,49	12,92	12,91	12,51	11,49	10,34	9,75	9,73
35 – 39	9,66	9,63	10,85	12,67	12,12	12,80	13,03	12,75	12,00	11,54	11,46
40 – 44	7,91	8,36	8,82	10,49	10,04	10,58	10,94	10,39	10,22	10,39	10,41
45 – 49	5,21	5,52	6,37	6,59	6,37	6,98	6,89	7,03	6,74	6,77	7,29
50 – 54	3,18	3,32	3,59	3,89	3,65	3,84	3,96	3,86	3,68	3,94	4,34
55 – 59	1,45	1,55	1,50	1,92	1,96	1,89	1,78	2,05	1,98	2,04	2,02
60 – 64	0,57	0,62	0,61	0,76	0,76	0,70	0,85	0,94	0,88	0,90	0,82
65+	0,08	0,11	0,11	0,13	0,16	0,15	0,19	0,15	0,15	0,13	0,13

2.4. Potratovosť

Potratovosť ako demografický jav sa viaže k dvom základným demografickým procesom, k pôrodnosti a k úmrtnosti. Je to jav, ktorý sekundárne negatívne ovplyvňuje reprodukciu obyvateľstva, pretože znižuje intenzitu plodnosti a zároveň je svojou podstatou blízky úmrtnosti. Potrat je jedným zo spôsobov ukončenia tehotenstva.

Štatistiku potratov na Slovensku vedie Národné centrum zdravotníckych informácií, ktoré údaje o potratoch poskytuje Štatistickému úradu SR. Rozlišujú sa potraty: spontánne, legálne umelé prerušenia tehotenstva (ďalej len UPT), nelegálne UPT, mimomaternicové tehotenstvá a iné (napr. mola hydatidosa, missed abortion). V dlhodobých časových radoch publikuje Štatistický úrad SR údaje o potratoch v tomto členení: spontánne a umelé (zahrnuté sú všetky UPT, mimomaternicové tehotenstvá aj iné). Pokiaľ nie je uvedené inak, v štatistických analýzach sú potraty interpretované len v spomínanom členení.

Úroveň potratovosti ovplyvňujú rôzne faktory. Ide najmä o reprodukčné zdravie populácie, morálne hodnoty, legislatívne ustanovenia, ekonomickú úroveň, používané metódy antikoncepcie, religiozitu, rodinný stav, populačnú klímu, životný štýl, verejnú mienku atď.

T 15 Vybrané charakteristiky potratovosti v SR, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Potraty spolu	21 159	20 075	19 332	19 054	18 318	18 452	17 935	17 218	16 872	16 377	16 347
v tom:											
umelé*	16 222	15 307	14 427	14 243	13 424	13 394	13 240	12 582	11 789	11 214	11 105
%	76,7	76,2	74,6	74,8	73,3	72,6	73,8	73,1	69,9	68,5	67,9
spontánne	4 937	4 768	4 905	4 811	4 894	5 058	4 695	4 636	5 083	5 163	5 242
%	23,3	23,8	25,4	25,2	26,7	27,4	26,2	26,9	30,1	31,5	32,1
Potraty na 1 000 obyvateľov	3,9	3,7	3,6	3,5	3,4	3,4	3,3	3,2	3,1	3,0	3,0
Potraty na 100 narodených	40,7	37,2	35,4	35,2	33,5	32,0	29,2	28,4	27,7	29,4	29,7

* UPT, mimomaternicové tehotenstvá, iné

Hrubá miera potratovosti dosiahla v roku 2013 rovnakú hodnotu ako v roku 2012 (3 ‰), v porovnaní s rokom 2003 klesla o 0,9 bodu. Počet umelých potratov medziročne mierne klesol o 109 potratov na hodnotu 11 105 umelých potratov. Hrubá miera umelej potratovosti ostala na úrovni roku 2012 (2,1 ‰). Potratom bolo ukončených 16 347 tehotenstiev, čiže iba o 30 menej ako v roku 2012. V porovnaní so začiatkom sledovaného obdobia (2003) je to o 4,8 tisíce potratov menej.

Z hľadiska štruktúry podiel spontánnych potratov medziročne stúpol o 0,6 bodu, podiel UPT klesol na 67,9 %. Tempo poklesu počtu potratov v posledných rokoch výrazne spomaľuje.

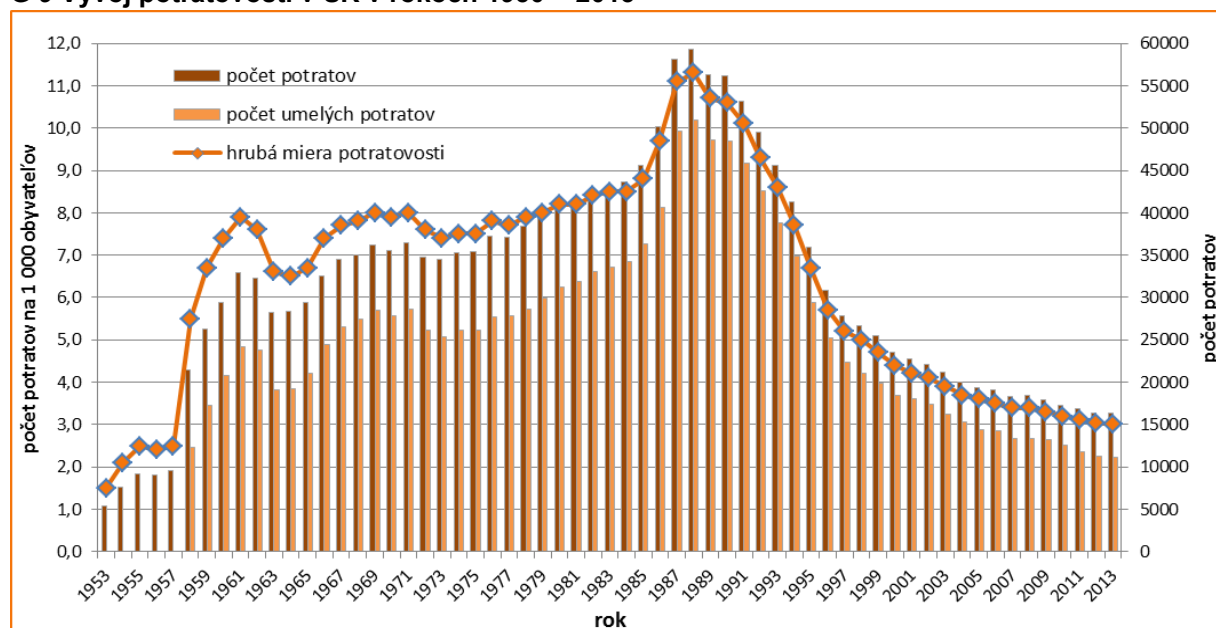
Index potratovosti v porovnaní s rokom 2012 iba mierne stúpol o 0,3 bodu. Na 100 narodených pripadlo 29,7 potratu, z toho 20,2 UPT. Index samovoľnej potratovosti² mierne stúpol na 9,6 % (medziročný nárast o 0,3 bodu).

Úhrnná potratovosť v roku 2013, čiže priemerný počet potratov pripadajúcich na jednu ženu počas jej reprodukčného obdobia za predpokladu nezmenenej úrovne plodnosti, potratovosti a nulovej úmrtnosti, bola 0,4. Priemerný počet UPT bol na

² Počet samovoľných potratov na 100 narodených detí

úrovni 0,27. Na 1 000 žien vo fertilnom veku (15 – 49 rokov) v roku 2013 pripadalo 12 potratov celkovo, z toho 8,2 umelého potratu.

G 9 Vývoj potratovosti v SR v rokoch 1950 – 2013

V roku 2013 bolo ukončených 71 333 tehotenstiev, 77,1 % pôrodom, 15,6 % umelým ukončením tehotenstva a 7,4 % spontánnym potratom.

T 16 Ukončené tehotenstvá v SR, 2003 – 2013

Rok	Ukončené tehotenstvá*			Zo 100 tehotenstiev bolo ukončených	
	narodením	potratom	spolu	narodením	potratom
2003	51 930	21 159	73 089	71,1	28,9
2004	53 958	20 075	74 033	72,9	27,1
2005	54 625	19 332	73 957	73,6	26,4
2006	54 122	19 054	73 176	74,0	26,0
2007	54 631	18 318	72 949	74,9	25,1
2008	57 586	18 452	76 038	75,7	24,3
2009	61 445	17 935	79 380	77,4	22,6
2010	60 599	17 218	77 817	77,9	22,1
2011	61 003	16 872	77 875	78,3	21,7
2012	55 715	16 377	72 092	77,3	22,7
2013	54 986	16 347	71 333	77,1	22,9

* ukončené tehotenstvá sú definované ako súčet počtu živo a mŕtvonarodených detí a potratov

Najvyššia intenzita procesu potratovosti v štruktúre potratov podľa veku je vo vekových skupinách 30–34-ročných a 25–29-ročných žien. Keďže ide o skupiny žien, ktoré majú aj najvyššiu intenzitu pôrodnosti, index potratovosti je v týchto skupinách najnižší.

Vo vekovej skupine 25–29-ročných pripadlo na 100 narodených 21,9 potratu a 14,1 umelého potratu a vo vekovej skupine 30–34-ročných 25,3 potratu a 16,6 umelého potratu. Vo vyšších vekových skupinách sa hodnoty indexu potratovosti zvyšujú, u 40–44- a 45–49-ročných žien je pomer tehotenstiev ukončených pôrodom a tehotenstiev ukončených potratom v neprospech pôrodov. Vo vekovej kategórii 40–44-ročných je to 122 potratov na 100 narodených (88 umelých potratov) a vo vekovej kategórii 45–49-ročných je to až 288 potratov na 100 narodených (191 umelých potratov). Vo vekovej kategórii 45–49-ročných, však zaznamenávame v roku 2013 iba 95 potratov (z toho 63 UPT).

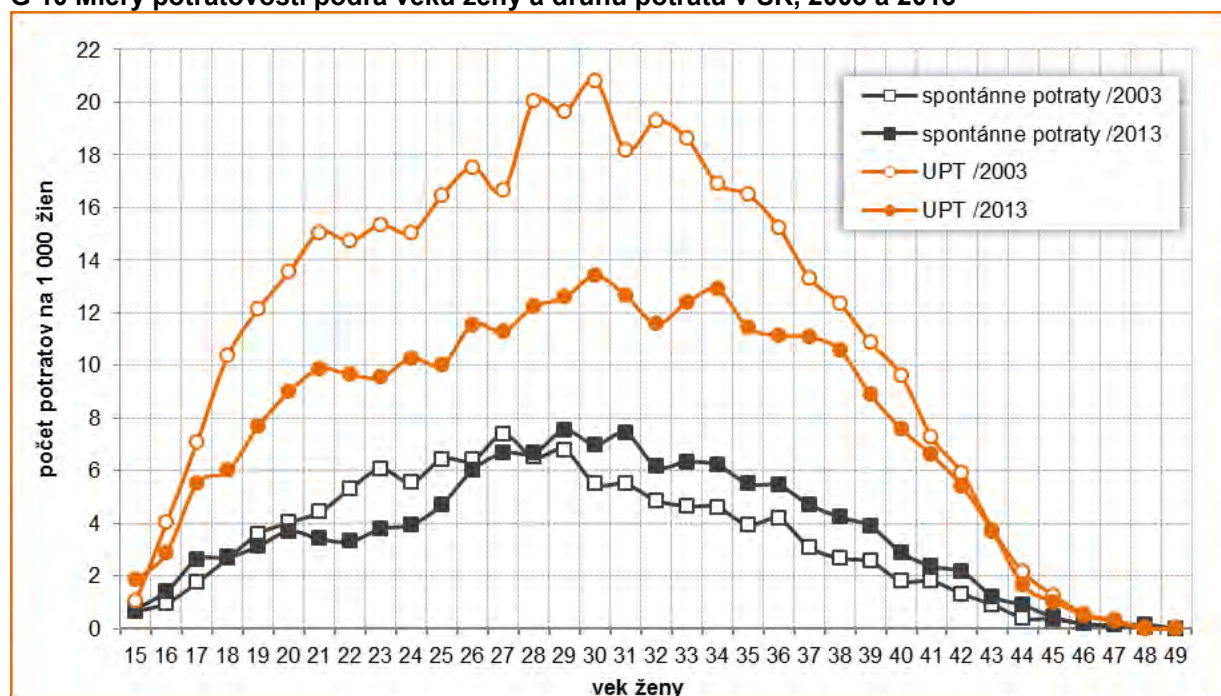
Priemerný vek žien, ktoré podstúpili UPT, bol u vydatých 33,7 roka, u slobodných 26,7 roka a u rozvedených 35,9 roka. V mestách a na vidieku je priemerný vek žien pri UPT 31 rokov a 30,4 roka.

Najvyšší počet UPT podstúpili slobodné a bezdetné ženy (2 703; 24,3 % všetkých UPT). Vydatých žien s dvomi deťmi bolo 1 836 (16,5 %) a s jedným dieťaťom 1 442 (13 %). Vyšší počet potratov podstúpili aj slobodné ženy s jedným dieťaťom a to 1 300 (11,7 %).

T 17 Potraty a potratovosť podľa veku žien v SR, 2003 – 2013

Vek matky	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
potraty vo veku žien											
– 14	16	23	20	18	20	20	21	20	26	20	27
15 – 19	1 905	1 751	1 624	1 530	1 483	1 523	1 439	1 358	1 279	1 084	1 072
20 – 24	4 488	4 118	3 766	3 635	3 437	3 366	3 119	2 878	2 733	2 594	2 506
25 – 29	5 625	5 253	5 003	4 842	4 414	4 392	4 302	4 016	3 933	3 755	3 728
30 – 34	4 541	4 537	4 542	4 744	4 734	4 660	4 594	4 508	4 326	4 324	4 199
35 – 39	3 122	2 983	2 944	2 967	2 858	3 105	3 155	3 133	3 255	3 272	3 403
40 – 44	1 339	1 289	1 314	1 228	1 251	1 258	1 175	1 201	1 209	1 224	1 312
45 – 49	120	119	116	86	119	126	123	103	108	102	95
50+	3	2	3	4	2	2	7	1	3	2	5
Spolu	21 159	20 075	19 332	19 054	18 318	18 452	17 935	17 218	16 843	16 377	16 347
potraty na 1 000 žien vo veku											
15 – 19	9,1	8,5	8	7,7	7,7	8,1	7,9	7,7	7,7	6,9	7,4
20 – 24	20	18,5	17,1	16,7	16	15,9	15	14,2	13,9	13,5	13,7
25 – 29	24,5	22,8	21,6	21	19,3	19,4	19,3	18,2	18,4	17,8	18,2
30 – 34	23,4	22,8	21,9	22	21,3	20,5	20	19,5	19,4	19,5	19,5
35 – 39	17	16,4	16,4	16,5	15,6	16,3	15,9	15,1	15,5	15,1	15,2
40 – 44	7	6,7	6,9	6,5	6,7	6,8	6,5	6,7	6,8	6,8	6,8
45 – 49	0,6	0,6	0,6	0,4	0,6	0,7	0,6	0,5	0,6	0,6	0,5
Spolu 15 – 49	14,7	13,9	13,5	13,3	12,9	13,0	12,7	12,2	12,3	12,0	12,1

G 10 Miere potratovosti podľa veku ženy a druhu potratu v SR, 2003 a 2013

2.5. Úmrtnosť

Úmrtnosť je základným procesom prirodzeného pohybu obyvateľstva a reprodukcie obyvateľstva. Úmrtie je nezvratnou a jedinečnou udalosťou z hľadiska štatistiky a demografie.

Úmrtnostné pomery ovplyvňuje úroveň zdravotnej starostlivosti, životný štýl vrátane výživy a fyzického pohybu, kvalita životného prostredia, intenzita psychickej, sociálnej a ekonomickej záťaže populácie. Významnými činiteľmi sú aj vzdelanie, rodinný stav, vek, pohlavie a genetické dispozície. Vývoj a lepšia dostupnosť liekov a zdravotníckej techniky prispieva tiež k poklesu úmrtnosti.

V sledovanom období zomieralo v Slovenskej republike každoročne okolo 52 – 54 tisíc ľudí, pričom zomretých mužov je rádovo o 1 – 3 tisíc viac ako zomretých žien. Hrubá miera úmrtnosti sa naďalej vyvíja v priaznivom trende zo začiatku 90-tych rokov (1992), odkedy sa stabilne udržiava pod úrovňou 10 úmrtí na 1 000 obyvateľov (v roku 2013 to bolo 9,6 ‰; na každých 1 000 mužov pripadlo 10,2 úmrtí a na každých 1 000 žien 9,1 úmrtí).

V roku 2013 zomrelo 52 tisíc osôb, z toho 26,9 tisíce mužov (51,6 %) a 25,2 tisíce žien (48,4 %). Počet úmrtí sa mierne znížil v porovnaní s predchádzajúcim rokom (o 348 úmrtí).

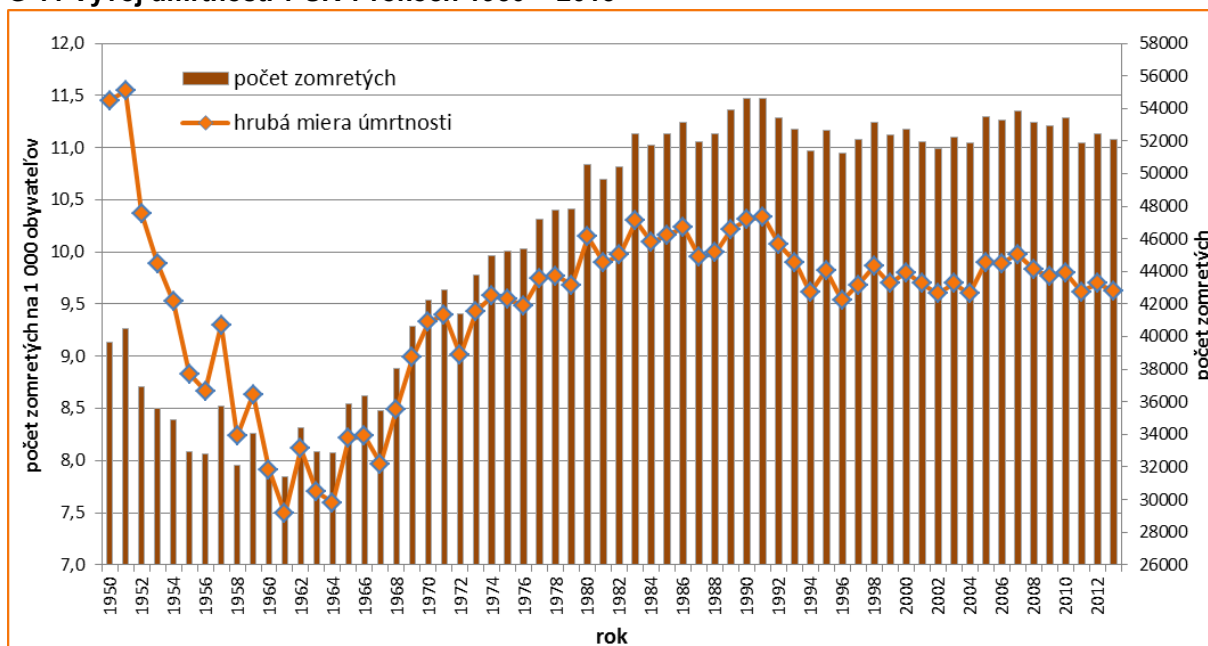
Z hľadiska základných ekonomických vekových skupín predstavoval v roku 2013 podiel úmrtí osôb v poproduktívnom veku 83,7 % (o 0,7 bodu viac v porovnaní s rokom 2012), v produktívnom veku 15,4 % (o 0,7 bodu menej ako v roku 2012) a v predproduktívnom veku 0,9 %. Svedčí to o zlepšovaní úmrtnostných pomerov v strednom veku a starnutí populácie zhora, tzn. o zvyšovaní početnosti vekových kategórií nad 65 rokov a tým aj vyššieho podielu zomretých v tejto vekovej kategórii.

T 18 Vybrané charakteristiky úmrtnosti v SR, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zomretých spolu	52 230	51 852	53 475	53 301	53 856	53 164	52 913	53 445	51 903	52 437	52 089
v tom: muži	27 702	27 304	28 151	28 091	28 226	27 994	27 446	27 645	26 797	26 884	26 866
ženy	24 528	24 548	25 324	25 210	25 630	25 170	25 467	25 800	25 106	25 553	25 223
Počet zomretých na 1000 obyvateľov	9,7	9,6	9,9	9,9	10,0	9,8	9,8	9,8	9,6	9,7	9,6
Stredná dĺžka života pri narodení (v rokoch)											
muži	69,77	70,29	70,11	70,40	70,51	70,85	71,27	71,62	72,17	72,47	72,90
ženy	77,62	77,80	77,90	78,20	78,08	78,73	78,74	78,84	79,35	79,45	79,61
rozdiel	7,85	7,51	7,79	7,80	7,57	7,88	7,47	7,22	7,18	6,98	6,71

Z hľadiska pohlavia je pre Slovenskú republiku, podobne ako pre väčšinu vyspelých štátov, typická nadúmrtnosť mužov. V roku 2013 tvorili muži 51,6 % všetkých zomretých. Na 1 000 zomretých žien pripadlo 1 065 zomretých mužov, o 64 zomretých mužov na 1 000 žien menej ako v roku 2003.

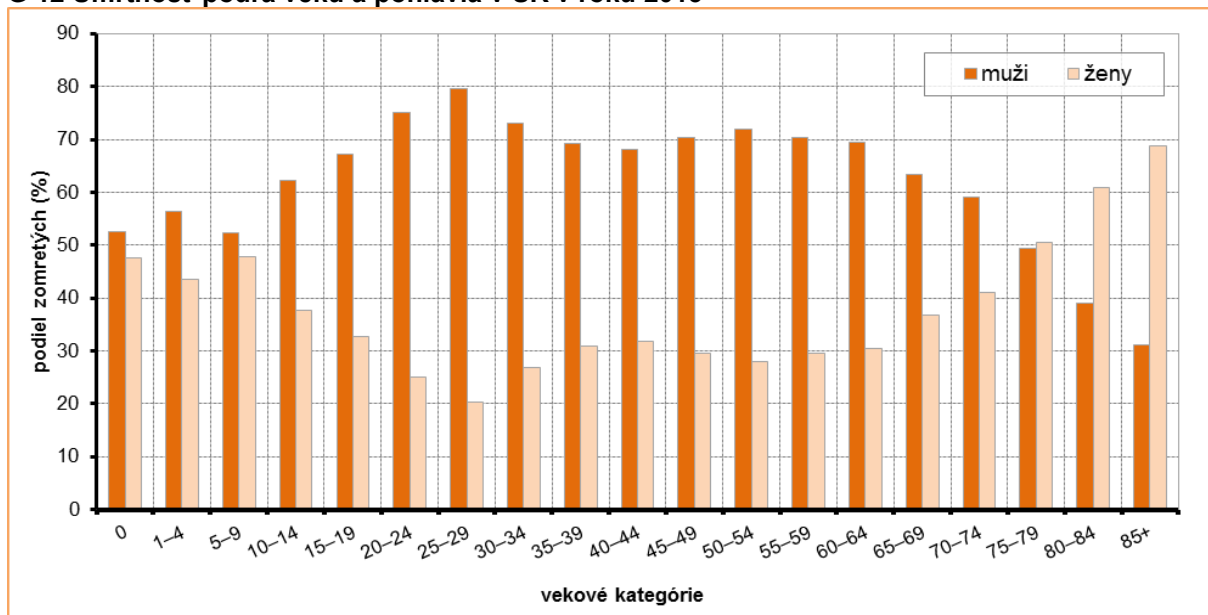
G 11 Vývoj úmrtnosti v SR v rokoch 1950 – 2013

Nerovnomerná miera úmrtnosti medzi mužmi a ženami je zrejماً predovšetkým v produktívnom veku. Najväčšie rozdiely sú v úmrtnosti mužov a žien v mladšom veku (20 – 34 rokov), kde muži tvoria 70 – 80 % zomretých (ide o predčasnú úmrtnosť mužov najmä v dôsledku nehôd, napadnutí a samovrážd). V roku 2013 bola najvyššia nadúmrtnosť mužov vo vekovej kategórii 25 – 29 rokov (79,6 % úmrtí mužov a 20,4 % úmrtí žien). V strednom veku (35 – 54 rokov) tvoria zomretí muži okolo 70 %.

Nadúmrtnosť mužov pretrváva do 75 rokov života, od tohto veku nastáva nadúmrtnosť žien v dôsledku výrazne vyššieho počtu a podielu žien vo vyšších vekoch. V roku 2013 predstavovali úmrtia žien nad 75 rokov 66 % všetkých úmrtí.

G 12 Úmrtnosť podľa veku a pohlavia v SR v roku 2013

Z hľadiska vývoja úmrtnosti populácie je významná dojčenská úmrtnosť (úmrtnosť do 1 roka po narodení). Ovplyvňuje ju veková štruktúra matiek, ich národnosť, vzdelanostná úroveň, prístup k informáciám, výskyt rizikového správania (fajčenie, pitie alkoholu atď.). Dôležitú úlohu zohráva aj dostupnosť zdravotníckych

služieb (na vidieku môže byť problematickejšia ako v mestách).

Slovensko mávalo v minulosti nepriaznivú úroveň dojčenskej úmrtnosti. Dojčenská úmrtnosť (ako i úmrtnosť starších detí) začala klesať až v povojnovom období, predovšetkým v dôsledku zlepšenia zdravotnej starostlivosti, väčšej sústredenosti pôrodov do zdravotníckych zariadení a zavedenia povinného očkovania.

Z hľadiska aktuálneho vývoja miery dojčenskej a novorodeneckej úmrtnosti (0 – 27 dní po narodení) počet úmrtí klesá. Dojčenská úmrtnosť zostáva už šiesty rok po sebe pod hranicou 6 ‰, medziročne klesla o 0,3 bodu na 5,5 ‰. Novorodenecká úmrtnosť je ôsmy rok po sebe pod hranicou 4 ‰ (medziročne taktiež klesla o 0,1 bodu na 3,2 ‰). V absolútnych číslach zomrelo v roku 2013 vo veku do 1 roka 158 chlapcov a 143 dievčat, čo je o 20 detí menej ako v predchádzajúcom roku. Do 28 dní po pôrode zomrelo 178 novorodencov, z toho 100 chlapcov a 78 dievčat (o 7 detí menej než v roku 2012).

T 19 Dojčenská a novorodenecká úmrtnosť v SR, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Rok											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Zomretí do roka:												
absolútny počet	406	365	392	355	334	336	346	344	300	321	301	
na 1 000 živonarodených	7,8	6,8	7,2	6,6	6,1	5,9	5,7	5,7	4,9	5,8	5,5	
Zomretí do 28 dní:												
absolútny počet	234	211	225	190	183	197	188	217	177	185	178	
na 1 000 živonarodených	4,5	3,9	4,1	3,5	3,4	3,4	3,1	3,6	2,9	3,3	3,2	

Úmrtnostné pomery v krajine najlepšie vystihuje stredná dĺžka života (nádej na dožitie), pretože očisťuje vplyv vekovej štruktúry, ktorý ukazovateľ hrubej miery úmrtnosti nezohľadňuje. Stredná dĺžka života v určitom veku poskytuje informáciu o tom, ako dlho bude v priemere žiť osoba v príslušnom veku za predpokladu, že sa počas celého jej života úmrtnostné pomery nezmenia. Najčastejšie sa udáva stredná dĺžka života pri narodení.

V Slovenskej republike sa stredná dĺžka života dlhodobo zvyšuje i keď relatívne pomaly; ešte stále nedosiahla priemer Európskej únie a v rámci krajín EÚ28 patrí ku krajinám s najnižšou strednou dĺžkou života pri narodení. V roku 2013 nádej na dožitie pri narodení dosiahla hodnotu u mužov 72,9 roka a u žien 79,6 roka. Oproti roku 2003 sa stredná dĺžka života zvýšila u mužov o viac ako 3 roky a u žien o 2 roky. V dlhodobom porovnaní od roku 1960 sa stredná dĺžka života pri narodení zvýšila u žien o viac ako 7 rokov a u mužov o viac ako 5 rokov.

Aktuálnym trendom je približovanie hodnôt strednej dĺžky života mužov a žien. Kým v 50-tych rokoch 20. storočia rozdiel predstavoval okolo 4 roky, v ďalšom období sa prehlboval a maximum (takmer 9 rokov) dosiahol začiatkom 90-tych rokov. V súčasnosti sa hodnoty strednej dĺžky života mužov a žien opäť približujú, v roku 2013 bol rozdiel 6,7 roka (o 0,3 roka menej ako v roku 2012). S pribúdajúcim vekom sa tento rozdiel znižuje a vo veku nad 85 rokov je stredná dĺžka života mužov vyššia ako stredná dĺžka života žien, aj keď minimálne (do pol roka).

Muži zomierajú skôr a vo vyššom počte, čo svedčí o ich horšom zdravotnom stave. Menej sa venujú prevencii a častejšie majú horšiu životosprávu (fajčenie, požívanie alkoholických nápojov). Významnú úlohu zohráva aj predčasná úmrtnosť mužov v dôsledku vonkajších príčin (autonehody, pracovné úrazy atď.).

T 20 Stredná dĺžka života pri narodení a vo veku 15 a 60 rokov v SR, 2003 – 2013

Rok	0 roční		15 roční		60 roční	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
2003	69,77	77,62	55,63	63,41	16,29	20,86
2004	70,29	77,83	56,08	63,59	16,46	21,02
2005	70,11	77,90	55,92	63,58	16,34	21,01
2006	70,40	78,20	56,20	63,80	16,50	21,20
2007	70,51	78,08	56,20	63,75	16,56	21,23
2008	70,85	78,73	56,55	64,17	17,00	21,60
2009	71,27	78,74	56,99	64,33	17,04	21,67
2010	71,62	78,84	57,26	64,44	17,07	21,62
2011	72,17	79,35	57,80	64,88	17,59	22,14
2012	72,47	79,45	58,12	64,98	17,79	22,12
2013	72,90	79,61	58,50	65,21	17,91	22,36

Osobitnú pozornosť venuje štatistika úmrtnosti príčinám smrti. Od roku 1994 sa v Slovenskej republike na kategorizáciu príčin smrti používa 10. revízia Medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH-10).

Najčastejšími príčinami smrti obyvateľov Slovenskej republiky (93 – 94 % ročne) sú choroby obehovej sústavy, nádory, vonkajšie príčiny, choroby dýchacej sústavy a choroby tráviacej sústavy. Oproti roku 2003 sa u oboch pohlaví znížila úmrtnosť na choroby obehovej sústavy.

Dlhodobu najviac mužov (46 – 48 %) a najviac žien (60 – 63 %) zomiera na choroby obehovej sústavy. V roku 2013 zaznamenávame ale výraznejší pokles úmrtnosti na choroby obehovej sústavy tak u mužov ako aj u žien. U mužov na 43,6 % (pokles o 2,6 bodu) a u žien na 57,4 % (pokles o 2,7 bodu).

Na druhom mieste v príčinách smrti u oboch pohlaví sú nádory. Od začiatku sledovaného obdobia podiel úmrtí na nádorové ochorenia, tak u mužov ako aj u žien, rastie. Každoročne na túto diagnózu zomrie okolo 7 tisíc (25 %) mužov a 5 tisíc (20 %) žien a v poslednom sledovanom roku zaznamenávame výraznejší nárast úmrtí tak u mužov ako aj u žien. U mužov počet úmrtí stúpol na 7 700 (28,7 % nárast o 2,9 bodu) a u žien na 5 655 (22,4 % nárast o 1,8 bodu). Dominuje zhubný nádor priedušiek, pľúc, hrubého čreva, žalúdka, u mužov aj zhubný nádor prostaty a u žien zhubný nádor prsníka.

Tretie miesto v rebríčku najčastejších príčin smrti patrí u mužov tzv. vonkajším príčinám, teda nehodám, náhodným poraneniam, ale aj úmyselnému sebapoškodzovaniu. Na vonkajšie príčiny zomierajú častejšie muži ako ženy. Kým vonkajšie príčiny sa každoročne v sledovanom období podpísali pod smrť približne 8 – 9 % všetkých zomretých mužov (v roku 2013 7,9 %), v skupine žien zomrelo každoročne na vonkajšie príčiny okolo 2,5 % všetkých zomretých žien (v roku 2013 2,7 %). V roku 2013 spôsobili vonkajšie príčiny smrť 2 133 mužom a 693 ženám.

Vyššie 3 tisíc ľudí ročne zomiera na choroby dýchacej sústavy. V roku 2013 to bolo 6,1 % žien a 7,1 % mužov. Úmrtnosť na choroby tráviacej sústavy sa pohybuje pod 3 tisíc zomretých ročne, vyššia je opäť u mužov (5,9 % oproti 4 % u žien).

Počet pitiev, ktoré zásadne zvyšujú kvalitu štatistických údajov o príčinách smrti, má v Slovenskej republike klesajúci trend. V roku 2013 sa však celkový počet pitiev (6 569, t. j. 12,6 %) v porovnaní s počtom pitiev v roku 2012 (6 404, t. j. 12,2 %) mierne zvýšil o 0,4 bodu.

T 21 Úmrtnosť mužov podľa vybraných príčin smrti v SR, 2003 – 2013

Rok	Príčiny smrti						
	Choroby obehovej sústavy	Nádory	Vonkajšie príčiny	Choroby dýchacej sústavy	Choroby tráviacej sústavy	Ostatné	Spolu
	IX	II	XX=(XIX)	X	XI		
muži (absolútne údaje)							
2003	13 145	6 822	2 459	1 757	1 690	1 829	27 702
2004	13 072	6 812	2 388	1 703	1 591	1 738	27 304
2005	13 468	6 944	2 456	1 786	1 668	1 829	28 151
2006	13 538	6 815	2 454	1 678	1 802	1 804	28 091
2007	13 505	6 881	2 346	1 838	1 844	1 812	28 226
2008	13 141	6 877	2 570	1 697	1 865	1 844	27 994
2009	12 845	6 782	2 325	1 846	1 793	1 855	27 446
2010	12 859	7 064	2 281	1 840	1 795	1 806	27 645
2011	12 289	7 027	2 133	1 869	1 725	1 754	26 797
2012	12 416	6 936	2 069	1 868	1 768	1 827	26 884
2013	11 720	7 700	2 133	1 915	1 588	1 810	26 866
štruktúra (%)							
2003	47,5	24,6	8,9	6,3	6,1	6,6	100
2004	47,9	24,9	8,8	6,2	5,8	6,4	100
2005	47,9	24,7	8,7	6,3	5,9	6,5	100
2006	48,2	24,3	8,7	6,0	6,4	6,4	100
2007	47,9	24,4	8,3	6,5	6,5	6,4	100
2008	46,9	24,6	9,2	6,1	6,7	6,6	100
2009	46,8	24,7	8,5	6,7	6,5	6,8	100
2010	46,5	25,6	8,3	6,7	6,5	6,5	100
2011	45,9	26,2	8,0	7,0	6,4	6,5	100
2012	46,2	25,8	7,7	6,9	6,6	6,8	100
2013	43,6	28,7	7,9	7,1	5,9	6,7	100

T 22 Úmrtnosť žien podľa vybraných príčin smrti v SR, 2003 – 2013

Rok	Príčiny smrti						
	Choroby obehovej sústavy	Nádory	Vonkajšie príčiny	Choroby dýchacej sústavy	Choroby tráviacej sústavy	Ostatné	Spolu
	IX	II	XX=(XIX)	X	XI		
ženy (absolútne údaje)							
2003	15 065	4 794	624	1 367	1 002	1 676	24 528
2004	15 056	4 864	674	1 255	1 069	1 630	24 548
2005	15 663	4 930	676	1 328	1 117	1 610	25 324
2006	15 759	4 917	608	1 283	1 067	1 576	25 210
2007	15 784	5 085	622	1 320	1 141	1 678	25 630
2008	15 361	5 115	604	1 284	1 165	1 641	25 170
2009	15 420	5 184	632	1 333	1 158	1 740	25 467
2010	15 682	5 121	666	1 471	1 050	1 810	25 800
2011	15 017	5 044	688	1 400	1 145	1 812	25 106
2012	15 357	5 261	658	1 489	1 075	1 713	25 553
2013	14 470	5 655	693	1 551	1 004	1 850	25 223
štruktúra (%)							
2003	61,4	19,6	2,5	5,6	4,1	6,8	100
2004	61,3	19,8	2,8	5,1	4,4	6,6	100
2005	61,9	19,4	2,7	5,2	4,4	6,4	100
2006	62,5	19,5	2,4	5,1	4,2	6,3	100
2007	61,6	19,8	2,4	5,2	4,5	6,5	100
2008	61,0	20,3	2,4	5,1	4,6	6,5	100
2009	60,6	20,4	2,5	5,2	4,6	6,8	100
2010	60,8	19,8	2,6	5,7	4,1	7,0	100
2011	59,8	20,1	2,7	5,6	4,6	7,2	100
2012	60,1	20,6	2,6	5,8	4,2	6,7	100
2013	57,4	22,4	2,7	6,1	4,0	7,3	100

2.6. Migrácia

Migrácia patrí medzi mechanické pohyby obyvateľstva a jej výsledkom sú trvalé zmeny bydliska obyvateľov. Migrácia je zreteľným spoločenským javom a v súčasnom globalizovanom svete sa týka každej krajiny, či už ako migrácia vnútorná alebo zahraničná. Jej sledovanie je podstatné pre lepšie poznanie spoločenských, v mnohých prípadoch aj ekonomických zákonitostí, ktoré sa na území danej krajiny vytvorili, resp. vytvárajú.

Napriek tomu, že Slovenská republika je od roku 1993 migračne ziskovou krajinou, od roku 2008 sa počet prisťahovaných znižuje. V roku 2013 sa zo zahraničia prisťahovalo 5,1 tisíca osôb, do zahraničia sa vysťahovalo takmer 2,8 tisíc osôb. Zahraničným sťahovaním tak získala Slovenská republika takmer 2,4 tisíca osôb, z ktorých viac ako tri štvrtiny tvorili muži (79 %). V porovnaní s rokom maxima (rok 2008) v sledovanom období bolo v roku 2013 saldo zahraničného sťahovania trojnásobne nižšie. Možno predpokladať, že globálna kríza na finančných trhoch, ktorá zasiahla svetovú ekonomiku v polovici roku 2008, má značný vplyv aj na zahraničnú migráciu.

V roku 2013 zaznamenávame v porovnaní s rokom 2012 mierny nárast objemu sťahovania na 7,9 tisíca osôb, čo je o 0,5 tisíc osôb viac a o takmer 0,9 tisíc migrantov viac ako v roku 2011.

T 23 Zahraničné sťahovanie obyvateľov SR, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Objem sťahovania	3 797	6 046	7 149	7 324	10 455	10 470	8 325	7 161	6 692	7 422	7 919
Prisťahovaní	2 603	4 460	5 276	5 589	8 624	8 765	6 346	5 272	4 829	5 419	5 149
Vysťahovaní	1 194	1 586	1 873	1 735	1 831	1 705	1 979	1 889	1 863	2 003	2 770
Saldo sťahovania	1 409	2 874	3 403	3 854	6 793	7 060	4 367	3 383	2 966	3 416	2 379

V rámci imigrácie sa na Slovensko prisťahovalo najviac osôb z Európy, v roku 2013 tvorili Európania 88,4 % zo všetkých imigrantov (medziročný pokles o 1,5 bodu) v SR. Z ďalších kontinentov nasledovala Ázia (5,1 %) a Amerika (4,7 %). Z hľadiska pohlavia prevládali medzi imigrantmi muži (57,6 %).

Najviac prisťahovaných bolo z Českej republiky (1 137; 22,1 %), zo Spojeného kráľovstva (617; 12 %), z Maďarska (385; 7,5 %), z Nemecka (278; 5,4 %), z Rumunska (275; 5,3 %), a z Talianska (258; 5 %). Medziročne sa zmenilo zastúpenie krajín podľa poradia v početnosti. Početnosť imigrantov zo Spojeného kráľovstva prevýšila početnosť imigrantov zo susedného Maďarska a zaznamenáva druhý najvyšší počet imigrantov. Znížil sa aj počet imigrantov z Rakúska a ich podiel na celkovom počte imigrantov v roku 2013 nepresiahol 5 %. Podiel prisťahovalcov z ostatných krajín nebol vyšší ako 5 %.

Pre viac ako 90 % emigrantov zo Slovenska boli hlavnými cieľovými krajinami iné európske krajiny. Do krajín v Amerike odišlo zo Slovenska 5,7 % a do krajín v Ázii 2,2 % emigrantov. V roku 2013 sa najviac obyvateľov Slovenskej republiky vysťahovalo do Českej republiky (937; 33,8 %), Rakúska (591; 21,3 %), Spojeného kráľovstva (260; 9,4), Nemecka (218; 7,9 %) a Švajčiarska (143; 5,2 %). Podiel obyvateľov, ktorí sa vysťahovali zo Slovenska, do ďalších krajín, bol nižší ako 5 %. Medzi emigrantmi prevládali ženy s podielom 60,7 %.

Z hľadiska veku sa do migračných pohybov zapájali najmä osoby vo veku 0 – 4 (24,5 %) a 20 – 44 rokov (50,6 %). U imigrantov a emigrantov môžeme pozorovať isté rozdielnosti. Emigranti vo veku 24 – 40 rokov tvorili 56,9 % všetkých vysťahovaných zo Slovenska. Medzi imigrantmi tvorili početnú skupinu 0- – 4-roční (34,4 %), samotní 0-roční predstavovali 21,2 % zo všetkých prisťahovaných. Príčinou tohto je hlavne návrat detí narodených mimo územia SR, ktoré sa nezapočítavajú k narodeným.

V štruktúre podľa vzdelania u imigrantov (starších ako 15 rokov) naďalej prevládali osoby so stredoškolským vzdelaním s maturitou, v roku 2013 tvorili 44,5 % zo všetkých imigrantov. Za nimi nasledovala skupina vysokoškolsky vzdelaných (26,8 %) a stredoškolsky vzdelaných bez maturity (19,6 %). Identické poradie zastúpenia osôb podľa vzdelania sa prejavuje aj u emigrantov, kde najpočetnejšia skupina so stredoškolským vzdelaním s maturitou tvorila nadpolovičnú väčšinu všetkých emigrantov starších ako 15 rokov (52,4 %). Podiel emigrantov vysokoškolsky vzdelaných (28,1 %) a stredoškolsky vzdelaných bez maturity (12,8 %).

V štruktúre imigrantov podľa dôvodu sťahovania prevládla kategória „nasledovanie rodinného príslušníka“. Tieto dôvody sťahovania uviedlo v roku 2013 takmer 44,1 % imigrantov. Druhý najvyšší podiel zaznamenáva kategória „iné dôvody“ (39,3 %). Vyšší podiel zaznamenáva ešte kategória „priblíženie k pracovisku so 7,4 %.

U emigrantov najväčší podiel zaznamenávame v kategórii „iné dôvody“ so 49,2 %. Nasledovanie rodinného príslušníka označilo ako dôvod emigrácie 29,1 % emigrantov, 8 % emigrantov označilo priblíženie k pracovisku a 4,9 % ako dôvod emigrácie označilo sobáš.

Z hľadiska sezónnosti najväčší podiel objemu zahraničného sťahovania v roku 2013 pripadol na tretí štvrťrok (30,7 %). Najvyššie objemy boli zaznamenané v mesiacoch júl (10,5 %) a august (10,7 %). Najnižšie v mesiacoch november (6,7 %) a marec (6,8 %).

Vnútrotným sťahovaním sa v štatistike sťahovania rozumie sledovanie zmien obce trvalého pobytu osôb (vrátane cudzincov, ak sú prihlásení na trvalý pobyt) v rámci územia Slovenskej republiky. Vnútrotné sťahovanie z obce do obce v okrese zahŕňa aj sťahovanie medzi mestskými časťami Bratislavy a Košíc. Vnútrotné sťahovanie medzi jednotlivými územnými jednotkami je jedným z faktorov podieľajúcim sa na vytváraní štruktúry osídlenia krajiny.

V roku 2013 sa objem vnútrotného sťahovania v porovnaní s predchádzajúcim rokom nepatrne zvýšil, o 1,4 tisíce. V štruktúre podľa pohlavia aj naďalej prevládajú ženy (s podielom 54 %), tak ako v celom sledovanom období od roku 2003.

Z pohľadu rodinného stavu prevládajú medzi migrantmi slobodní, s nadpolovičným podielom 51,1 % (muži 55 %; ženy 47,8 %). Nasledujú ženatí/vydaté s podielom 35,6 % (muži 33,9 %; ženy 37,1 %).

T 24 Vnútorne sťahovanie obyvateľov SR, 2003 – 2013

Rok	Počet sťahujúcich sa vo vnútri územia SR					
	spolu	v tom				na 1 000 obyvateľov spolu
		muži		ženy		
		abs. počet	%	abs. počet	%	
2003	84 215	39 236	46,6	44 979	53,4	15,7
2004	85 020	39 483	46,4	45 537	53,6	15,8
2005	87 170	40 535	46,5	46 635	53,5	16,2
2006	91 504	42 485	46,4	49 019	53,6	17,0
2007	89 718	41 452	46,2	48 266	53,8	16,6
2008	89 097	41 134	46,2	47 963	53,8	16,5
2009	80 474	37 412	46,5	43 062	53,5	14,8
2010	87 877	41 002	46,7	46 875	53,3	16,2
2011	85 347	39 187	45,9	46 160	54,1	15,8
2012	83 127	38 341	46,1	44 786	53,9	15,4
2013	84 563	38 911	46,0	45 652	54,0	15,6

V štruktúre migrantov podľa veku tvorili osoby v produktívnom veku takmer 73,0 %, v predproduktívnom veku 22,4 % a v poproduktívnom veku 4,6 %. Najintenzívnejšie sa do migračných pohybov zapojili osoby vo veku 0 – 5 (13 %) a 18 – 44 rokov (57,4 %), čo poukazuje na vyššiu intenzitu migračných pohybov rodín s maloletými deťmi.

T 25 Vnútorne sťahovanie podľa typov v SR, 2003 – 2013

Rok	Celkový počet sťahujúcich sa osôb								
	z obce do obce v okrese			z okresu do okresu v kraji			z kraja do kraja		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
	absolútne údaje								
2003	18 491	20 569	39 060	11 566	13 414	24 980	9 179	10 996	20 175
2004	18 803	21 112	39 915	11 387	13 315	24 702	9 293	11 110	20 403
2005	19 252	21 512	40 764	12 009	14 016	26 025	9 274	11 107	20 381
2006	20 017	22 409	42 426	12 556	14 785	27 341	9 912	11 825	21 737
2007	19 440	22 332	41 772	12 190	14 095	26 285	9 822	11 839	21 661
2008	18 973	21 852	40 825	12 068	14 075	26 143	10 093	12 036	22 129
2009	17 199	19 451	36 650	11 016	12 739	23 755	9 197	10 872	20 069
2010	18 999	21 249	40 248	12 235	13 871	26 106	9 768	11 755	21 523
2011	18 336	21 065	39 401	11 527	13 665	25 192	9 324	11 430	20 754
2012	17 731	20 332	38 063	11 208	13 243	24 451	9 402	11 211	20 613
2013	18 136	20 934	39 070	11 220	13 102	24 322	9 555	11 616	21 171
Rok	sťahujúci sa na 1 000 obyvateľov								
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
2003	7,1	7,4	7,3	4,4	4,9	4,6	3,5	4,0	3,8
2004	7,2	7,6	7,4	4,4	4,8	4,6	3,6	4,0	3,8
2005	7,4	7,8	7,6	4,6	5,1	4,8	3,6	4,0	3,8
2006	7,6	8,1	7,9	4,8	5,3	5,1	3,8	4,3	4,0
2007	7,4	8,0	7,7	4,7	5,1	4,9	3,7	4,3	4,0
2008	7,2	7,9	7,6	4,6	5,1	4,8	3,8	4,3	4,1
2009	6,5	7,0	6,8	4,2	4,6	4,4	3,5	3,9	3,7
2010	7,2	7,6	7,4	4,6	5,0	4,8	3,7	4,2	4,0
2011	7,0	7,6	7,3	4,4	4,9	4,7	3,5	4,1	3,8
2012	6,7	7,3	7,0	4,3	4,8	4,5	3,6	4,0	3,8
2013	6,9	7,5	7,2	4,3	4,7	4,5	3,6	4,2	3,9

V roku 2013 boli naďalej najčastejšími dôvodmi vnútorného sťahovania „bytové dôvody“ (36 %), „nasledovanie rodinného príslušníka“ (27,1 %) a „iné dôvody“ (24,7 %). Podiely v roku 2013 sú takmer identické s podielmi zistenými v roku 2012. Podiel sťahujúcich sa z dôvodu sobáša tvoril 5,8 %.

Obrat vnútorného sťahovania v roku 2013 naznačuje že, hranice kraja neopustili tri štvrtiny sťahujúcich sa (75 %). Takmer polovica zo všetkých migrantov sťahovaním neprekročila ani hranice okresu (46,2 %).

V roku 2013 bol zaznamenaný najväčší objem vnútorného sťahovania v treťom štvrťroku (27 %). Maximum bolo dosiahnuté v mesiaci január (12 %), minimum v decembri (6,9 %).

3. Štruktúry obyvateľstva

Štruktúry obyvateľstva sú výsledkom základných demografických procesov reprodukcie, či už prirodzených (pôrodnosť, úmrtnosť) alebo mechanických (sťahovanie) a sú statickými charakteristikami populácie. V prípade vekovej štruktúry sú výsledkom demografických procesov pôsobiacich v populácii za posledných 100 rokov. Predstavujú základné fakty na podporu rozhodovania v súvislosti s rozvojom ľudskej spoločnosti.

Demografickou štruktúrou sa vo všeobecnosti rozumie podiel mužov a žien v danej populácii vymedzených tiež pomocou ďalších znakov, ktoré sa nejakým spôsobom vzťahujú k reprodukcii obyvateľstva; napríklad vek, rodinný stav, národnosť atď.

3.1. Štruktúra podľa pohlavia

Štruktúra podľa pohlavia je významným znakom ľudskej spoločnosti. Nielen jej interakcie s demografickými procesmi majú vysokú dôležitosť. Vplyv prekračuje hranice demografie a zasahuje mnohé oblasti spoločenského života (trh práce, gender politiky atď.).

Pomer pohlavia žijúceho na danom území je výsledkom procesov prirodzenej (narodenie, úmrtie) a mechanickej (sťahovanie) reprodukcie a tiež vplyvov vonkajších udalostí (vojny, epidémie).

V súčasnosti vo väčšine vyspelých krajín sveta prevládajú početne ženy nad mužmi (55 %), približne v tretine krajín³ prevládajú muži nad ženami (ide predovšetkým o rozvojové krajiny), ostatné krajiny majú pomer vyrovnaný.

Zastúpenie pohlaví v populácii sa v priebehu života jednotlivých generácií mení. V sledovanom období (2003 – 2013) pripadalo na Slovensku 1 023 až 1 067 narodených chlapcov na 1 000 narodených dievčat (maskulinita narodených). V roku 2013 bola hodnota maskulinity narodených 1 049. V priebehu života generácie sa však táto hodnota znižuje z dôvodu mužskej nadúmrtnosti a v neskorom veku prevládajú ženy nad mužmi (graf 14).

T 26 Sekundárny index maskulinity obyvateľstva SR, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet narodených chlapcov na 1000 narodených dievčat	1 055	1 059	1 058	1 056	1 052	1 048	1 066	1 023	1 048	1067	1049

Ďalším faktorom, ktorý ovplyvňuje štruktúru obyvateľstva podľa pohlavia, je rozdielna úmrtnosť mužov a žien. V našich podmienkach je typická mužská nadúmrtnosť (maskulinita zomretých). V roku 2013 pripadlo na 1 000 zomretých žien 1 065 zomretých mužov. Tento faktor sa vo všeobecnosti prejavuje vyšším podielom žien v celkovej populácii ako môžeme vidieť z ukazovateľov v tabuľke č. 27 (graf č.15). Podiel žien k 31.12.2013 v populácii SR bol 51,3%.

Stav pohlavnej rovnováhy dosahuje slovenská populácia okolo 45-teho roku života generácií.

V ekonomických vekových skupinách majú prevahu muži v predproduktívnej zložke. Na 1 000 dievčat pripadá 1 054 chlapcov a chlapci tak tvoria 51,3 %. V produktívnej zložke je pomer pohlaví vyrovnaný (1:1) a v poproduktívnej (65+)

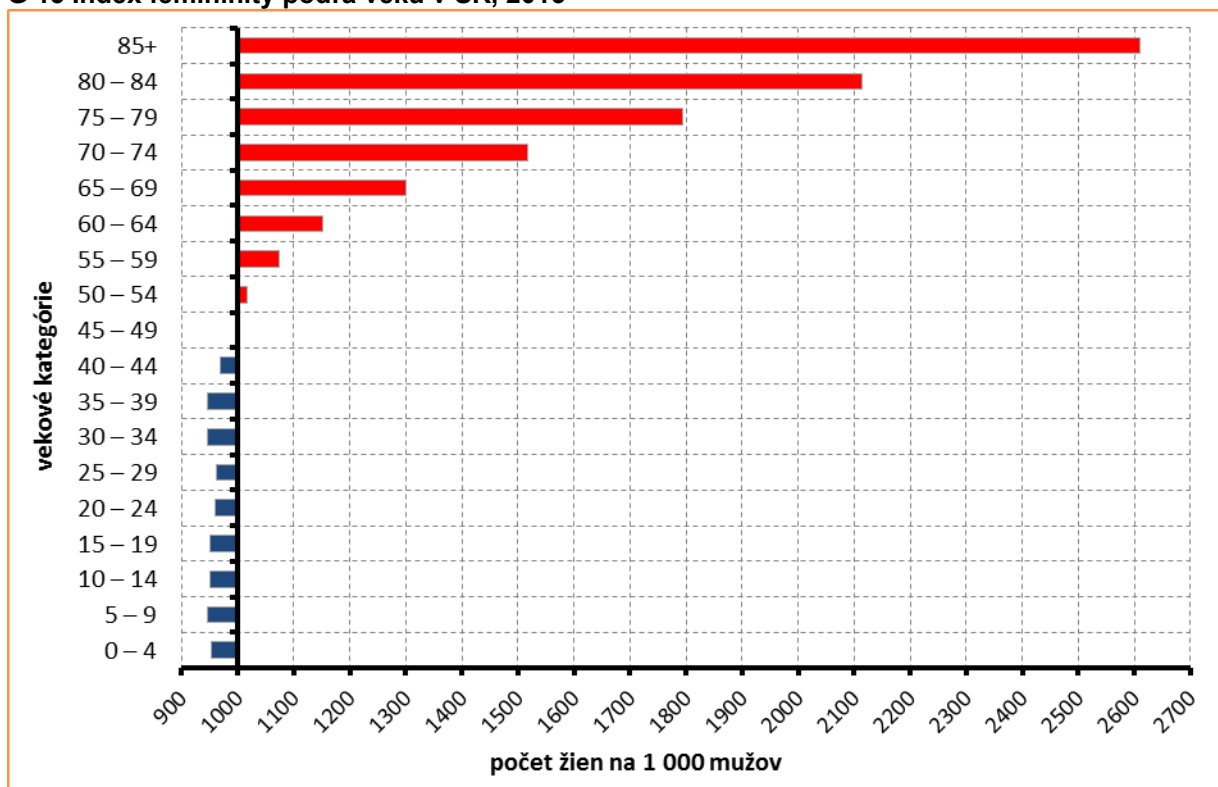
³ 77 krajín v roku 2010 (World population prospects: The 2012 Revision, United Nations)

majú výraznú prevahu ženy (61,9 %), na 1 000 žien pripadá 616 mužov. Pomer prevahy žien sa s narastajúcim vekom výrazne zvyšuje. V kategórii 85-ročných a starších pripadá na 1 000 mužov takmer 2 600 žien.

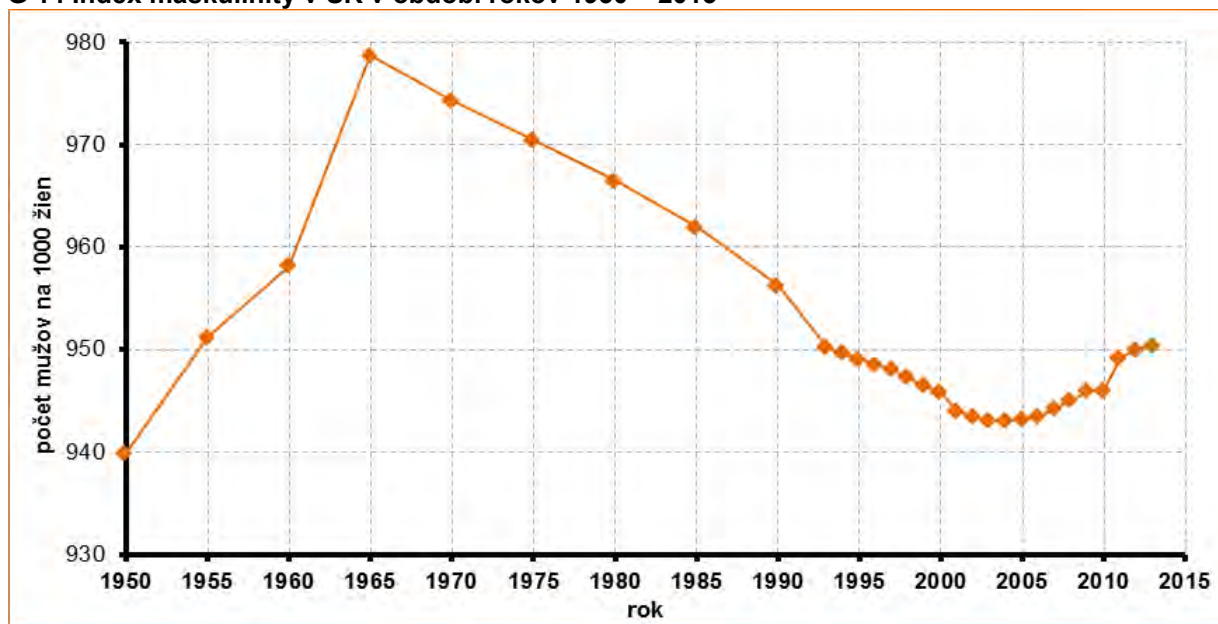
T 27 Obyvateľstvo SR podľa pohlavia, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Podiel žien v %	51,47	51,47	51,46	51,46	51,43	51,41	51,39	51,39	51,30	51,28	51,27
Počet žien na 1 000 mužov	1 060	1 060	1 060	1060	1059	1058	1057	1057	1054	1053	1052

G 13 Index femininity podľa veku v SR, 2013

G 14 Index maskulinity v SR v období rokov 1950 – 2013

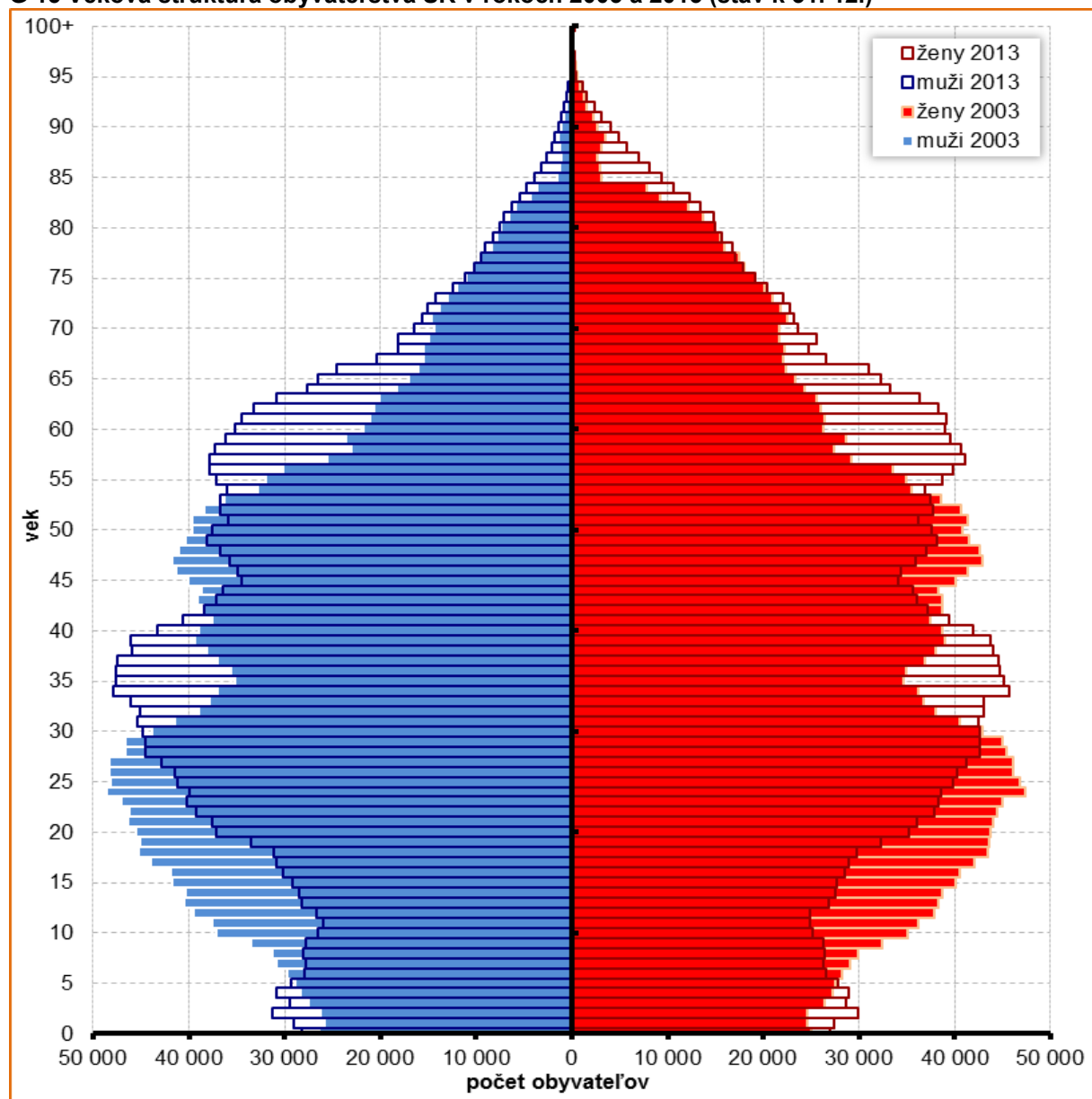
3.2. Štruktúra podľa veku

Veková štruktúra obyvateľstva patrí medzi základné demografické charakteristiky každej populácie. Je obrazom demografických procesov z minulosti i obrazom budúceho demografického vývoja. Pre vekovú štruktúru obyvateľstva SR sú typické dva základné rysy, a to nerovnomernosť a starnutie.

Nerovnomernosť je spôsobená predovšetkým zmenami vo vývoji intenzity pôrodnosti v priebehu ostatných 100 rokov (vojny, babyboom, pronatalitné opatrenia, 2. demografický prechod).

Pod starnutie sa podpisuje zvyšovanie strednej dĺžky života (starnutie populácie „zhora“) a súčasná nízka plodnosť (starnutie populácie „zdola“). Prvé príznaky starnutia populácie možno v slovenskej populácii pozorovať od polovice 60-tych rokov. K výraznejšiemu zrýchleniu tohto procesu dochádza práve v súčasnosti, keď jednak silné povojnové ročníky dosahujú dôchodkový vek a na druhej strane sa do veku najvyššej fekundity (fyziologickej plodnosti) málo početné vekové skupiny narodené koncom 90-tych rokov 20. storočia a na prelome tisícročí.

G 15 Veková štruktúra obyvateľstva SR v rokoch 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

Pri pohľade na vývoj vekovej skupiny detí a mládeže je evidentný trend poklesu. Od roku 2003 klesol počet 0- – 18-ročných o takmer 17 %, čo predstavuje úbytok o 217 tisíc osôb.

Vývoj v tejto vekovej skupine však nie je vnútorne konzistentný. Kým vekové skupiny 6- – 14-ročných a 15- – 18-ročných zaznamenávajú počas celého sledovaného obdobia pokles, u mladších vekových skupín dochádza v roku 2007 k obráteniu trendu. Ide o mierne oživenie pôrodnosti a realizácie odložených pôrodov. Tento rast je však nepostačujúci na to, aby kompenzoval straty v skupinách starších detí a mládeže.

T 28 Veková štruktúra detí a mládeže v SR, 2003 – 2013

Veková skupina	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet obyvateľov											
0-2	152 647	155 264	158 849	161 106	161 929	165 020	172 379	178 305	178 032	174 822	172 806
3-5	165 959	160 359	155 230	152 669	155 257	158 942	161 220	162 082	165 524	171 410	174 972
6-14	625 850	603 292	580 229	556 847	533 858	512 107	497 721	490 070	489 016	484 344	482 147
15-18	338 922	329 314	322 130	317 086	309 062	302 266	289 275	272 995	258 484	244 752	236 111
Spolu	1 283 378	1 248 229	1 216 438	1 187 708	1 160 106	1 138 335	1 120 595	1 103 452	1 091 056	1 075 328	1 066 036
podiel z celkového počtu obyvateľov v %											
0-2	2,84	2,88	2,95	2,99	3,00	3,05	3,18	3,28	3,29	3,23	3,19
3-5	3,08	2,98	2,88	2,83	2,87	2,94	2,97	2,98	3,06	3,17	3,23
6-14	11,63	11,20	10,77	10,32	9,88	9,46	9,17	9,02	9,05	8,95	8,90
15-18	6,30	6,12	5,98	5,88	5,72	5,58	5,33	5,02	4,78	4,52	4,36
Spolu	23,85	23,18	22,57	22,02	21,48	21,03	20,66	20,30	20,19	19,87	19,68

V rámci ekonomických vekových skupín zostáva podiel predproduktívnej zložky na úrovni 15 %, o 0,38 bodu klesol podiel produktívnej zložky obyvateľstva a o 0,41 bodu sa zvýšil podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva.

V porovnaní s rokom 2003 je evidentný pokles počtu 0- – 14-ročných (z 17,55 % na 15,32 %) a nárast 65-ročných a starších (z 11,53 % na 13,54 %).

T 29 Veková štruktúra obyvateľov podľa ekonomických vekových skupín v SR, 2003 – 2013

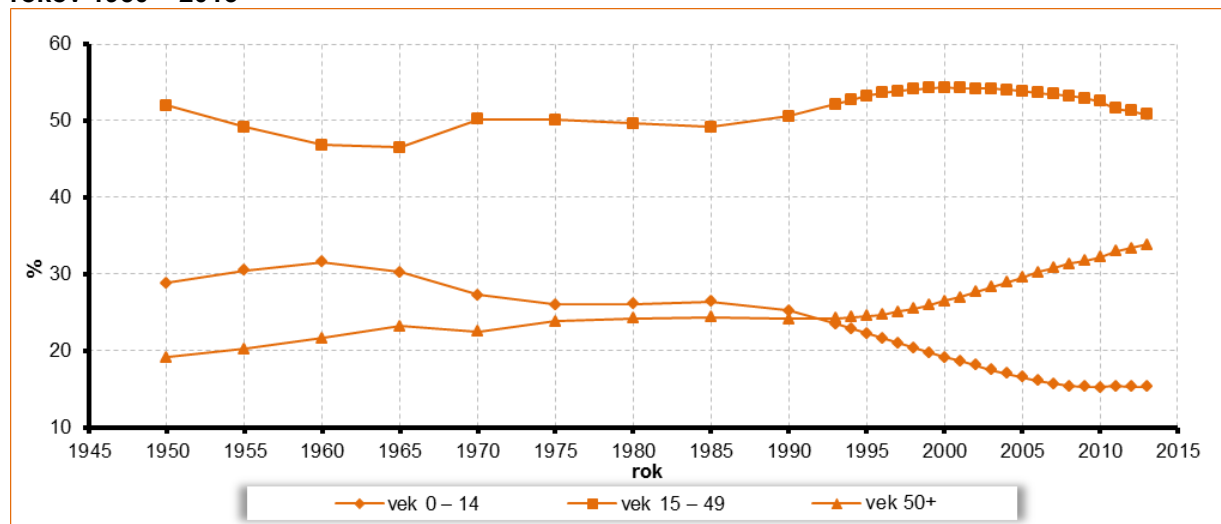
Veková skupina	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet obyvateľov											
0-14	944 456	918 915	894 308	870 622	851 044	836 069	831 320	830 457	832 572	830 576	829 925
15-64	3 815 286	3 839 958	3 862 234	3 883 376	3 903 172	3 921 880	3 928 471	3 932 092	3 881 088	3 870 038	3 852 888
65+	620 311	625 949	632 638	639 639	646 782	654 305	665 134	672 724	690 662	710 222	733 136
Spolu	5 380 053	5 384 822	5 389 180	5 393 637	5 400 998	5 412 254	5 424 925	5 435 273	5 404 322	5 410 836	5 415 949
štruktúra v %											
0-14	17,55	17,06	16,59	16,14	15,76	15,45	15,32	15,28	15,41	15,35	15,32
15-64	70,92	71,31	71,67	72,00	72,27	72,46	72,42	72,34	71,81	71,52	71,14
65+	11,53	11,62	11,74	11,86	11,98	12,09	12,26	12,38	12,78	13,13	13,54

Typológia vekovej štruktúry obyvateľstva podľa G. Sundbärga založená na princípe porovnávania troch biologických vekových kategórií obyvateľstva, predreprodukčnej (0 – 14), reprodukčnej (15 – 49) a postreprodukčnej (50+) určuje zákonitosti, na základe ktorých tvorí reprodukčná skupina obyvateľstva v každej populácii polovicu obyvateľstva a podľa podielu dvoch ostatných zložiek možno určiť tri základné typy vekových štruktúr. V stacionárnej vekovej štruktúre sú obidve zložky približne vyrovnané, v progresívnej vekovej štruktúre má prevahu predreprodukčná

zložka nad postreprodukčnou a v regresívnom type postreprodukčná nad predreprodukčnou.

Podľa tejto typológie má Slovenská republika regresívny typ populácie. K zmene zo stacionárneho na regresívny typ došlo začiatkom 90-tych rokov 20. storočia.

G 16 Podiel predreprodukčnej, reprodukčnej a poreprodukčnej zložky v populácii SR, v období rokov 1950 – 2013

Priemerný vek sa medziročne zvýšil o 0,3 roka u oboch pohlaví (oproti roku 2003 takmer o 3 roky) a v roku 2013 dosiahol u mužov 38 rokov a u žien až 41,2 rokov.

Medián veku sa tiež zvyšuje a v roku 2013 bola polovica mužskej populácie staršia (resp. mladšia) ako 37,1 roka a polovica ženskej populácie staršia (resp. mladšia) ako 40,1 roka.

Pomer generácie prarodičov a generácie detí (index starnutia, Sauvyho index) sa medziročne zvýšil z 85,5 % na 88,3 %, čo znamená, že v súčasnosti pripadá na 100 detí (0 – 14) viac ako 88 obyvateľov vo veku 65 rokov a starších. Výrazné rozdiely hodnôt indexu starnutia však zaznamenávame medzi mužskou a ženskou populáciou. Pri pohľade na populáciu ako celok v mužskej časti stále prevláda detská zložka (na 100 chlapcov pripadá 65 mužov). V ženskej časti populácie je situácia opačná. Na 100 dievčat pripadá 112 žien vo veku 65+. K zmene pomeru v ženskej populácii došlo v roku 2008.

Index hospodárskej závislosti (resp. index ekonomického zaťaženia) je charakteristikou miery hospodárskeho zaťaženia práceschopného obyvateľstva závislými osobami. Dlhodobo, od začiatku 80-tych rokov, tento index klesal. Vplyvom reprodukčných zmien vedúcich k starnutiu populácie došlo v roku 2009 k otočeniu trendu. V roku 2013 podľa indexu hospodárskej závislosti pripadlo na 100 obyvateľov vo veku 15 – 64 rokov 40,6 závislej osoby.

T 30 Priemerný vek, mediánový vek, index starnutia a index ekonomického zaťaženia v SR, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Pohlavie	Rok										
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
priemerný vek	muži	35,20	35,50	35,80	36,06	36,34	36,60	36,84	37,09	37,41	37,68	37,96
	ženy	38,40	38,70	39,00	39,25	39,54	39,80	40,05	40,28	40,61	40,87	41,15
	spolu	36,80	37,10	37,40	37,71	37,99	38,25	38,49	38,73	39,05	39,32	39,60
mediánový vek	muži	33,20	33,53	33,85	34,21	34,59	34,96	35,36	35,76	36,26	36,68	37,10
	ženy	36,90	37,19	37,46	37,74	38,03	38,31	38,59	38,87	39,37	39,74	40,10
	spolu	34,98	35,29	35,59	35,89	36,21	36,54	36,87	37,23	37,74	38,15	38,60
index starnutia *	muži	48,10	49,70	51,60	53,48	55,25	56,90	58,23	59,00	60,89	63,16	65,68
	ženy	84,20	87,50	90,80	94,47	97,83	100,67	102,94	104,07	106,20	109,07	112,20
	spolu	65,70	68,10	70,70	73,47	76,00	78,25	80,01	81,01	82,96	85,51	88,34
index ekonomického zaťaženia **												
	spolu	41,01	40,23	39,54	38,89	38,37	38,00	38,09	38,23	39,25	39,81	40,57

* počet osôb vo veku 65 rokov a viac na 100 detí vo veku 0 - 14 rokov

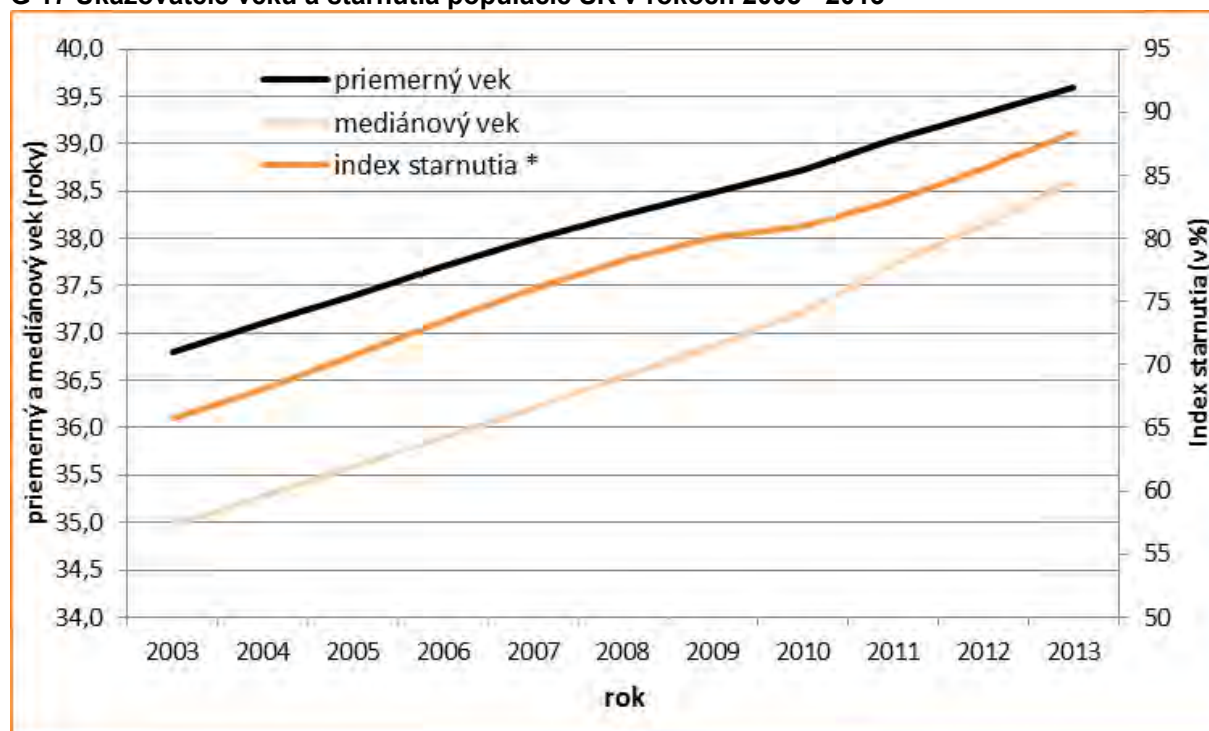
** počet detí vo veku 0 - 14 rokov a osôb vo veku 65 rokov a viac na 100 osôb vo veku 15 - 64 rokov

Starnutie populácie je už globálny fenomén a zasahuje každého člena spoločnosti i spoločnosť ako celok. Krajiny sveta sú v rôznych fázach tohto procesu a výrazne sa líšia aj tempom starnutia.

Všetky relevantné štatistické ukazovatele dokazujú zrýchľujúci sa proces starnutia slovenskej populácie.

Všeobecne platí, že v krajinách, kde sa začal proces starnutia neskôr, prebieha tento proces intenzívnejšie a tieto krajiny budú mať menej času na prispôbenie spoločenských podmienok tomuto fenoménu. Medzi takéto krajiny patrí i Slovenská republika.

G 17 Ukazovatele veku a starnutia populácie SR v rokoch 2003 - 2013

Starnutie populácie teda predstavuje výzvu pre tvorcov politik. Štatistické dáta by mali byť dôsledne využívané pri identifikácii a meraní možných následkov tohto procesu, aby bolo možné ich zmiernenie.

3.3. Štruktúra podľa rodinného stavu

V priebehu dejín prechádza inštitúcia rodiny mnohými premenami. Pre súčasnosť sú typické premeny predovšetkým v rolách členov rodiny (ustupuje dominantné postavenie otca, matky sa viac venujú profesijnej kariére), vo funkciách (socializačno-výchovnú čiastočne preberajú školy a ďalšie inštitúcie) a vo veľkosti rodiny (menej detí, ústup viacgeneračných domácností).

Napriek týmto zmenám je rodina naďalej stabilizujúcim prvkom spoločnosti. Aby jej táto funkcia zostala, prípadne, aby bola posilňovaná, je potrebné brať do úvahy aktuálne štatistické dáta, ktoré sú základným východiskom pre tvorbu politík v tejto oblasti.

Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu má sociálno-právny charakter. V Slovenskej republike sú základnými skupinami obyvateľstva podľa rodinného stavu: slobodní, ženatí/vydaté, rozvedení a ovdovení.

V priebehu sledovaného obdobia (2003 – 2013) nedošlo k výraznejším zmenám v štruktúre obyvateľstva podľa rodinného stavu. Podiel slobodných a ovdovených (tak mužov, ako aj žien) zostáva stabilný. Mierny pokles pozorujeme pri podieloch ženatých, respektíve vydatých a mierny nárast pri podieloch rozvedených mužov aj žien.

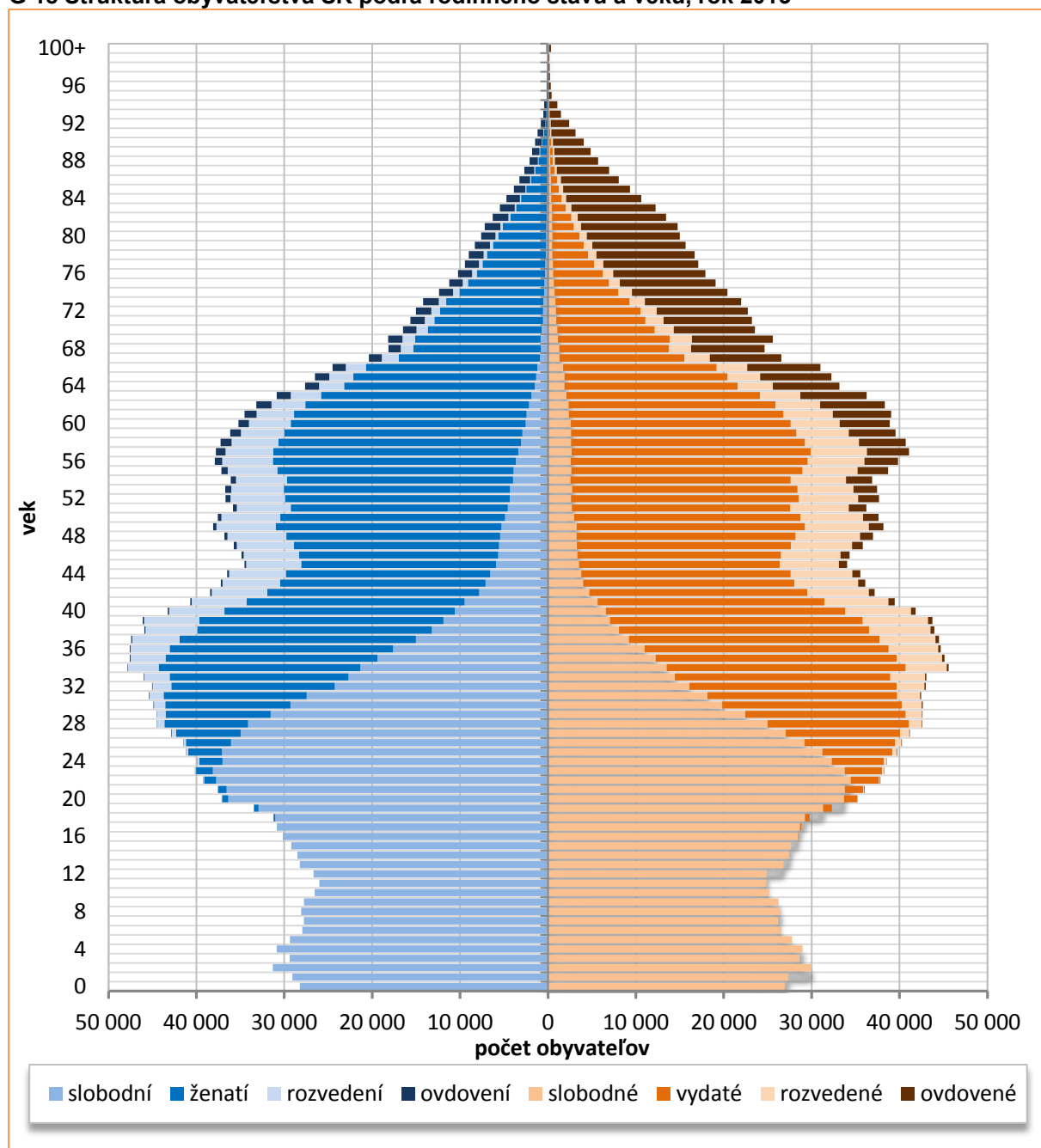
Podiel ženatých aj vydatých klesol v sledovanom období približne o 4 body, u mužov zo 46,3 % na 42,0 % a u žien zo 44,0 % na 40,5 %. Podiel rozvedených stúpol približne o 3,5 %. U mužov z 4,2 % v roku 2003 na 7,6 % v roku 2013 a u žien z 5,6 % v roku 2003 na 9,0 % v roku 2013.

T 31 Obyvateľstvo SR podľa pohlavia a rodinného stavu, 2003 – 2013

Rodinný stav	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Muži	počet osôb (v tis.)										
slobodní	1 240,2	1 240,3	1 243,0	1 246,2	1 249,7	1 253,8	1 260,5	1 266,5	1 255,9	1 260,0	1 271,2
ženatí	1 207,6	1 207,0	1 203,5	1 198,5	1 196,5	1 194,9	1 191,0	1 186,6	1 126,4	1 123,4	1 107,6
rozvedení	110,2	115,8	121,7	128,4	134,3	140,9	147,7	154,0	188,7	193,7	200,7
ovdovení	53,1	50,3	47,7	45,3	42,6	40,2	37,8	35,2	60,7	58,9	59,6
spolu	2 611,1	2 613,5	2 615,9	2 618,3	2 623,1	2 629,8	2 636,9	2 642,2	2 631,8	2 636,0	2 639,1
Muži	štruktúra (v %)										
slobodní	47,5	47,5	47,5	47,6	47,6	47,7	47,8	47,9	47,7	47,8	48,2
ženatí	46,3	46,2	46,0	45,8	45,6	45,4	45,2	44,9	42,8	42,6	42,0
rozvedení	4,2	4,4	4,7	4,9	5,1	5,4	5,6	5,8	7,2	7,3	7,6
ovdovení	2,0	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	2,3	2,2	2,3
Ženy	počet osôb (v tis.)										
slobodné	1 065,1	1 064,5	1 066,4	1 068,7	1 070,4	1 072,9	1 078,4	1 084,7	1 070,8	1 074,0	1 081,2
vydaté	1 219,4	1 218,0	1 213,5	1 207,5	1 203,9	1 200,6	1 195,9	1 190,7	1 137,8	1 134,2	1 124,5
rozvedené	155,4	162,2	169,5	177,8	185,2	193,2	201,5	209,2	236,2	242,3	250,1
ovdovené	329,1	326,6	323,9	321,4	318,4	315,7	312,3	308,5	327,7	324,3	321,0
spolu	2 768,9	2 771,3	2 773,3	2 775,4	2 777,9	2 782,5	2 788,0	2 793,0	2 772,6	2 774,9	2 776,9
Ženy	štruktúra (v %)										
slobodné	38,5	38,4	38,5	38,5	38,5	38,6	38,7	38,8	38,6	38,7	38,9
vydaté	44,0	44,0	43,8	43,5	43,3	43,2	42,9	42,6	41,0	40,9	40,5
rozvedené	5,6	5,9	6,1	6,4	6,7	6,9	7,2	7,5	8,5	8,7	9,0
ovdovené	11,9	11,8	11,7	11,6	11,5	11,3	11,2	11,0	11,8	11,7	11,6

Rozdiely zaznamenávame aj medzi pohlaviami. U mužov pozorujeme dlhodobo vyšší podiel (o 9 bodov) slobodných, u žien zaznamenávame vyššie podiely ovdovených (o 10 bodov), čo súvisí s mužskou nadúmrtnosťou a vyššou strednou dĺžkou života u žien.

G 18 Štruktúra obyvateľstva SR podľa rodinného stavu a veku, rok 2013

Vo väčšine vekov u ženatých mužov aj u vydatých žien zaznamenávame medziročný pokles ich podielu až do veku 67 rokov u mužov a 59 rokov u žien.

Podiel rozvedených v období rokov 2003 – 2013 vzrástol vo všetkých vekoch nad 34 rokov u žien a nad 35 rokov u mužov. Najvýznamnejší bol tento nárast vo vekoch 41 – 60 rokov. Najvyšší nárast podielu zaznamenávame vo veku 45 rokov a to o 9 bodov a u žien vo veku 43 rokov o 8,5 bodu. V tomto prípade ide o ročníky populačnej vlny 50-tych a 60-tych rokov minulého storočia, u ktorých bola sobášnosť ešte vysoká, ale zmena spoločenských podmienok i zmeny v hodnotových systémoch zrejme oslabili stabilitu inštitúcie manželstva.

U mužov sa počet rozvedených medzi rokmi 2003 – 2013 takmer zdvojnásobil zo 110 tis. v roku 2003 na 201 tis. v roku 2013. U žien sa počet zvýšil zo 155 tis. na 250 tisíc. Počet rozvedených narástol aj medziročne. U mužov aj u žien v takmer všetkých vekoch nad 39 rokov.

Počet slobodných medzi rokmi 2003 a 2013 stúpol u mužov aj u žien v takmer všetkých vekoch nad 25 rokov u mužov a nad 23 rokov u žien.

Počet ovdovených sa zvýšil medzi rokmi 2003 a 2013 v najvyšších vekoch nad 80 rokov tak u mužov ako aj u žien a súvisí aj s predlžovaním strednej dĺžky života. Vyšší nárast počtu ovdovelých mužov sme medzi rokmi 2003 a 2013 zaznamenali u mužov vo vekoch 56 – 70 rokov.

3.4. Štruktúra podľa národnosti

Podľa definície OSN je národnosťou skupina obyvateľov štátu tvoriaca menšinu v nedominantnej pozícii vo vnútri štátu, disponujúca etnickými, náboženskými alebo jazykovými charakteristikami, ktoré sú odlišné od charakteristík väčšiny obyvateľov, majúca povedomie vzájomnej solidarity motivovanej hoci len implicitne kolektívnou vôľou prežiť a ktorej cieľom je dosiahnuť rovnosť s väčšinou v skutočnosti i podľa zákona (Deschenes, 1985).

Národnosť sa v Slovenskej republike zisťuje pri sčítaniach obyvateľov. Obyvatelia uvádzajú národnosť podľa vlastného presvedčenia. Demografická štatistika aktualizuje tieto dáta na základe bilancovania pohybu obyvateľstva podľa štatistických hlásení o narodení, úmrtí a sťahovaní.

T 32 Zloženie obyvateľov SR podľa národnosti, 2003 – 2013

Národnosť	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet osôb (v tis.)										
slovenská	4612,3	4613,8	4614,0	4613,7	4613,9	4 617,0	4 624,1	4 630,4	4 357,3	4 360,3	4 388,2
maďarská	517,2	516,3	515,2	514,2	513,7	513,6	513,8	513,1	458,4	458,1	458,0
rómska	94,5	96,3	98,2	100,1	102,0	104,0	105,7	107,2	106,6	108,0	107,9
česká, moravská, sliezská	47,3	47,8	48,4	49,1	49,8	50,7	51,6	52,3	34,0	34,5	37,7
rusínska	24,1	24,1	24,1	24,1	24,0	24,0	24,0	24,0	33,4	33,4	32,3
ukrajinská	10,9	11,1	11,2	11,4	11,6	11,7	11,8	11,9	7,5	7,6	8,6
nemecká	5,4	5,6	6,1	6,6	7,0	7,7	7,8	7,9	4,8	4,9	6,9
poľská	2,7	2,9	3,2	3,8	4,2	4,6	5,0	5,2	3,2	3,3	5,6
iná a nezistená	65,6	66,9	68,8	70,7	74,9	78,9	81,3	83,3	399,1	400,7	370,6
spolu	5 380,0	5 384,8	5 389,2	5393,6	5401,0	5 412,3	5 424,9	5 435,3	5 404,3	5 410,8	5 415,9
	štruktúra (v %)										
slovenská	85,7	85,7	85,6	85,5	85,4	85,3	85,2	85,2	80,6	80,6	81,0
maďarská	9,6	9,6	9,6	9,5	9,5	9,5	9,5	9,4	8,5	8,5	8,5
rómska	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0
česká, moravská, sliezská	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	0,6	0,6	0,7
rusínska	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,6	0,6	0,6
ukrajinská	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
nemecká	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
poľská	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
iná a nezistená	1,2	1,3	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	7,4	7,4	6,8

V roku 2013 tvorila slovenská národnosť 81 % a maďarská 8,5 %. Ide o najpočetnejšie národnosti. V porovnaní s rokom 2012 sú zmeny v štruktúre, zaznamenané v roku 2013, len nepatrné.

Počet i podiel rómskej národnosti je tiež relatívne stabilný, tvorí 2 %. Ostatné národnosti sú zastúpené podielmi nižšími ako 1 %.

Z hľadiska veku, porovnaním majoritnej národnosti s ďalšími dvomi najpočetnejšími národnosťami, možno konštatovať, že v maďarskej národnosti sú oproti slovenskej národnosti vyššie podiely obyvateľov vo vekových skupinách starších ako 50 rokov. V rómskej národnosti, naopak, sú vyššie podiely obyvateľov vo vekových skupinách do 35 rokov.

Z územného hľadiska je najvyšší podiel obyvateľov slovenskej národnosti v západnej, severozápadnej a strednej časti Slovenska. Vyšší podiel obyvateľov maďarskej národnosti žije v pásme pozdĺž celej hranice s Maďarskom, rómska populácia je silnejšie zastúpená vo východnej časti územia Slovenska.

4. Pohyb obyvateľstva

Početnosť populácie a prírastky, resp. úbytky obyvateľstva sú určované hlavnými populačnými procesmi, ktoré súvisia s rodením a zomieraním obyvateľstva a zahraničnou migráciou. Celkový pohyb obyvateľstva je výsledkom prirodzeného a migračného pohybu. Prejavuje sa ako prírastok alebo úbytok obyvateľstva. V Slovenskej republike sa počet a pohyb obyvateľov štatisticky spracováva na základe registrovaného trvalého pobytu.

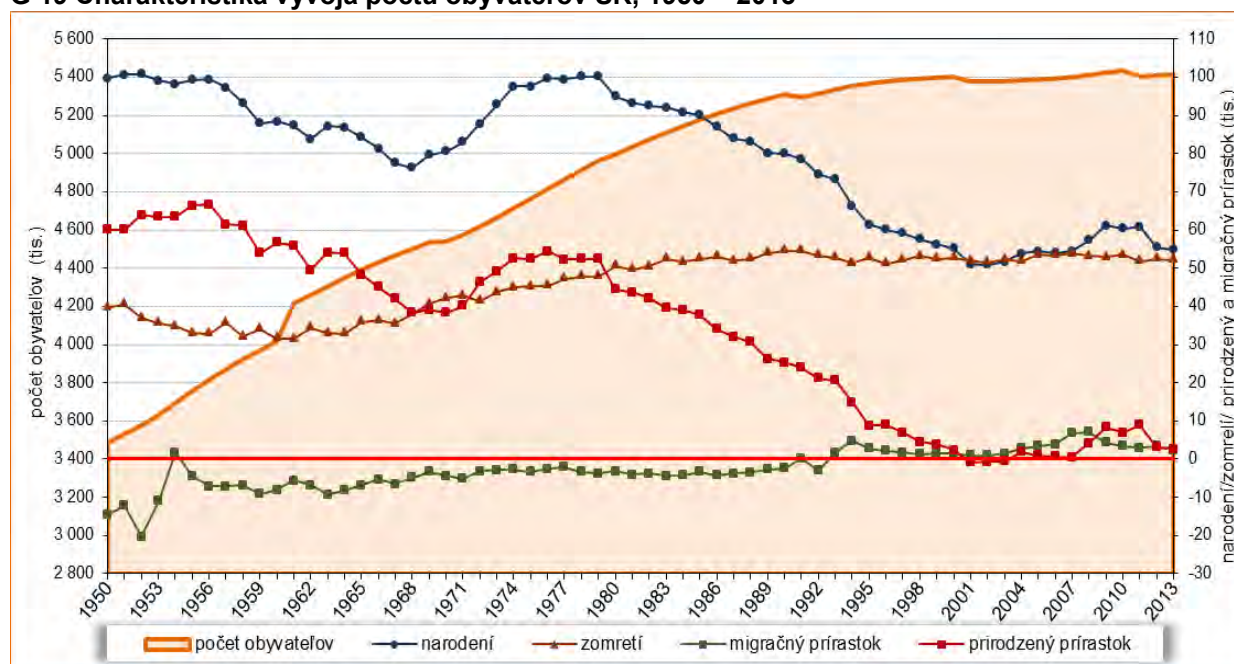
K 31. 12. 2013 mala Slovenská republika 5 415 949 obyvateľov, z toho bolo 51,3 % žien. V porovnaní s východiskovým rokom sledovaného obdobia 2003 počet obyvateľov Slovenska stúpol o 35,9 tisíce osôb.

Z hľadiska porovnania vývoja prírastkov v rokoch 2001 až 2003 Slovensko zaznamenalo prirodzený úbytok obyvateľstva. Naposledy došlo k prirodzenému úbytku v rokoch 1916 – 1918 (obdobie 1. svetovej vojny). Napriek prirodzenému úbytku obyvateľov bol v spomínaných rokoch zaznamenaný kladný celkový prírastok obyvateľstva, pretože prírastky sťahovaním dokázali vykompenzovať prirodzené úbytky.

T 33 Vybrané charakteristiky prírastkov v SR, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prirodzený prírastok:											
absolútny počet	-517	1 895	955	603	568	4 196	8 304	6 965	8 910	3098	2734
na 1 000 obyvateľov	-0,1	0,4	0,2	0,1	0,1	0,8	1,5	1,3	1,7	0,6	0,5
Saldo sťahovania:											
absolútny počet	1 409	2 874	3 403	3 854	6793	7 060	4 367	3 383	2 966	3416	2379
na 1 000 obyvateľov	0,3	0,5	0,6	0,7	1,3	1,3	0,8	0,6	0,5	0,6	0,4
Celkový prírastok:											
absolútny počet	892	4 769	4 358	4 457	7 361	11 256	12 671	10 348	11 876	6514	5113
na 1 000 obyvateľov	0,2	0,9	0,8	0,8	1,4	2,1	2,3	1,9	2,2	1,2	0,9

G 19 Charakteristika vývoja počtu obyvateľov SR, 1950 – 2013

Od roku 2004 je počas celého sledovaného obdobia kladný prirodzený prírastok i prírastok sťahovaním. Migračné saldo je však vyššie než prirodzený prírastok, takže celkový prírastok je zväčša tvorený práve prírastkom sťahovaním. Prírastok sťahovaním dosiahol maximálny podiel v roku 2007, keď tvoril 92 % celkového prírastku.

Prirodzený prírastok sa v roku 2013 podieľal na celkovom prírastku obyvateľstva 53,5 %. Prirodzeným prírastkom pribudlo na Slovensku v roku 2013 2 734 obyvateľov a migračným prírastkom 2 379. Dokopy je to prírastok 5 113 obyvateľov, čo predstavuje takmer 1 obyvateľa na 1 000 obyvateľov stredného stavu.

5. Regionálne porovnanie – kraje, Bratislava, Košice, mesto/vidiek

Na zber, zostavovanie a šírenie harmonizovaných regionálnych štatistík zaviedla EÚ nomenklatúru NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques). Pre lokálnu úroveň je odporúčaná nomenklatúra LAU (Local Administrative Units).

V Slovenskej republike sú na základe Vyhlášky ŠÚ SR č. 438/2004 určené úrovne NUTS (ako štatistické územné jednotky) nasledovne: NUTS 1 (Slovenská republika), NUTS 2 (Bratislavský kraj, Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko), NUTS 3 (Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky, Nitriansky, Žilinský, Banskobystrický, Prešovský a Košický kraj). Na lokálnej úrovni sú dva hierarchické stupne územného členenia, a to LAU 1 (79 okresov) a LAU 2 (2 927 obcí). Regionálne porovnanie základných demografických ukazovateľov Slovenska je spracované v tejto kapitole na úrovni NUTS 3, t. j. krajov, ku ktorým sa pridáva porovnanie miest Bratislavy a Košíc, mestského a vidieckeho obyvateľstva. V nasledujúcej kapitole je to potom porovnanie na úrovni LAU 1, t. j. okresov.

5.1. Populačné procesy

Pôrodnosť a plodnosť

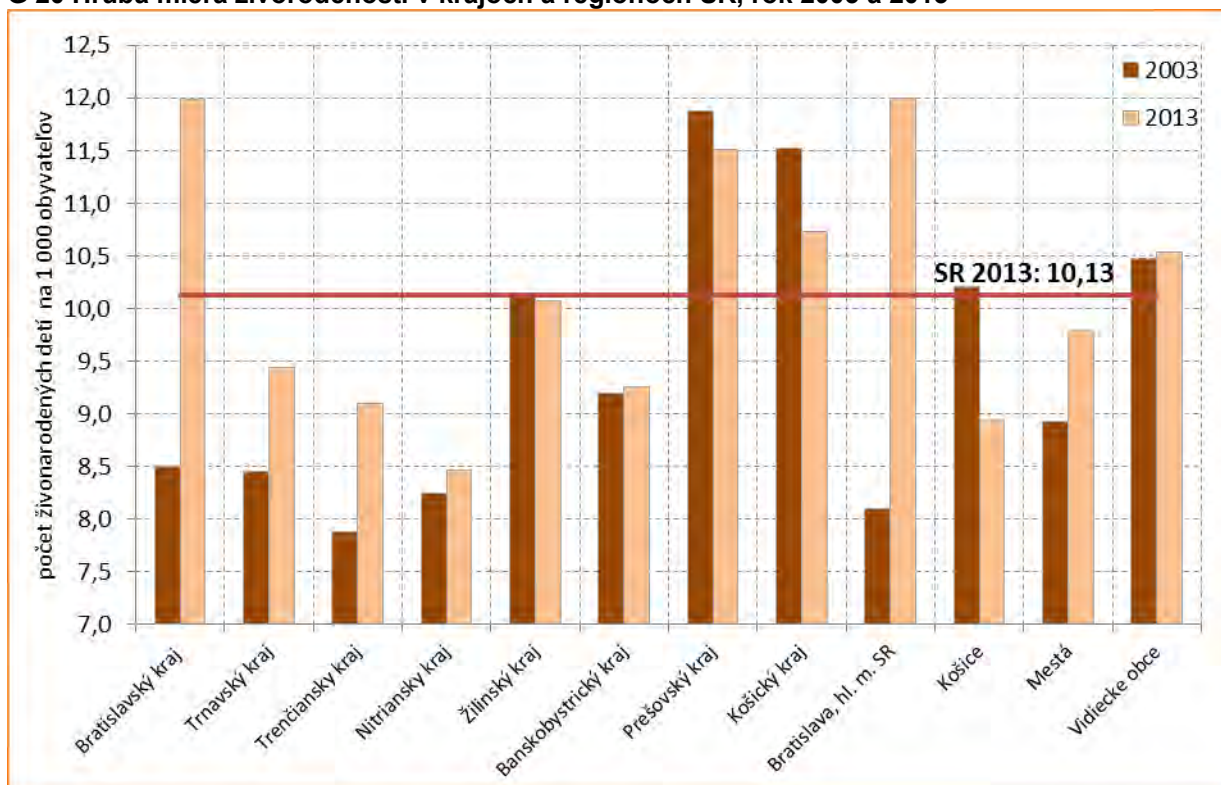
Najviac živonarodených detí (9 412) sa narodilo v Prešovskom kraji. Najvyššia hrubá miera pôrodnosti (počet živonarodených detí prepočítaný na 1 000 obyvateľov stredného stavu) je v Bratislavskom kraji (12 ‰), kde sa v roku 2013 narodilo 7 376 živých detí. Nasleduje Prešovský kraj (11,5 ‰) a Košický kraj (10,7 ‰). Najnižšie hodnoty zaznamenávajú Nitriansky (8,5 ‰) a Trenčiansky kraj (9,1 ‰) (tab. 34, graf 20).

Hrubá miera pôrodnosti Bratislavy a Bratislavského kraja zaznamenala v sledovanom období najvyšší nárast. V roku 2003 bola hodnota v Bratislave 8,5 ‰ a v roku 2013 až 12 ‰. Hrubá miera pôrodnosti Košíc naopak zaznamenala najvýraznejší pokles z 10,2 ‰ v roku 2003 na 8,9 ‰ v roku 2013.

Porovnanie mestského a vidieckeho obyvateľstva ukazuje vyššiu hrubú mieru pôrodnosti vidieckeho obyvateľstva (10,5 ‰) ako mestského obyvateľstva (9,8 ‰).

Z hľadiska medzoročného porovnania pôrodnosti došlo v roku 2013 k jej najväčšiemu poklesu v Košickom, Žilinskom a Bratislavskom kraji. Najnižší medzoročný pokles pôrodnosti zaznamenal Trnavský a Prešovský kraj. V porovnaní s rokom 2012 dosiahli v roku 2013 nárast hrubej miery pôrodnosti iba Trenčiansky a Banskobystrický kraj.

G 20 Hrubá miera živorodenosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013

T 34 Vývoj pôrodnosti v krajoch SR, 2003 – 2013

Územie	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet živonarodených										
Bratislavský kraj	5 101	5 436	5 872	5 921	6 325	6 840	7 427	7 567	7 787	7 518	7 376
Trnavský kraj	4 659	4 951	4 954	5 059	4 904	5 358	5 549	5 574	5 567	5 273	5 260
Trenčiansky kraj	4 746	5 053	5 093	5 075	5 214	5 420	5 788	5 940	5 907	5 145	5 396
Nitriansky kraj	5 856	5 906	6 110	6 024	6 067	6 508	6 792	6 539	6 667	6 004	5 822
Žilinský kraj	7 014	7 197	7 118	6 980	7 021	7 407	7 741	7 619	7 801	7 208	6 953
Banskobystrický kraj	6 065	6 399	6 418	6 215	6 323	6 381	6 908	6 729	6 697	6 022	6 084
Prešovský kraj	9 421	9 704	9 770	9 576	9 489	10 022	10 852	10 567	10 368	9 501	9 412
Košický kraj	8 851	9 101	9 095	9 054	9 081	9 424	10 160	9 875	10 019	8 864	8 520
Bratislava, hl. m. SR	3 454	3 672	4 012	4 141	4 317	4 688	5 052	5 163	5 356	5 088	4 996
Košice	2 404	2 436	2 375	2 323	2 430	2 487	2 745	2 669	2 717	2 286	2 145
Mestá	26 798	28 399	28 816	28 411	28 970	30 663	32 636	32 119	32 238	29 174	28 692
Vidiecke obce	24 915	25 348	25 614	25 493	25 454	26 697	28 581	28 291	28 575	26 361	26 131
Slovenská republika	51 713	53 747	54 430	53 904	54 424	57 360	61 217	60 410	60 813	55 535	54 823
	na 1 000 obyvateľov										
Bratislavský kraj	8,5	9,06	9,75	9,79	10,38	11,14	11,99	12,09	12,91	12,33	11,99
Trnavský kraj	8,45	8,96	8,95	9,12	8,82	9,59	9,9	9,91	10,03	9,48	9,45
Trenčiansky kraj	7,88	8,4	8,48	8,46	8,69	9,03	9,65	9,92	9,94	8,67	9,11
Nitriansky kraj	8,25	8,33	8,62	8,51	8,58	9,21	9,62	9,27	9,66	8,71	8,47
Žilinský kraj	10,12	10,37	10,25	10,04	10,09	10,64	11,11	10,92	11,32	10,45	10,08
Banskobystrický kraj	9,2	9,71	9,76	9,47	9,65	9,76	10,57	10,31	10,14	9,13	9,25
Prešovský kraj	11,87	12,19	12,25	11,98	11,84	12,48	13,47	13,07	12,73	11,63	11,51
Košický kraj	11,52	11,82	11,79	11,72	11,74	12,16	13,08	12,67	12,65	11,17	10,73
Bratislava, hl. m. SR	8,10	8,64	9,43	9,73	10,11	10,96	11,76	11,95	13,01	12,27	12,00
Košice	10,21	10,36	10,11	9,89	10,36	10,64	11,74	11,41	11,30	9,51	8,94
Mestá	8,93	9,48	9,64	9,50	9,70	10,29	10,96	10,79	10,97	9,94	9,79
Vidiecke obce	10,48	10,61	10,68	10,62	10,55	11,00	11,71	11,53	11,62	10,67	10,53
Slovenská republika	9,61	9,99	10,10	10,00	10,08	10,61	11,30	11,12	11,27	10,27	10,13

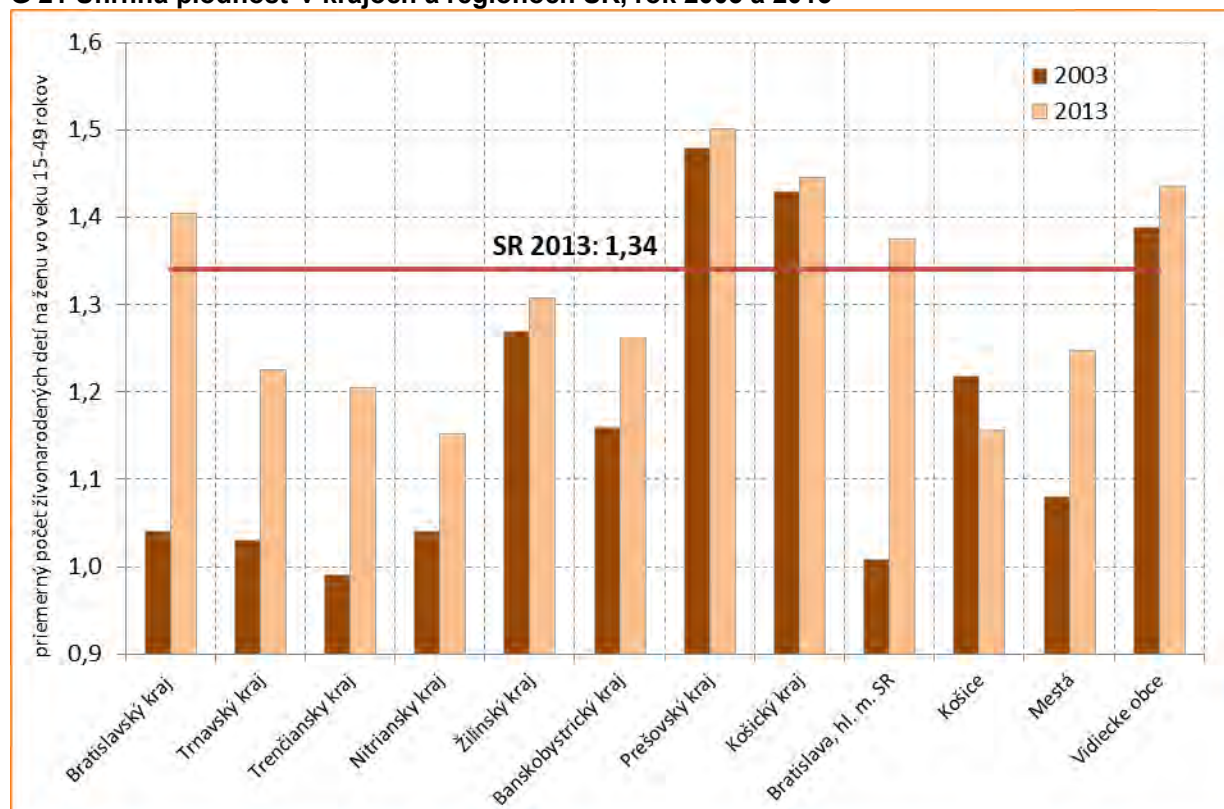
Hodnoty úhrnnej plodnosti sa medziročne znížili iba veľmi mierne a to v Bratislavskom, Nitrianskom, Žilinskom a Košickom kraji.

Mierny nárast úhrnnej pôrodnosti zaznamenávame v ostatných krajoch SR. Hodnoty úhrnnej plodnosti ale aj hrubej miery pôrodnosti v medziročnom porovnaní zaznamenávajú stabilitu a iba veľmi malé rozdiely, čo môže naznačovať, že obdobie zmien v reprodukčnom správaní žien sa končí a pôrodnosť a plodnosť nasledujúcich generácií žien ostane stále pod kritickou hodnotou 1,5 dieťaťa na 1 ženu, vo všetkých populáciách sledovaných regiónov.

Najvyššie hodnoty úhrnnej plodnosti dlhodobo dosahujú Prešovský (2013 1,5) a Košický kraj (1,4). Výrazné zvýšenie úhrnnej plodnosti z 1 (v roku 2003) až na 1,4 (v roku 2013) zaznamenávame v Bratislavskom kraji. Najnižšia miera úhrnnej plodnosti je v Nitrianskom (1,2) a Trenčianskom kraji (1,2).

Nízke hodnoty ukazovateľa úhrnnej plodnosti v posledných 10 rokoch sú spôsobené meniacim sa reprodukčným správaním žien, ktoré sa prejavovalo odkladaním materstva viacerými generáciami žien. Fakt, že nejde o odmietanie, ale skutočne o odkladanie materstva do vyššieho veku spôsobené aj spoločensko-ekonomickými zmenami naznačuje postupné zvyšovanie hodnôt tohto ukazovateľa a oživenie plodnosti. Mierne oživenie plodnosti a pôrodnosti od rokov na prelome tisícročí sa výraznejšie prejavuje v Bratislavskom, Trnavskom, Trenčianskom, Nitrianskom kraji a do menšej miery aj v Banskobystrickom kraji. Výraznejšie oživenie pozorujeme hlavne u mestského obyvateľstva a v Bratislave, na druhej strane však populácia mesta Košice zaznamenala medzi rokmi 2003 a 2013 pokles úhrnnej plodnosti.

G 21 Úhrnná plodnosť v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013

T 35 Úhrnná plodnosť v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 – 2013

Územie	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	úhrnná plodnosť										
Bratislavský kraj	1,04	1,09	1,15	1,14	1,18	1,26	1,35	1,36	1,48	1,42	1,40
Trnavský kraj	1,03	1,09	1,08	1,10	1,07	1,16	1,20	1,22	1,26	1,21	1,23
Trenčiansky kraj	0,99	1,05	1,06	1,05	1,08	1,13	1,21	1,25	1,28	1,13	1,21
Nitriansky kraj	1,04	1,05	1,08	1,07	1,08	1,17	1,23	1,19	1,27	1,17	1,15
Žilinský kraj	1,27	1,29	1,27	1,24	1,25	1,32	1,38	1,37	1,45	1,34	1,31
Banskobystrický kraj	1,16	1,22	1,23	1,20	1,23	1,24	1,36	1,33	1,33	1,22	1,26
Prešovský kraj	1,48	1,52	1,52	1,49	1,47	1,56	1,68	1,64	1,63	1,50	1,50
Košický kraj	1,43	1,47	1,47	1,46	1,47	1,53	1,66	1,62	1,65	1,49	1,44
Bratislava, hl. m. SR	1,01	1,05	1,12	1,11	1,16	1,23	1,31	1,32	1,47	1,39	1,38
Košice	1,22	1,23	1,20	1,18	1,23	1,28	1,42	1,39	1,42	1,22	1,16
Mestá	1,08	1,14	1,15	1,14	1,16	1,23	1,31	1,30	1,36	1,25	1,25
Vidiecke obce	1,39	1,40	1,41	1,40	1,40	1,46	1,55	1,54	1,55	1,44	1,43
Slovenská republika	1,20	1,24	1,25	1,24	1,25	1,32	1,41	1,40	1,45	1,34	1,34

Sobášnosť

Najvyšší počet sobášov (4 513) zaznamenal v roku 2013 Prešovský kraj, ale ide o populačne najväčší kraj SR. V tomto kraji, ale zaznamenávame aj najvyššie hodnoty hrubej miery sobášnosti (5,5 ‰), najmä kvôli stále pretrvávajúcim tradičným hodnotám vo vzťahu k rodinnému a reprodukčnému správaniu v tejto časti Slovenska. Rovnakú úroveň hrubej miery sobášnosti zaznamenávame aj v Bratislavskom kraji a hlavné mesto samotné dosahuje najvyššiu hrubú mieru sobášnosti (6 ‰). Vysokú hrubú mieru sobášnosti v Bratislave a Bratislavskom kraji spôsobuje vyššia koncentrácia prisťahovaných osôb v sobášnom veku a postupná realizácia odložených sobášov, o čom svedčí aj sústavný rast priemerného veku pri sobáši. Z hľadiska časového vývoja v oboch spomínaných krajoch (Bratislavský, Prešovský) ide o stabilný trend vyššej sobášnosti, ktorý dlhodobo prekračuje celoslovenský priemer.

Zaujímavým je porovnanie sobášnosti mestského a vidieckeho obyvateľstva, kde počas celého sledovaného obdobia sledujeme vyššiu sobášnosť mestského obyvateľstva (v priemere o 0,4 bodu).

Najnižšie hodnoty sobášnosti zaznamenávame v roku 2013, ale aj dlhodobo, v Banskobystrickom (4,2 ‰) a v Nitrianskom kraji (4,4 ‰). Medziročne však hrubá miera sobášnosti v týchto dvoch krajoch mierne vzrástla.

T 36 Vývoj sobášnosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 – 2013

Územie	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet sobášov										
Bratislavský kraj	3 373	3 376	3 312	3 334	3 576	3 523	3 419	3 345	3 375	3 597	3 409
Trnavský kraj	2 680	2 710	2 657	2 613	2 715	2 839	2 568	2 443	2 500	2 485	2 498
Trenčiansky kraj	2 845	2 956	2 868	2 825	2 994	2 997	2 875	2 770	2 671	2 722	2 642
Nitriansky kraj	3 048	3 290	3 147	3 057	3 272	3 351	3 086	2 888	2 917	2 923	3 004
Žilinský kraj	3 418	3 574	3 370	3 430	3 546	3 806	3 517	3 305	3 356	3 462	3 198
Banskobystrický kraj	2 759	3 049	2 757	2 690	2 885	2 968	2 648	2 681	2 677	2 646	2 743
Prešovský kraj	4 150	4 924	4 411	4 300	4 480	4 715	4 526	4 500	4 551	4 556	4 513
Košický kraj	3 729	4 006	3 627	3 690	3 969	4 094	3 717	3 483	3 574	3 615	3 484
Bratislava, hl. m. SR	2 375	2 470	2 406	2 485	2 569	2 547	2 483	2 459	2 471	2 577	2 481
Košice	1 195	1 236	1 214	1 239	1 322	1 400	1 191	1 089	1 176	1 153	1 086
Mestá	15 068	15 986	15 180	15 022	15 994	16 355	15 094	14 528	14 608	14 950	14 491
Vidiecke obce	10 934	11 899	10 969	10 917	11 443	11 938	11 262	10 887	11 013	11 056	11 000
Slovenská republika	26 002	27 885	26 149	25 939	27 437	28 293	26 356	25 415	25 621	26 006	25 491
	na 1 000 obyvateľov										
Bratislavský kraj	5,62	5,62	5,50	5,51	5,87	5,74	5,52	5,34	5,59	5,90	5,54
Trnavský kraj	4,86	4,90	4,80	4,71	4,89	5,08	4,58	4,34	4,51	4,47	4,48
Trenčiansky kraj	4,72	4,91	4,77	4,71	4,99	5,00	4,80	4,62	4,49	4,59	4,46
Nitriansky kraj	4,29	4,64	4,44	4,32	4,63	4,74	4,37	4,10	4,23	4,24	4,37
Žilinský kraj	4,93	5,15	4,85	4,94	5,10	5,47	5,05	4,73	4,87	5,02	4,63
Banskobystrický kraj	4,18	4,63	4,19	4,10	4,41	4,54	4,05	4,11	4,05	4,01	4,17
Prešovský kraj	5,23	6,19	5,53	5,38	5,59	5,87	5,62	5,57	5,59	5,58	5,52
Košický kraj	4,85	5,20	4,70	4,78	5,13	5,28	4,79	4,47	4,51	4,56	4,39
Bratislava, hl. m. SR	5,57	5,81	5,66	5,84	6,02	5,95	5,78	5,69	6,00	6,22	5,96
Košice	5,07	5,25	5,17	5,27	5,63	5,99	5,09	4,66	4,89	4,80	4,53
Mestá	5,02	5,34	5,08	5,02	5,36	5,49	5,07	4,88	4,97	5,09	4,94
Vidiecke obce	4,60	4,98	4,57	4,55	4,74	4,92	4,61	4,44	4,48	4,47	4,43
Slovenská republika	4,83	5,18	4,85	4,81	5,09	5,23	4,86	4,68	4,75	4,81	4,71

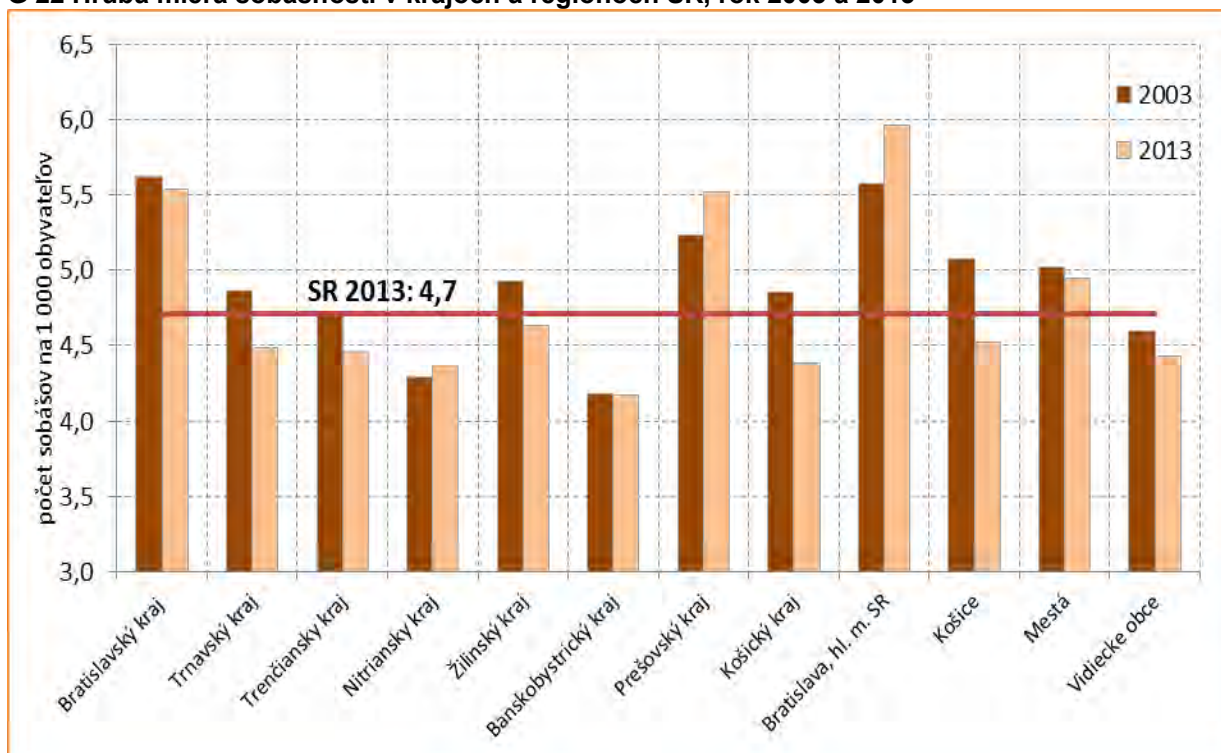
V rámci Slovenska bol zaznamenaný najvyšší priemerný vek snúbencov pri prvom sobáši v Bratislavskom kraji. U ženíchov dosiahol hodnotu 32,3 roka a u neviest 30,1 rokov. Najnižšie hodnoty priemerného veku snúbencov boli v roku 2013 zistené v Prešovskom kraji, a to 29 rokov u slobodných ženíchov a 26,6 roka

u slobodných neviest. Ostatné kraje dosahujú minimálne o rok vyššie hodnoty priemerného veku tak slobodných ženíchov ako aj slobodných neviest.

Najvyšší podiel uzavretých sobášov je vo vekovej kategórii 25- – 29-ročných, tak u ženíchov, ako aj u neviest. U neviest sa hodnoty na krajskej úrovni pohybujú v rozmedzí 37 – 42 %.

U ženíchov na krajskej úrovni zaznamenávame takmer rovnaké podiely aj vo vekovej kategórii 30- – 34-ročných a iba v Bratislavskom kraji je tento podiel vyšší ako podiel v kategórii 25- – 29-ročných. Podiely ženíchov v kategóriách 25- – 29-ročných a 30- – 34-ročných na krajskej úrovni sú v rozmedzí 24 – 36 %. Vo všeobecnosti môžeme povedať, že vek vstupu do manželstva klesá od západu na východ.

G 22 Hrubá miera sobášnosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013

Rozvodovosť

Nepriaznivý vývoj charakterizovaný zvyšovaním rozvodovosti v dlhodobom horizonte sa od roku 2008 postupne stabilizuje a medziročne dochádza v jednotlivých krajoch i k poklesu. Z regionálneho pohľadu bola najvyššia hrubá miera rozvodovosti zaznamenaná v Bratislavskom (2,6 ‰), v Trnavskom (2,3 ‰) a v Nitrianskom kraji (2,2 ‰). Najnižšie hodnoty už tradične dosahuje Prešovský (1,5 ‰), Žilinský (1,9 ‰) a Košický kraj (1,9 ‰).

Najvyšší index rozvodovosti bol zaznamenaný v Nitrianskom a v Trnavskom kraji, kde pripadlo na 100 sobášov 51 rozvodov. Najnižšie hodnoty indexu rozvodovosti sú v krajoch s vysokou mierou sobášnosti, v Prešovskom kraji (26,7 %) a v Žilinskom kraji (39,9 %). Výrazne vyšší index rozvodovosti zaznamenáva mestské obyvateľstvo (47,2 %) v porovnaní s vidieckym obyvateľstvom (37,3 %).

Vyššiu rozvodovosť zaznamenávame u mestského obyvateľstva v porovnaní s vidieckym obyvateľstvom v celom sledovanom období. Rozvodovosť mestského obyvateľstva (vyjadrená hrubou mierou rozvodovosti) však zaznamenala v porovnaní s rokom 2003 pokles (z 2,6 ‰ na 2,3 ‰ s maximom 3 ‰ v roku 2006) a naopak rozvodovosť vidieckeho obyvateľstva nárast na 1,7 ‰. Nadpriemerné hodnoty hrubej miery rozvodovosti zaznamenávajú aj mestá Bratislava a Košice.

T 37 Vývoj rozvodovosti v krajoch SR, 2003 – 2013

Územie	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet rozvodov										
Bratislavský kraj	1 571	1 569	1 682	1 917	1 736	1 775	1 713	1 686	1 515	1 594	1 587
Trnavský kraj	1 095	1 133	1 293	1 548	1 369	1 490	1 536	1 342	1 277	1 186	1 266
Trenčiansky kraj	1 197	1 289	1 389	1 485	1 435	1 366	1 542	1 386	1 245	1 171	1 241
Nitriansky kraj	1 679	1 682	1 651	1 730	1 702	1 778	1 796	1 625	1 525	1 503	1 535
Žilinský kraj	1 186	1 286	1 271	1 371	1 339	1 493	1 486	1 429	1 307	1 242	1 277
Banskobystrický kraj	1 503	1 557	1 607	1 725	1 628	1 629	1 521	1 471	1 386	1 444	1 340
Prešovský kraj	1 056	954	1 077	1 156	1 227	1 323	1 408	1 371	1 286	1 334	1 205
Košický kraj	1 429	1 419	1 583	1 784	1 738	1 821	1 669	1 705	1 561	1 474	1 495
Bratislava, hl. m. SR	1 234	1 208	1 294	1 415	1 218	1 347	1 178	1 203	1 025	1 050	1 050
Košice	544	549	634	733	676	743	592	629	578	545	522
Mestá	7 720	7 700	8 209	8 926	8 378	8 637	8 311	7 772	7 053	6 804	6 840
Vidiecke obce	2 996	3 189	3 344	3 790	3 796	4 038	4 360	4 243	4 049	4 144	4 106
Slovenská republika	10 716	10 889	11 553	12 716	12 174	12 675	12 671	12 015	11 102	10 948	10 946
	na 1 000 obyvateľov										
Bratislavský kraj	2,62	2,61	2,79	3,17	2,85	2,89	2,76	2,69	2,51	2,61	2,58
Trnavský kraj	1,99	2,05	2,33	2,79	2,46	2,67	2,74	2,39	2,30	2,13	2,27
Trenčiansky kraj	1,99	2,14	2,31	2,47	2,39	2,28	2,57	2,31	2,09	1,97	2,09
Nitriansky kraj	2,36	2,37	2,33	2,44	2,41	2,52	2,54	2,30	2,21	2,18	2,23
Žilinský kraj	1,71	1,85	1,83	1,97	1,93	2,15	2,13	2,05	1,90	1,80	1,85
Banskobystrický kraj	2,28	2,36	2,44	2,63	2,49	2,49	2,33	2,25	2,10	2,19	2,04
Prešovský kraj	1,33	1,20	1,35	1,45	1,53	1,65	1,75	1,70	1,58	1,63	1,47
Košický kraj	1,86	1,84	2,05	2,31	2,25	2,35	2,15	2,19	1,97	1,86	1,88
Bratislava, hl. m. SR	2,89	2,84	3,04	3,32	2,85	3,15	2,74	2,79	2,49	2,53	2,52
Košice	2,31	2,33	2,70	3,12	2,88	3,18	2,53	2,69	2,40	2,27	2,18
Mestá	2,57	2,57	2,75	2,99	2,81	2,90	2,79	2,61	2,40	2,32	2,33
Vidiecke obce	1,26	1,34	1,39	1,58	1,57	1,66	1,79	1,73	1,65	1,68	1,66
Slovenská republika	1,99	2,02	2,14	2,36	2,26	2,34	2,34	2,21	2,06	2,02	2,02

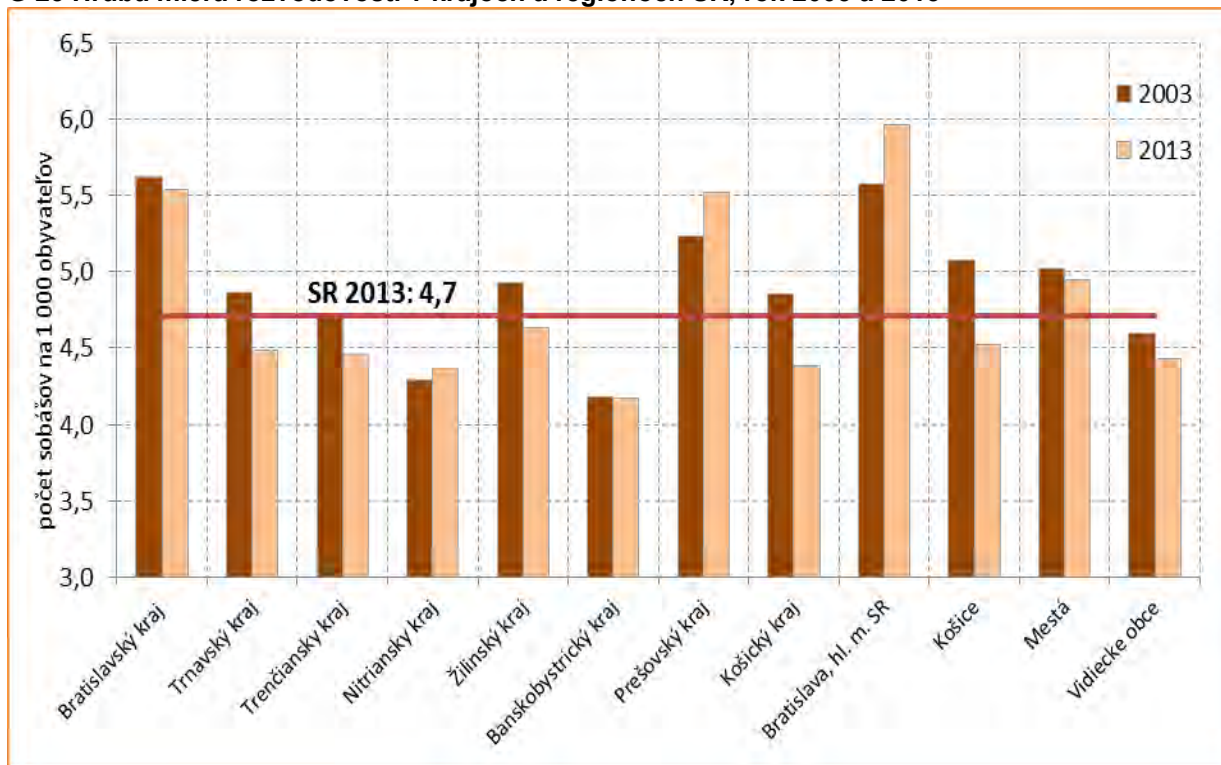
Najvyšší počet rozvodov manželstiev s maloletými deťmi bol v roku 2013 zistený v Nitrianskom (943, o 4 viac v porovnaní s rokom 2012) a v Košickom kraji (917, o 1 viac ako v roku 2012). Vo všetkých krajoch sa najviac rozvádza manželstvá s jedným maloletým dieťaťom (3 866, t. j. 58,2 %, o 114 menej ako v roku 2012). Najvyšší podiel rozvodov s jedným maloletým dieťaťom bol

v Bratislavskom kraji (64,2 %). Najnižší podiel rozvodov manželov s jedným maloletým dieťaťom mal v roku 2013 Prešovský (51,6 %) a Žilinský kraj (53 %). Obidva tieto kraje však dosiahli v roku 2013 najvyššie podiely rozvodov manželstiev s 2 deťmi (38,6 % a 38,3 %) a aj najvyšší podiel rozvodov manželstiev s 3 a viacerými maloletými deťmi (10,4 % v Prešovskom kraji a 8,7 % v Žilinskom kraji).

Najnižšia priemerná dĺžka rozvedeného manželstva, 14,3 roka bola zaznamenaná v Prešovskom kraji. Priemernú dĺžku rozvedeného manželstva len o jednu desatinu bodu vyššiu mal Bratislavský kraj (14,3 roka). Najvyššiu priemernú dĺžku manželstva pri rozvode dosiahol Trenčiansky kraj (15,6 roka). V porovnaní mestského a vidieckeho obyvateľstva, priemerná dĺžka manželstva pri rozvode mestského obyvateľstva dosahuje vyššiu hodnotu (15,2 v porovnaní s 14,6).

Až 97,6 % z podaných návrhov na rozvod manželstva sa v roku 2013 skončilo rozvodom v Nitrianskom kraji. Druhý najvyšší podiel rozvodom skončených manželstiev z podaných návrhov na rozvod zaznamenal Prešovský kraj (96,1%). V Trenčianskom kraji ukončili súdy rozvodom 90,5 % všetkých podaných návrhov na rozvod, čo je najnižší podiel zaznamenaný v krajoch SR. Vo všetkých krajoch žiadali o rozvod častejšie ženy ako muži.

G 23 Hrubá miera rozvodovosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013

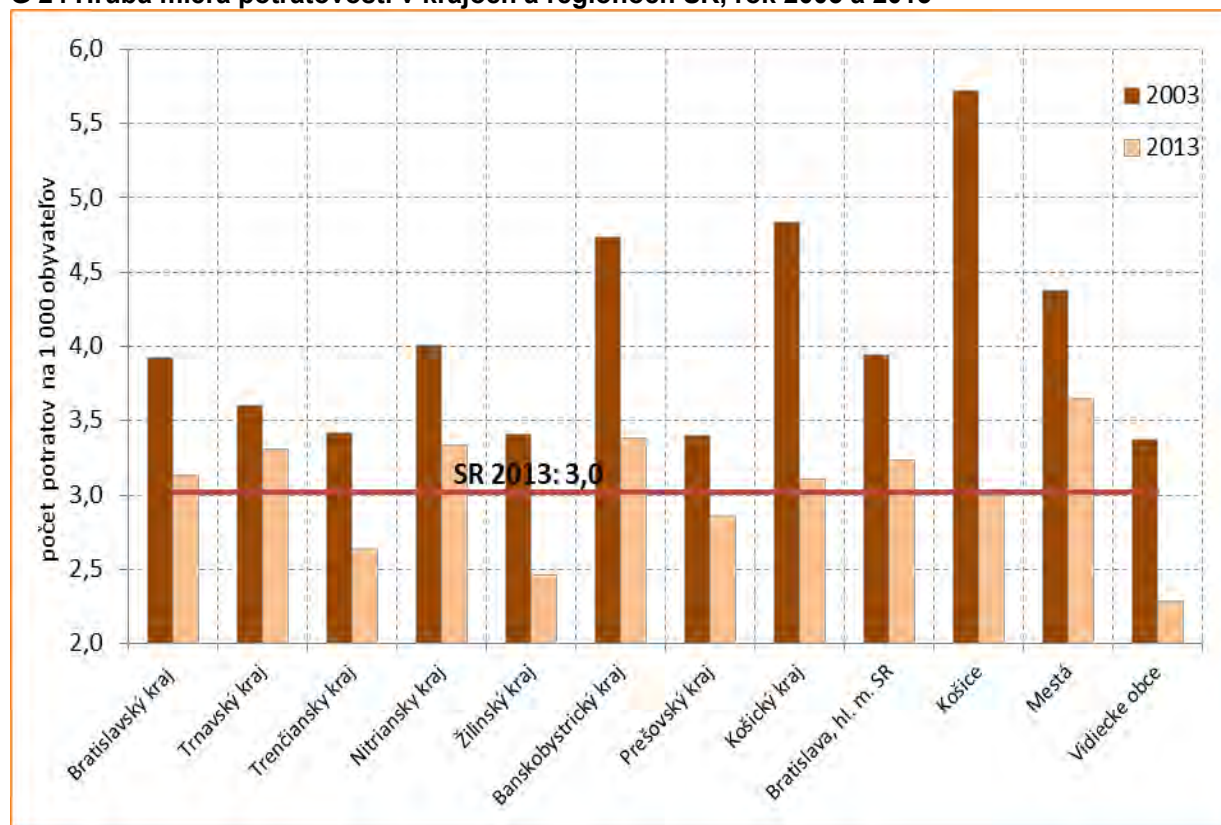
Potratovosť

Z hľadiska regionálneho porovnania hodnoty ukazovateľa hrubej miery potratovosti medziročne klesli v Nitrianskom, Žilinskom a Košickom kraji. V ostatných krajoch hrubá miera potratovosti zaznamenala nárast. Najvyšší počet potratov prepočítaných na 1 000 obyvateľov stredného stavu bol v Banskobystrickom kraji (3,4 ‰). Najvyšší počet všetkých druhov potratov bol v Košickom kraji (2 466). V tomto kraji hrubá miera potratovosti dosiahla hodnotu 3,1 ‰. Najnižšiu hrubú mieru potratovosti mal Trenčiansky, Žilinský a Prešovský kraj (pod 2,9 ‰).

V porovnaní mestského a vidieckeho obyvateľstva, mestské obyvateľstvo dosahuje výrazne vyššiu hodnotu hrubej miery potratovosti (3,65 ‰) oproti 2,3 ‰.

Index potratovosti stúpol v Trnavskom, Prešovskom a v Bratislavskom kraji. V ostatných krajoch index potratovosti klesol. Najmenej potratov na 100 narodených bolo zistených v Žilinskom kraji (24,3 ‰). Index potratovosti s hodnotou pod celoslovenským priemerom dosahuje aj populácia Prešovského (24,8 ‰), Bratislavského (26,1 ‰), Košického (28,8 ‰) a Trenčianskeho kraja (28,9 ‰). Index potratovosti nad celoslovenským priemerom bol v roku 2013 v Nitrianskom (39,3 ‰), v Banskobystrickom (36,4 ‰) a v Trnavskom kraji (34,9 ‰).

G 24 Hrubá miera potratovosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013

T 38 Vývoj potratovosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 – 2013

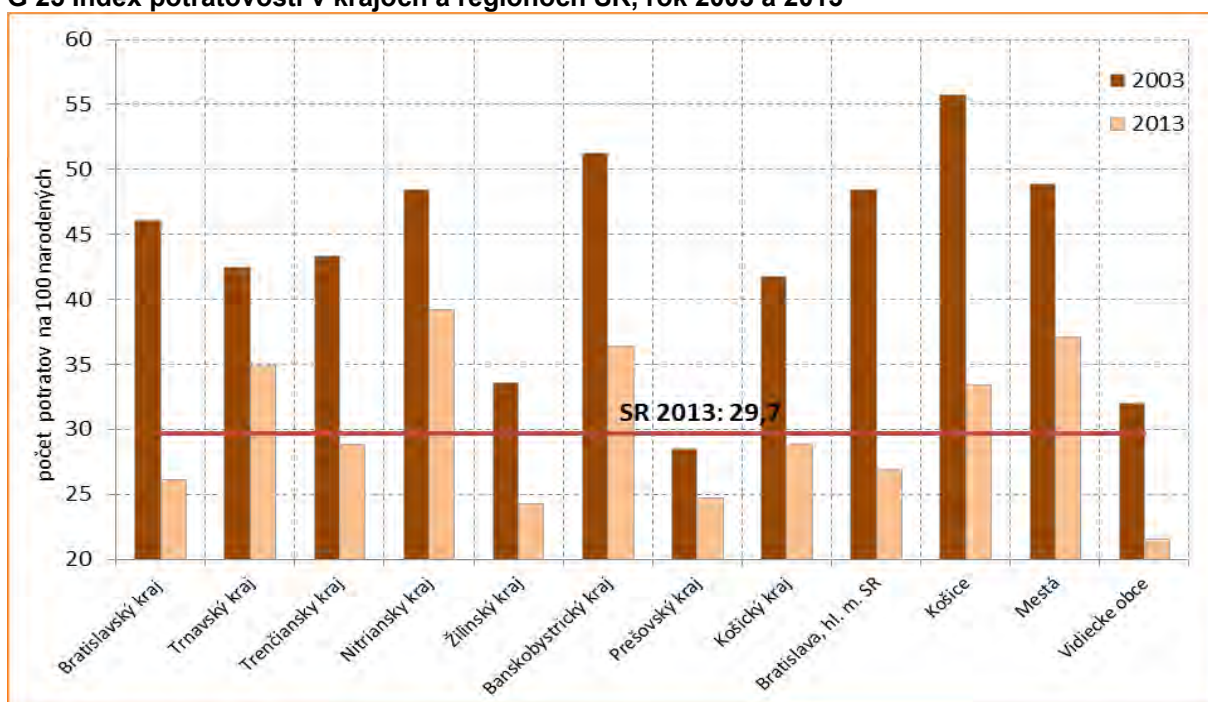
Územie	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet potratov										
Bratislavský kraj	2 358	2 356	2 185	2 234	2 191	2 022	2 024	1 917	1 796	1 878	1 929
Trnavský kraj	1 984	1 985	1 961	1 861	1 894	1 991	1 954	1 904	1 798	1 667	1 842
Trenčiansky kraj	2 062	1 980	1 809	1 866	1 878	1 800	1 727	1 604	1 632	1 555	1 561
Nitriansky kraj	2 848	2 721	2 536	2 413	2 444	2 425	2 387	2 363	2 461	2 514	2 290
Žilinský kraj	2 367	2 346	2 221	2 163	2 072	2 217	2 118	2 012	1 933	1 839	1 696
Banskobystrický kraj	3 124	2 899	2 793	2 584	2 201	2 304	2 211	2 282	2 243	2 198	2 223
Prešovský kraj	2 696	2 443	2 382	2 495	2 382	2 364	2 388	2 267	2 292	2 148	2 340
Košický kraj	3 720	3 345	3 445	3 438	3 256	3 329	3 126	2 869	2 717	2 578	2 466
Bratislava, hl. m. SR	1 680	1 674	1 521	1 593	1 542	1 458	1 414	1 342	1 264	1 326	1 347
Košice	1 347	1 150	1 257	1 101	1 013	1 047	1 020	927	855	838	719
Mestá	13 146	12 256	11 720	11 418	10 921	11 045	11 488	11 211	11 013	10 859	10 686
Vidiecke obce	8 013	7 819	7 612	7 636	7 397	7 407	6 447	6 007	5 859	5 518	5 661
Slovenská republika	21 159	20 075	19 332	19 054	18 318	18 452	17 935	17 218	16 872	16 377	16 347
na 100 narodených (index potratovosti)											
Bratislavský kraj	46,05	43,15	37,11	37,66	34,55	29,46	27,2	25,3	23,01	24,98	26,11
Trnavský kraj	42,45	40	39,47	36,7	38,56	37,02	35,13	34,04	32,21	31,61	34,93
Trenčiansky kraj	43,36	39,12	35,46	36,65	35,89	33,12	29,77	26,93	27,56	30,22	28,89
Nitriansky kraj	48,48	45,89	41,36	39,89	40,11	37,1	35,01	35,99	36,82	41,87	39,27
Žilinský kraj	33,62	32,54	31,1	30,86	29,45	29,83	27,3	26,33	24,72	25,51	24,31
Banskobystrický kraj	51,28	45,13	43,36	41,44	34,66	35,97	31,83	33,78	33,42	36,50	36,44
Prešovský kraj	28,47	25,04	24,27	25,91	24,96	23,49	21,92	21,39	22,01	22,61	24,75
Košický kraj	41,77	36,53	37,7	37,76	35,69	35,14	30,58	28,94	26,98	29,08	28,82
Bratislava, hl. m. SR	48,47	45,39	37,79	38,41	35,60	30,98	27,93	25,96	23,54	26,01	26,92
Košice	55,78	46,96	52,86	47,23	41,47	41,98	36,98	34,67	31,35	36,58	33,40
Mestá	48,85	43,02	40,54	40,05	37,58	35,90	35,09	34,81	34,08	37,12	37,15
Vidiecke obce	32,03	30,70	29,60	29,81	28,93	27,62	22,46	21,16	20,42	20,85	21,59
Slovenská republika	50,01	37,2	35,39	35,21	33,53	32,04	29,19	28,41	27,66	29,49	29,73
na 1000 obyvateľov (hrubá miera potratovosti)											
Bratislavský kraj	3,93	3,92	3,63	3,69	3,60	3,29	3,27	3,06	2,98	3,08	3,14
Trnavský kraj	3,60	3,59	3,54	3,36	3,41	3,56	3,49	3,39	3,24	3,00	3,31
Trenčiansky kraj	3,42	3,29	3,01	3,11	3,13	3,00	2,88	2,68	2,75	2,62	2,63
Nitriansky kraj	4,01	3,84	3,58	3,41	3,46	3,43	3,38	3,35	3,57	3,65	3,33
Žilinský kraj	3,41	3,38	3,20	3,11	2,98	3,19	3,04	2,88	2,81	2,67	2,46
Banskobystrický kraj	4,74	4,40	4,25	3,94	3,36	3,52	3,38	3,50	3,40	3,33	3,38
Prešovský kraj	3,40	3,07	2,99	3,12	2,97	2,94	2,96	2,80	2,81	2,63	2,86
Košický kraj	4,84	4,34	4,47	4,45	4,21	4,30	4,02	3,68	3,43	3,25	3,11
Bratislava, hl. m. SR	3,94	3,94	3,58	3,74	3,61	3,41	3,29	3,11	3,07	3,20	3,24
Košice	5,72	4,89	5,35	4,69	4,32	4,48	4,36	3,96	3,55	3,49	3,00
Mestá	4,38	4,09	3,92	3,82	3,66	3,71	3,86	3,77	3,75	3,70	3,65
Vidiecke obce	3,37	3,27	3,17	3,18	3,07	3,05	2,64	2,45	2,38	2,23	2,28
Slovenská republika	3,93	3,73	3,59	3,53	3,39	3,41	3,31	3,17	3,13	3,03	3,02
podiel UPT z celkového počtu potratov (v %)											
Bratislavský kraj	83,2	81,1	78,5	72,2	74,4	74,9	76,2	75,1	70,4	67,1	64,8
Trnavský kraj	80,8	79,2	76,1	79,0	75,6	73,6	72,3	71,6	66,1	67,7	71,4
Trenčiansky kraj	79,8	77,4	77,4	79,5	76,7	75,8	80,6	80,7	75,1	75,5	66,6
Nitriansky kraj	78,3	77,4	77,8	77,8	75,0	74,6	75,6	76,1	75,5	74,9	73,7
Žilinský kraj	74,2	74,0	71,9	72,7	68,1	67,3	70,3	66,7	64,4	62,3	62,9
Banskobystrický kraj	79,1	78,2	76,6	76,1	76,2	74,7	77,9	77,1	73,9	73,2	72,9
Prešovský kraj	62,4	62,7	61,9	65,7	64,8	65,6	65,5	63,8	60,6	57,3	60,1
Košický kraj	77,3	79,3	76,5	76,2	75,5	74,4	74,1	74,5	72,1	69,1	69,7
Bratislava, hl. m. SR	83,1	81,1	77,6	70,9	73,0	72,3	74,6	74,6	68,9	66,1	62,9
Košice	81,7	84,1	77,4	76,8	74,8	73,0	68,9	69,7	65,8	64,9	62,9
Mestá	78,6	78,3	76,0	75,7	74,0	73,1	74,5	74,0	70,9	69,5	68,5
Vidiecke obce	73,4	73,1	72,5	73,4	72,2	71,8	72,7	71,3	68,0	66,5	66,8
Slovenská republika	76,7	76,2	74,6	74,8	73,3	72,6	73,8	73,1	69,9	68,5	67,9

Pomer spontánnych a umelých potratov je v jednotlivých krajoch rozdielny. Najvyšší podiel umelých potratov (UPT, mimomaternicové tehotenstvá, iné) bol zaznamenaný v Nitrianskom (73,7 %), v Banskobystrickom (72,9 %) a v Trnavskom kraji (71,4 %). Medziročne došlo k výraznejšiemu nárastu podielu UPT v Trnavskom a Prešovskom kraji.

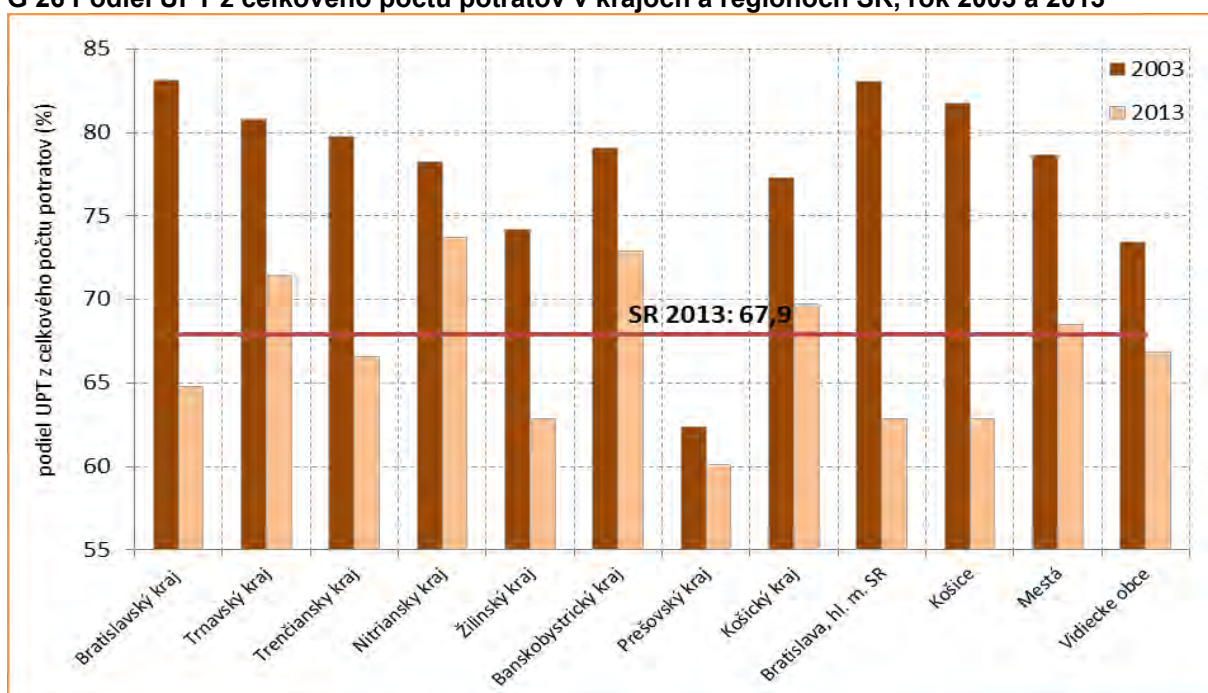
Najnižšie hodnoty podielu umelých potratov z celkového počtu potratov bol v roku 2013 v Prešovskom (60,1 %) a Žilinskom kraji (62,9 %). Výraznejší rozdiel medzi podielom UPT v mestách a vo vidieckych obciach nezaznamenávame.

Najnižšiu hrubú mieru umelej potratovosti dosiahol Žilinský (1,5 ‰) a Prešovský kraj (1,7 ‰), najvyššiu Banskobystrický (2,5 ‰) a Nitriansky kraj (2,5 ‰).

G 25 Index potratovosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013

G 26 Podiel UPT z celkového počtu potratov v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013

Úmrtnosť

Z regionálneho pohľadu bolo najviac úmrtí v Nitrianskom kraji (7 543), kde aj hrubá miera úmrtnosti dosiahla najvyššiu hodnotu 11 ‰. Druhý v poradí je Banskobystrický kraj s hodnotou hrubej miery úmrtnosti 10,4 ‰. Ostatné kraje zaznamenávajú hodnoty hrubej miery úmrtnosti pod 10 ‰ a najnižšiu hodnotu dosahuje Prešovský kraj, a to 8,3 ‰. Ukazovateľ hrubej miery úmrtnosti, ako už bolo spomenuté, je však do veľkej miery ovplyvnený rozdielmi vo vekovej štruktúre obyvateľov jednotlivých krajov.

Vývoj úmrtnosti vo všetkých krajoch v sledovanom období bol stabilný, keďže úmrtnosť je v posledných 20 rokoch stabilným populačným procesom.

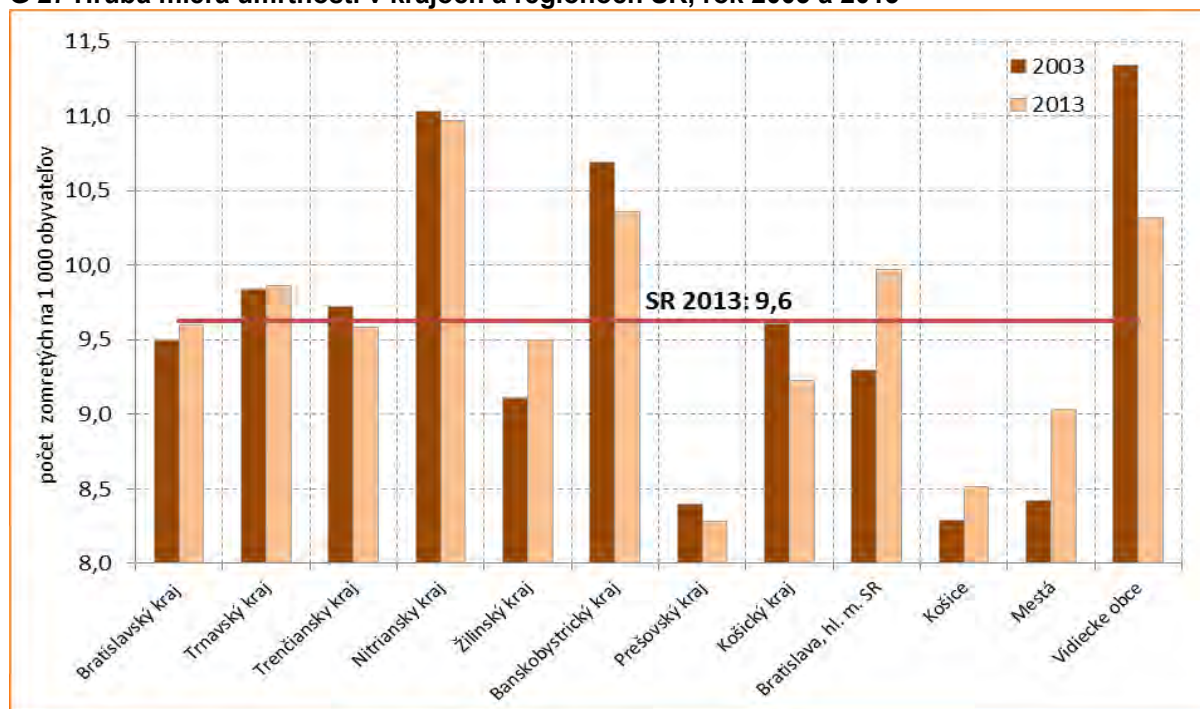
Hlavné mesto Bratislava dosiahlo hodnotu hrubej miery úmrtnosti 10 ‰, čo je v porovnaní s druhým najväčším mestom, Košicami, o 1,5 bodu viac (Košice 8,5 ‰).

Porovnanie mestského a vidieckeho obyvateľstva poukazuje na vyššiu úmrtnosť vidieckeho obyvateľstva o 1,3 bodu. V priebehu sledovaného obdobia sa tento rozdiel znížil z 3 bodov v roku 2003 na spomínaných 1,3. Úmrtnosť mestského obyvateľstva vyjadrený hrubou mierou úmrtnosti sa zvýšil z 8,4 na 9,0 ‰ a vidieckeho obyvateľstva sa znížil z 11,3 ‰ na 10,3 ‰.

T 39 Vývoj úmrtnosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 – 2013

Územie	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet zomretých										
Bratislavský kraj	5 700	5 663	5 920	5 853	5 771	5 792	5 743	5 957	5 718	5 747	5 907
Trnavský kraj	5 425	5 537	5 460	5 604	5 635	5 468	5 511	5 608	5 512	5 443	5 494
Trenčiansky kraj	5 859	5 716	6 044	5 875	6 074	5 880	6 003	5 833	5 751	5 771	5 680
Nitriansky kraj	7 834	7 577	7 941	7 992	8 059	8 062	7 898	7 840	7 574	7 687	7 543
Žilinský kraj	6 318	6 399	6 628	6 623	6 666	6 800	6 650	6 585	6 345	6 469	6 555
Banskobystrický kraj	7 046	7 064	7 300	7 158	7 230	7 019	6 987	7 206	6 884	7 008	6 812
Prešovský kraj	6 666	6 481	6 795	6 813	6 884	6 760	6 730	6 894	6 747	6 863	6 772
Košický kraj	7 382	7 415	7 387	7 383	7 537	7 383	7 391	7 522	7 372	7 449	7 326
Bratislava, hl. m. SR	3 964	3 974	4 116	4 159	4 062	4 110	3 995	4 178	4 010	4 050	4 151
Košice	1 952	1 953	1 946	1 987	2 020	2 020	2 030	1 985	1 999	2 057	2 043
Mestá	25 272	25 041	26 111	26 157	26 347	26 189	26 197	26 549	25 991	26 106	26 482
Vidiecke obce	26 958	26 811	27 364	27 144	27 509	26 975	26 716	26 896	25 912	26 331	25 607
Slovenská republika	52 230	51 852	53 475	53 301	53 856	53 164	52 913	53 445	51 903	52 437	52 089
	na 1 000 obyvateľov										
Bratislavský kraj	9,50	9,43	9,83	9,68	9,48	9,44	9,27	9,52	9,48	9,43	9,60
Trnavský kraj	9,84	10,02	9,86	10,10	10,14	9,79	9,83	9,97	9,94	9,79	9,87
Trenčiansky kraj	9,72	9,50	10,06	9,79	10,12	9,80	10,01	9,74	9,68	9,72	9,58
Nitriansky kraj	11,03	10,68	11,20	11,29	11,40	11,41	11,19	11,12	10,98	11,16	10,97
Žilinský kraj	9,11	9,22	9,54	9,53	9,59	9,77	9,54	9,43	9,21	9,38	9,50
Banskobystrický kraj	10,69	10,72	11,10	10,90	11,04	10,73	10,69	11,04	10,42	10,63	10,36
Prešovský kraj	8,40	8,14	8,52	8,52	8,59	8,42	8,36	8,53	8,28	8,40	8,28
Košický kraj	9,61	9,63	9,58	9,56	9,75	9,53	9,52	9,65	9,31	9,39	9,23
Bratislava, hl. m. SR	9,30	9,35	9,68	9,77	9,52	9,61	9,30	9,67	9,74	9,77	9,97
Košice	8,29	8,30	8,28	8,46	8,61	8,64	8,68	8,49	8,31	8,56	8,51
Mestá	8,42	8,36	8,73	8,75	8,82	8,79	8,80	8,92	8,85	8,89	9,03
Vidiecke obce	11,34	11,23	11,41	11,30	11,40	11,12	10,95	10,96	10,54	10,66	10,32
Slovenská republika	9,71	9,63	9,93	9,89	9,98	9,83	9,77	9,84	9,61	9,70	9,63

G 27 Hrubá miera úmrtnosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013

Stredná dĺžka života je ukazovateľ, ktorý komplexne a presnejšie hodnotí úmrtnostné pomery v populácii a je nezávislý od vekovej štruktúry obyvateľstva. Hodnota strednej dĺžky života pri narodení sa u oboch pohlaví vo všetkých krajoch a sledovaných regiónoch medzi rokmi 2003 a 2013 zvýšila.

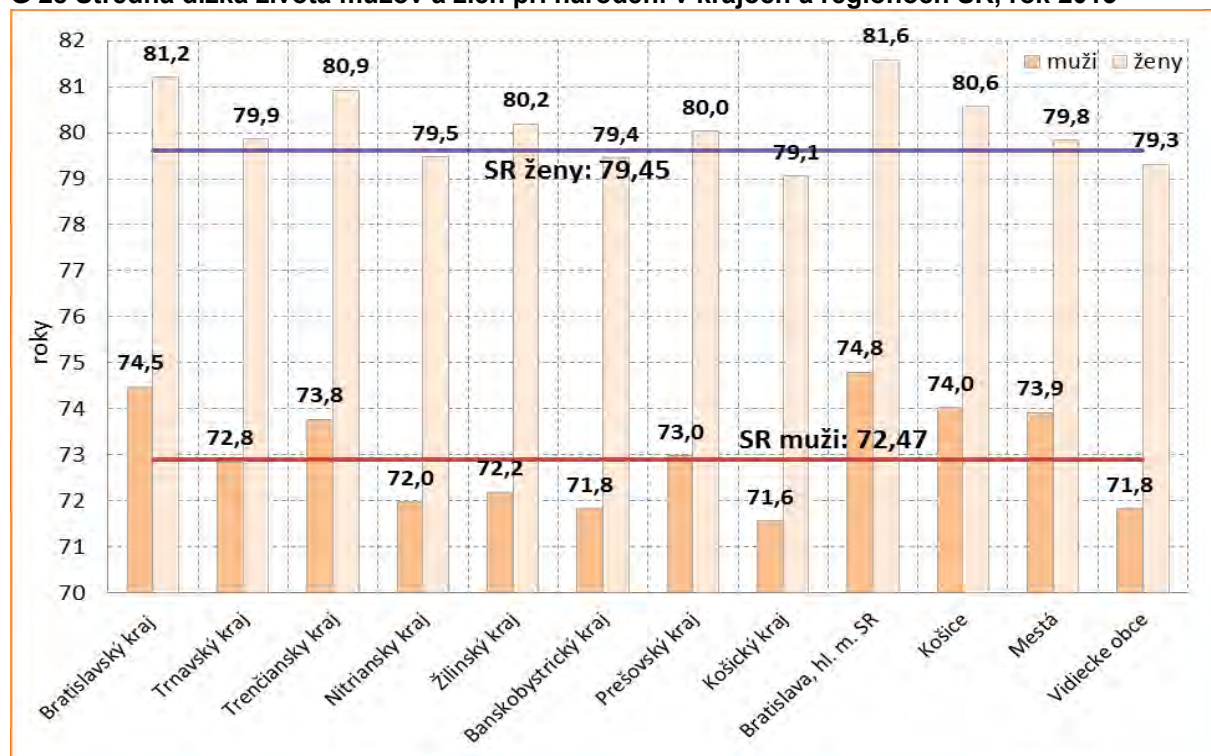
Oproti roku 2003 sa stredná dĺžka života pri narodení v roku 2013 najviac zvýšila v Banskobystrickom kraji, u mužov o viac ako 3 roky. U žien sa stredná dĺžka života najviac zvýšila v Bratislavskom kraji (o 2,6 roka). Najvyššia hodnota strednej dĺžky života mužov pri narodení, ktorá je celé sledované obdobie nad celoslovenským priemerom, bola zaznamenaná v Bratislavskom kraji (74,5); rozdiel v roku 2013 oproti roku 2003 predstavoval 2,5 roka. U žien bola zaznamenaná najvyššia hodnota strednej dĺžky života pri narodení taktiež v Bratislavskom kraji, a to 81,2 roka; rozdiel oproti roku 2003 bol 2,6 roka.

Nadpriemerné hodnoty strednej dĺžky života dosahujú aj muži v Trenčianskom kraji (73,8 roka). Najnižšiu nádej na dožitie majú muži Košického kraja (71,6 roka). Hodnoty, ktoré sú pod celoslovenským priemerom, boli zaznamenané u mužov v Žilinskom (72,2 roka), v Nitrianskom (72,0 roka) a v Banskobystrickom kraji (71,8 roka). Rozdiely v strednej dĺžke života pri narodení mužov medzi jednotlivými kraji predstavujú takmer 3 roky.

Najvyššia hodnota strednej dĺžky života žien pri narodení, ktorá dlhodobo prevyšuje celoslovenský priemer, je v Bratislavskom kraji (81,2 roka). Nadpriemerné hodnoty si udržiavajú aj ženy z Trenčianskeho (80,9 roka), Žilinského (80,2 roka), Prešovského (80,0 roka) a Trnavského kraja (79,9 roka). Najnižšiu strednú dĺžku života majú ženy v Košickom kraji (79,1 roka). Rozdiel medzi kraji v strednej dĺžke života žien pri narodení je viac ako 2 roky.

V Bratislave zaznamenávame najvyššie hodnoty strednej dĺžky života pri narodení tak u mužov (74,8) ako aj u žien (81,6 rokov). Vysoké hodnoty zaznamenáva aj mesto Košice, hlavne v porovnaní s celým Košickým krajom. Ženy v Košiciach majú nádej na dožitie 80,6 rokov, čo je v porovnaní s Košickým krajom (79,1) o 1,5 roka viac. U mužov je rozdiel medzi strednou dĺžkou života pri narodení v Košiciach a Košickom kraji takmer 2,5 roka.

G 28 Stredná dĺžka života mužov a žien pri narodení v krajoch a regiónoch SR, rok 2013

T 40 Stredná dĺžka života pri narodení v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013

Územie	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	muži										
Bratislavský kraj	72,03	72,05	72,04	72,12	72,47	72,96	73,37	73,55	73,86	74,09	74,48
Trnavský kraj	69,81	69,99	70,37	70,59	70,77	70,96	71,38	71,74	72,05	72,45	72,84
Trenčiansky kraj	70,89	71,11	71,08	71,50	71,42	71,78	71,85	72,36	72,80	73,34	73,77
Nitriansky kraj	69,28	69,63	69,83	70,00	70,06	70,06	70,41	70,76	71,30	71,57	71,97
Žilinský kraj	69,65	70,00	70,00	70,09	70,06	70,12	70,38	70,76	71,43	71,80	72,18
Banskobystrický kraj	68,46	68,80	68,90	69,25	69,41	69,76	70,03	70,41	70,95	71,32	71,83
Prešovský kraj	70,08	70,38	70,48	70,61	70,65	70,74	71,14	71,43	72,14	72,56	72,98
Košický kraj	68,73	68,87	69,07	69,22	69,35	69,67	70,11	70,54	70,83	71,18	71,55
Bratislava, hl. m. SR	72,53	72,72	72,83	x	73,13	73,28	x	x	x	74,43	74,79
Košice	70,57	70,68	70,80	x	71,38	71,48	x	x	x	73,53	74,02
Mestá	x	x	71,08	71,54	71,80	72,07	72,40	72,72	73,23	73,49	73,92
Vidiecke obce	x	x	x	69,49	69,06	69,46	70,03	70,42	71,03	71,34	71,83
Slovenská republika	69,77	70,29	70,11	70,40	70,51	70,85	71,27	71,62	72,17	72,47	72,90
Územie	ženy										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bratislavský kraj	78,59	78,72	78,72	78,93	79,24	79,63	79,96	80,10	80,48	80,87	81,21
Trnavský kraj	77,70	77,74	77,95	78,06	78,32	78,62	78,92	79,22	79,42	79,69	79,86
Trenčiansky kraj	78,70	78,80	78,88	79,09	79,10	79,39	79,61	79,94	80,29	80,58	80,93
Nitriansky kraj	77,65	77,82	77,85	77,96	77,95	78,28	78,46	78,83	79,05	79,25	79,47
Žilinský kraj	78,26	78,17	78,33	78,51	78,64	78,82	78,90	79,25	79,66	80,07	80,19
Banskobystrický kraj	77,40	77,47	77,55	77,63	77,72	78,07	78,43	78,66	78,86	79,03	79,45
Prešovský kraj	77,98	78,15	78,16	78,48	78,54	79,00	79,27	79,64	79,71	79,78	80,03
Košický kraj	76,89	76,84	77,00	77,39	77,66	77,82	77,92	78,05	78,35	78,65	79,05
Bratislava, hl. m. SR	78,82	78,98	79,13	x	79,33	79,58	x	x	x	81,27	81,58
Košice	77,40	77,49	77,78	x	78,13	78,45	x	x	x	80,23	80,57
Mestá	x	x	78,13	78,52	78,25	79,19	79,10	79,23	79,87	80,10	79,84
Vidiecke obce	x	x	x	78,15	77,89	78,25	78,28	78,37	78,80	78,73	79,31
Slovenská republika	77,62	77,83	77,90	78,20	78,08	78,73	78,74	78,84	79,35	79,45	79,61

5.2. Populačné štruktúry

Štruktúra podľa pohlavia

Z porovnania populačných štruktúr krajov a regiónov, vyplýva, že vo všetkých krajoch je podiel žien vyšší ako podiel mužov. Taktiež to platí aj pri porovnaní mestského a vidieckeho obyvateľstva. Vidiecke obyvateľstvo dosahuje najnižší podiel žien (50,5 %) a najnižší počet žien na 1 000 mužov (1 020). Najvyšší je podiel žien v Bratislavskom (52,6 %), v Banskobystrickom (51,6 %) a v Nitrianskom kraji (51,4 %). Najviac žien v prepočte na 1 000 mužov pripadá na Bratislavský kraj (1 110) a najmenej na Prešovský kraj (1026).

T 41 Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013

Ukazovateľ	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	podiel žien v %										
Bratislavský kraj	52,70	52,69	52,67	52,66	52,60	52,52	52,50	52,49	52,63	52,62	52,61
Trnavský kraj	51,32	51,31	51,30	51,30	51,27	51,24	51,21	51,20	51,16	51,13	51,13
Trenčiansky kraj	51,15	51,15	51,15	51,12	51,06	51,00	51,01	51,02	50,96	50,96	50,94
Nitriansky kraj	51,69	51,69	51,67	51,66	51,62	51,60	51,57	51,53	51,50	51,46	51,42
Žilinský kraj	50,94	50,95	50,95	50,96	50,95	50,96	50,96	50,98	50,92	50,91	50,89
Banskobystrický kraj	51,78	51,79	51,79	51,78	51,78	51,76	51,74	51,73	51,59	51,57	51,56
Prešovský kraj	50,84	50,84	50,85	50,85	50,83	50,84	50,81	50,81	50,66	50,64	50,63
Košický kraj	51,50	51,50	51,49	51,49	51,49	51,48	51,46	51,45	51,22	51,20	51,19
Bratislava, hl. m. SR	53,24	53,25	53,23	53,22	53,14	53,05	53,03	53,02	53,24	53,25	53,25
Košice	52,28	52,28	52,28	52,31	52,33	52,33	52,36	52,38	52,02	52,02	52,05
Mestá	51,97	51,98	51,98	51,99	51,97	51,95	51,95	51,97	51,91	51,91	51,92
Vidiecke obce	50,84	50,82	50,81	50,79	50,77	50,75	50,71	50,68	50,58	50,54	50,51
Slovenská republika	51,47	51,47	51,46	51,46	51,43	51,41	51,39	51,39	51,30	51,28	51,27
	počet žien na 1 000 mužov										
Bratislavský kraj	1 114	1 114	1 113	1 113	1 110	1 106	1 105	1 105	1 111	1 110	1 110
Trnavský kraj	1 054	1 054	1 053	1 053	1 052	1 051	1 050	1 049	1 047	1 046	1 046
Trenčiansky kraj	1 047	1 047	1 047	1 046	1 043	1 041	1 041	1 041	1 039	1 039	1 038
Nitriansky kraj	1 070	1 070	1 069	1 069	1 067	1 066	1 065	1 063	1 062	1 060	1 059
Žilinský kraj	1 038	1 039	1 039	1 039	1 039	1 039	1 039	1 040	1 037	1 037	1 036
Banskobystrický kraj	1 074	1 074	1 074	1 074	1 074	1 073	1 072	1 072	1 066	1 065	1 064
Prešovský kraj	1 034	1 034	1 035	1 034	1 034	1 034	1 033	1 033	1 027	1 026	1 026
Košický kraj	1 062	1 062	1 061	1 061	1 061	1 061	1 060	1 060	1 050	1 049	1 049
Bratislava, hl. m. SR	1 139	1 139	1 138	1 138	1 134	1 130	1 129	1 129	1 139	1 139	1 139
Košice	1 096	1 096	1 095	1 097	1 098	1 098	1 099	1 100	1 084	1 084	1 085
Mestá	1 082	1 082	1 083	1 083	1 082	1 081	1 081	1 082	1 079	1 080	1 080
Vidiecke obce	1 034	1 034	1 033	1 032	1 031	1 030	1 029	1 028	1 023	1 022	1 020
Slovenská republika	1 060	1 060	1 060	1 060	1 059	1 058	1 057	1 057	1 054	1053	1 052

Veková štruktúra

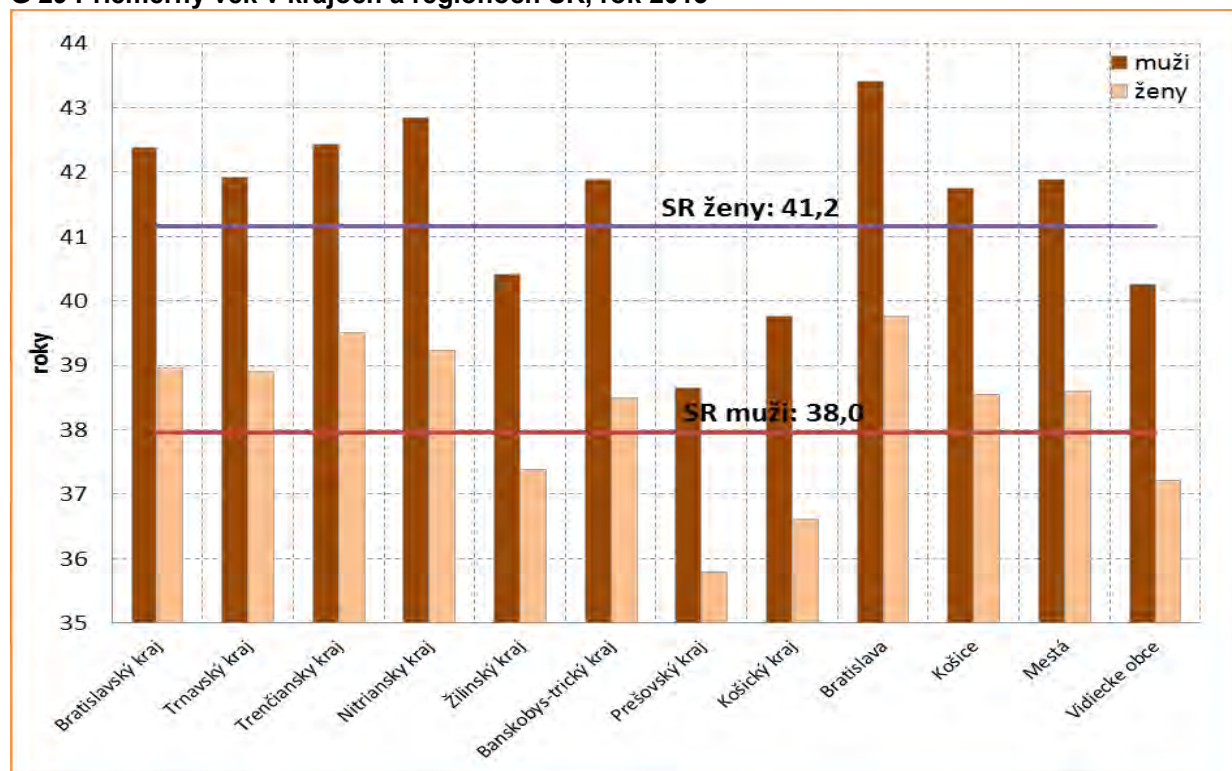
Demografický vývoj Slovenska už dlhodobo poukazuje na starnutie populácie. Priemerný vek obyvateľov Slovenska je 39,6 roka. V porovnaní s rokom 2012 stúpol v roku 2013 priemerný vek obyvateľstva vo všetkých krajoch. V rámci regiónov má najvyšší priemerný vek obyvateľstvo v Nitrianskom (41,1), v Trenčianskom (41) a v Bratislavskom kraji (40,8). Medzi Nitrianskym a Prešovským krajom (37,2), v ktorom je priemerný vek najnižší, predstavuje rozdiel priemerných vekov takmer 4 roky v prospech Prešovského kraja.

Proces starnutia obyvateľov Slovenska neprebieha vo všetkých krajoch rovnako. Najvyššia hodnota indexu starnutia je v Trenčianskom kraji (111,4 %), v Nitrianskom kraji (110,4 %) a v Bratislavskom kraji (99,2 %). V rámci Slovenska je najvyšší index starnutia (143,6 %) u žien v Nitrianskom kraji. Rozdiel medzi hodnotami indexu starnutia Trenčianskeho kraja, ktorý má najvyšší index starnutia, a Prešovského kraja, ktorý má najnižší index starnutia, je 46,6 bodov.

Veková štruktúra je stále najpriaznivejšia vo východnej časti krajiny, kde pretrváva najvyšší podiel detskej zložky (0- – 14-roční) v rámci celého Slovenska (Prešovský kraj 18,1 %, Košický kraj 17,3 %). Rozdiel medzi kraji s najvyšším a najnižším podielom detskej zložky je takmer 5 bodov.

Veková skupina osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov) tvorila v roku 2013 71,1 % z celkového počtu obyvateľov Slovenska. Najvyššie percento zastúpenia produktívneho obyvateľstva mal v roku 2013 Trnavský (72,2 %), najnižšie Prešovský kraj (70,2 %). K zvýšeniu podielu poproduktívnej zložky došlo medziročne vo všetkých krajoch. Najvyšší podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku je v Trenčianskom kraji (14,9 %); v porovnaní s rokom 2012 ide o zvýšenie o 0,5 bodu. Najnižší podiel poproduktívnej zložky zaznamenal Prešovský kraj (11,7 %); rozdiel medzi ekonomickými vekovými skupinami (predproduktívnu a poproduktívnu) je v tomto kraji 5,4 bodu v prospech vekovej skupiny 0- – 14-ročných. Podiely predproduktívnej a poproduktívnej vekovej skupiny sú takmer zhodné v Bratislavskom a v Trnavskom kraji. V Trenčianskom v Nitrianskom a v Trnavskom kraji už došlo k obráteniu hodnôt, tzn. poproduktívna veková skupina je početnejšia než predproduktívna.

G 29 Priemerný vek v krajoch a regiónoch SR, rok 2013

T 42 Veková štruktúra obyvateľov podľa ekonomických vekových skupín v krajoch SR, 2013

Veková skupina	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystrický kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
Počet osôb								
0 – 14	91 472	77 329	79 004	91 989	108 133	96 154	148 211	137 633
15 – 64	436 204	402 722	425 375	493 101	493 908	468 146	574 714	558 718
65+	90 704	77 557	88 015	101 572	88 379	92 513	95 991	98 405
Spolu	618 380	557 608	592 394	686 662	690 420	656 813	818 916	794 756
%								
0 – 14	14,79	13,87	13,34	13,40	15,66	14,64	18,10	17,32
15 – 64	70,54	72,22	71,81	71,81	71,54	71,28	70,18	70,30
65+	14,67	13,91	14,86	14,79	12,80	14,09	11,72	12,38
Priemerný vek (roky)								
muži	38,97	38,90	39,51	39,23	37,38	38,49	35,79	36,62
ženy	42,38	41,91	42,44	42,85	40,42	41,89	38,66	39,76
spolu	40,76	40,44	41,00	41,09	38,93	40,24	37,24	38,23
Mediánový vek (roky)								
muži	37,97	38,27	38,69	38,65	36,49	37,80	34,38	35,70
ženy	41,20	41,04	41,80	42,34	39,23	41,16	37,03	38,66
spolu	39,50	39,57	40,15	40,37	37,79	39,41	35,63	37,14
Index starnutia (počet osôb 65+ na 100 detí 0 – 14)								
muži	74,87	75,47	86,43	79,49	60,72	70,05	48,37	52,41
ženy	124,70	126,50	137,48	143,58	103,92	123,51	82,04	91,57
spolu	99,16	100,29	111,41	110,42	81,73	96,21	64,77	71,50
Index ekonomického zaťaženia (počet osôb 0-14 a 65+ na 100 osôb 15 – 64)								
muži	38,8	34,4	34,9	34,4	35,7	35,6	38,7	38,3
ženy	44,5	42,6	43,7	44,1	43,9	45,0	46,4	46,2
spolu	41,8	38,5	39,3	39,3	39,8	40,3	42,5	42,2

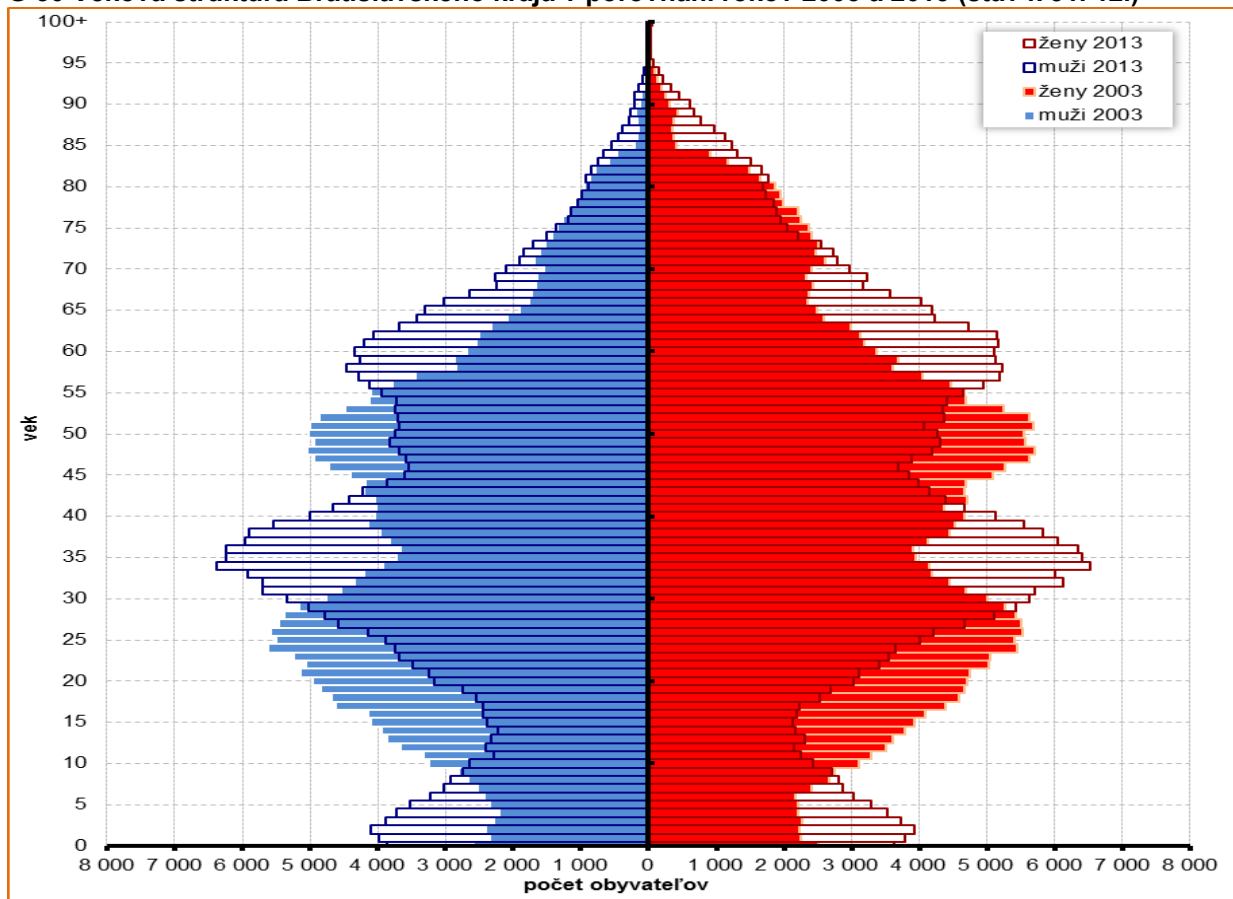
T 43 Veková štruktúra obyvateľov podľa ekonomických vekových skupín mestského, vidieckeho obyvateľstva, v Bratislave a v Košiciach, rok 2013

Veková skupina	SR	Bratislava	Košice	Mestá	Vidiel
	Počet osôb				
0 – 14	829 925	57 703	34 710	413 825	416 100
15 – 64	3 852 888	294 370	171 841	2 118 492	1 734 396
65*	733 136	65 316	33 246	396 664	336 472
Spolu	5 415 949	417 389	239 797	2 928 981	2 486 968
%					
0 – 14	15,32	13,82	14,47	14,13	16,73
15 – 64	71,14	70,53	71,66	72,33	69,74
65*	13,54	15,65	13,86	13,54	13,53
Priemerný vek (roky)					
muži	37,96	39,76	38,55	38,61	37,22
ženy	41,15	43,41	41,75	41,89	40,26
spolu	39,60	41,71	40,22	40,31	38,76
Mediánový vek (roky)					
muži	37,13	38,44	37,86	37,64	36,51
ženy	40,14	42,57	41,10	41,27	38,84
spolu	38,58	40,33	39,45	39,37	37,62
Index starnutia (počet osôb 65+ na 100 detí 0 – 14)					
muži	65,68	85,18	73,40	72,09	59,31
ženy	112,20	142,39	119,19	120,89	103,57
spolu	88,34	113,19	95,78	95,85	80,86
Index ekonomického zaťaženia (počet osôb 0-14 a 65+ na 100 osôb 15 – 64)					
muži	36,5	38,8	36,5	35,0	38,2
ženy	44,7	44,5	42,4	41,4	48,9
spolu	40,6	41,8	39,5	38,3	43,4

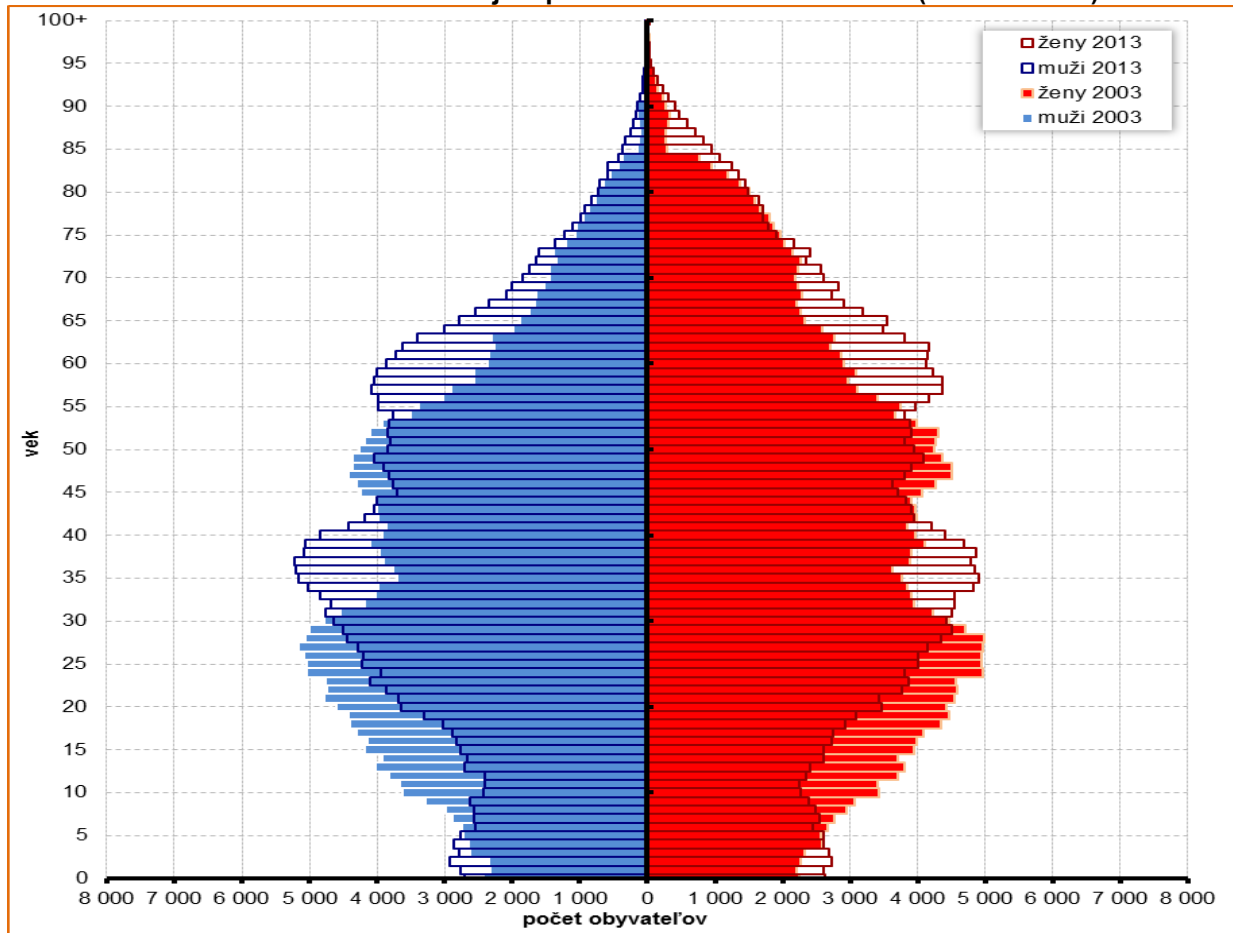
V grafoch č. 30 – 41 môžete vidieť vekové pyramídy jednotlivých krajov SR, Bratislavy, Košíc, mestského obyvateľstva a vidieckeho obyvateľstva.

A v grafoch č. 42 – 49 môžete vidieť vekové pyramídy podľa rodinného stavu jednotlivých krajov SR.

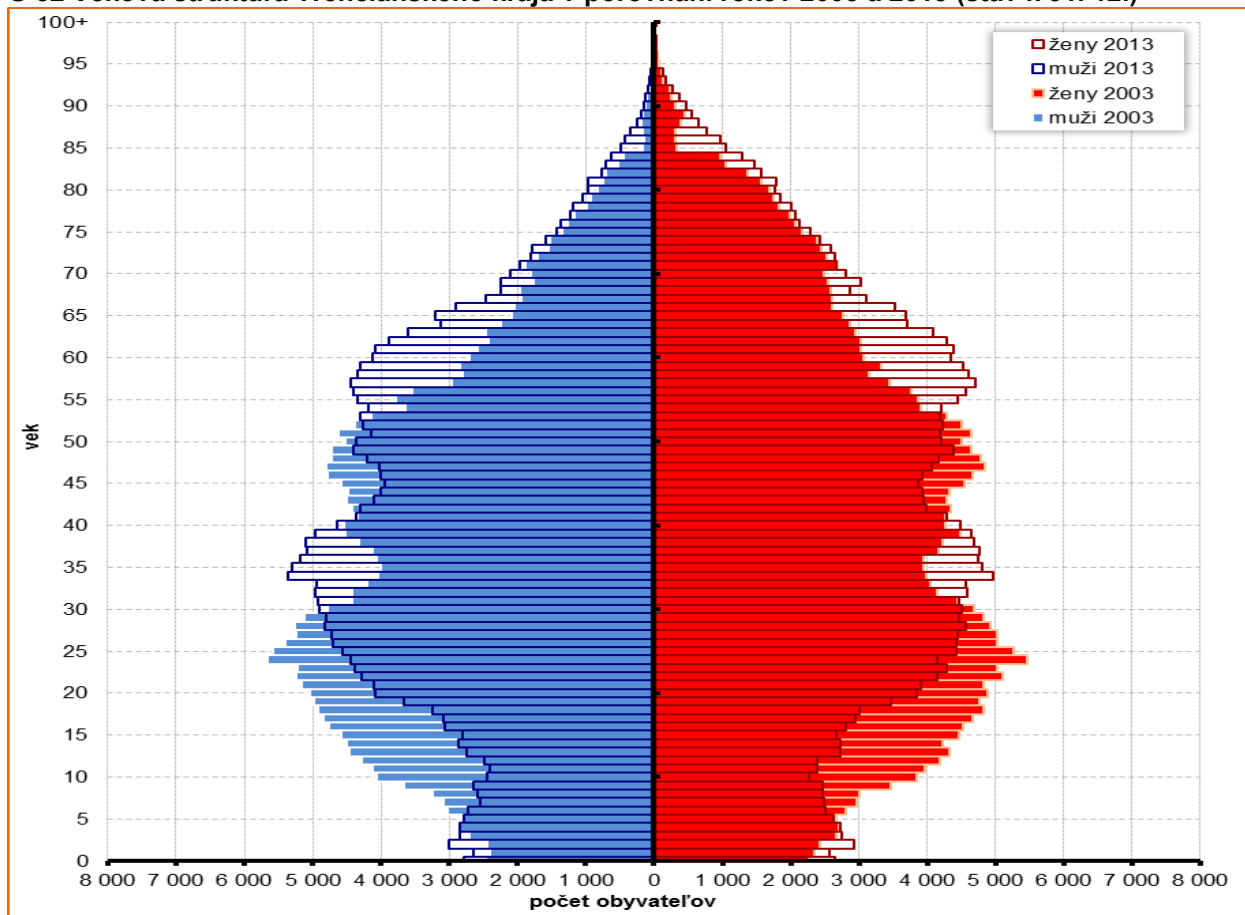
G 30 Veková štruktúra Bratislavského kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

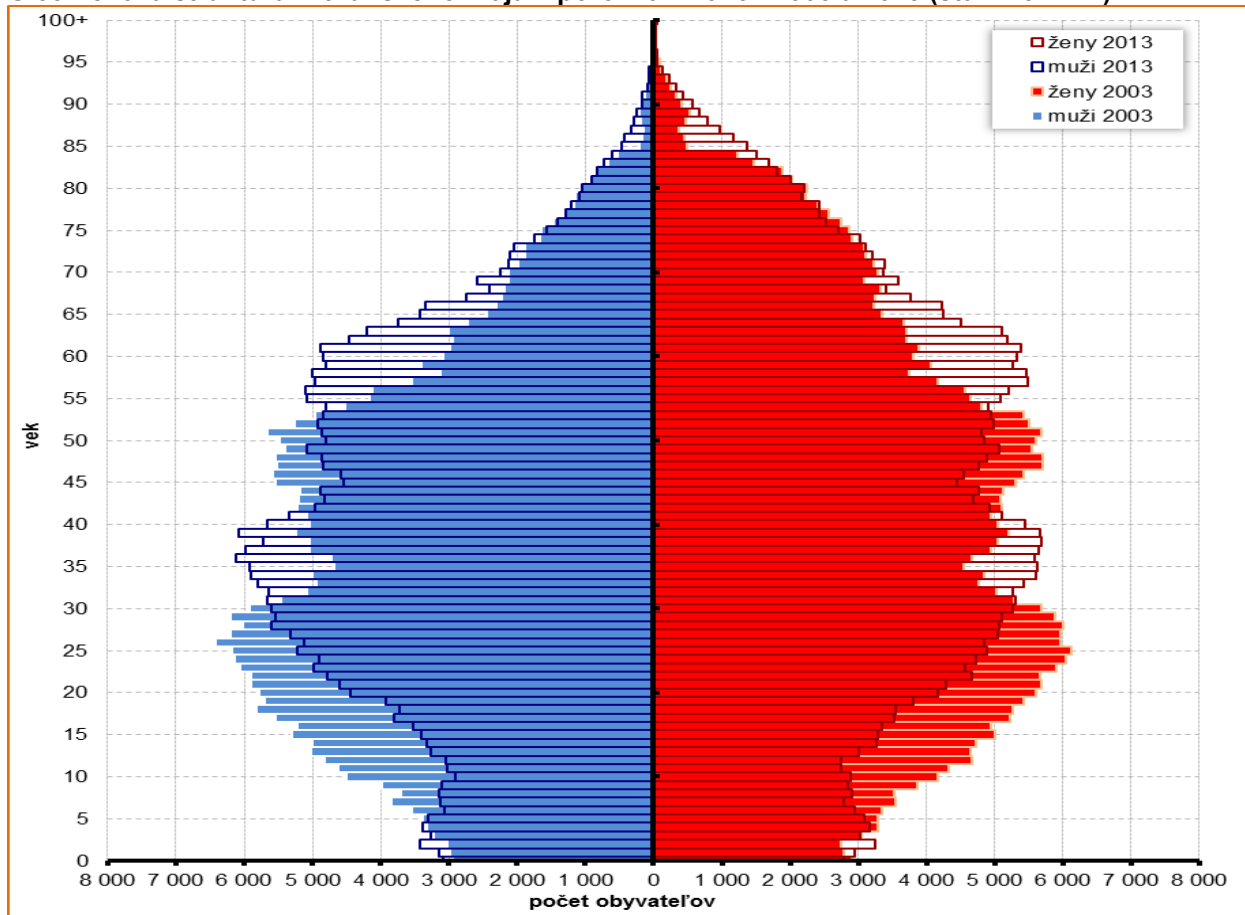
G 31 Veková štruktúra Trnavského kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

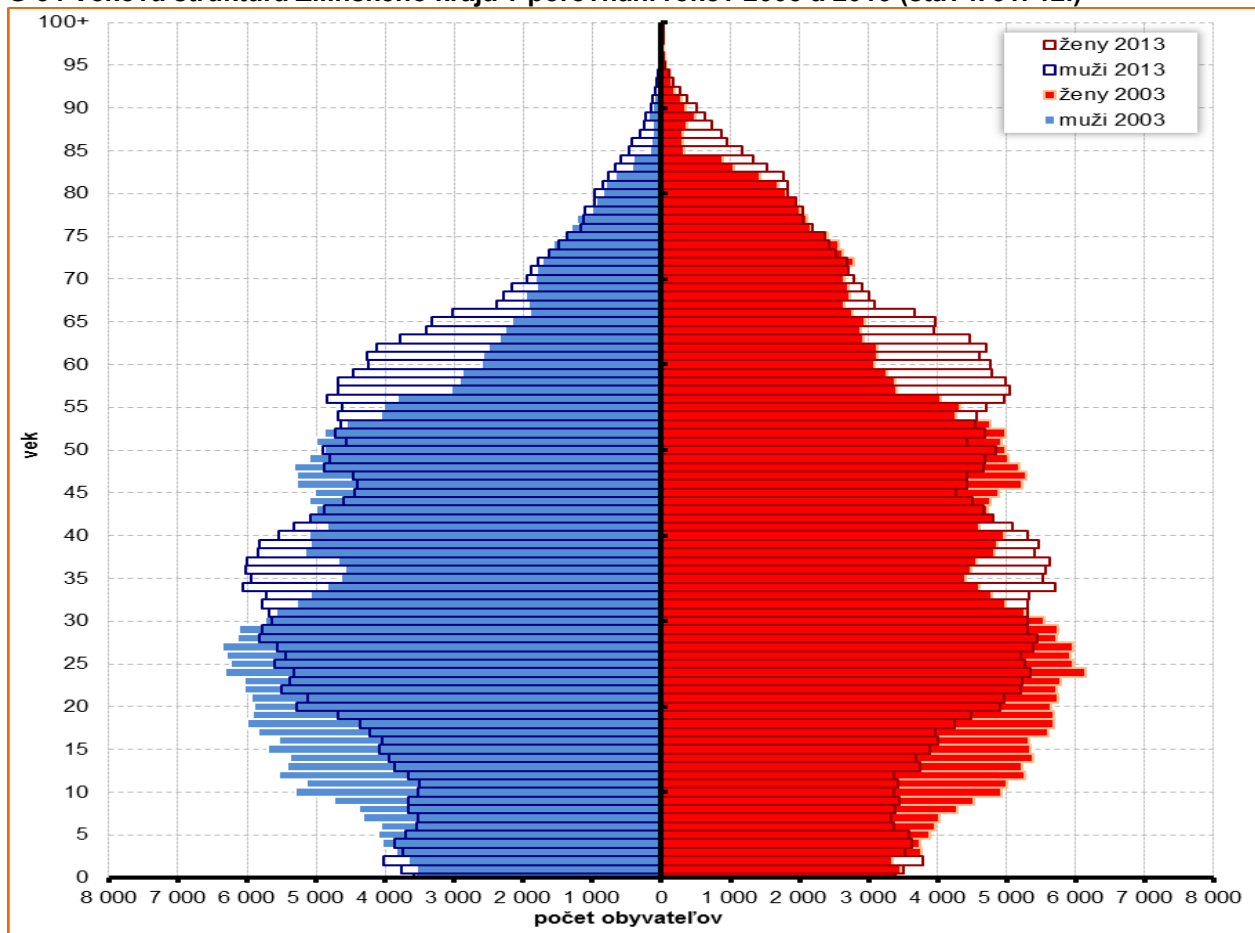
G 32 Veková štruktúra Trenčianskeho kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

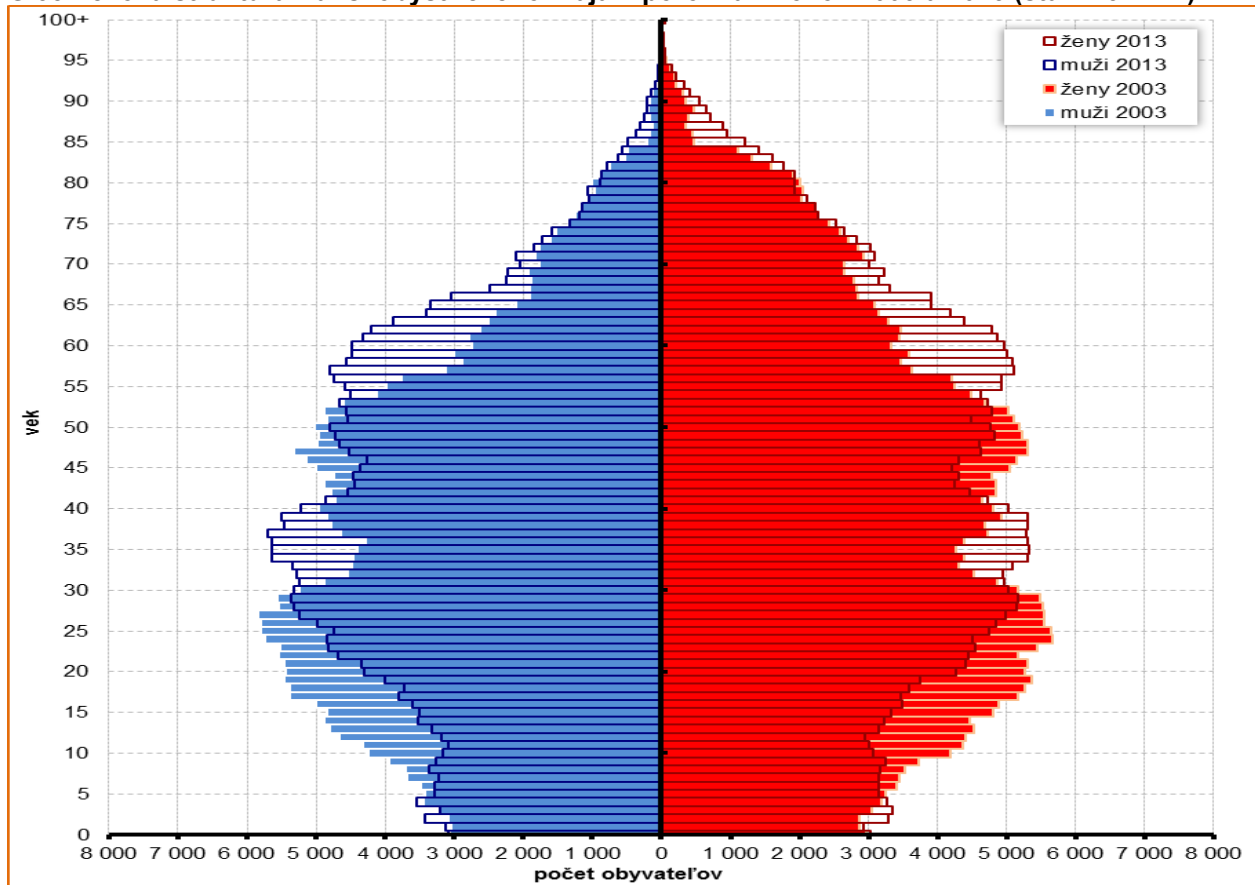
G 33 Veková štruktúra Nitrianskeho kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

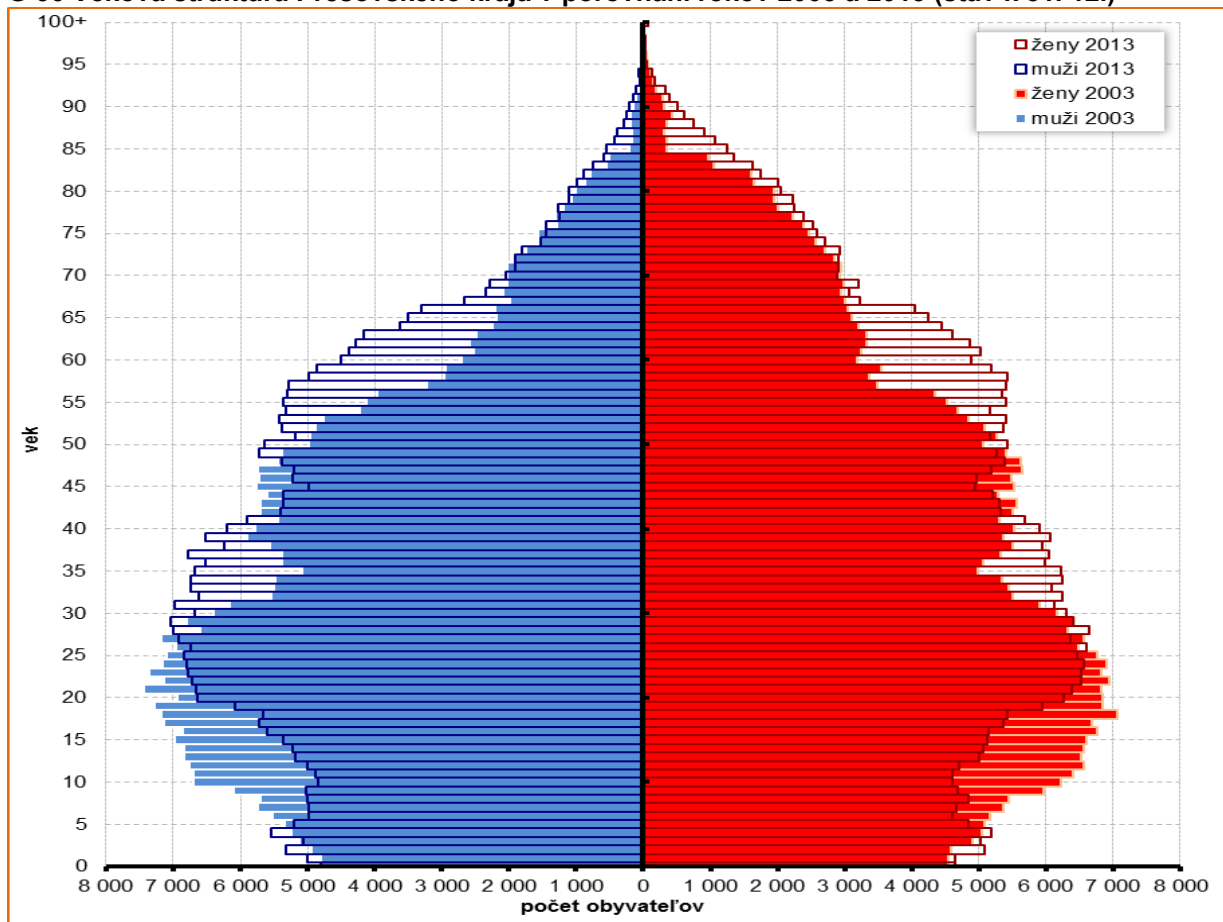
G 34 Veková štruktúra Žilinského kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

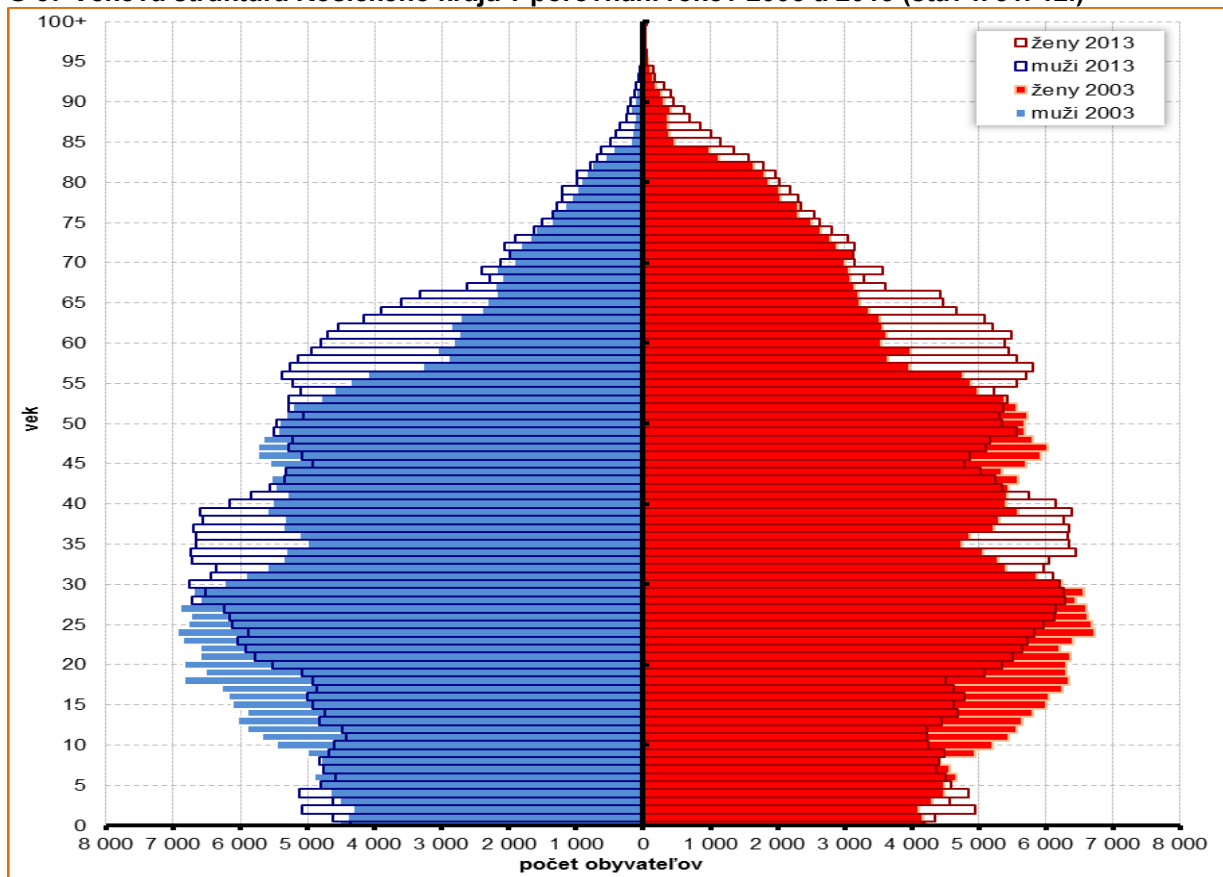
G 35 Veková štruktúra Banskobystrického kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

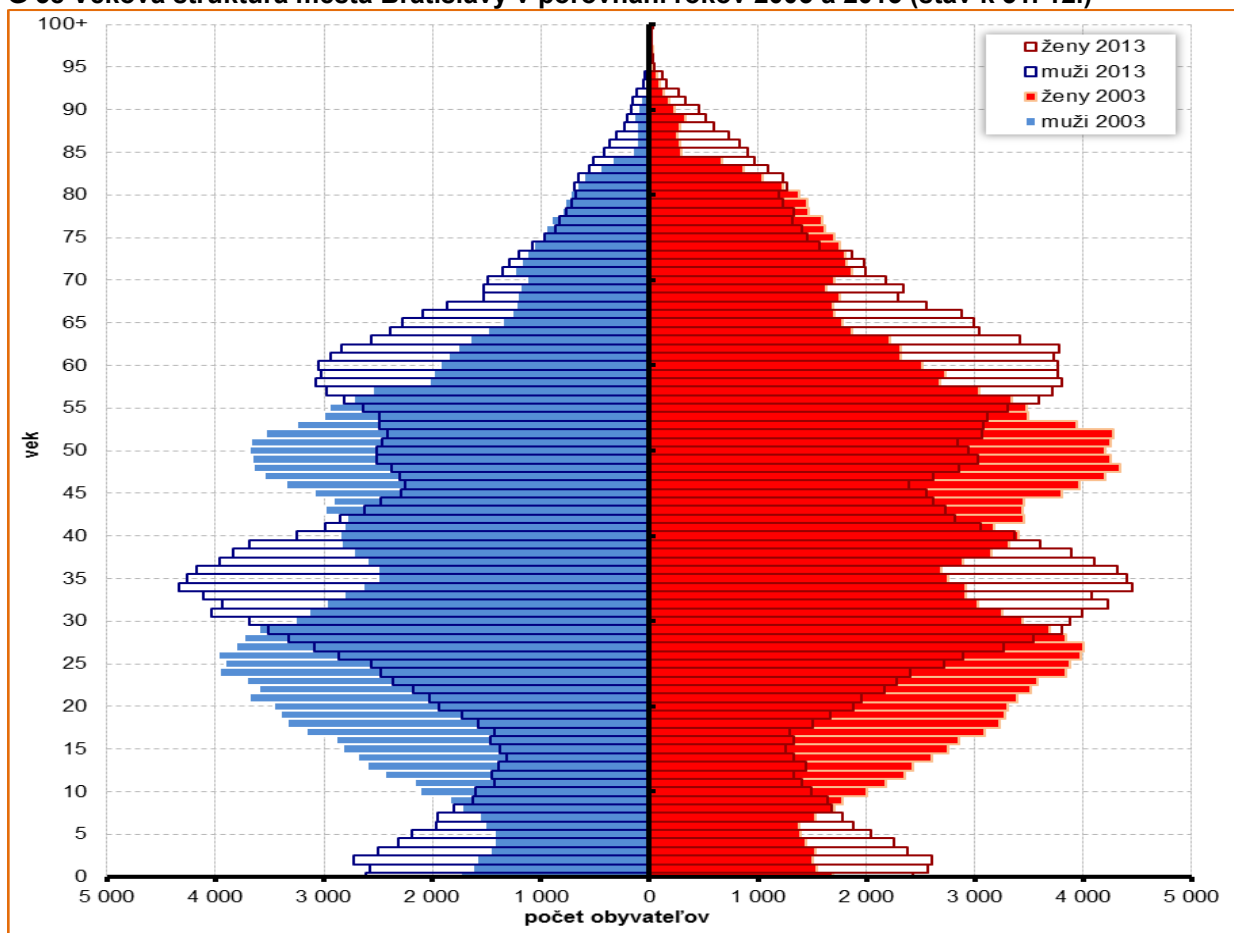
G 36 Veková štruktúra Prešovského kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

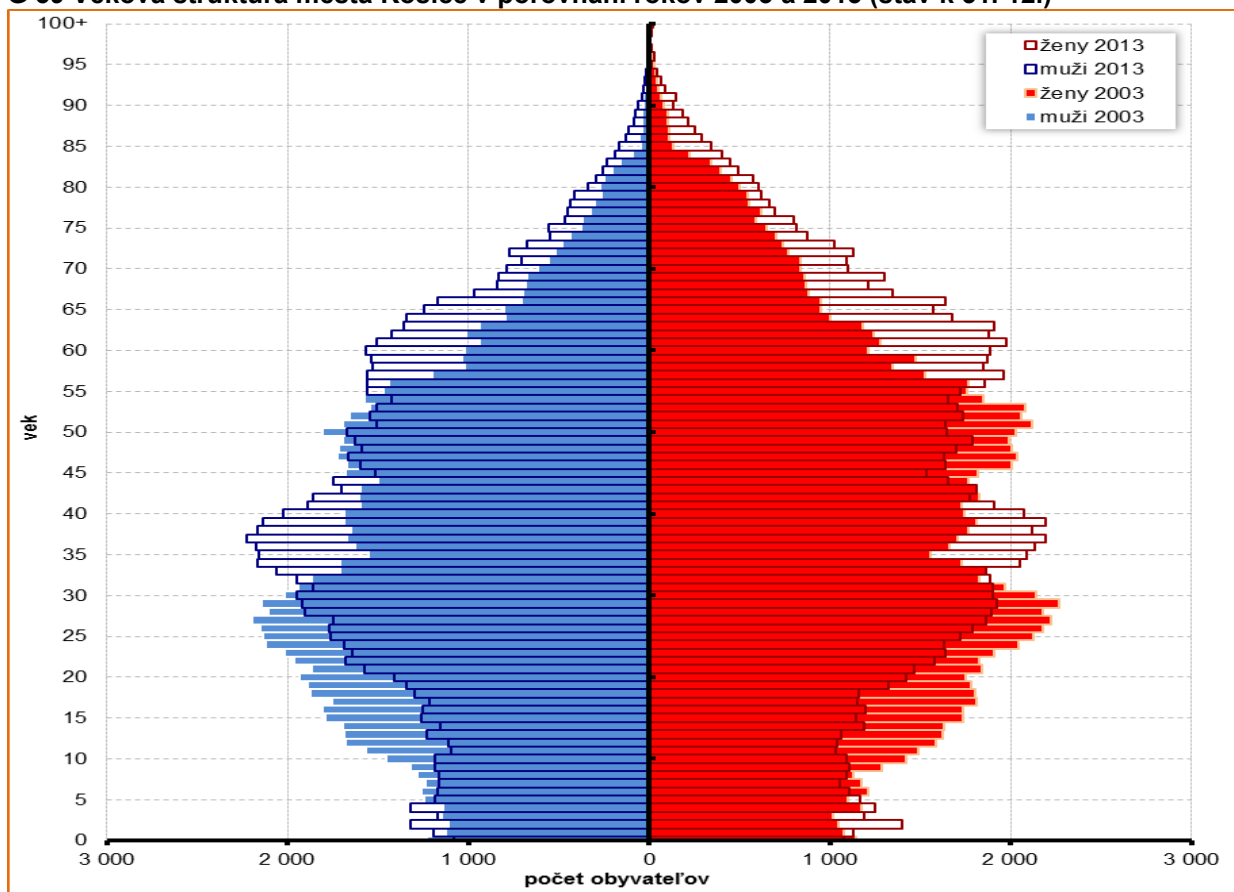
G 37 Veková štruktúra Košického kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

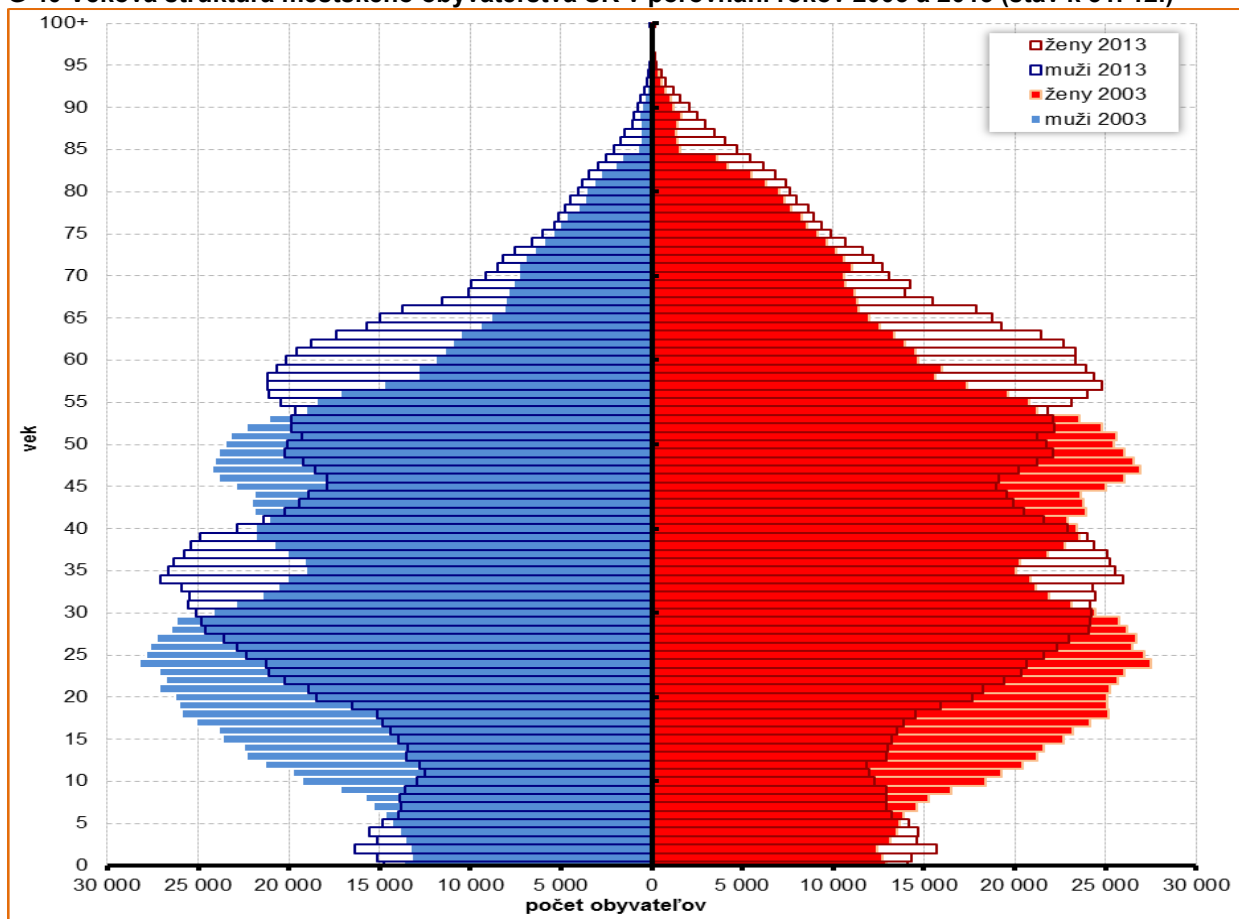
G 38 Veková štruktúra mesta Bratislavy v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

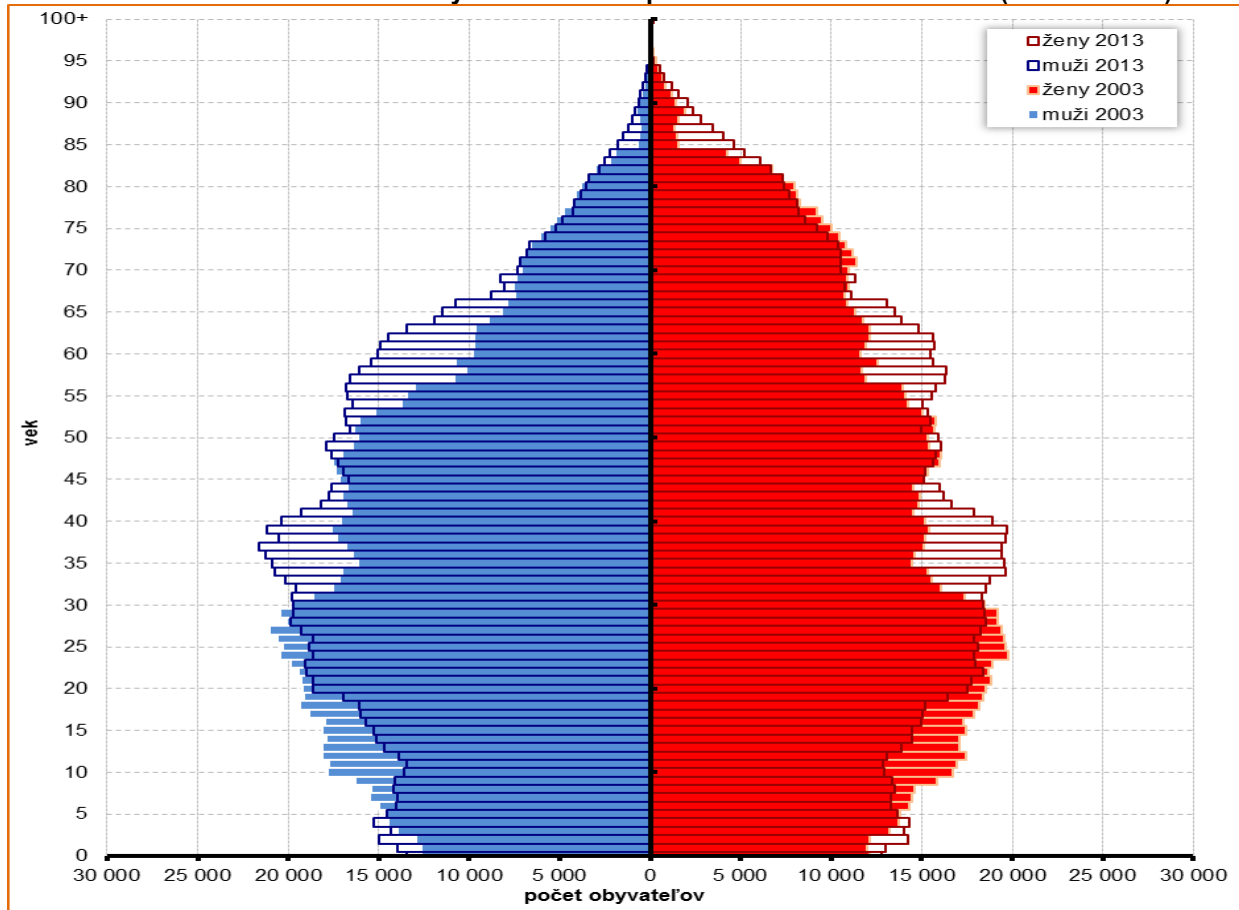
G 39 Veková štruktúra mesta Košice v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

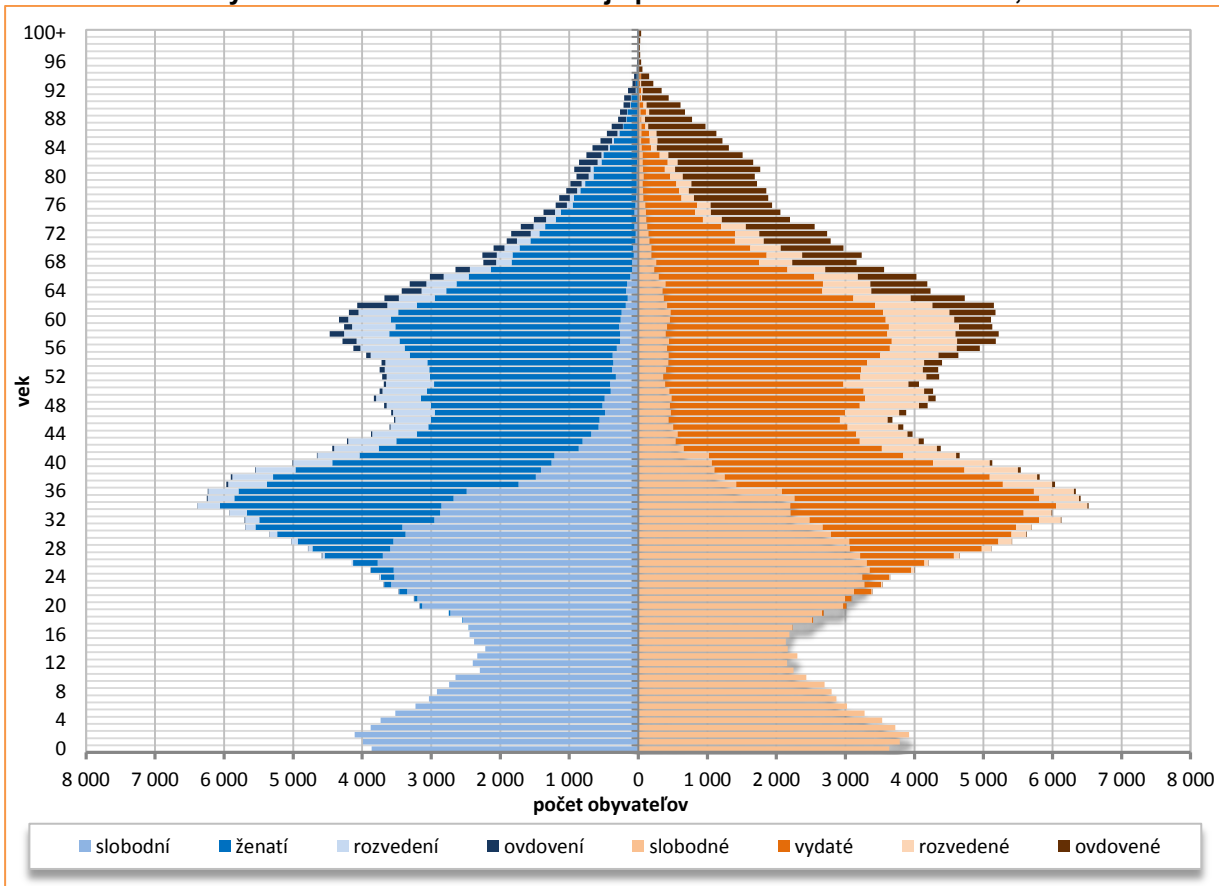
G 40 Veková štruktúra mestského obyvateľstva SR v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

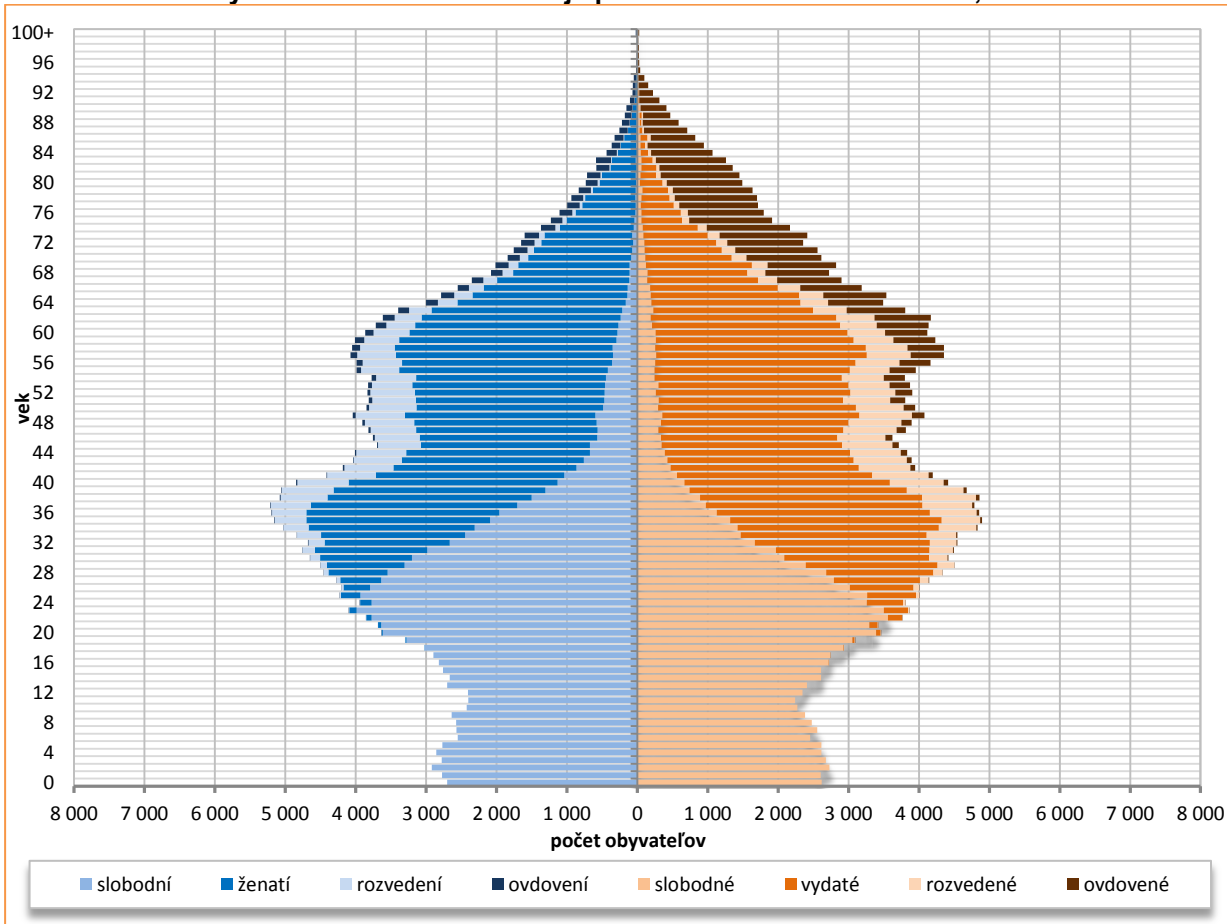
G 41 Veková štruktúra vidieckeho obyvateľstva SR v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)

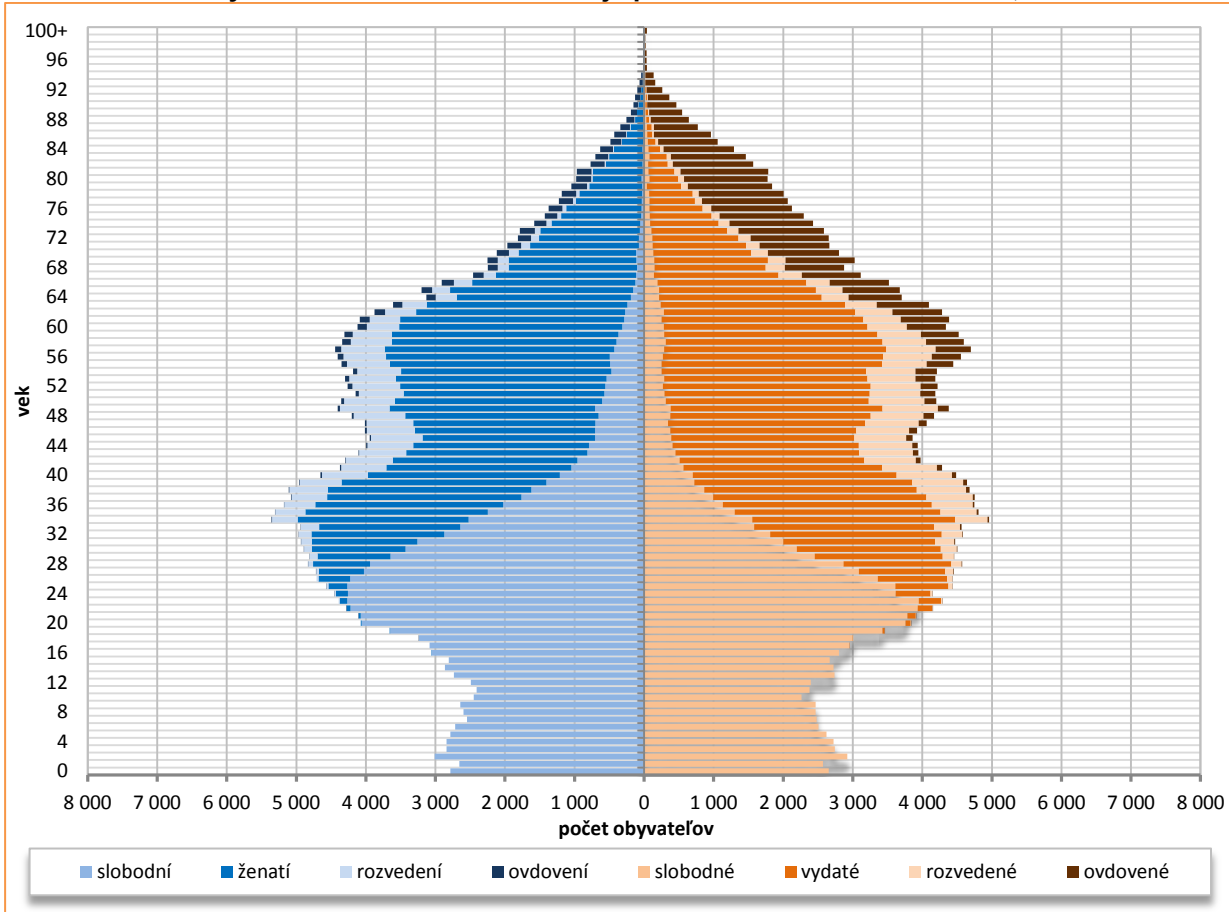
G 42 Štruktúra obyvateľstva Bratislavského kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013

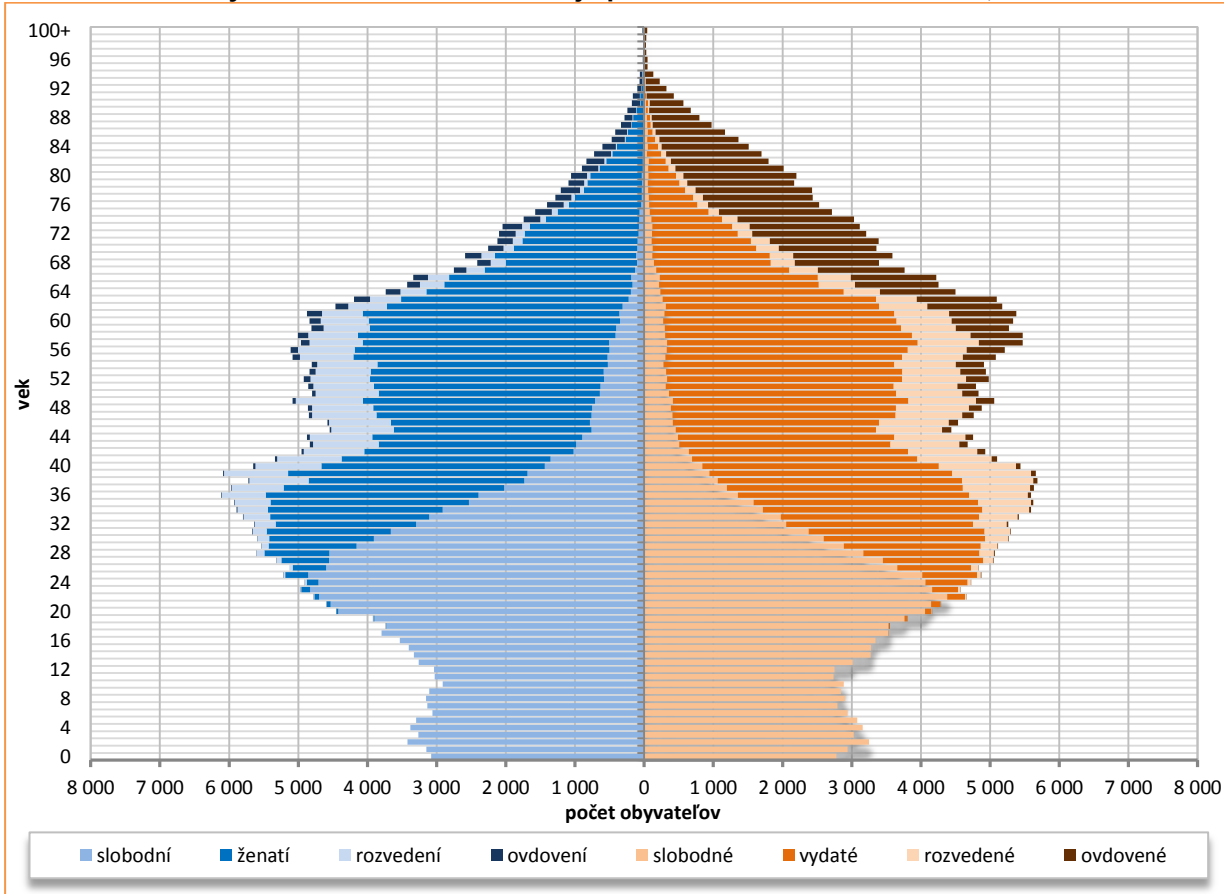
G 43 Štruktúra obyvateľstva Trnavského kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013

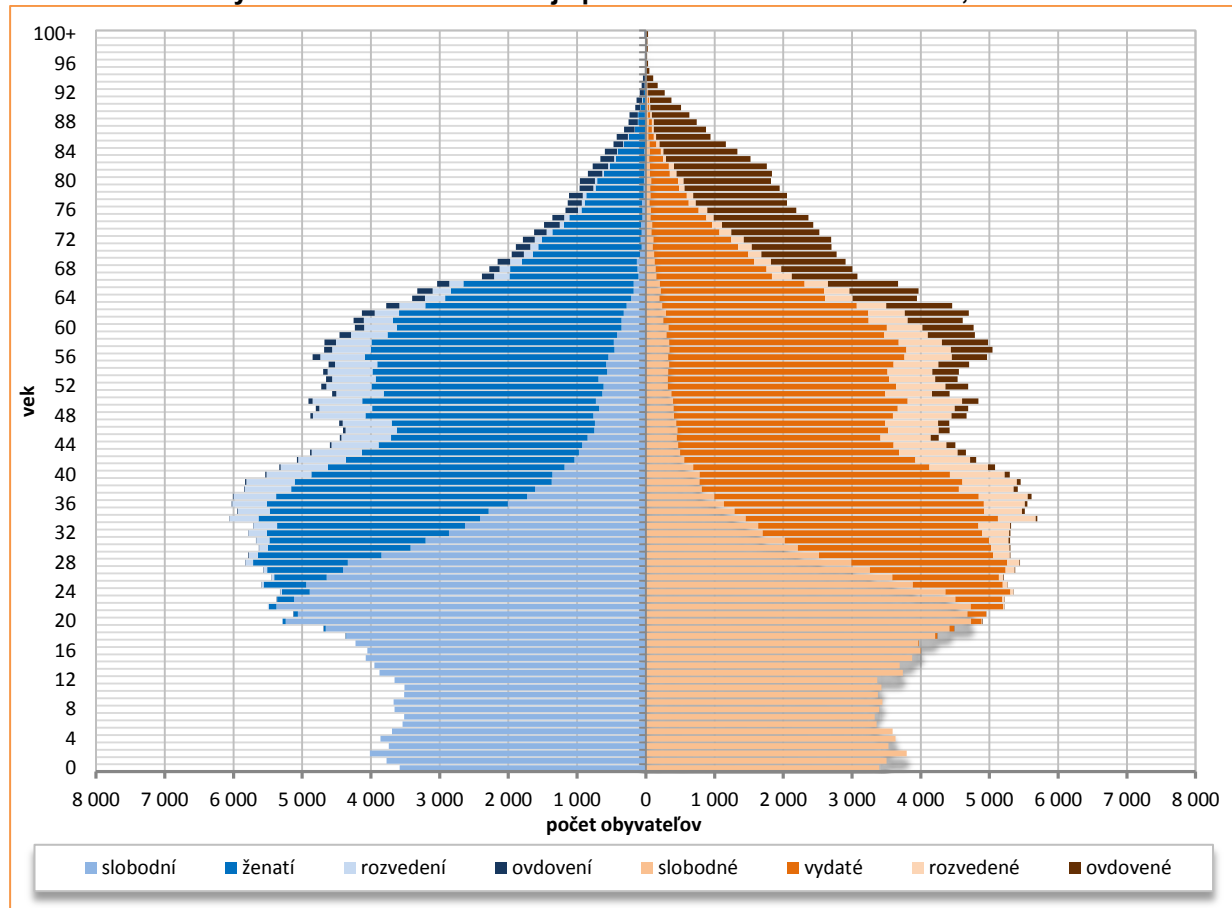
G 44 Štruktúra obyvateľstva Trenčianskeho kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013

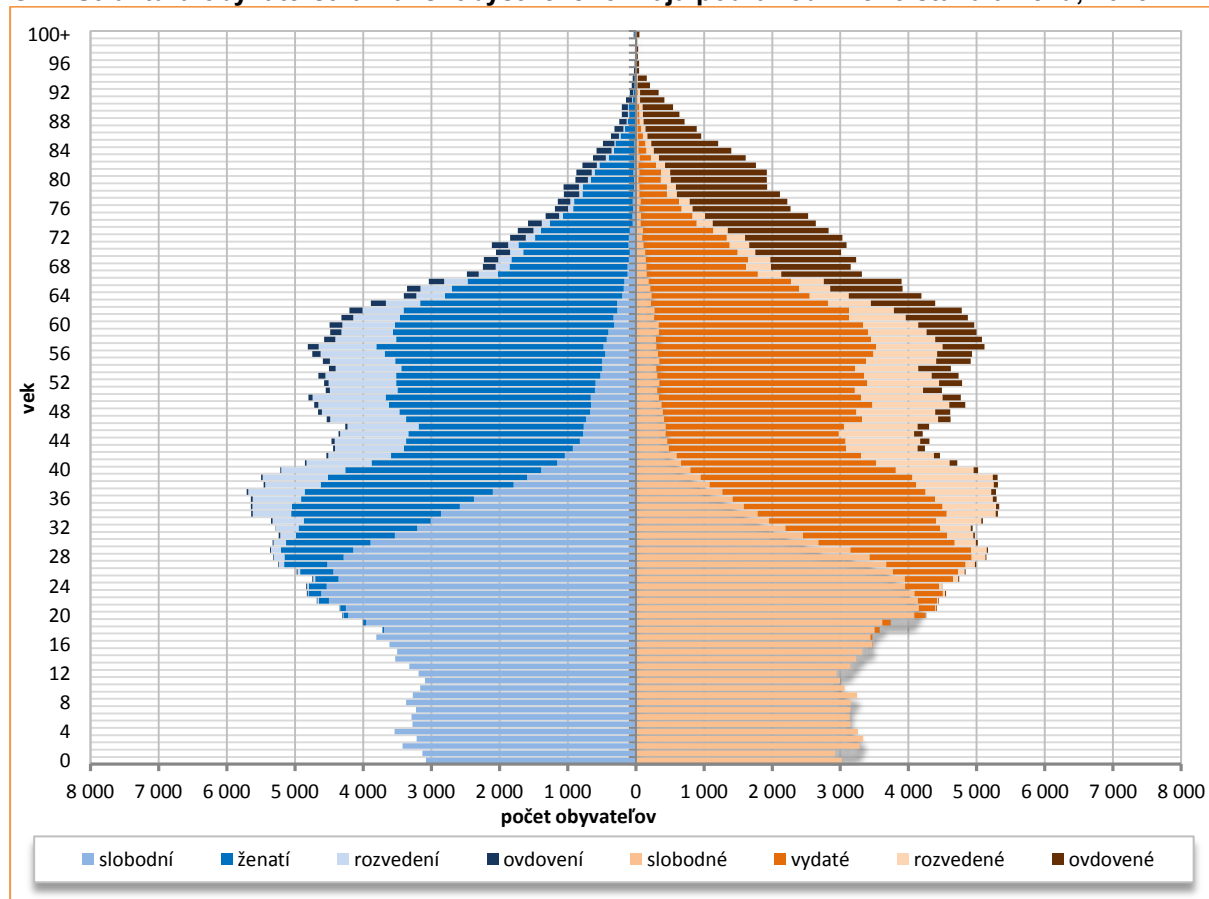
G 45 Štruktúra obyvateľstva Nitrianskeho kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013

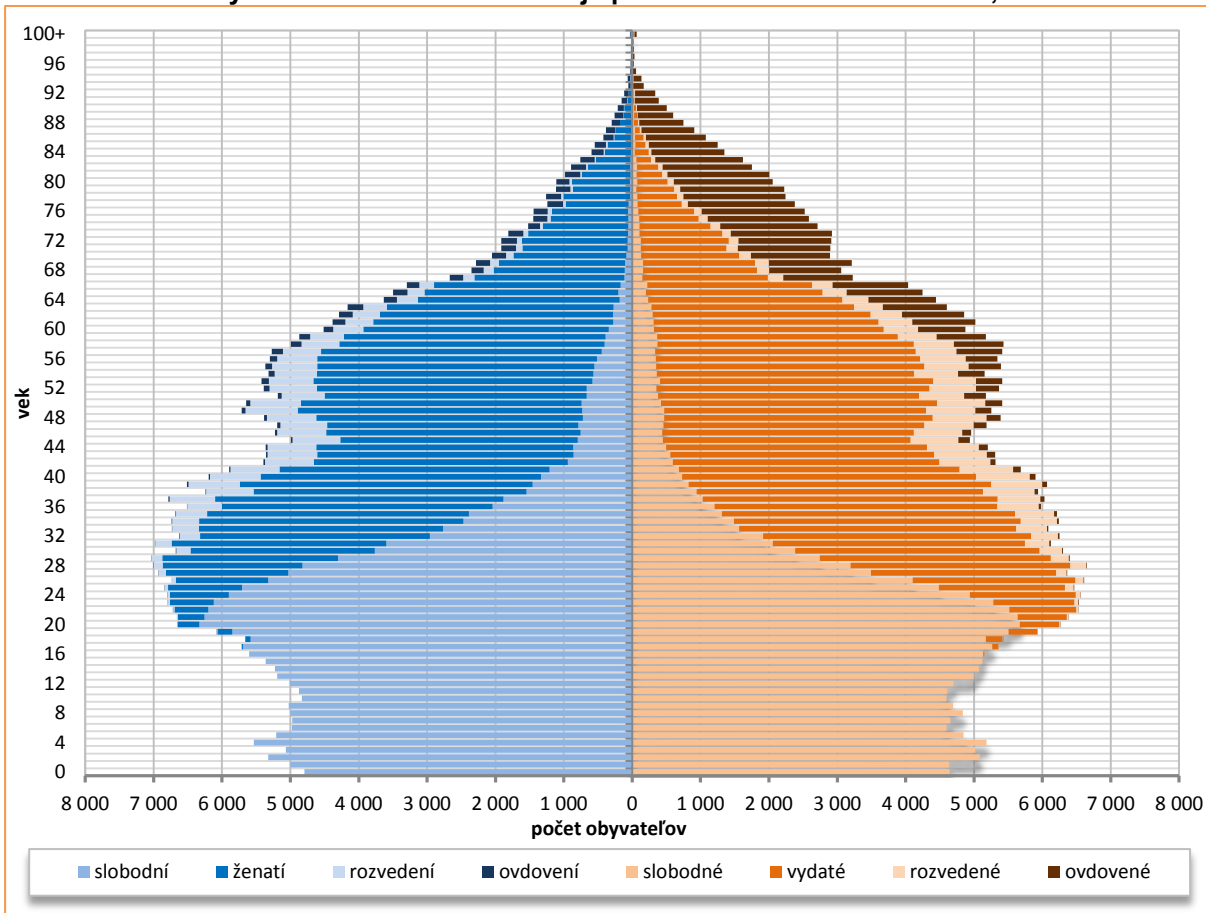
G 46 Štruktúra obyvateľstva Žilinského kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013

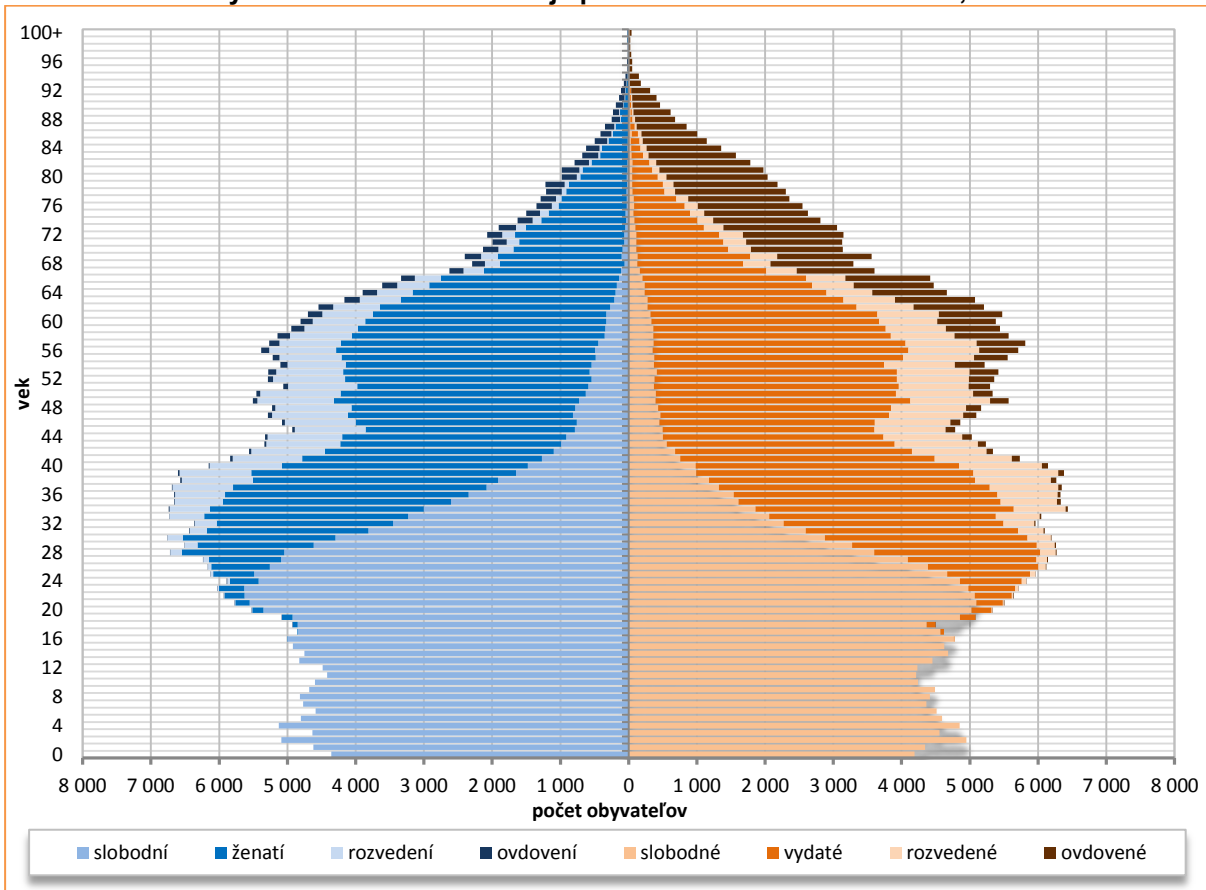
G 47 Štruktúra obyvateľstva Banskobystrického kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013

G 48 Štruktúra obyvateľstva Prešovského kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013

G 49 Štruktúra obyvateľstva Košického kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013

Národnostná štruktúra

Národnostné zloženie obyvateľstva v jednotlivých krajoch Slovenska je priestorovo diferencované. Najvyšší podiel obyvateľov slovenskej národnosti je v Žilinskom (93,4 %), v Trenčianskom (92,2 %) a v Bratislavskom kraji (89,9 %).

Obyvatelia slovenskej národnosti boli najmenej zastúpení v Nitrianskom (68,9 %), v Trnavskom (71,6 %) a v Košickom kraji (73,9 %).

Najvyšší podiel obyvateľov maďarskej národnosti zaznamenávame v Nitrianskom (24,6 %), v Trnavskom (21,6 %), a v Banskobystrickom kraji (10,4 %).

Najvyšší podiel obyvateľov rómskej národnosti mali Prešovský (5,3 %), Košický (4,8 %) a Banskobystrický kraj (2,3 %).

T 44 Národnostné zloženie v krajoch a regiónoch SR, 2013

Územie	Národnosť									
	slovenská	maďarská	rómska	česká, moravská, sliezka	rusínska	ukrajinská	nemecká	poľská	iná a nezistená	spolu
	počet									
Bratislavský kraj	555 797	24 396	752	8 545	892	961	1 757	920	24 360	618 380
Trnavský kraj	399 164	120 268	2 998	4 125	104	285	455	358	29 851	557 608
Trenčiansky kraj	545 894	893	563	5 038	118	268	832	504	38 284	592 394
Nitriansky kraj	472 790	168 657	3 951	3 926	102	345	399	535	35 957	686 662
Žilinský kraj	644 728	593	2 216	5 284	180	262	549	1 148	35 460	690 420
Banskobystrický kraj	505 838	68 279	15 178	3 590	184	586	640	461	62 057	656 813
Prešovský kraj	677 042	722	43 767	3 308	27 754	3 887	683	1 072	60 681	818 916
Košický kraj	586 981	74 230	38 490	3 886	3 010	1 982	1 610	646	83 921	794 756
Bratislava, hl. m. SR	376 137	14 477	362	6 765	753	713	1 471	762	15 949	417 389
Košice	179 415	6 460	4 747	1 863	1 621	911	653	346	43 781	239 797
Mestá	2 385 224	169 600	37 319	27 029	16 034	5 892	4 853	4 051	278 979	2 928 981
Vidiecke obce	2 003 010	288 438	70 596	10 673	16 310	2 684	2 072	1 593	91 592	2 486 968
Slovenská republika	4 388 234	458 038	107 915	37 702	32 344	8 576	6 925	5 644	370 571	5 415 949
	Podiel (%)									
Bratislavský kraj	89,88	3,95	0,12	1,38	0,14	0,16	0,28	0,15	3,94	100,00
Trnavský kraj	71,59	21,57	0,54	0,74	0,02	0,05	0,08	0,06	5,35	100,00
Trenčiansky kraj	92,15	0,15	0,10	0,85	0,02	0,05	0,14	0,09	6,46	100,00
Nitriansky kraj	68,85	24,56	0,58	0,57	0,01	0,05	0,06	0,08	5,24	100,00
Žilinský kraj	93,38	0,09	0,32	0,77	0,03	0,04	0,08	0,17	5,14	100,00
Banskobystrický kraj	77,01	10,40	2,31	0,55	0,03	0,09	0,10	0,07	9,45	100,00
Prešovský kraj	82,68	0,09	5,34	0,40	3,39	0,47	0,08	0,13	7,41	100,00
Košický kraj	73,86	9,34	4,84	0,49	0,38	0,25	0,20	0,08	10,56	100,00
Bratislava, hl. m. SR	90,12	3,47	0,09	1,62	0,18	0,17	0,35	0,18	3,82	100,00
Košice	74,82	2,69	1,98	0,78	0,68	0,38	0,27	0,14	18,26	100,00
Mestá	81,44	5,79	1,27	0,92	0,55	0,20	0,17	0,14	9,52	100,00
Vidiecke obce	80,54	11,60	2,84	0,43	0,66	0,11	0,08	0,06	3,68	100,00
Slovenská republika	81,02	8,46	1,99	0,70	0,60	0,16	0,13	0,10	6,84	100,00

5.3. Pohyb obyvateľstva

Podľa vývoja prirodzeného prírastku môžeme regióny Slovenska rozdeliť do dvoch skupín. Do prvej skupiny patria regióny, ktoré každoročne počas celého sledovaného obdobia vykazujú prirodzený úbytok obyvateľov, sú to Nitriansky (úbytok v roku 2013 predstavoval -2,5 ‰), Banskobystrický (-1,1 ‰), Trenčiansky (-0,5 ‰) a Trnavský kraj (-0,4 ‰). Trenčiansky a Trnavský kraj zaznamenali síce v sledovanom období prirodzený prírastok počas dvoch rokov, ale z hľadiska početnosti ide o zanedbateľný prirodzený prírastok.

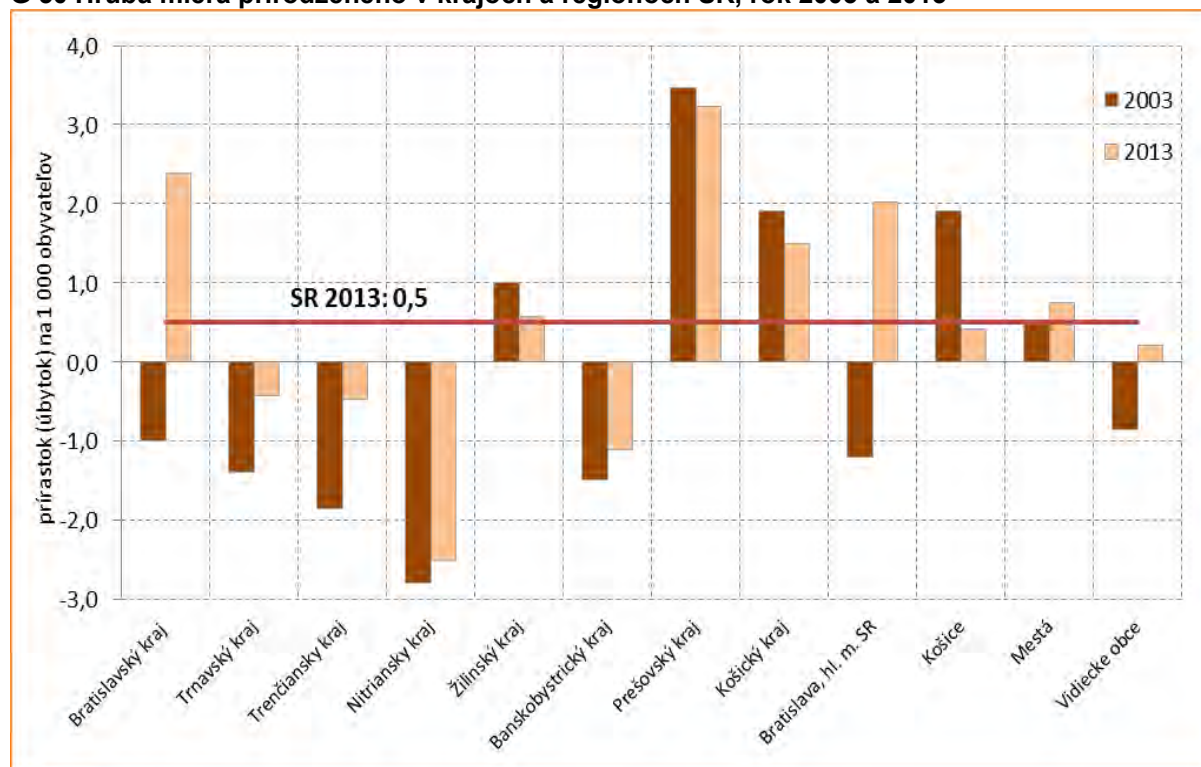
Druhou skupinou sú kraje, kde pozorujeme počas celého sledovaného obdobia prirodzený prírastok obyvateľstva. Do tejto skupiny patrí Prešovský (prírastok v roku 2013 bol 3,2 ‰), Bratislavský (2,4 ‰), Košický (1,5 ‰) a Žilinský kraj (0,6 ‰). Bratislavský kraj zaznamenáva nepretržite prirodzený prírastok až od roku 2006, v roku 2013 dosiahol jeho druhú najvyššiu hodnotu na Slovensku (2,4 ‰, t. j. zvýšenie o 3,4 bodu oproti začiatku sledovaného obdobia).

Mestské obyvateľstvo SR zaznamenáva v celom sledovanom období prirodzený prírastok. Najvyššie hodnoty dosahoval v rokoch 2009-2011 (okolo 2 ‰) a v roku 2013 zaznamenáva mestské obyvateľstvo prirodzený prírastok 2 210 obyvateľov (0,75 ‰). Vidiecke obyvateľstvo do roku 2008 zaznamenáva prirodzený úbytok obyvateľstva a od roku 2009 iba mierny prirodzený prírastok obyvateľstva, ktorý v roku 2013 dosiahol hodnotu 0,21 ‰.

T 45 Prirodzený prírastok (úbytok) obyvateľov v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013

Územie	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	prirodzený prírastok (úbytok)										
Bratislavský kraj	-599	-227	-48	68	554	1 048	1 684	1 610	2 069	1 771	1 469
Trnavský kraj	-766	-586	-506	-545	-731	-110	38	-34	55	-170	-234
Trenčiansky kraj	-1 113	-663	-951	-800	-860	-460	-215	107	156	-626	-284
Nitriansky kraj	-1 978	-1 671	-1 831	-1 968	-1 992	-1 554	-1 106	-1 301	-907	-1683	-1721
Žilinský kraj	696	798	490	357	355	607	1 091	1 034	1 456	739	398
Banskobystrický kraj	-981	-665	-882	-943	-907	-638	-79	-477	-187	-986	-728
Prešovský kraj	2 755	3 223	2 975	2 763	2 605	3 262	4 122	3 673	3 621	2 638	2 640
Košický kraj	1 469	1 686	1 708	1 671	1 544	2 041	2 769	2 353	2 647	1 415	1 194
Bratislava, hl. m. SR	-510	-302	-104	-18	255	578	1 057	985	1 346	1 038	845
Košice	452	483	429	336	410	467	715	684	718	229	102
Mestá	1 526	3 358	2 705	2 254	2 623	4 474	6 439	5 570	6 247	3 068	2 210
Vidiecke obce	-2 043	-1 463	-1 750	-1 651	-2 055	-278	1 865	1 395	2 663	30	524
Slovenská republika	-517	1 895	955	603	568	4 196	8 304	6 965	8 910	3 098	2 734
	na 1 000 obyvateľov										
Bratislavský kraj	-1,00	-0,38	-0,08	0,11	0,91	1,71	2,72	2,57	3,43	2,91	2,39
Trnavský kraj	-1,39	-1,06	-0,91	-0,98	-1,32	-0,20	0,07	-0,06	0,10	-0,31	-0,42
Trenčiansky kraj	-1,85	-1,10	-1,58	-1,33	-1,43	-0,77	-0,36	0,18	0,26	-1,05	-0,48
Nitriansky kraj	-2,79	-2,36	-2,58	-2,78	-2,82	-2,20	-1,57	-1,84	-1,31	-2,44	-2,50
Žilinský kraj	1,00	1,15	0,71	0,51	0,51	0,87	1,57	1,48	2,11	1,07	0,58
Banskobystrický kraj	-1,49	-1,01	-1,34	-1,44	-1,39	-0,98	-0,12	-0,73	-0,28	-1,50	-1,11
Prešovský kraj	3,47	4,05	3,73	3,46	3,25	4,06	5,12	4,54	4,44	3,23	3,23
Košický kraj	1,91	2,19	2,21	2,16	2,00	2,63	3,57	3,02	3,34	1,78	1,50
Bratislava, hl. m. SR	-1,20	-0,71	-0,24	-0,04	0,60	1,35	2,46	2,28	3,27	2,50	2,03
Košice	1,92	2,05	1,83	1,43	1,75	2,00	3,06	2,92	2,99	0,95	0,43
Mestá	0,51	1,12	0,90	0,75	0,88	1,50	2,16	1,87	2,13	1,05	0,75
Vidiecke obce	-0,86	-0,61	-0,73	-0,69	-0,85	-0,11	0,76	0,57	1,08	0,01	0,21
Slovenská republika	-0,10	0,35	0,18	0,11	0,11	0,78	1,53	1,28	1,65	0,57	0,51

G 50 Hrubá miera prirodzeného v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013

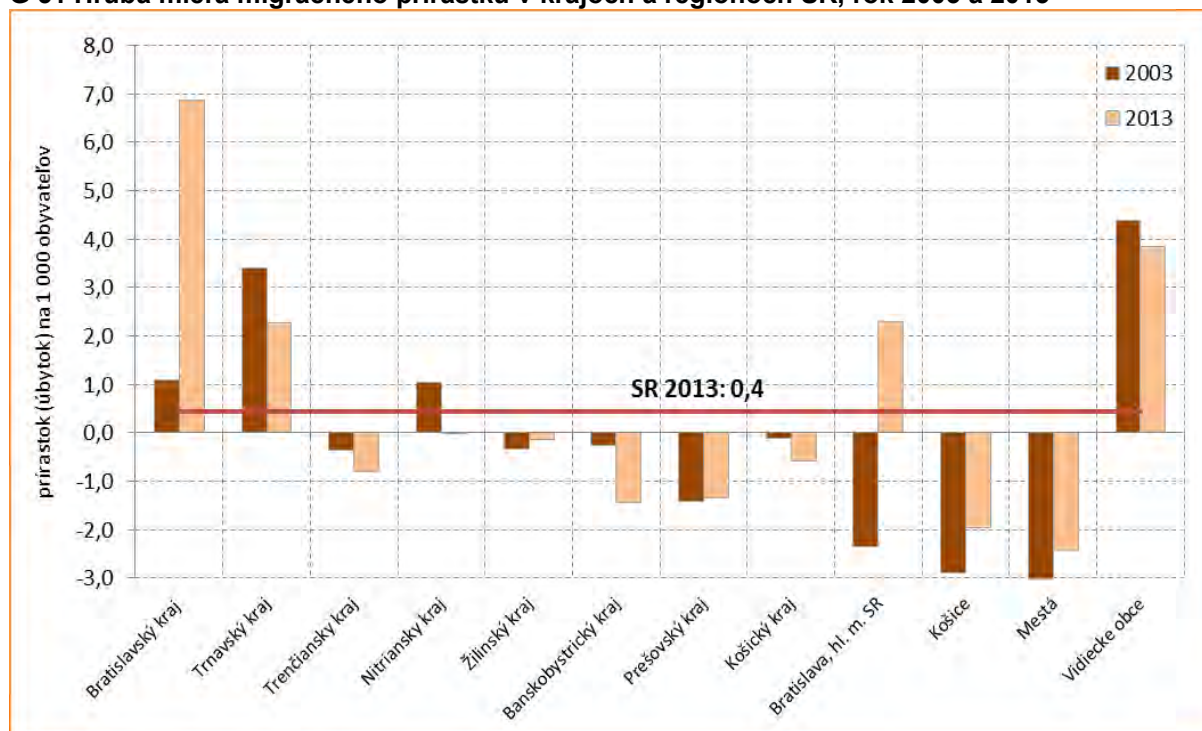
Migrácia obyvateľstva zahŕňa v sebe niekoľko zložiek: slobodný pohyb a usadenie sa v rámci voľného pohybu osôb v Európskom hospodárskom priestore, migráciu za prácou, štúdiom, za účelom zjednotenia a zlúčenia rodiny atď. V prírastkoch a úbytkoch sťahovaním sú započítaní obyvatelia prisťahovaní, resp. vysťahovaní z iných krajov a tiež z/do zahraničia.

Na regionálnej úrovni sa sleduje aj migrácia v rámci SR. Z krajov mal v roku 2013 najvyšší prírastok sťahovaním Bratislavský kraj, kde sa prisťahovalo 7 obyvateľov na 1 000 obyvateľov stredného stavu. Druhým krajom, ktorý zaznamenáva prírastok sťahovaním je Trnavský kraj s 2,3 ‰.

Ostatné kraje vykazovali úbytok sťahovaním. Úbytok obyvateľstva sťahovaním bol najvýraznejší v Banskobystrickom a Prešovskom, kde v prepočte na 1 000 obyvateľov stredného stavu predstavoval hodnotu -1,4 ‰. V Prešovskom kraji sa tak napriek dosiahnutému najvyššiemu prirodzenému prírastku obyvateľov na Slovensku celkový prírastok obyvateľov opäť znížil.

Vidiecke obce počas celého sledovaného obdobia zaznamenávajú migračný prírastok a naopak mestá zaznamenávajú počas celého sledovaného obdobia migračný úbytok obyvateľstva. Súvisí to s procesom suburbanizácie (migrácia obyvateľstva z miest do obcí v zázemí miest), ktorý sa prejavuje najmä v Bratislave a okolí a v Košiciach a okolí.

G 51 Hrubá miera migračného prírastku v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013

T 46 Prírastok (úbytok) sťahovaním v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013

Územie	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	prírastok (úbytok) sťahovaním										
Bratislavský kraj	650	1 572	2 615	2 986	3 543	4 680	4 444	4 370	4 537	4 374	4 229
Trnavský kraj	1 869	1 770	1 480	1 448	2 807	2 893	1 553	1 590	1 433	1 238	1 265
Trenčiansky kraj	-215	-111	-55	261	844	488	-430	-502	-424	-401	-481
Nitriansky kraj	728	1 269	979	775	1 445	1 171	392	392	160	519	-17
Žilinský kraj	-238	-168	144	206	17	42	64	-262	-150	-219	-99
Banskobystrický kraj	-176	80	-367	-414	-187	-333	-432	-491	-676	-652	-949
Prešovský kraj	-1 123	-1 292	-1 124	-876	-1 149	-1 246	-1 066	-1 241	-1 421	-1 062	-1 106
Košický kraj	-86	-246	-269	-532	-527	-635	-158	-473	-493	-381	-463
Bratislava, hl. m. SR	-1 006	-76	408	650	581	1 286	1 213	755	1 354	1 359	955
Košice	-680	-758	-564	-611	-769	-1 045	-494	-678	-546	-753	-469
Mestá	-9 023	-9 510	-7 034	-7 910	-6 234	-8 047	-8 032	-10 130	-7 326	-6 675	-7 135
Vidiecke obce	10 432	12 384	10 437	11 764	13 027	15 107	12 399	13 513	10 292	10 091	9 514
Slovenská republika	1 409	2 874	3 403	3 854	6 793	7 060	4 367	3 383	2 966	3 416	2 379
	na 1 000 obyvateľov										
Bratislavský kraj	1,08	2,62	4,34	4,94	5,82	7,62	7,18	6,98	7,52	7,18	6,87
Trnavský kraj	3,39	3,20	2,67	2,61	5,05	5,18	2,77	2,83	2,58	2,23	2,27
Trenčiansky kraj	-0,36	-0,18	-0,09	0,43	1,41	0,81	-0,72	-0,84	-0,71	-0,68	-0,81
Nitriansky kraj	1,03	1,79	1,38	1,09	2,04	1,66	0,56	0,56	0,23	0,75	-0,03
Žilinský kraj	-0,34	-0,24	0,21	0,30	0,02	0,06	0,09	-0,38	-0,22	-0,32	-0,14
Banskobystrický kraj	-0,27	0,12	-0,56	-0,63	-0,29	-0,51	-0,66	-0,75	-1,02	-0,99	-1,44
Prešovský kraj	-1,41	-1,62	-1,41	-1,10	-1,43	-1,55	-1,32	-1,53	-1,74	-1,30	-1,35
Košický kraj	-0,11	-0,32	-0,35	-0,69	-0,68	-0,82	-0,20	-0,61	-0,62	-0,48	-0,58
Bratislava, hl. m. SR	-2,36	-0,18	0,96	1,53	1,36	3,01	2,82	1,75	3,29	3,28	2,29
Košice	-2,89	-3,22	-2,40	-2,60	-3,28	-4,47	-2,11	-2,90	-2,27	-3,13	-1,95
Mestá	-3,01	-3,18	-2,35	-2,65	-2,09	-2,70	-2,70	-3,40	-2,49	-2,27	-2,43
Vidiecke obce	4,39	5,19	4,35	4,90	5,40	6,23	5,08	5,51	4,19	4,09	3,84
Slovenská republika	0,26	0,53	0,63	0,71	1,26	1,31	0,81	0,62	0,55	0,63	0,44

Z regionálneho porovnania je zrejmé, že jednoznačne najintenzívnejší rast celkového prírastku, a to počas celého sledovaného obdobia, bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji (9,3 ‰ v roku 2013). Výraznejšie sa začal prejavovať celkový prírastok od roku 2005, kedy dochádza k zvýšeniu tak migračného ako aj prirodzeného prírastku v Bratislavskom kraji. Rozdiel v porovnaní s celoslovenským priemerom v roku 2013 predstavoval viac ako 7 bodov. Tento rast je spôsobený hlavne migračným prírastkom. Prirodzený prírastok v Bratislavskom kraji je taktiež na relatívne vysokej úrovni (2,4 ‰).

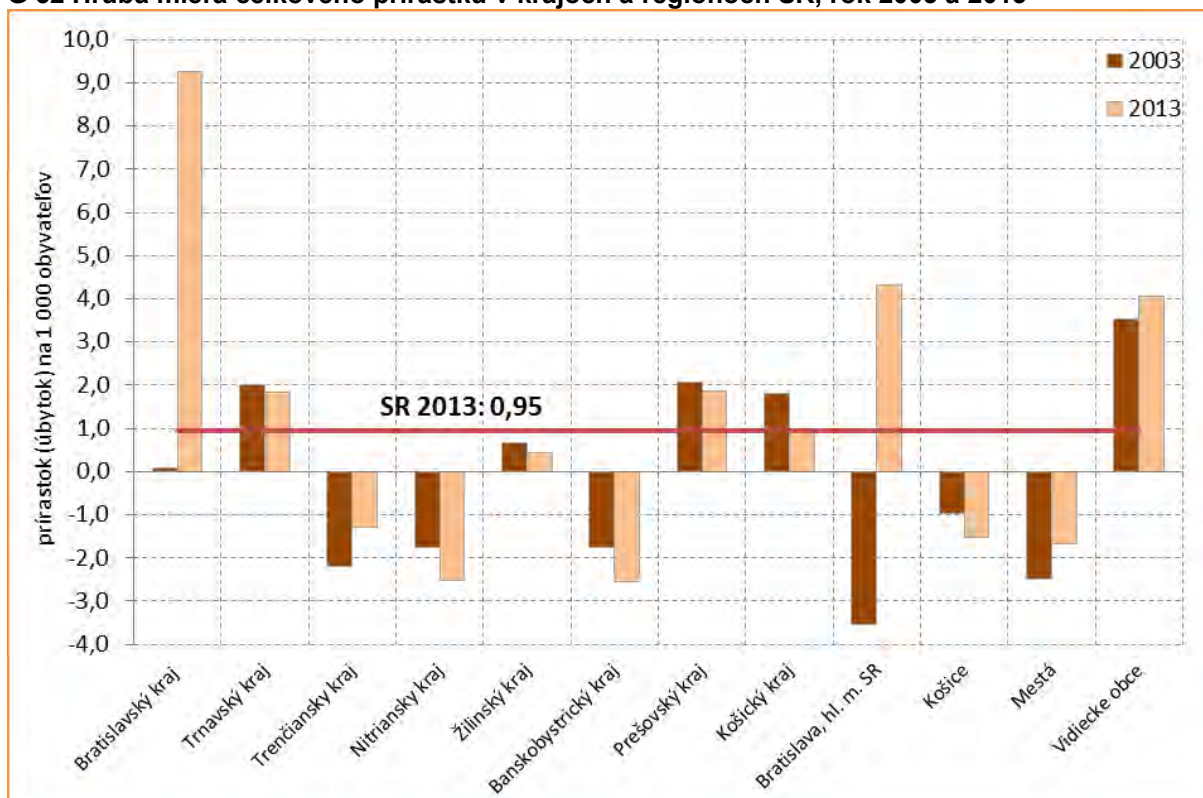
Najvyšší celkový úbytok obyvateľov mal v roku 2013 Banskobystrický a Nitriansky kraj (-2,6 a -2,5 ‰). Celkový úbytok obyvateľstva zaznamenávame ešte v Trenčianskom kraji (-1,3 ‰). Všetky ostatné kraje zaznamenávajú celkový prírastok obyvateľstva. Najvyššie hodnoty má už spomínaný Bratislavský kraj (9,3 ‰), ďalej Prešovský (1,9 ‰). Trnavský kraj zaznamenal tento prírastok iba vďaka kladnému migračnému prírastku. Košický, Prešovský a Žilinský kraj dosahujú celkový prírastok vďaka prirodzenému prírastku, pričom zaznamenávajú migračný úbytok.

V porovnaní mestského a vidieckeho obyvateľstva v celom sledovanom období zaznamenáva mestské obyvateľstvo celkový úbytok obyvateľstva, ktorý je spôsobený migračným úbytkom, ten je väčší ako malý prirodzený prírastok. Vidiecke obyvateľstvo dosahuje v celom sledovanom období celkový prírastok obyvateľstva, spôsobený hlavne migračným prírastkom a od roku 2009 aj malým prirodzeným prírastkom obyvateľstva.

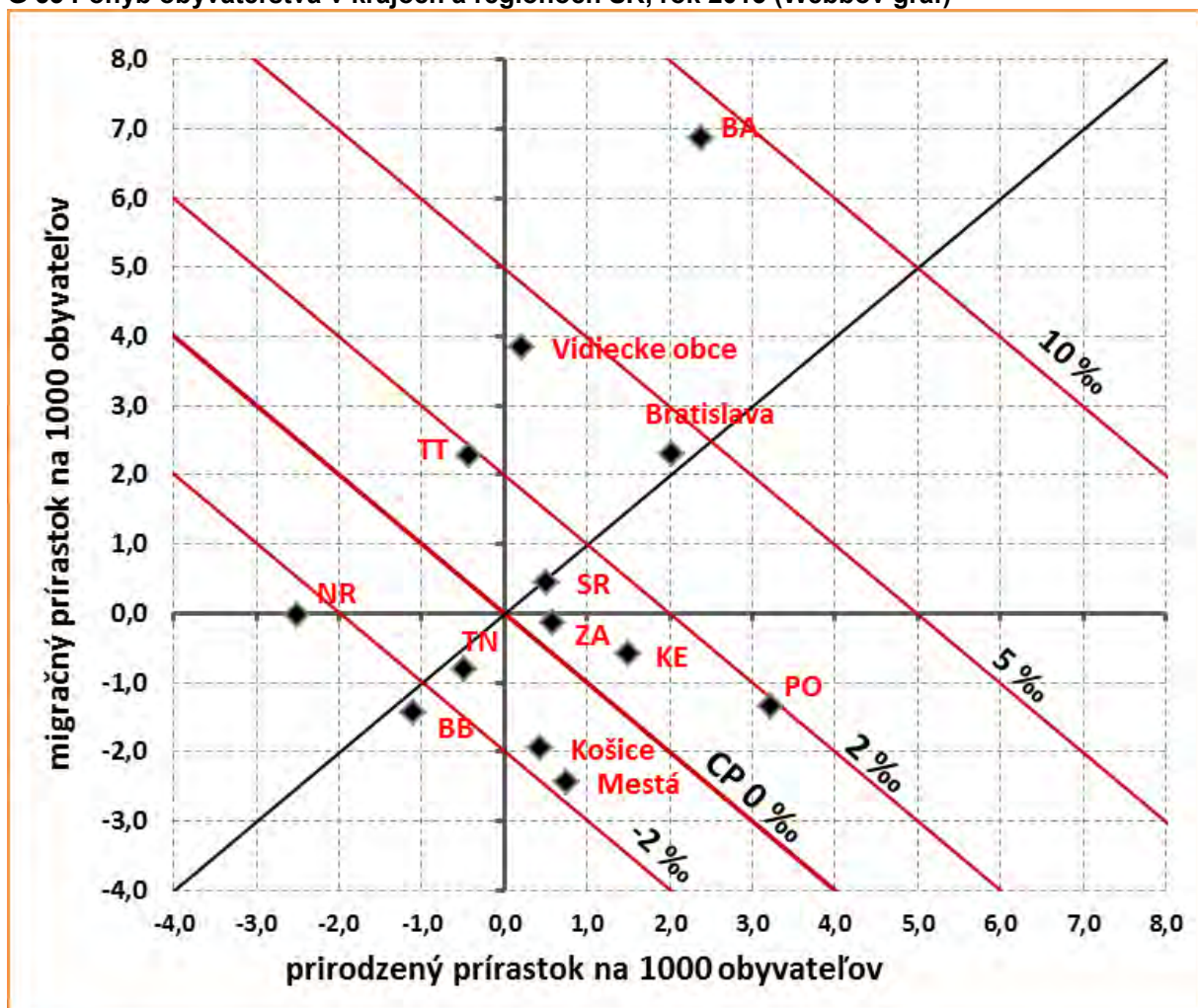
T 47 Celkový prírastok (úbytok) v krajoch SR, 2003 – 2013

Územie	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	celkový prírastok (úbytok)										
Bratislavský kraj	51	1 345	2 567	3 054	4 097	5 728	6 128	5 980	6 606	6 145	5 698
Trnavský kraj	1 103	1 184	974	903	2 076	2 783	1 591	1 556	1 488	1 068	1 031
Trenčiansky kraj	-1 328	-774	-1 006	-539	-16	28	-645	-395	-268	-1027	-765
Nitriansky kraj	-1 250	-402	-852	-1 193	-547	-383	-714	-909	-747	-1164	-1738
Žilinský kraj	458	630	634	563	372	649	1 155	772	1 306	520	299
Banskobystrický kraj	-1 157	-585	-1 249	-1 357	-1 094	-971	-511	-968	-863	-1638	-1677
Prešovský kraj	1 632	1 931	1 851	1 887	1 456	2 016	3 056	2 432	2 200	1 576	1 534
Košický kraj	1 383	1 440	1 439	1 139	1 017	1 406	2 611	1 880	2 154	1 034	731
Bratislava, hl. m. SR	-1516	-378	304	632	836	1 864	2 270	1 740	2 700	2 397	1 800
Košice	-228	-275	-135	-275	-359	-578	221	6	172	-524	-367
Mestá	-7497	-6152	-4329	-5 656	-3 611	-3 573	-1 593	-4 560	-1 079	-3 607	-4 925
Vidiecke obce	8389	10921	8687	10 113	10 972	14 829	14 264	14 908	12 955	10 121	10 038
Slovenská republika	892	4 769	4 358	4 457	7 361	11 256	12 671	10 348	11 876	6 514	5 113
	na 1 000 obyvateľov										
Bratislavský kraj	0,09	2,24	4,26	5,05	6,73	9,33	9,89	9,56	10,95	10,08	9,26
Trnavský kraj	2,00	2,14	1,76	1,63	3,74	4,98	2,84	2,77	2,68	1,92	1,85
Trenčiansky kraj	-2,20	-1,29	-1,67	-0,90	-0,03	0,05	-1,08	-0,66	-0,45	-1,73	-1,29
Nitriansky kraj	-1,76	-0,57	-1,20	-1,69	-0,77	-0,54	-1,01	-1,29	-1,08	-1,69	-2,53
Žilinský kraj	0,66	0,91	0,91	0,81	0,54	0,93	1,66	1,11	1,90	0,75	0,43
Banskobystrický kraj	-1,75	-0,89	-1,90	-2,07	-1,67	-1,48	-0,78	-1,48	-1,31	-2,48	-2,55
Prešovský kraj	2,06	2,43	2,32	2,36	1,82	2,51	3,80	3,01	2,70	1,93	1,88
Košický kraj	1,80	1,87	1,87	1,47	1,32	1,81	3,36	2,41	2,72	1,30	0,92
Bratislava, hl. m. SR	-3,56	-0,89	0,71	1,48	1,96	4,36	5,28	4,03	6,56	5,78	4,32
Košice	-0,97	-1,17	-0,57	-1,17	-1,53	-2,47	0,95	0,03	0,72	-2,18	-1,53
Mestá	-2,50	-2,05	-1,45	-1,89	-1,21	-1,20	-0,53	-1,53	-0,37	-1,23	-1,68
Vidiecke obce	3,53	4,57	3,62	4,21	4,55	6,11	5,85	6,08	5,27	4,10	4,05
Slovenská republika	0,17	0,89	0,81	0,83	1,36	2,08	2,34	1,91	2,20	1,20	0,95

G 52 Hrubá miera celkového prírastku v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013

G 53 Pohyb obyvateľstva v krajoch a regiónoch SR, rok 2013 (Webbov graf)

6. Regionálne porovnanie – okresy

6.1. Populačné procesy

Pôrodnosť a plodnosť

Na úrovni okresov je pôrodnosť a plodnosť na Slovensku výrazne diferencovaná. Na obrázku 1 môžeme vidieť rozdelenie okresov Slovenska do približne 5 regiónov.

Do prvého regiónu patria okresy západného Slovenska, Bratislava a jej zázemie (okresy Bratislavského kraja a okresy Senica a Skalica), ktoré vykazujú mierne vyššie hodnoty, tak hrubej miery pôrodnosti (9,8 – 13,4 ‰) ako aj úhrnnej plodnosti (1,26 – 1,54), v porovnaní s priemerom Slovenska. Priemerný vek matky pri pôrode v tomto regióne dosahuje najvyššie hodnoty (cez 30 rokov), čo svedčí o odlišnom reprodukčnom správaní žien tohto regiónu, kde sa odkladanie pôrodov postupne končí a začína sa ich realizácia vo vyššom veku. Podiel narodených detí 1. poradia je v tomto regióne vysoký a, naopak, podiel detí narodených v 3. a vyššom poradí najnižší.

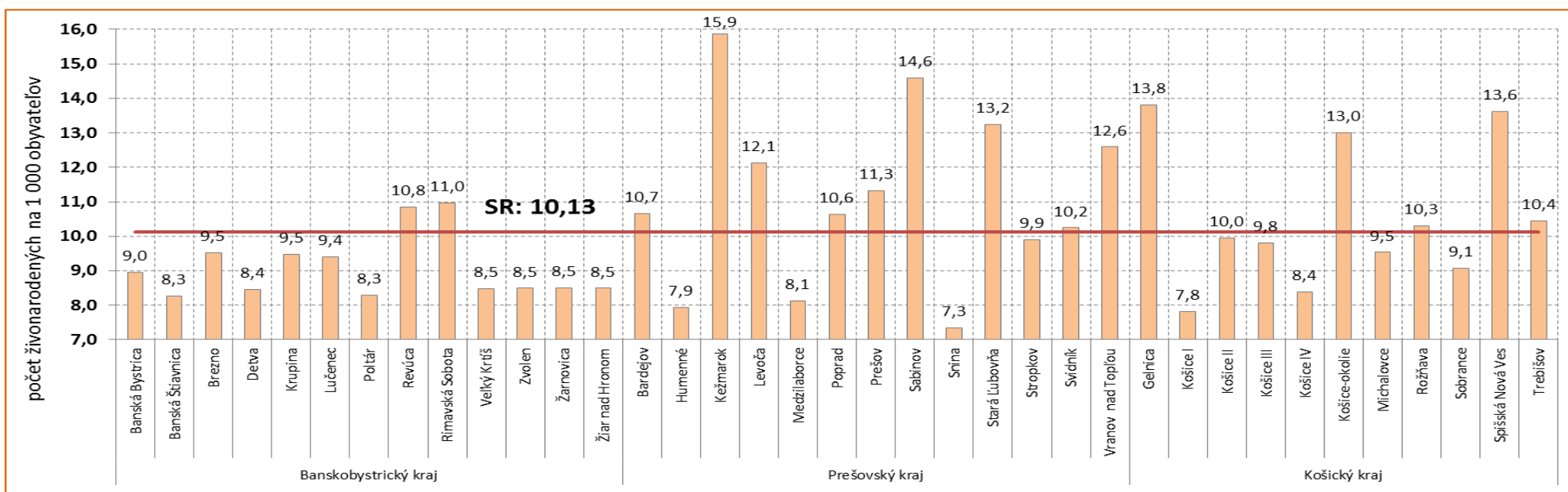
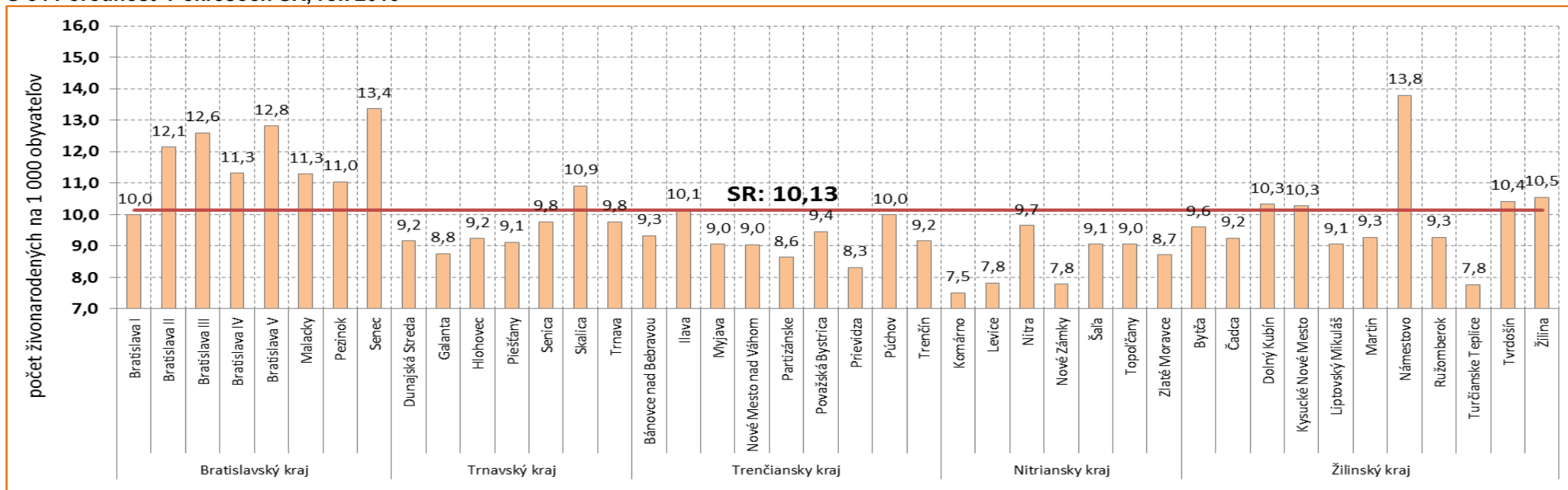
Druhý región tvoria okresy západného Slovenska a stredného Považia, ktoré dosahujú hodnoty pôrodnosti a plodnosti blízke priemeru, prípadne mierne nižšie ako je priemer Slovenska. Priemerný vek matiek pri pôrode v tomto regióne je mierne nižší ako v regióne Bratislavy. Ženy v druhom regióne si ešte neosvojili nové reprodukčné správanie a realizácia odložených pôrodov ešte nie je na takej úrovni ako v regióne Bratislavy.

Tretím regiónom sú okresy stredného a južného Slovenska, ktoré dlhodobo patria k okresom s nízkou pôrodnosťou (pod 8,6 ‰) a plodnosťou (pod 1,3). Dosahujú najnižšie hodnoty tak hrubej miery pôrodnosti, ako aj úhrnnej plodnosti. Najnižšie hodnoty pôrodnosti a plodnosti boli zaznamenané v okresoch Komárno, Nové Zámky, Banská Štiavnica a Levice. Priemerný vek žien pri pôrode sa blíži k priemerným hodnotám za Slovensko.

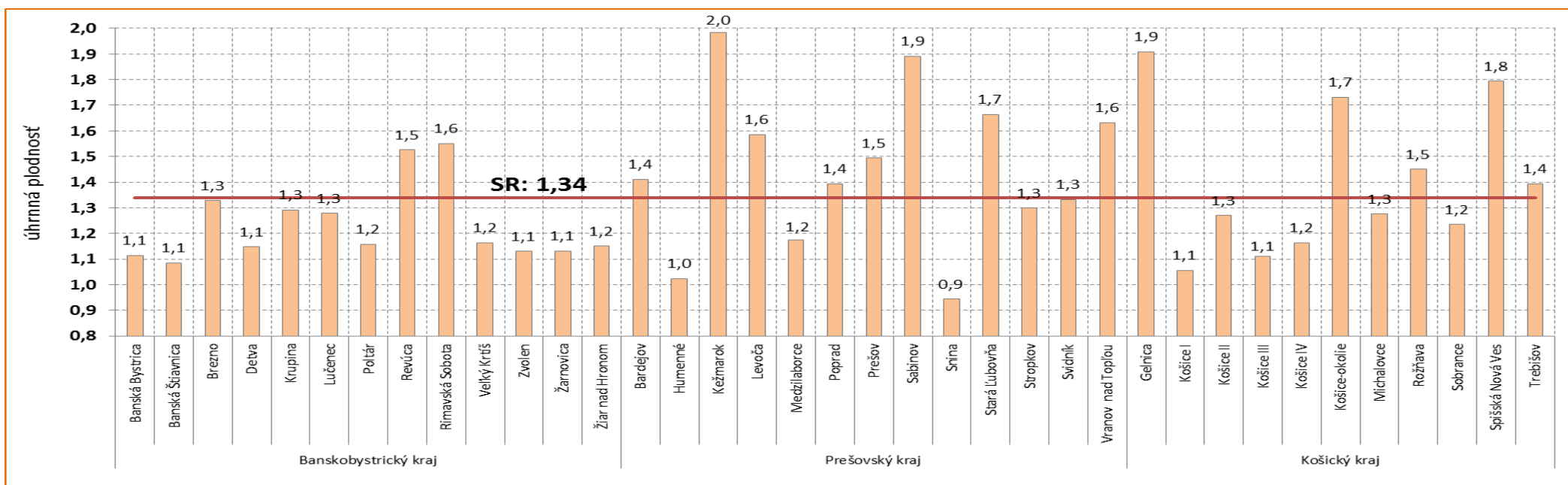
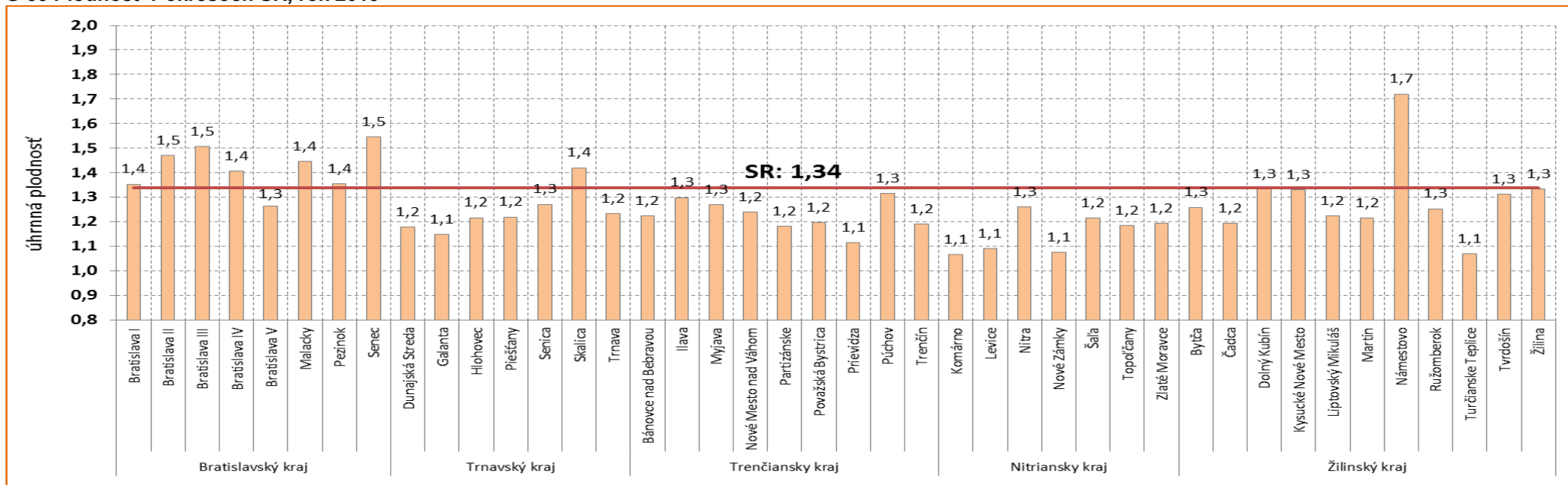
Štvrtým regiónom sú okresy severného a východného Slovenska. Vyznačujú sa vysokou pôrodnosťou a plodnosťou. Najvyššie hodnoty pôrodnosti a plodnosti sledujeme v okresoch Kežmarok, Gelnica, Sabinov, Spišská Nová Ves a Košice-okolie a Námestovo (hrubá miera pôrodnosti nad 13,5 ‰, úhrnná plodnosť nad 1,7). Priemerný vek žien pri pôrode v tomto regióne dosahuje najnižšie hodnoty, čo svedčí o tom, že ešte prevláda tzv. starý model reprodukčného správania. Podiel narodených detí 1. poradia je v tomto regióne najnižší a na druhej strane podiel narodených detí 3. a vyššieho poradia dosahuje najvyššie hodnoty. Výnimkou sú okresy Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, ktoré sa z hľadiska reprodukčného správania radia k regiónu typu západného Slovenska.

Posledný malý región tvoria 3 okresy na východe Slovenska - Medzilaborce, Snina a Humenné, ktoré dosahujú nízke hodnoty pôrodnosti a plodnosti a taktiež nízke hodnoty priemerného veku žien pri pôrode. Ide o okresy, ktoré sa vyznačujú vysokou mierou emigrácie mladého obyvateľstva.

G 54 Pôrodnosť v okresoch SR, rok 2013

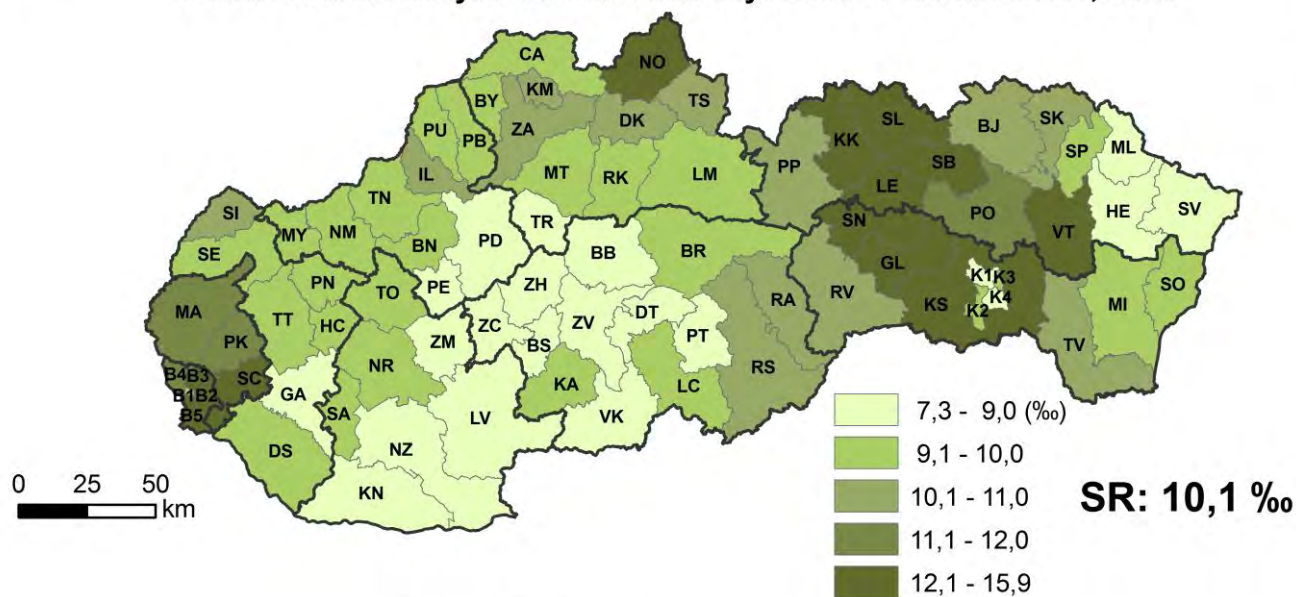

G 55 Plodnosť v okresoch SR, rok 2013

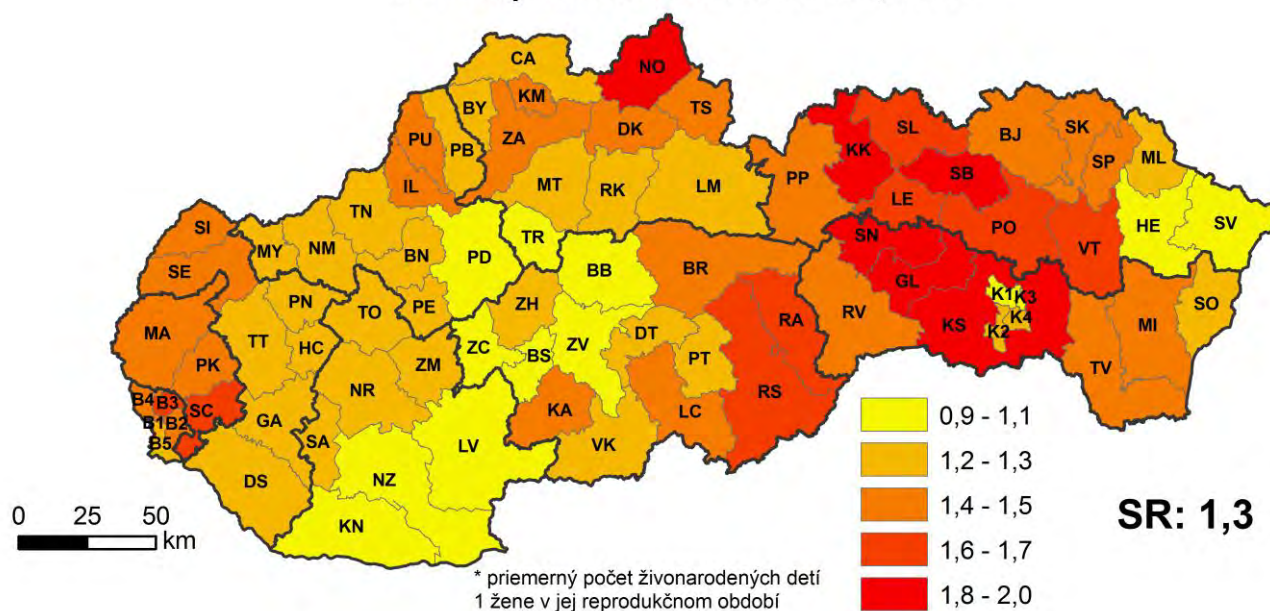

Plodnosť

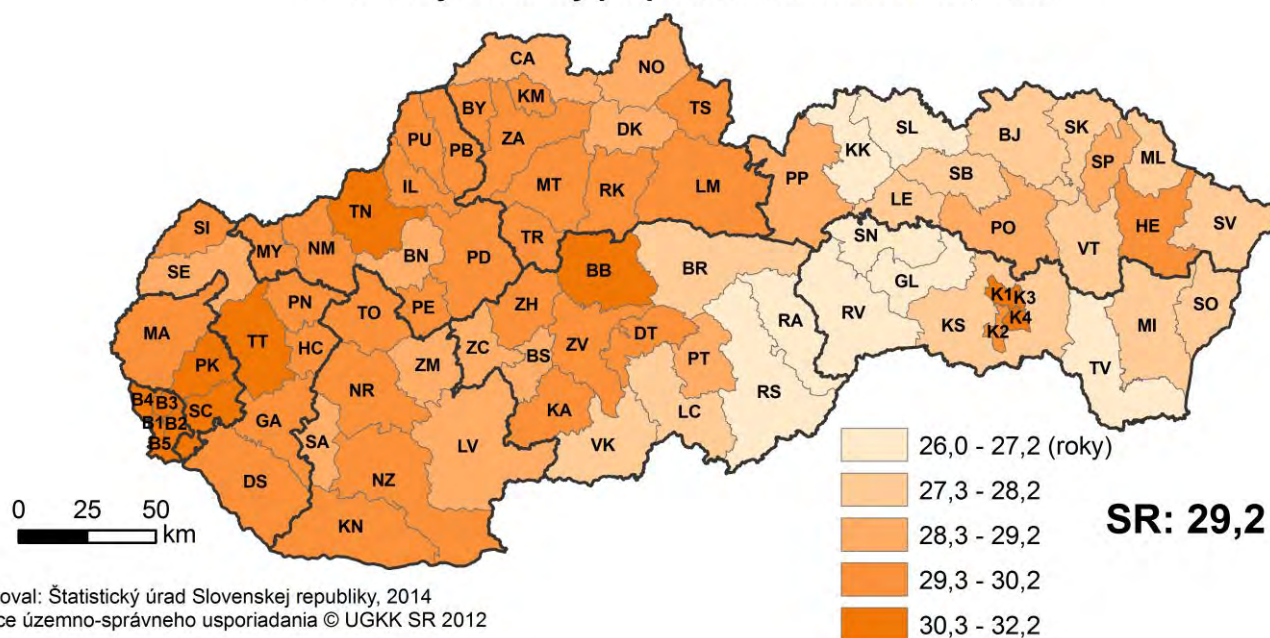
Počet živonarodených detí na 1 000 obyvateľov v okresoch SR, 2013

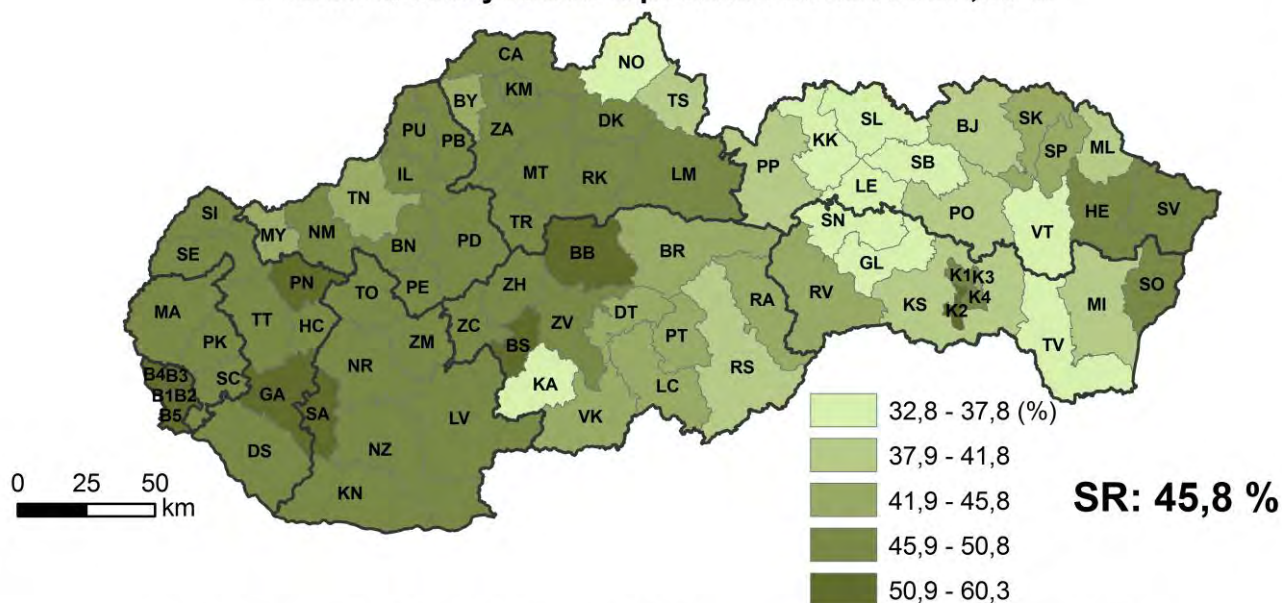
Úhrnná plodnosť* v okresoch SR, 2013

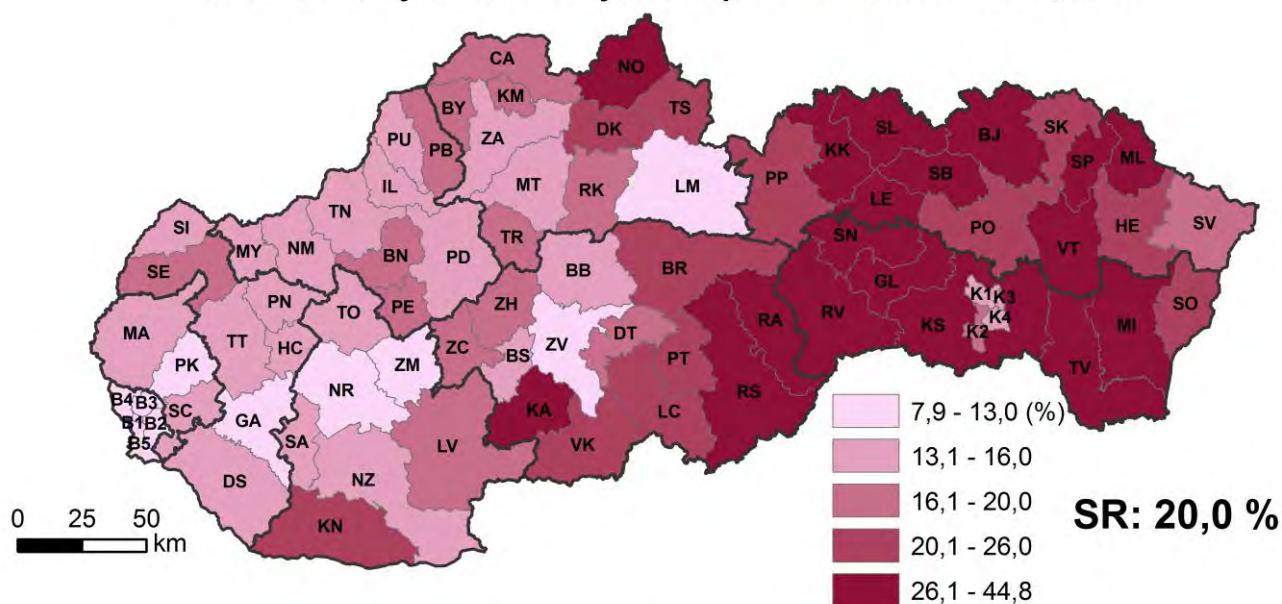
Priemerný vek ženy pri pôrode v okresoch SR, 2013

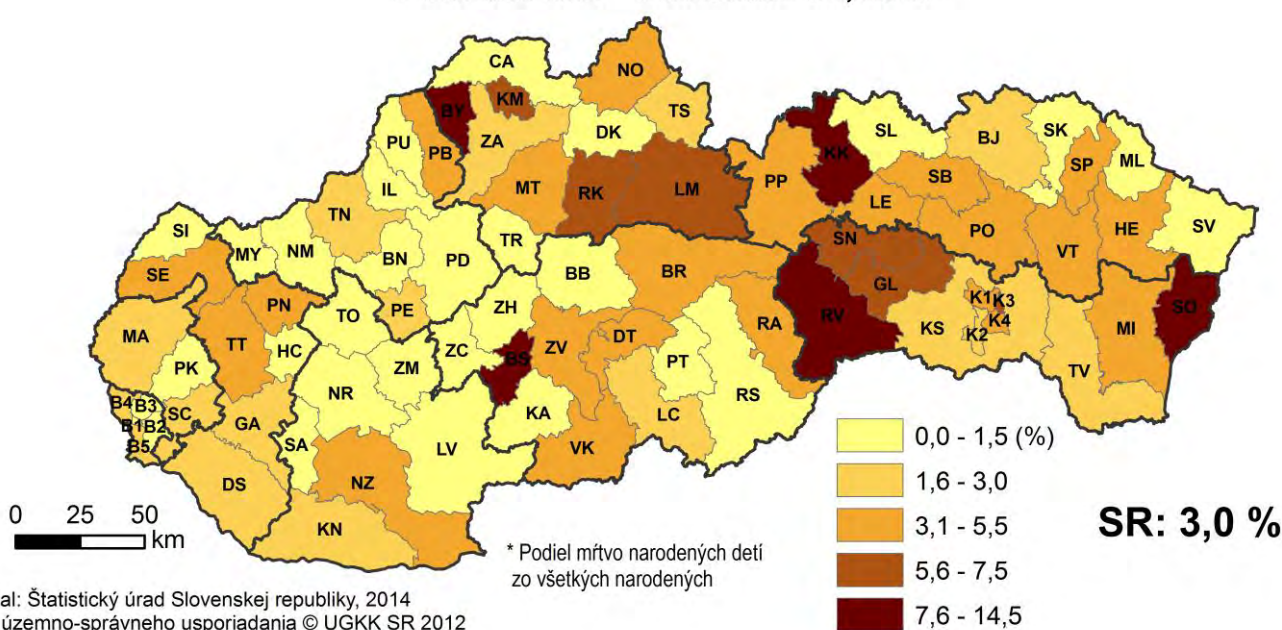
Podiel narodených detí 1. poradia v okresoch SR, 2013

Podiel narodených detí 3. a vyššieho poradia v okresoch SR, 2013

Mŕtvorodenosť * v okresoch SR, 2013

Sobášnosť

Regionálne rozdiely v sobášnosti sú úzko prepojené s pôrodnosťou a plodnosťou. Najvyššie hodnoty sobášnosti dosahovali v roku 2013 okresy Bratislavského kraja, kde došlo v posledných rokoch k oživeniu sobášnosti aj plodnosti, ďalej okresy v severnej a východnej časti Slovenska. Najvyššie hodnoty sobášnosti sú charakteristické pre okresy Bratislava V a Bratislava I, Kežmarok, Sabinov (nad 6 ‰).

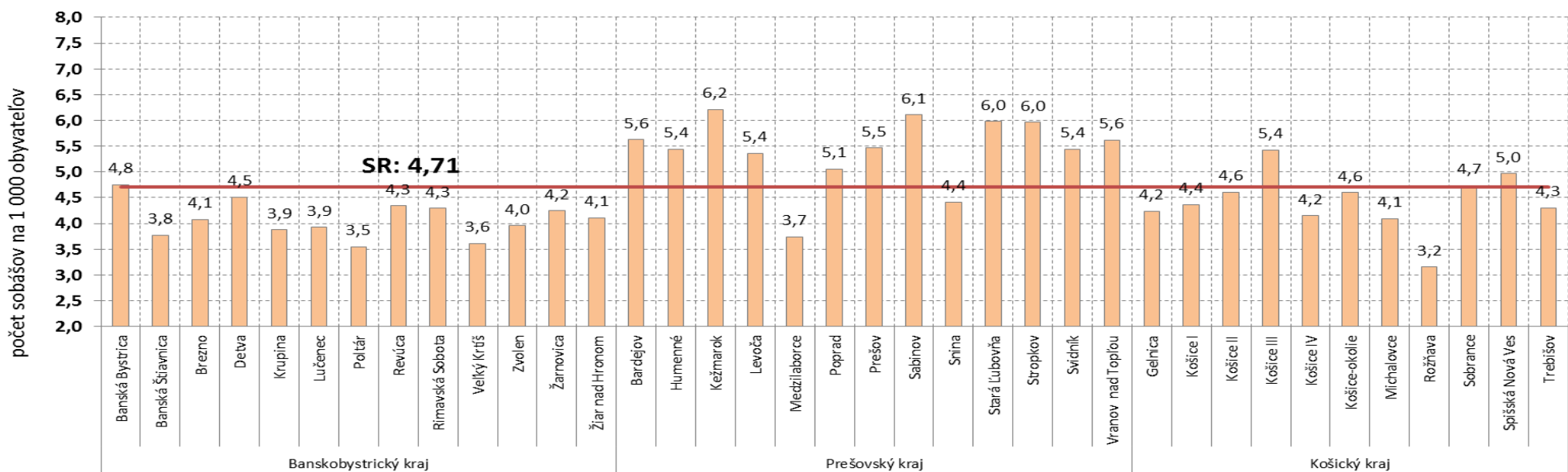
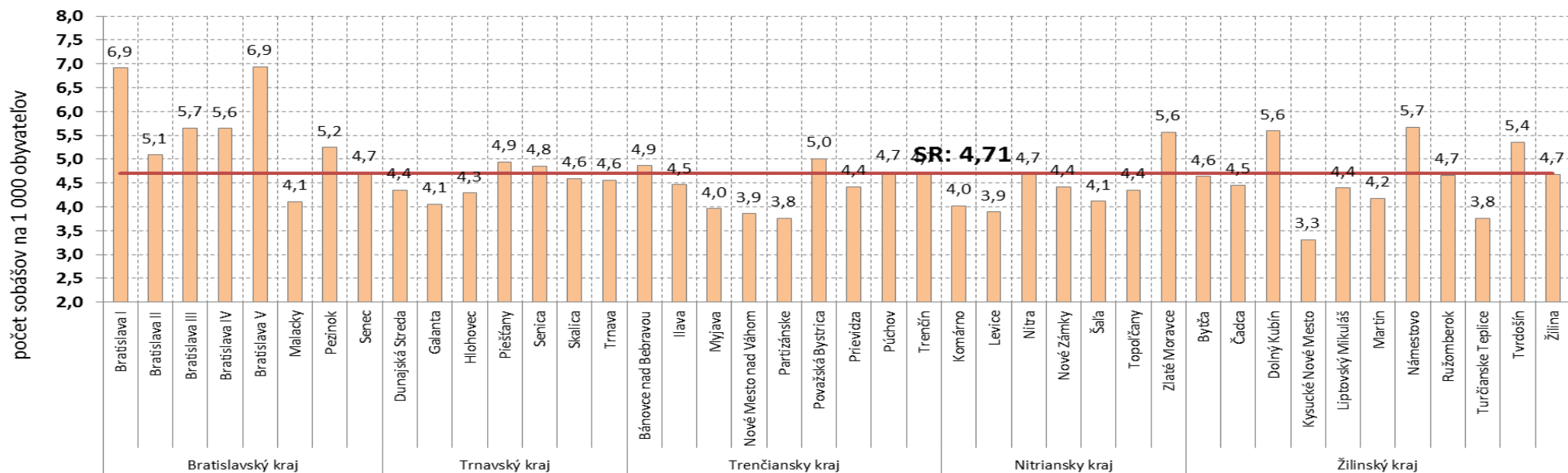
Na druhej strane okresy Banskobystrického, Trenčianskeho, a Nitrianskeho kraja dosahujú nižšie hodnoty, pod celoslovenským priemerom. Najnižšie hodnoty dosahujú okresy Rožňava, Kysucké Nové Mesto, Poltár, Veľký Krtíš, Medzilaborce a Turčianske Teplice.

Priemerný vek ženíchov a neviest sa zvyšuje od východu na západ. Najvyššie hodnoty priemerného veku majú okresy Bratislavského kraja a najnižšie okresy severovýchodného Slovenska (Prešovský a Košický kraj s výnimkou mestských okresov Košíc).

Rozvodovosť

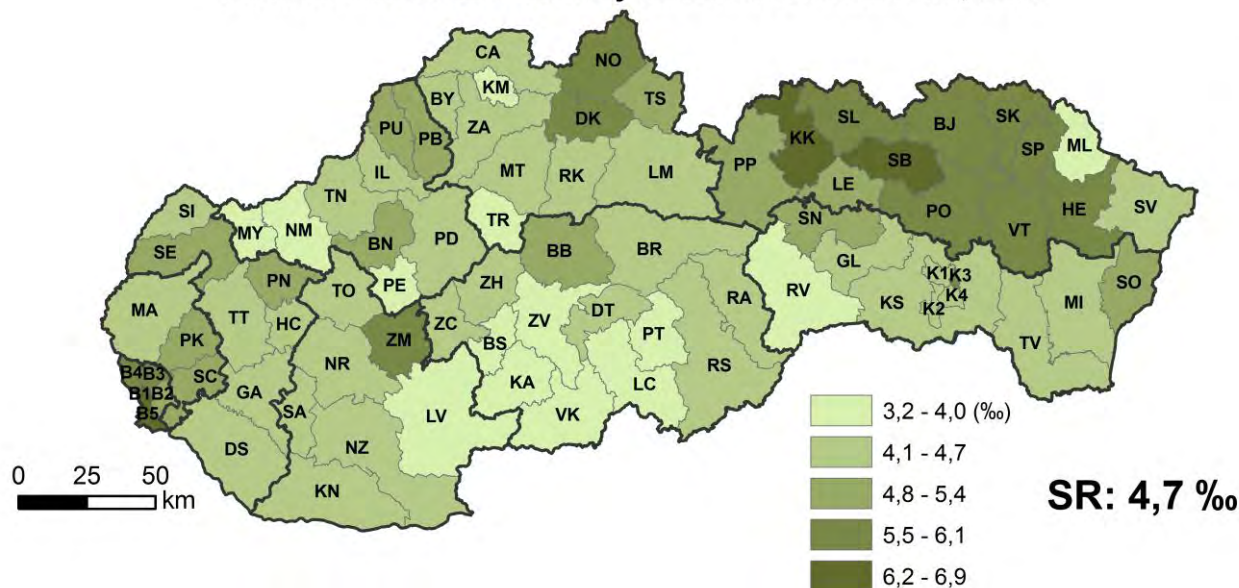
Regionálna diferenciácia rozvodovosti v okresoch Slovenska má opačnú tendenciu ako pri sobášnosti. Okresy západného, južného a stredného Slovenska dosahujú vysoké hodnoty rozvodovosti a okresy severného a východného Slovenska (Orava, Kysuce, Prešovský a Košický kraj) dosahujú najnižšie hodnoty rozvodovosti. Najvyššie hodnoty rozvodovosti boli v roku 2013 zaznamenané v okresoch Hlohovec, Senec, Banská Štiavnica, Pezinok a Bratislava IV (nad 2,8 ‰). Najnižší počet rozvodov na 1 000 obyvateľov stredného stavu pripadal na okresy Stará Ľubovňa, Sabinov, Levoča, Čadca, Tvrdošín a Námestovo (pod 1,2 ‰).

G 56 Sobášnosť v okresoch SR, rok 2013

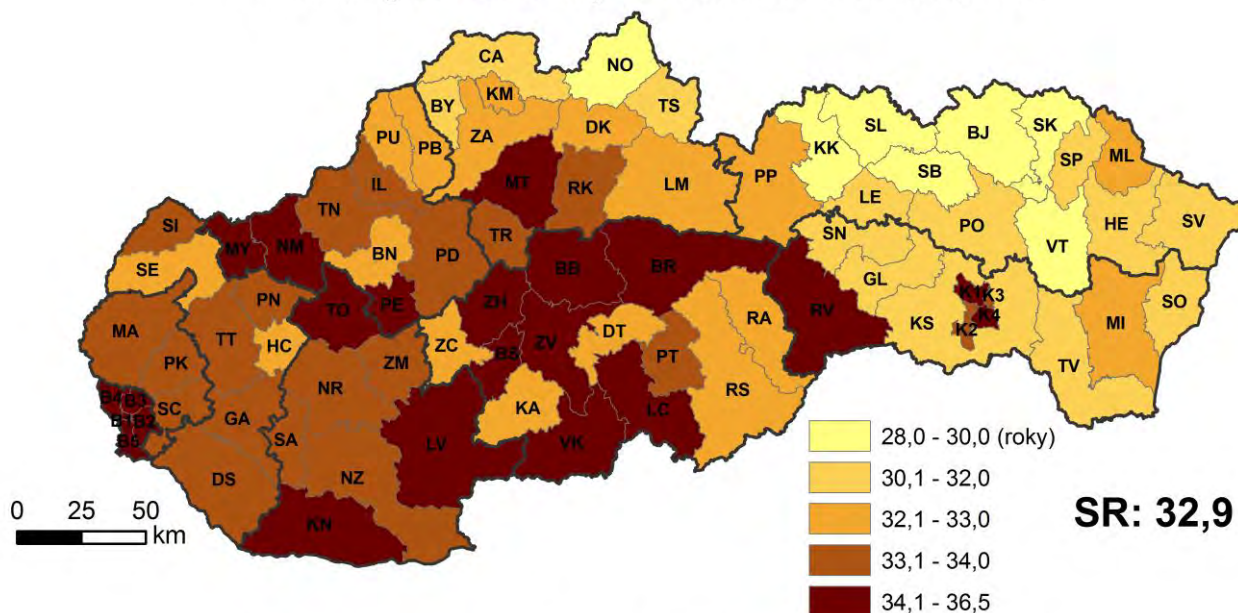

Sobášnosť

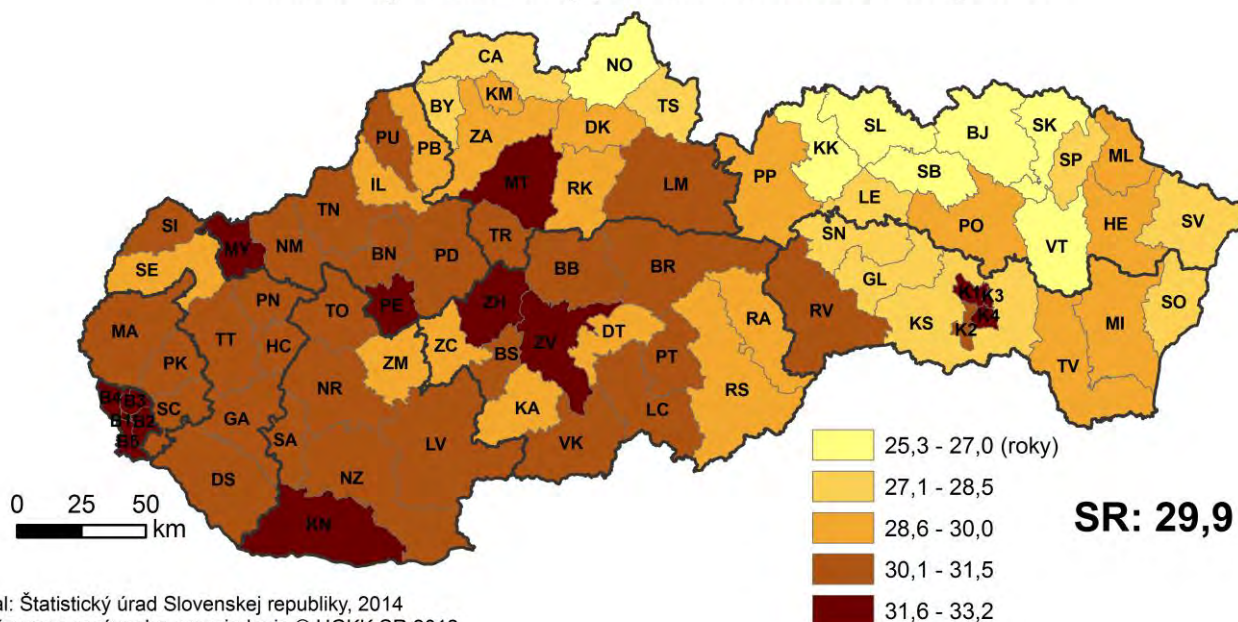
Počet sobášov na 1 000 obyvateľov v okresoch SR, 2013

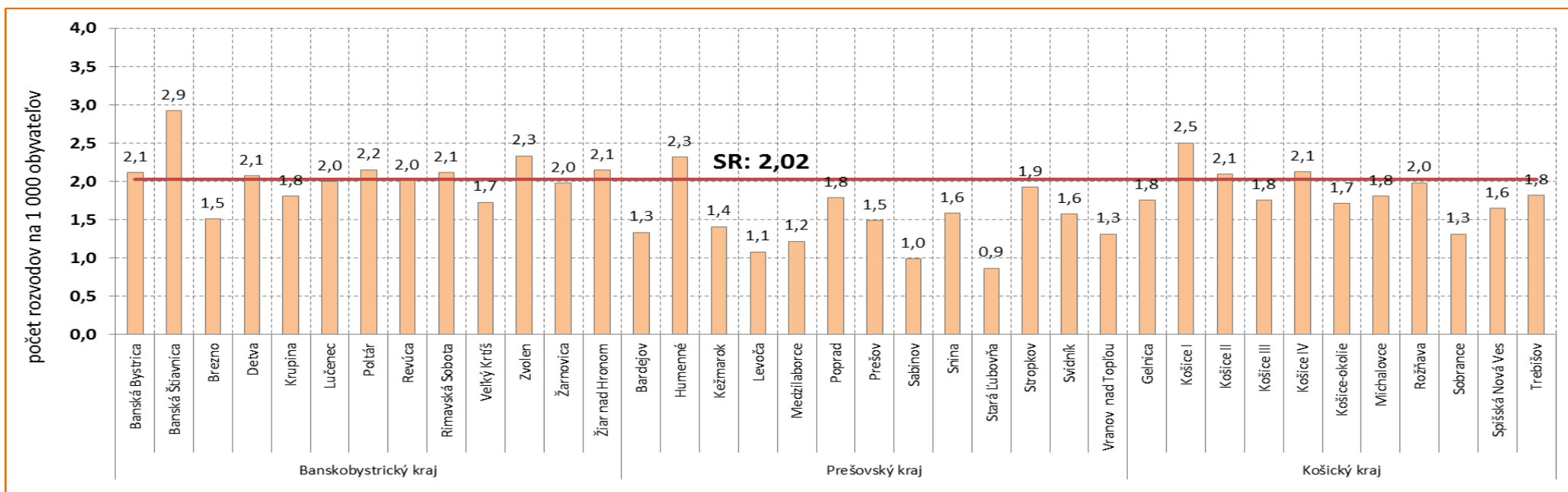
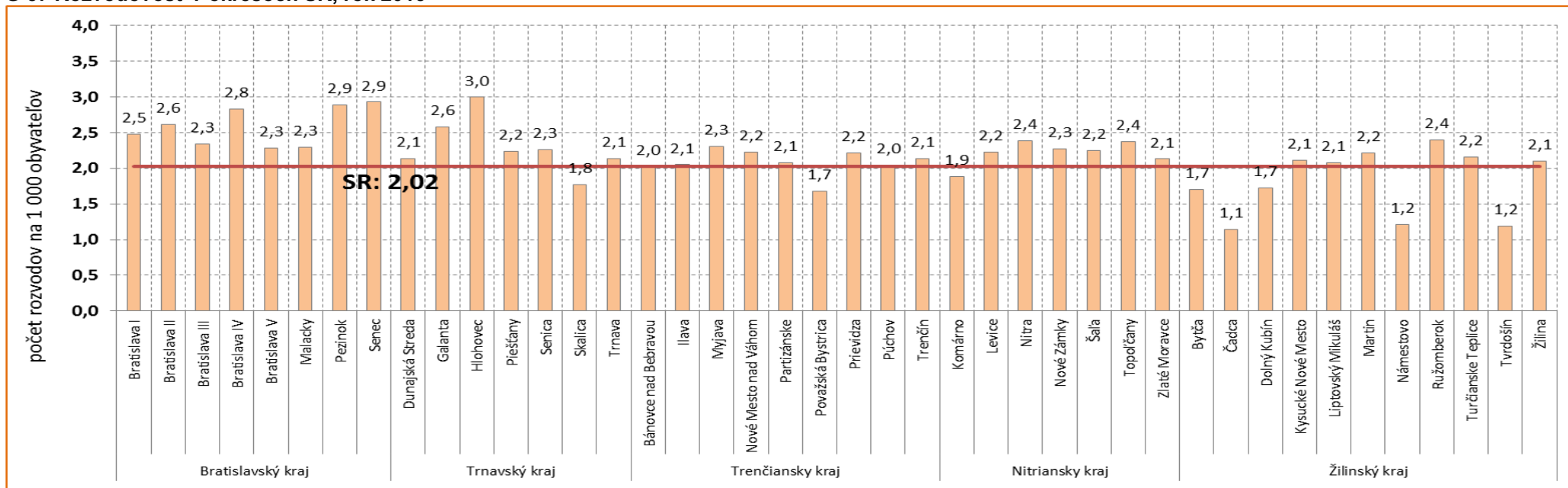
Priemerný vek ženícha pri sobáši v okresoch SR, 2013

Priemerný vek nevesty pri sobáši v okresoch SR, 2013

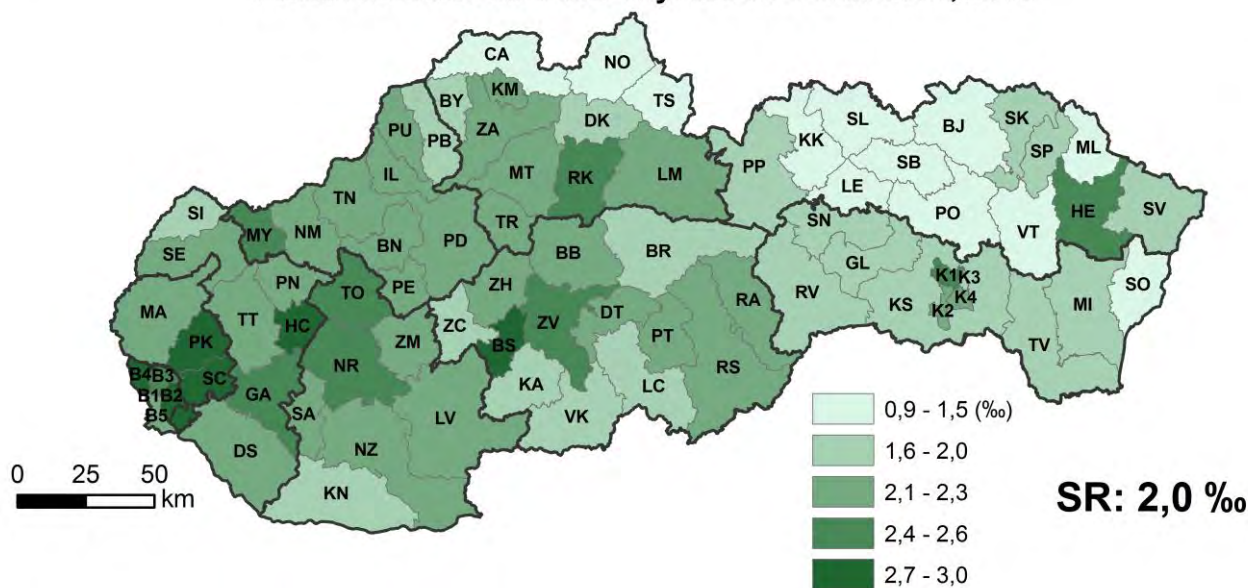

G 57 Rozvodovosť v okresoch SR, rok 2013

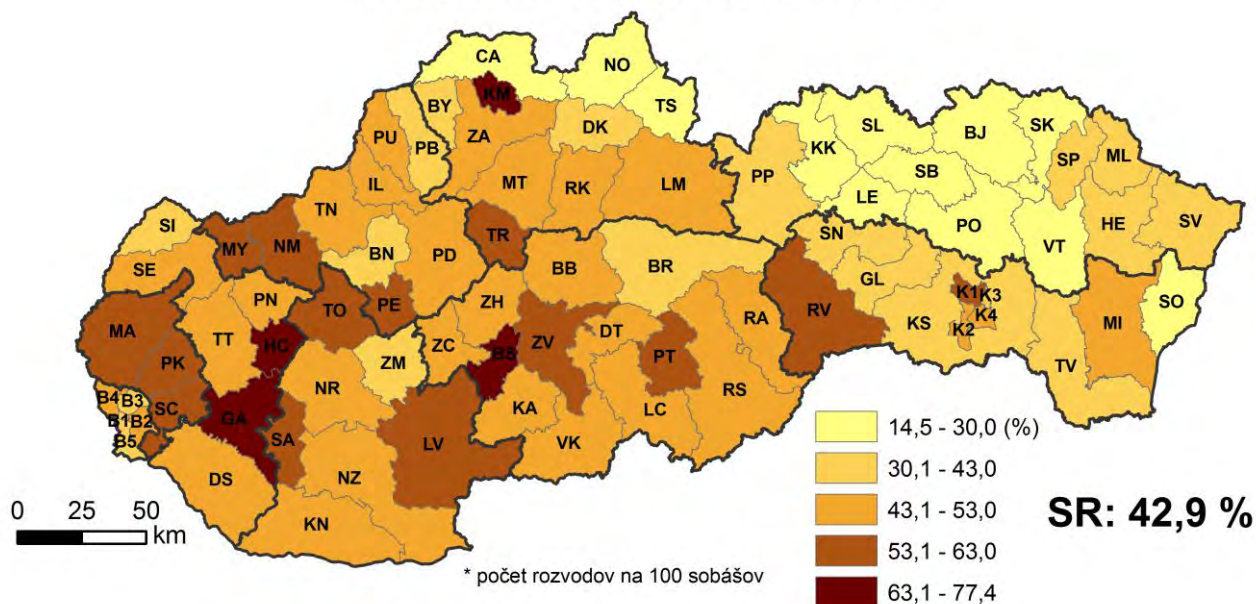

Rozvodovosť

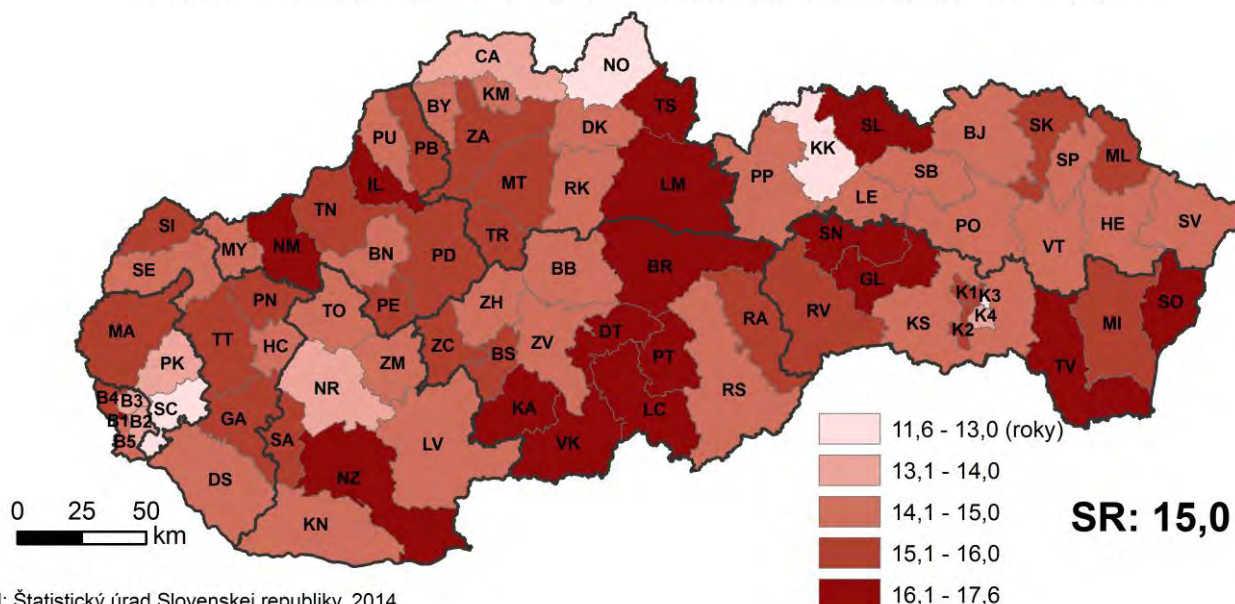
Počet rozvodov na 1 000 obyvateľov v okresoch, 2013

Index rozvodovosti* v okresoch SR, 2013

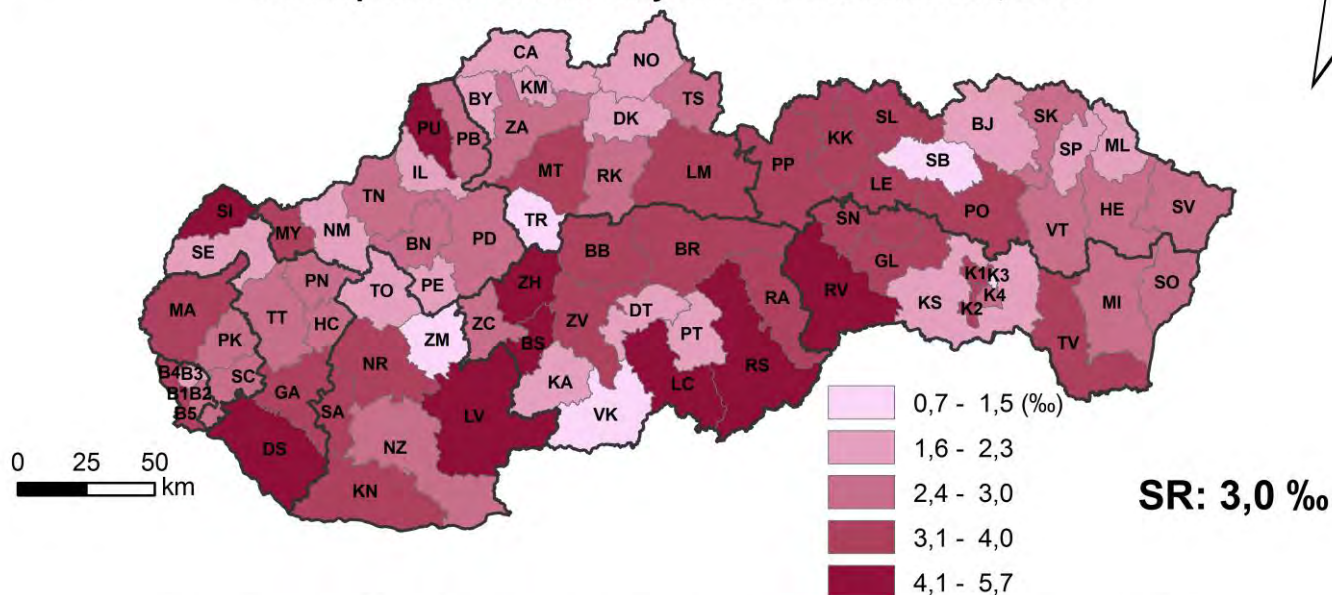

Priemerná dĺžka trvania rozvedeného manželstva v okresoch SR, 2013

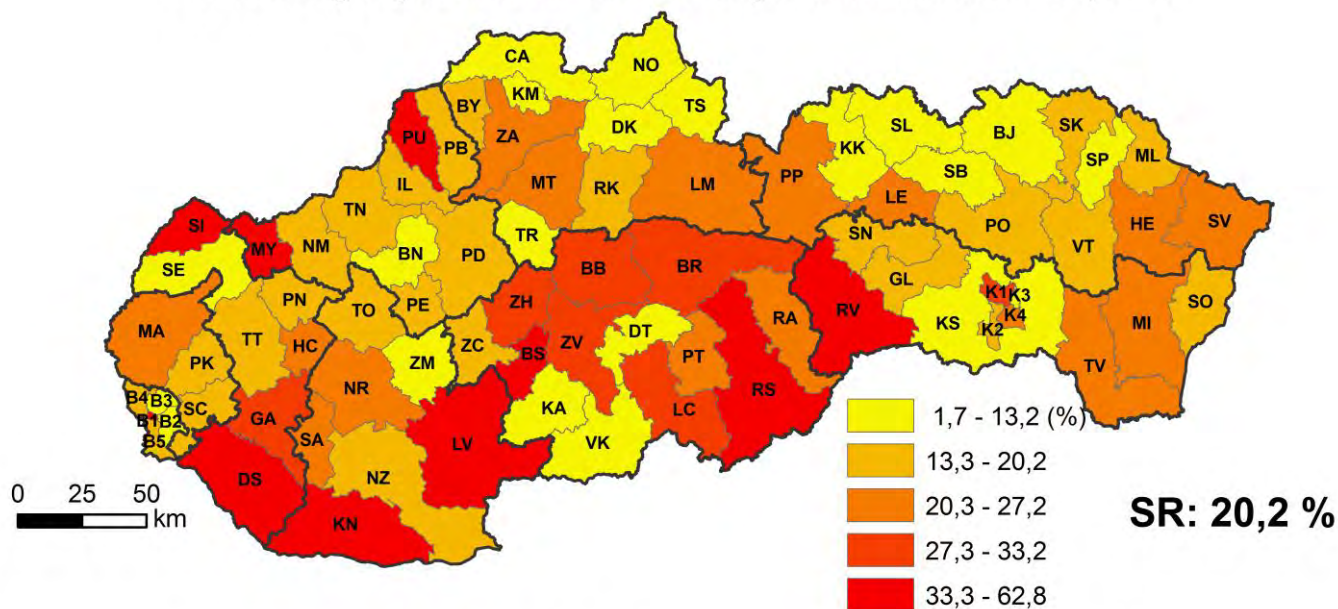

Potratovosť

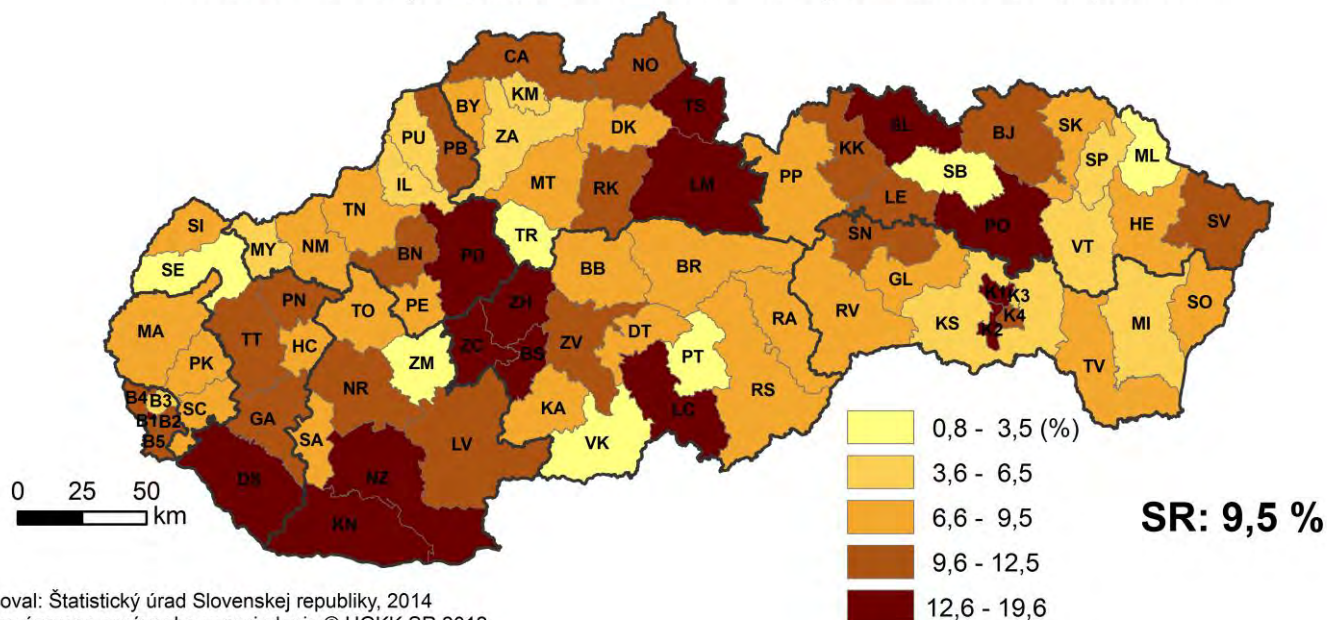
Počet potratov na 1 000 obyvateľov v okresoch SR, 2013

Počet umelých potratov na 100 narodených detí v okresoch SR, 2013

Počet samovoľných potratov na 100 narodených v okresoch SR, 2013

Úmrtnosť

Diferenciácia úmrtnosti na Slovensku vyjadrená hrubou mierou úmrtnosti je výrazne determinovaná vekovou štruktúrou jednotlivých okresov. Najvyššie hodnoty hrubej miery úmrtnosti dosahujú okresy Turčianske Teplice, Bratislava I, Medzilaborce, Bratislava III, Poltár, Banská Štiavnica a Nové Zámky (nad 12 ‰).

Najnižšie hodnoty hrubej miery úmrtnosti sú príznačné pre okresy s najmladšou vekovou štruktúrou a vysokou pôrodnosťou, konkrétne Košice III, Námestovo, Bratislava V, Košice II, Tvrdošín a Kežmarok (pod 8 ‰).

Stredná dĺžka života pri narodení (nádej na dožitie) je najkomplexnejším ukazovateľom úmrtnosti, ktorý zohľadňuje rozdiely aj vo vekovej štruktúre.

U mužov dosahujú najvyššie hodnoty okresy na západe a severozápade Slovenska, konkrétne okresy Bratislava IV (75,8), Bratislava I (75,5), Trenčín (74,6), Bratislava V (74,3) a Košice I (74,1). Najnižšiu strednú dĺžku života dosahujú muži v okresoch južného a juhovýchodného Slovenska. Najnižšie hodnoty boli zistené v okresoch Čadca (68,9), Trebišov (68,9), Gelnica (69,2), Veľký Krtíš (69,4), Banská Štiavnica (69,4) a Revúca (69,5). Rozdiel medzi najvyššou hodnotou a najnižšou hodnotou je 6,9 roka, čo je o 0,2 roka menej ako v roku 2012.

U žien je priestorová diferenciácia strednej dĺžky života pri narodení v rámci Slovenska podobná ako u mužov. Hodnoty u žien však nedosahujú také výrazné rozdiely ako u mužov (rozdiel je 5,4 roka). Najvyššie hodnoty strednej dĺžky života žien mali okresy Bratislava I (82,1), Trenčín (81,5), Bratislava III (81,4), Trnava (81,2) a Prešov (81,0). Najnižšie hodnoty strednej dĺžky života pri narodení žien boli zistené v okresoch Revúca (76,8), Rožňava (77), Košice - okolie (77,7), Turčianske Teplice (77,7), Trebišov (77,7) a Lučenec (77,8).

Migrácia

Najvyššie hodnoty hrubej miery imigrácie majú všetky okresy Bratislavského kraja a mestské okresy Košíc⁴. Najvyššie hodnoty zaznamenáva okres Senec (39,6 ‰), Bratislava III (31,9 ‰), Bratislava II (29,0 ‰), Bratislava I (28,3 ‰), Bratislava IV (23,5 ‰) a Pezinok (23,1 ‰). Najnižšie hodnoty, migračne najmenej príťažlivé, sú okresy severného a severovýchodného Slovenska, najmä okresy Čadca (3,1 ‰), Brezno (3,7 ‰), Námestovo (3,8 ‰), Bardejov (4,2 ‰) a Spišská Nová Ves (4,2 ‰).

Najvyššie hodnoty hrubej miery emigrácie zaznamenávajú opäť mestské okresy Bratislavy, z ktorých sa obyvateľstvo sťahuje hlavne do obcí a okresov v zázemí Bratislavy (Senec, Pezinok, Malacky) a mestské okresy Košíc, z ktorých obyvateľstvo odchádza aj do okresov na západnom Slovensku, ale aj do okolitých obcí v okrese Košice-okolie. Najvyššie hodnoty dosahujú okresy Bratislava I (25,4 ‰), Bratislava V (24,2 ‰), Bratislava III (23,9 ‰), Košice III (23,3 ‰) a Bratislava II (21,9 ‰). Najnižšie hodnoty hrubej miery emigrácie sme pozorovali v okresoch Námestovo (4,8 ‰), Komárno (5,0 ‰), Žilina (5,0 ‰), Čadca (5,0 ‰) a Dunajská Streda (5,9 ‰).

Migračný prírastok alebo saldo migrácie je výsledkom rozdielu imigrácie a emigrácie v okresoch. Migračne výraznejšie ziskové sú okresy západného Slovenska, okres Žilina, Bytča, Turčianske Teplice a okresy na východe Slovenska

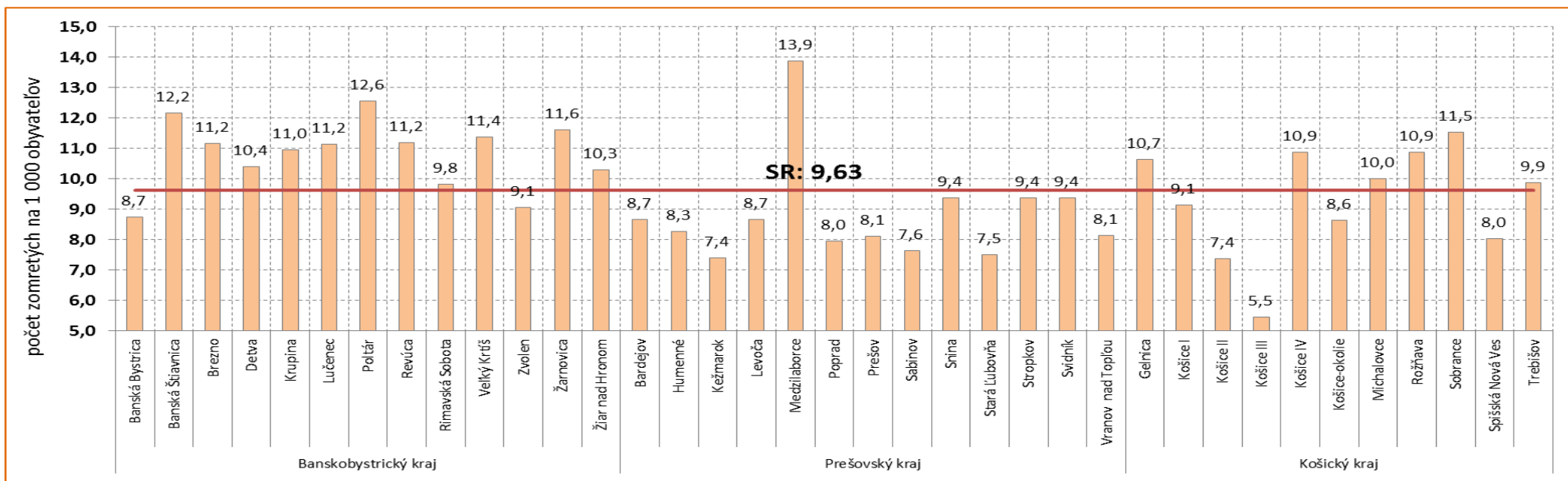
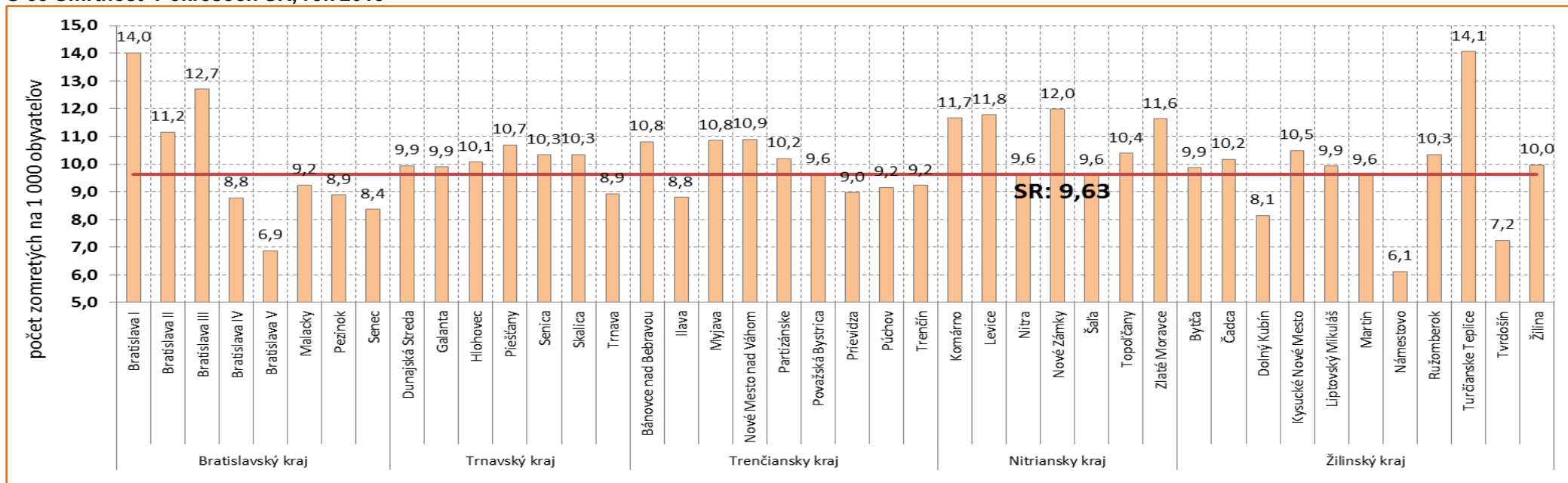
⁴ mestské okresy Košíc sú: Košice I, Košice II, Košice III a Košice IV

Košice-okolie, Košice IV, Medzilaborce a Sobrance. Ostatné okresy zaznamenávajú migračný úbytok, alebo len veľmi nízky migračný prírastok. Zaujímavým je výraznejší migračný prírastok v roku 2013 v okresoch Turčianske Teplice, Medzilaborce a Sobrance, ktoré patria dlhodobo k marginálnym okresom SR z negatívnym migračným saldom.

Za migračne výrazne najziskovejší možno považovať okres Senec s migračným prírastkom cez 27 obyvateľov na 1 000 obyvateľov stredného stavu, ktorý je súčasťou zázemia Bratislavy. Do skupiny migračne výrazne najziskovejších okresov patria ďalej okresy Pezinok (13,2 ‰), Malacky (8,2 ‰), Bratislava III (8,0 ‰), Bratislava II (7,1 ‰) a Medzilaborce (5,0 ‰).

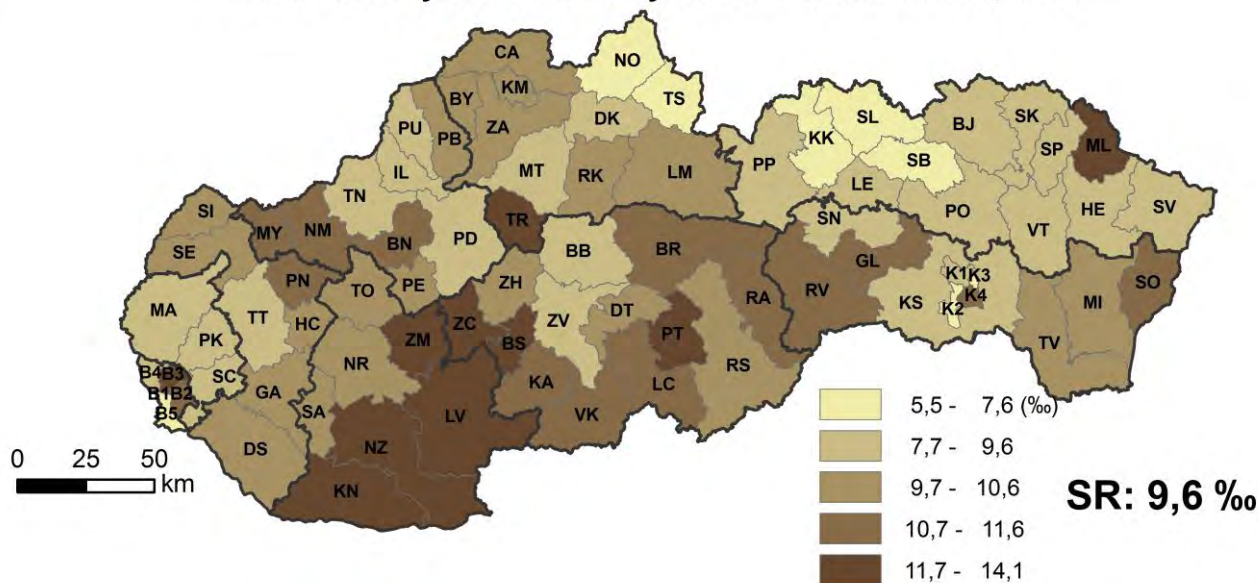
Migračne najstratovejšie sú okresy na severovýchode Slovenska, okresy stredného a južného Slovenska, ale aj niektoré mestské okresy Košíc a Bratislavy, ktoré strácajú obyvateľstvo na úkor zázemia Bratislavy a Košíc, alebo ostatných okresov Bratislavy a Košíc. Migračne najstratovejšie sú okresy Košice III (úbytok 10,6 ‰), Bratislava V (6,9 ‰), Brezno (4,2 ‰), Košice II (3,8 ‰) a Poltár (3,5 ‰).

G 58 Úmrtnost' v okresoch SR, rok 2013

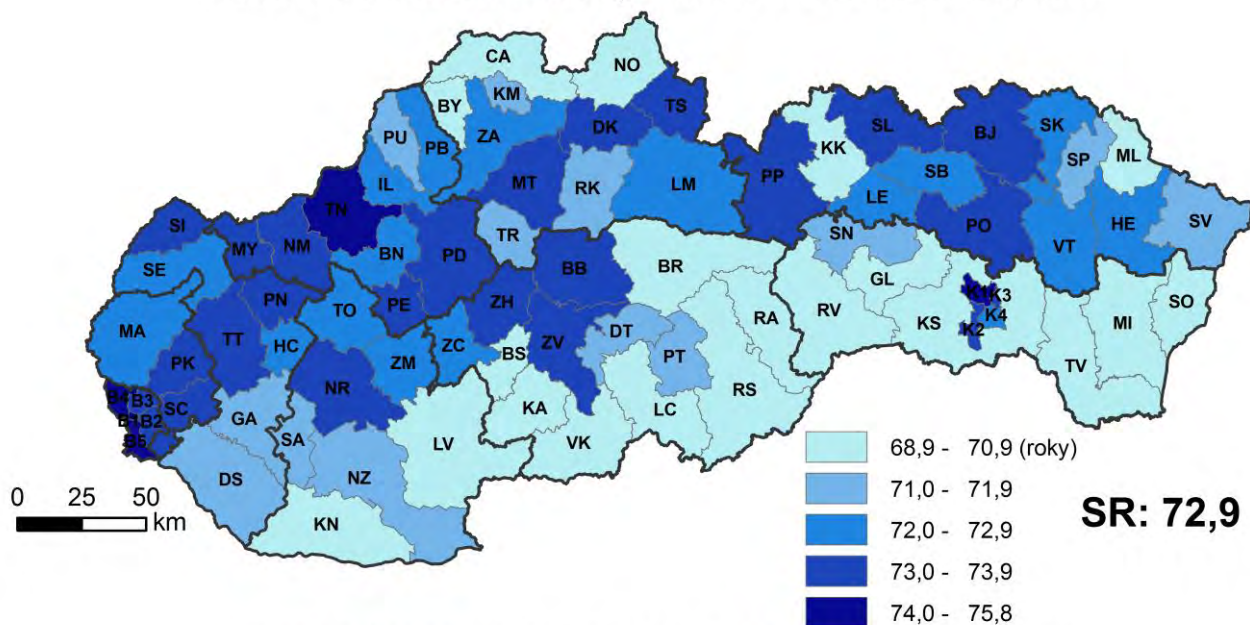

Úmrtnosť

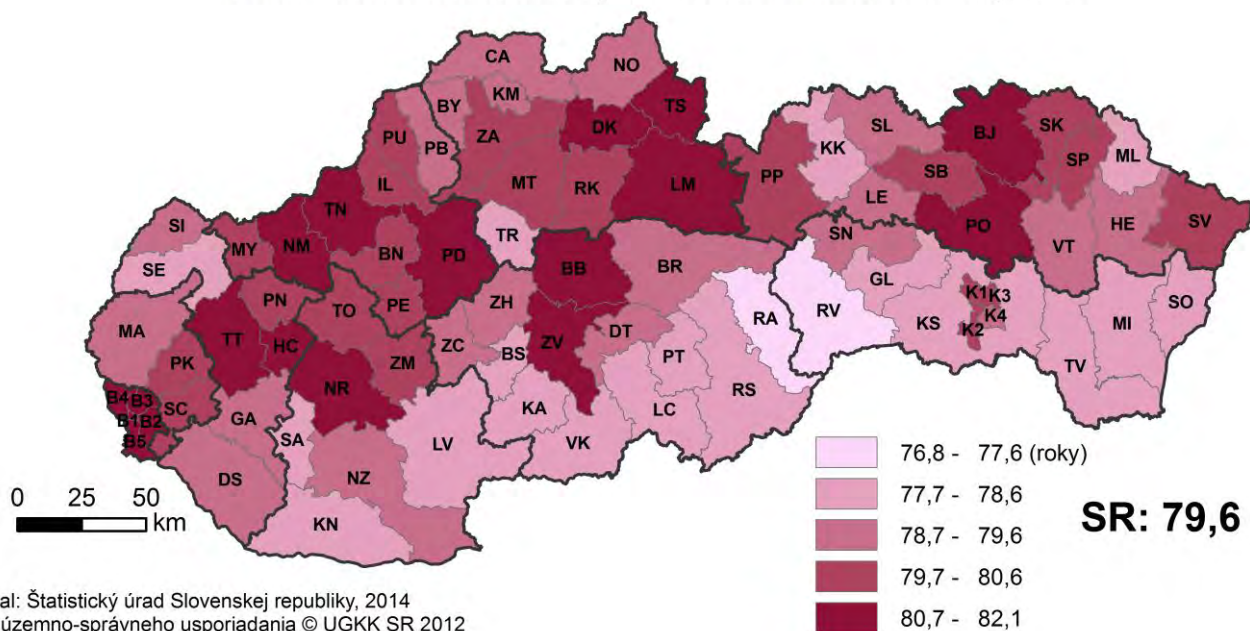
Počet zomretých na 1 000 obyvateľov v okresoch SR, 2013

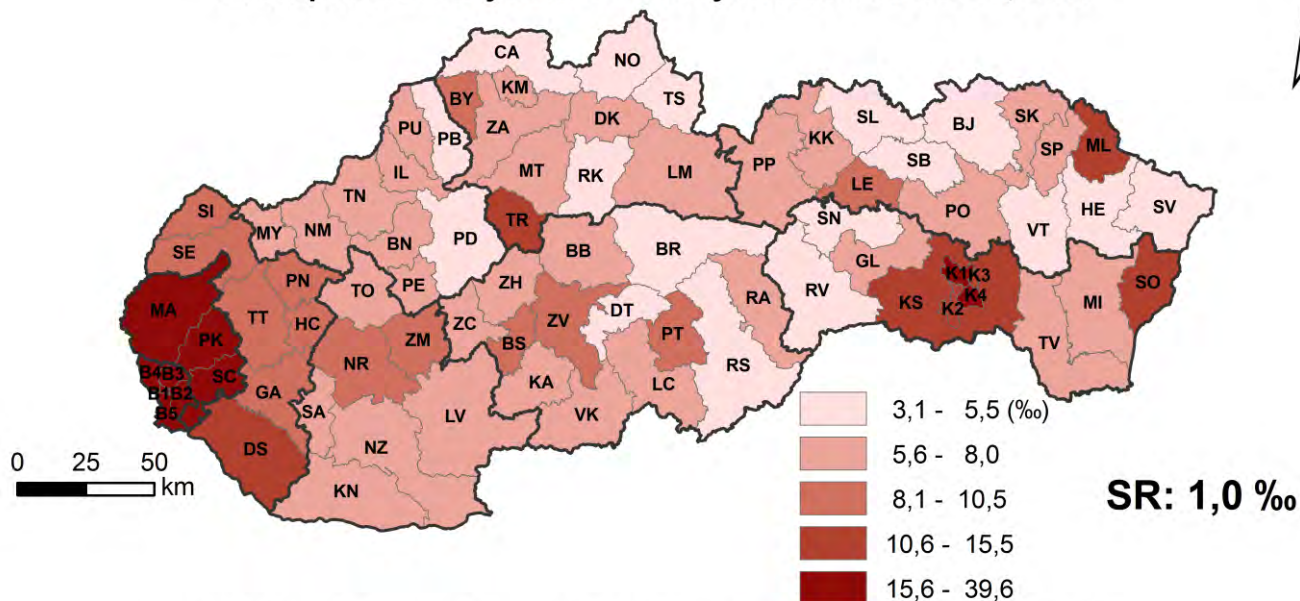
Stredná dĺžka života mužov pri narodení v okresoch SR, 2013

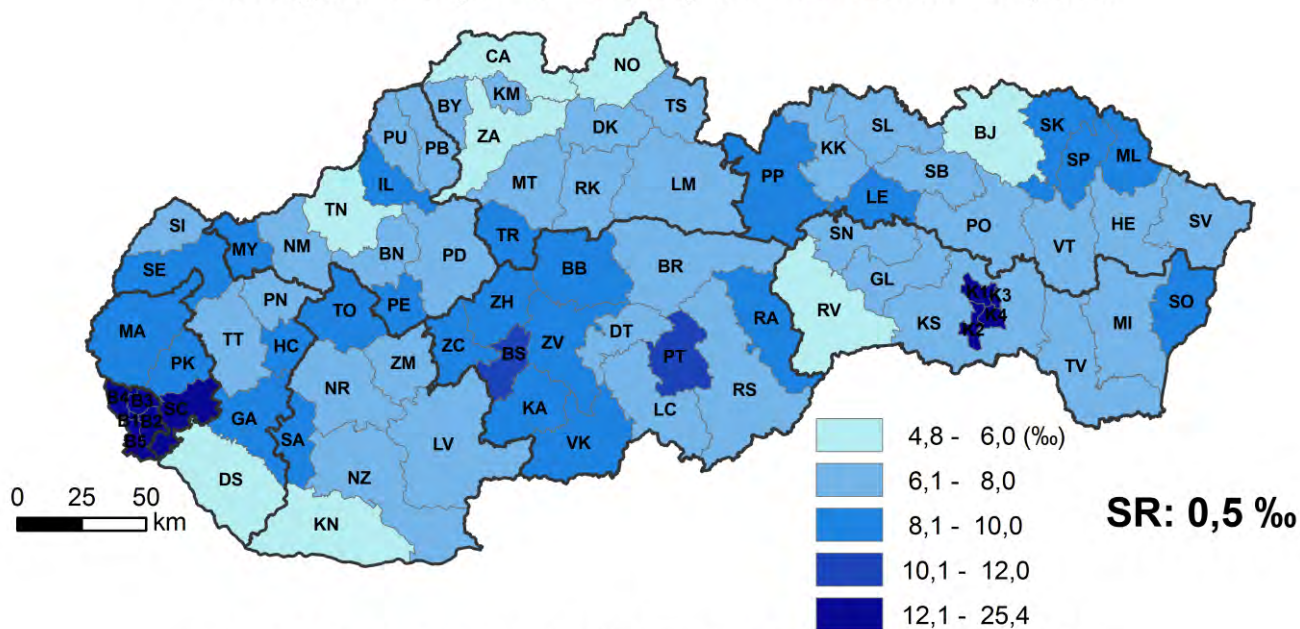
Stredná dĺžka života žien pri narodení v okresoch SR, 2013

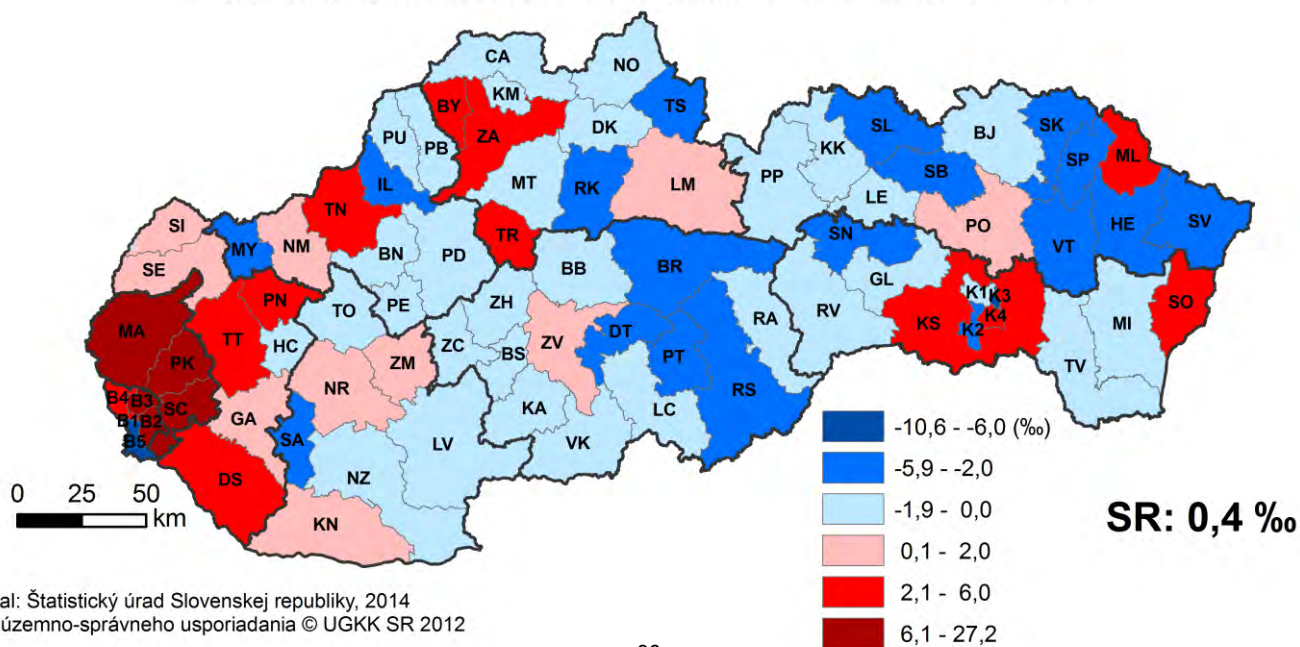
Počet prisťahovaných na 1 000 obyvateľov v okresoch, 2013

Počet vystťahovaných na 1 000 obyvateľov v okresoch SR, 2013

Migračný prírastok na 1 000 obyvateľov v okresoch SR, 2013

6.2. Populačné štruktúry

Veková štruktúra

Veková štruktúra je výsledkom dlhodobého pôsobenia populačných procesov. Regionálne rozdiely v populačných procesoch spôsobujú diferenciáciu vekových štruktúr na úrovni okresov.

Priemerný vek v okresoch Slovenska dosahuje hodnoty od 33,2 roka v Kežmarku a 33,4 rokov v Námestove až po 44,4 roka v okrese Bratislava I a 42,6 roka v okrese Myjava. Vo všeobecnosti mali najnižšie hodnoty priemerného veku okresy východného Slovenska a okresy na Orave. Vysoké hodnoty nad priemerom Slovenska zaznamenali okresy stredného, južného a západného Slovenska a najvyššie hodnoty dosiahli mestské okresy Bratislavy. V okolí Bratislavy môžeme pozorovať nižšie hodnoty priemerného veku v okresoch Senec, Pezinok a Malacky, ktoré sú suburbánnou zónou Bratislavy a migračne získavajú hlavne mladé obyvateľstvo, ktoré má aj vyššiu pôrodnosť.

Podobnú situáciu možno pozorovať aj pri indexe starnutia, ktorý zohľadňuje pomer medzi poproduktívnou zložkou obyvateľstva (65+) a predproduktívnou zložkou obyvateľstva (0 – 14). Najvyššie hodnoty sú v okresoch Bratislava I (153 %), Myjava (140 %), Bratislava II (128 %), Bratislava III (127 %) a Piešťany (127 %). Medziročne zaznamenávame mierny pokles hodnôt priemerného veku a indexu starnutia v demograficky najstaršom okrese Bratislava I.

Najnižšie hodnoty indexu starnutia boli namerané v okresoch severného a východného Slovenska, kde zaznamenávame vysokú pôrodnosť. Ide o okresy Kežmarok (36 %), Námestovo (38 %), Sabinov (47 %), Stará Ľubovňa (49 %) a Spišská Nová Ves (52 %). Vo všetkých spomínaných okresoch došlo medziročne k miernemu nárastu hodnôt indexu starnutia ako aj priemerného veku obyvateľstva.

Národnostná štruktúra

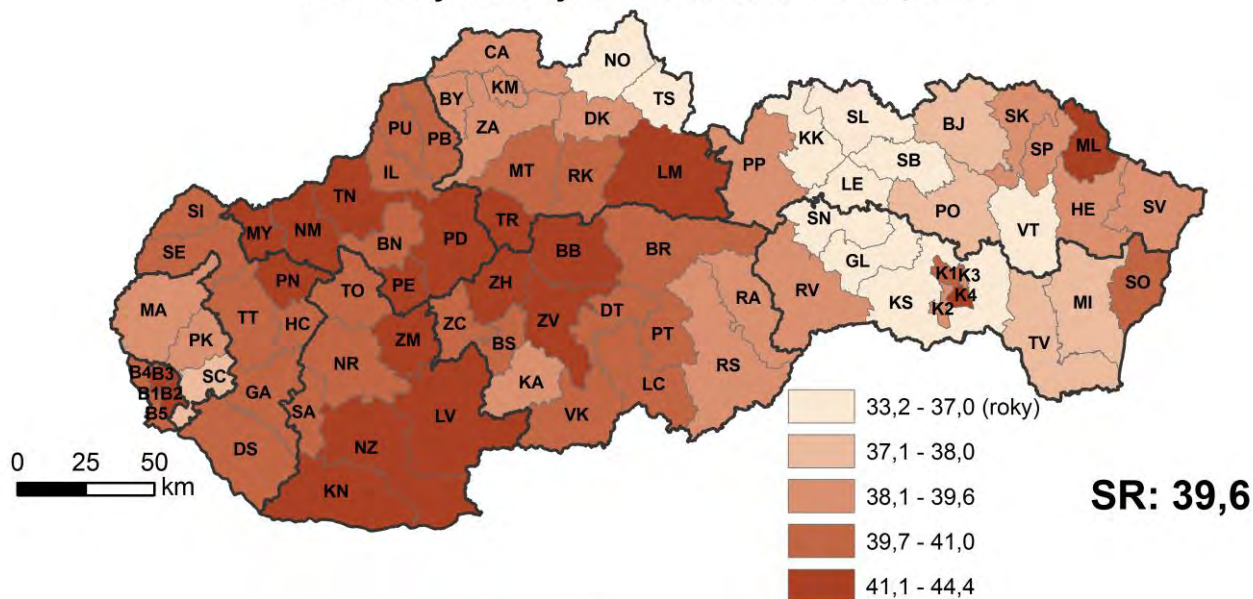
Národnostné zloženie obyvateľstva v jednotlivých okresoch Slovenska je priestorovo diferencované. Najvyšší podiel obyvateľov slovenskej národnosti je v okresoch severozápadného a stredného Slovenska. Najvyššie podiely obyvateľov slovenskej národnosti mali v roku 2013 okresy Námestovo (97,4 %), Tvrdošín (97,1 %), Bytča (96,8 %), Pezinok (95,2 %) a Zlaté Moravce (95,2 %).

Obyvatelia slovenskej národnosti boli najmenej zastúpení v okresoch južného a východného Slovenska. V okresoch južného Slovenska pozdĺž hranice s Maďarskom to bolo v prospech obyvateľov maďarskej národnosti a na východe Slovenska v prospech obyvateľov rómskej národnosti, prípadne obyvateľov rusínskej národnosti, ktorých žije najviac na severovýchode Slovenska. Najvyšší podiel obyvateľov maďarskej národnosti zaznamenávame v okresoch Dunajská Streda (73,9 %), Komárno (64,4 %), Rimavská Sobota (36,7 %), Galanta (34,6 %), Nové Zámky (33,7 %) a Šaľa (31 %). V ostatných okresoch SR podiel obyvateľov maďarskej národnosti nepresiahol 27 %.

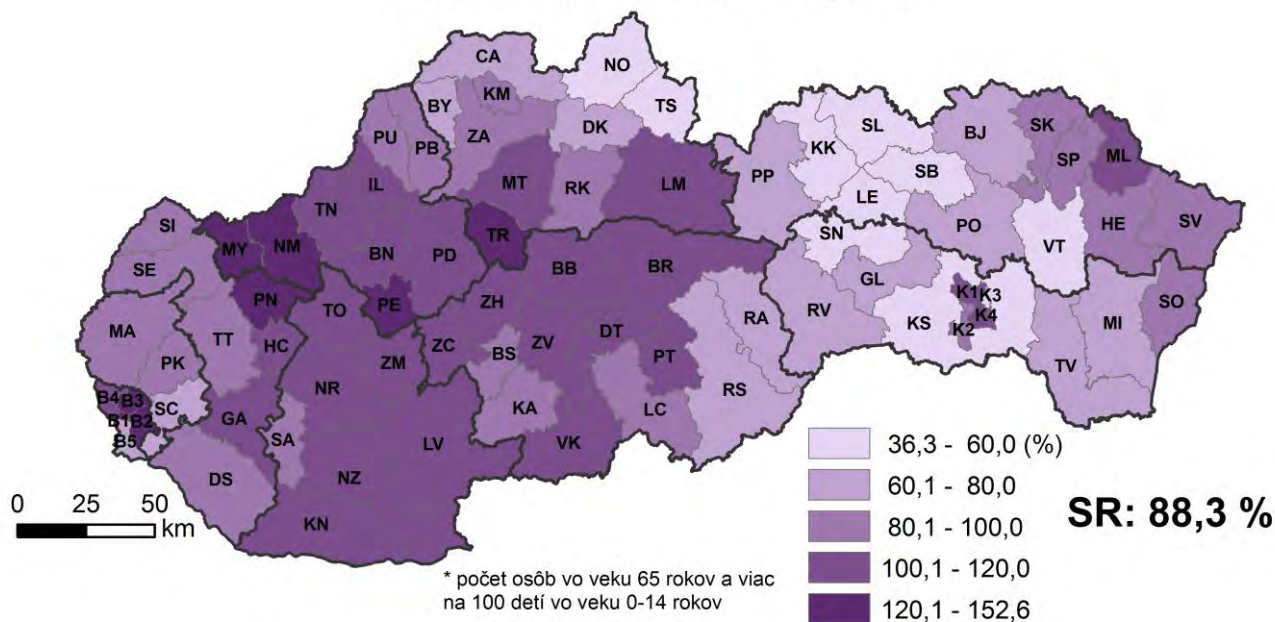
Najvyšší podiel obyvateľov rómskej národnosti mali okresy Kežmarok (11,1 %), Gelnica (10 %), Sabinov (9,8 %), Stará Ľubovňa (8,9 %) a Vranov nad Topľou (8,9 %). V ostatných okresoch SR podiel rómskej národnosti nepresiahol 7 %.

Vekové charakteristiky

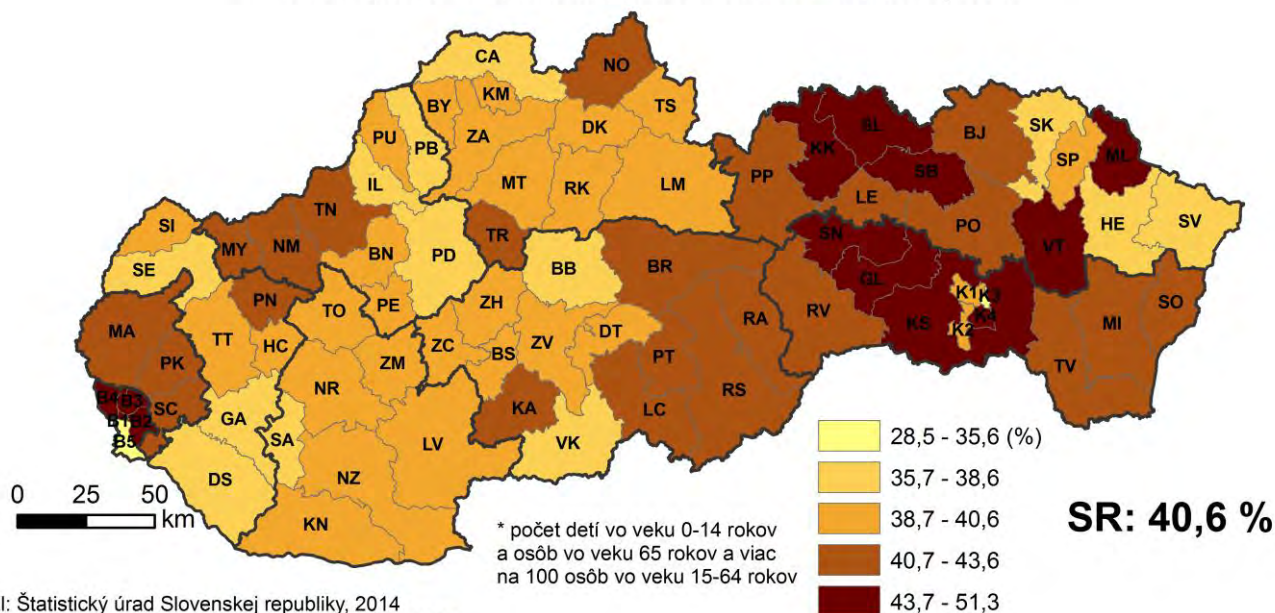
Priemerný vek obyvateľov v okresoch SR, 2013

Index starnutia* v okresoch SR, 2013

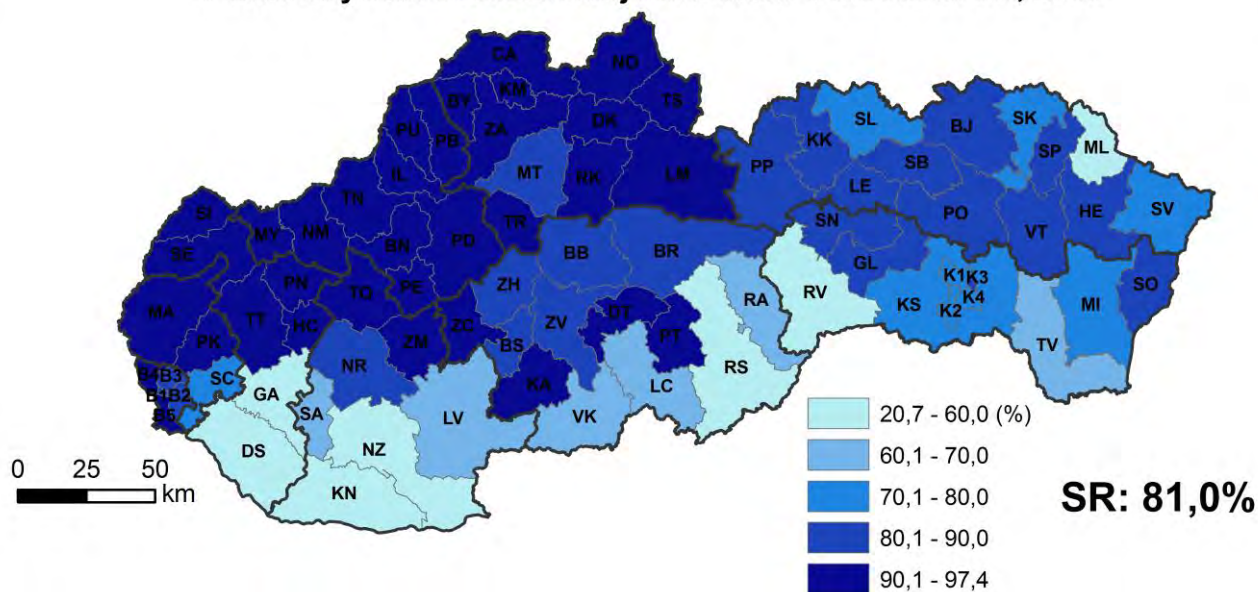

Index ekonomického zaťaženia* v okresoch SR, 2013

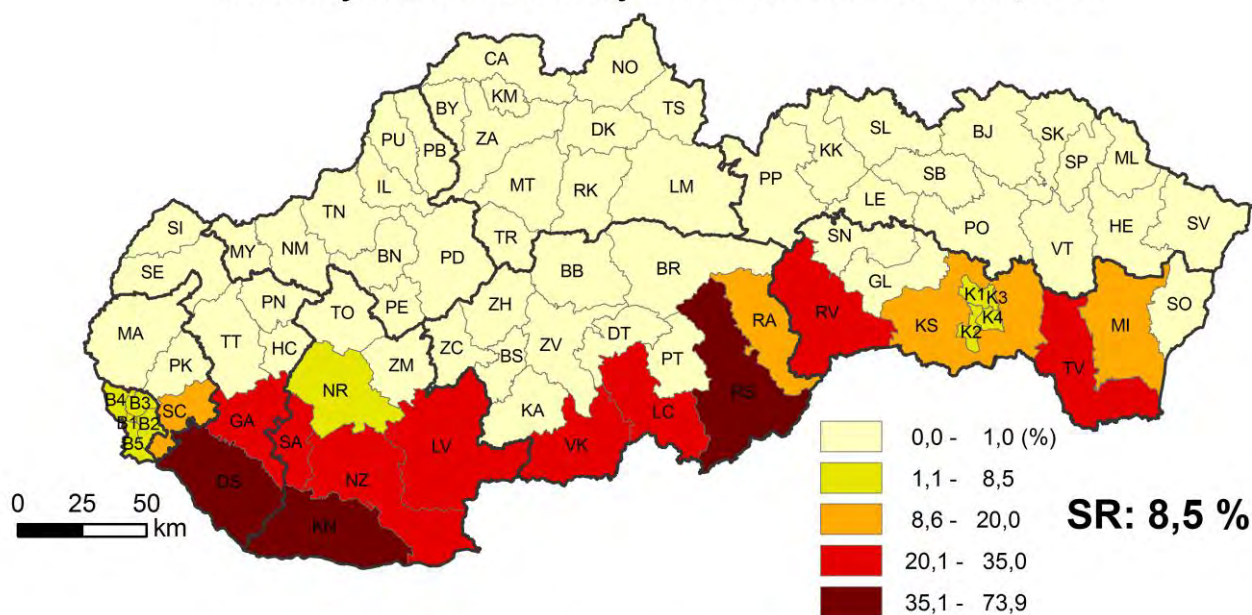

Národnosti

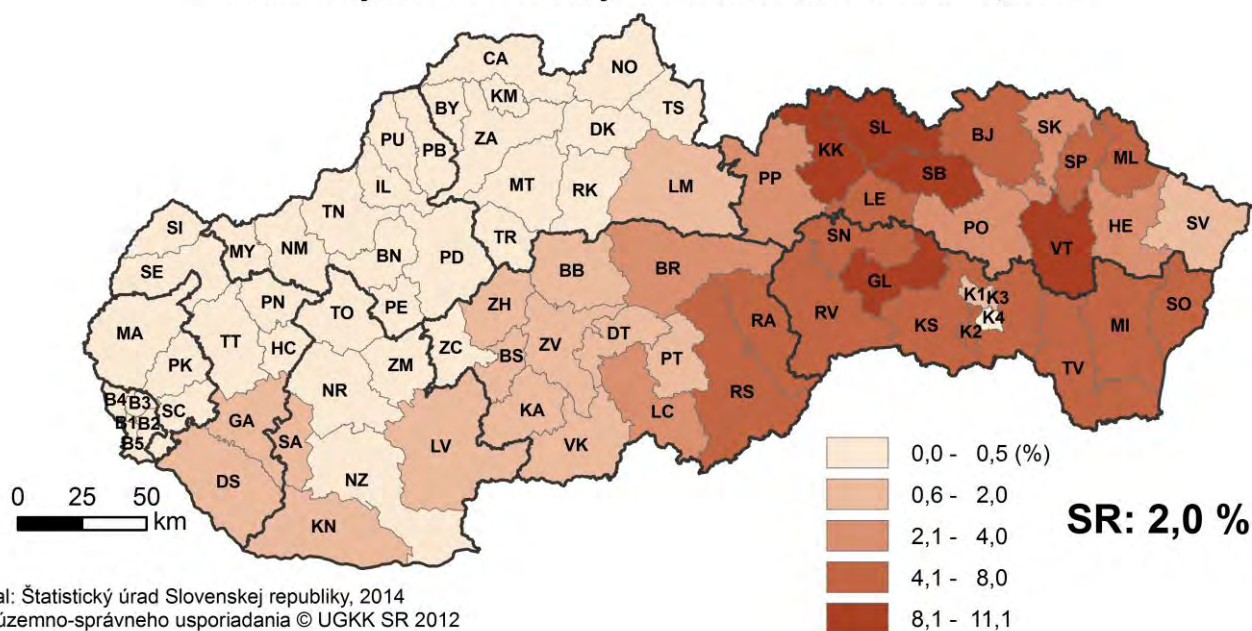
Podiel obyvateľov slovenskej národnosti v okresoch SR, 2013

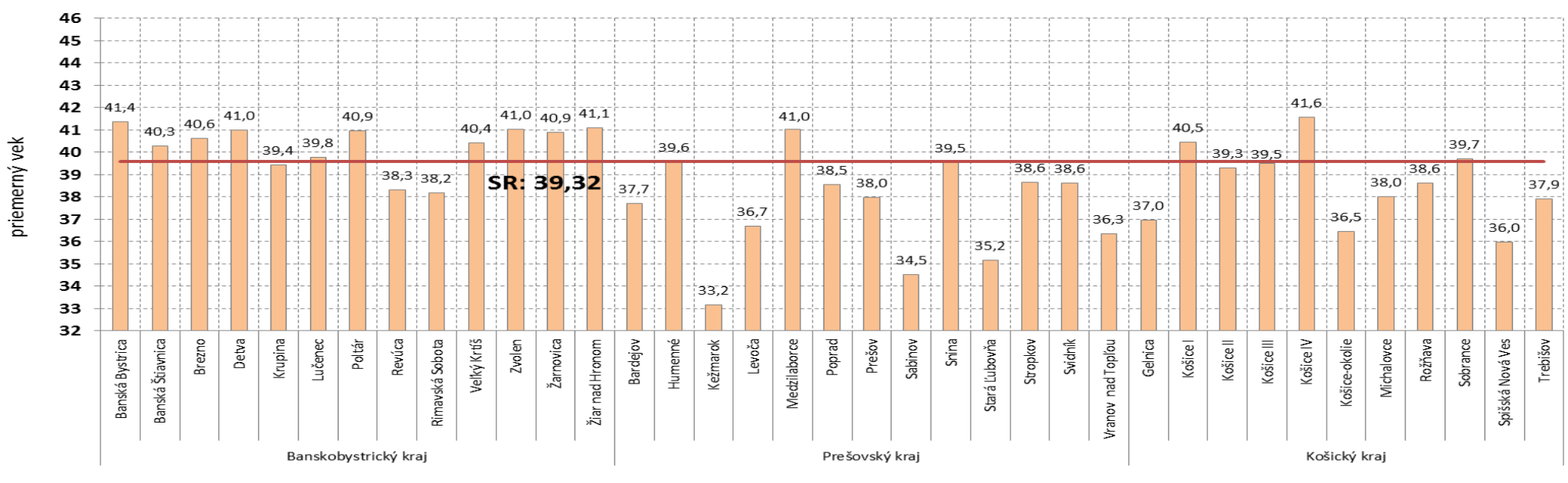
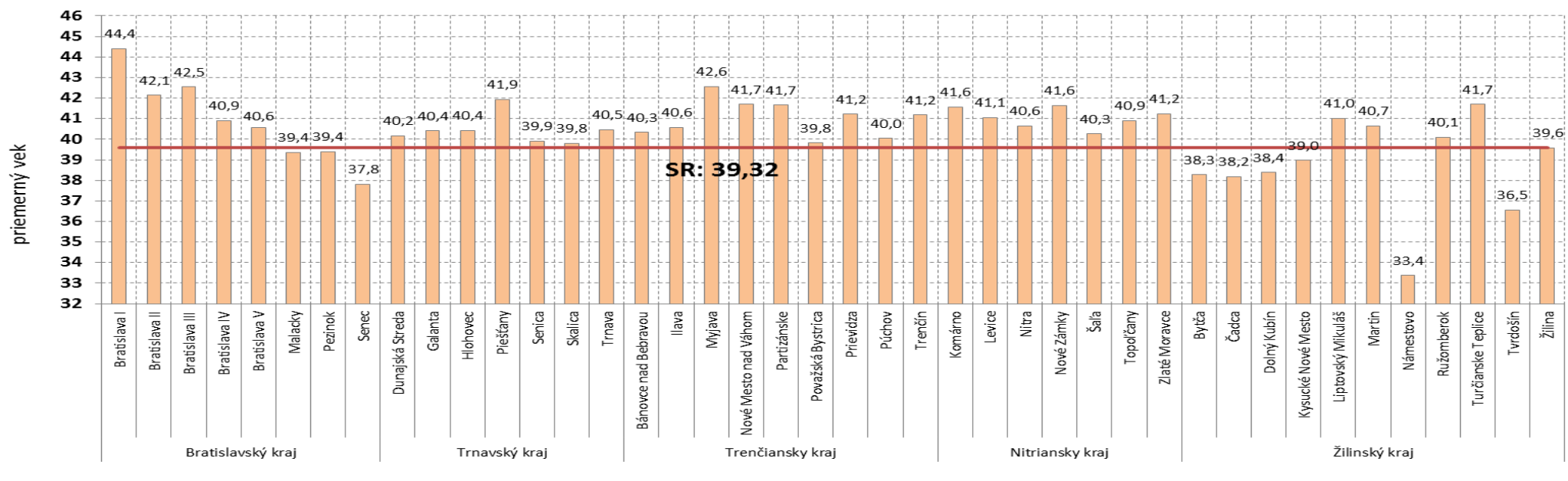
Podiel obyvateľov maďarskej národnosti v okresoch SR, 2013

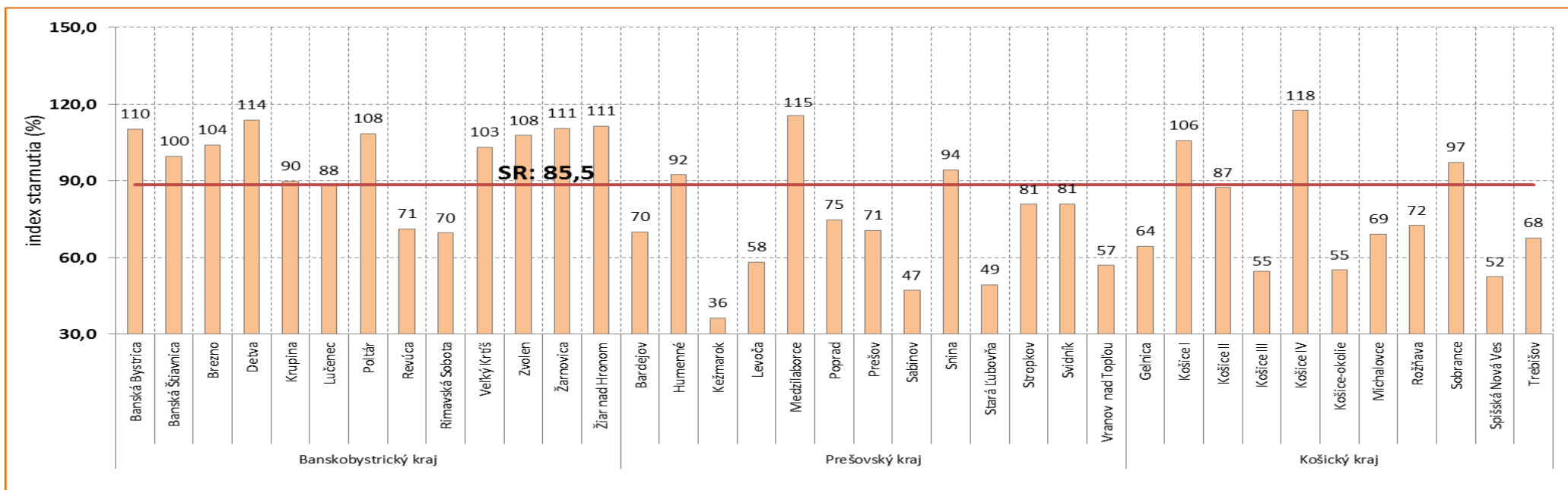
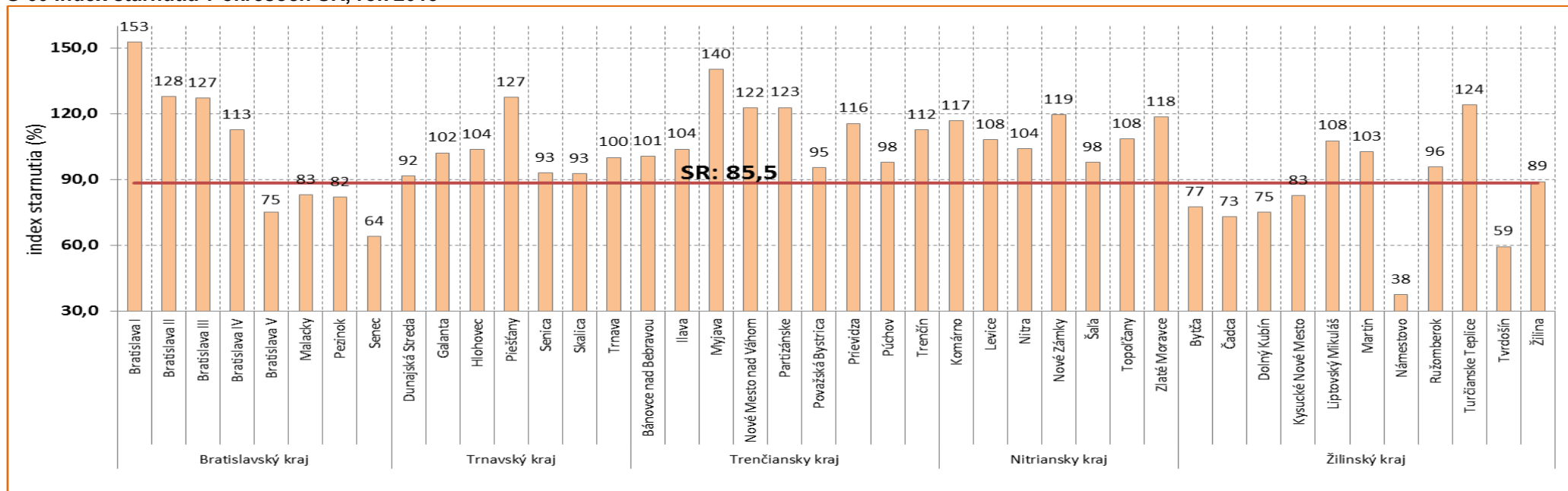
Podiel obyvateľov rómskej národnosti v okresoch SR, 2013

G 59 Priemerný vek v okresoch SR, rok 2013

G 60 Index starnutia v okresoch SR, rok 2013

6.3. Pohyb obyvateľstva

Prirodzený pohyb obyvateľstva je výsledkom pôrodnosti a úmrtnosti v populácii. V rámci okresov Slovenska je prirodzený prírastok výrazne diferencovaný. Najvyššie hodnoty prirodzeného prírastku dosahuje východné a severné Slovensko a okresy Bratislavského kraja. Ostatné okresy stredného a južného Slovenska a niektoré okresy na východe zaznamenávajú prirodzený úbytok obyvateľstva, alebo len zanedbateľný prírastok.

Prirodzený úbytok v roku 2013 zaznamenali všetky okresy Nitrianskeho kraja a s výnimkou okresov Banská Bystrica a Rimavská Sobota (prírastok 0,2 ‰ a 1,1 ‰) aj všetky okresy Banskobystrického kraja.

Najvyšší prirodzený prírastok je v okresoch Kežmarok (8,5 ‰), Námestovo (7,7 ‰), Sabinov (7,0 ‰), Bratislava V (6,0 ‰) a Stará Ľubovňa (5,7 ‰). Najväčší prirodzený úbytok mali okresy Turčianske Teplice (úbytok 6,3 ‰), Medzilaborce (5,8 ‰), Poltár (4,3 ‰), Nové Zámky (4,2 ‰) a Komárno (4,1 ‰).

Migračný prírastok alebo saldo migrácie je výsledkom imigrácie a emigrácie v okresoch. Migračne ziskové sú okresy západného Slovenska a okrem toho okresy Žilina, Bytča, Košice IV a Košice-okolie. Mierny migračný prírastok (do 2 ‰) sme v roku 2013 pozorovali aj v okresoch Zvolen, Liptovský Mikuláš a Prešov. Ostatné okresy zaznamenávajú migračný úbytok, alebo len zanedbateľný migračný prírastok (obr. 10). Výraznejší migračný prírastok (nad 2 ‰) v roku 2013 zaznamenávame aj v okresoch Turčianske Teplice, Medzilaborce a Sobrance, ktoré dlhodobo zaznamenávali skôr úbytok obyvateľstva či už prirodzený, alebo migračný.

Za migračne výrazne najziskovejší možno považovať okres Senec s migračným prírastkom cez 27 obyvateľov na 1 000 obyvateľov stredného stavu, ktorý je súčasťou zázemia Bratislavy. Do skupiny migračne výrazne najziskovejších okresov patria ďalej okresy Pezinok (13,2 ‰), Malacky (8,2 ‰), Bratislava III (8,0 ‰), Bratislava II (7,1 ‰) a už spomínaný okres Medzilaborce (5,0 ‰).

Migračne najstratovejšie sú okresy na severovýchode Slovenska, ale aj niektoré mestské okresy Košíc a Bratislavy, ktoré strácajú obyvateľstvo na úkor zázemia Bratislavy a Košíc. Migračne najstratovejšie sú okresy Košice III (úbytok 10,6 ‰), Bratislava V (6,9 ‰), Brezno (4,2 ‰), Košice II (3,8 ‰) a Poltár (3,5 ‰).

Celkový pohyb obyvateľstva je výsledkom prirodzeného a migračného pohybu obyvateľstva. Na grafe č. 61 môžeme vidieť celkový prírastok/úbytok obyvateľov okresov jednotlivých krajov podľa toho, či v danom okrese prevláda prirodzený, alebo migračný prírastok/úbytok. Graf je možné rozdeliť na 8 častí (oktantov) podľa vzťahu prirodzeného a migračného prírastku k celkovému prírastku.

Hodnoty prírastkov v jednotlivých okresoch. Väčšina okresov Slovenska zaznamenala celkový úbytok obyvateľstva. Celkový prírastok dosahujú všetky okresy Bratislavského kraja (okrem okresov Bratislava I a V) a takmer vo všetkých (výnimkou je len okres Bratislava V) prevažuje migračný prírastok nad prirodzeným prírastkom (čierna diagonála⁵). Celkový prírastok, keď prevláda podiel prirodzeného prírastku nad migračným, sme zaznamenali iba v niektorých okresoch Prešovského, Žilinského a Košického kraja (graf 61).

Najvyšší celkový prírastok zaznamenávame v okrese Senec (32,2 ‰). Nasledujú okresy Pezinok (15,3 ‰), Malacky (10,2 ‰) a Košice-okolie (8,7 ‰).

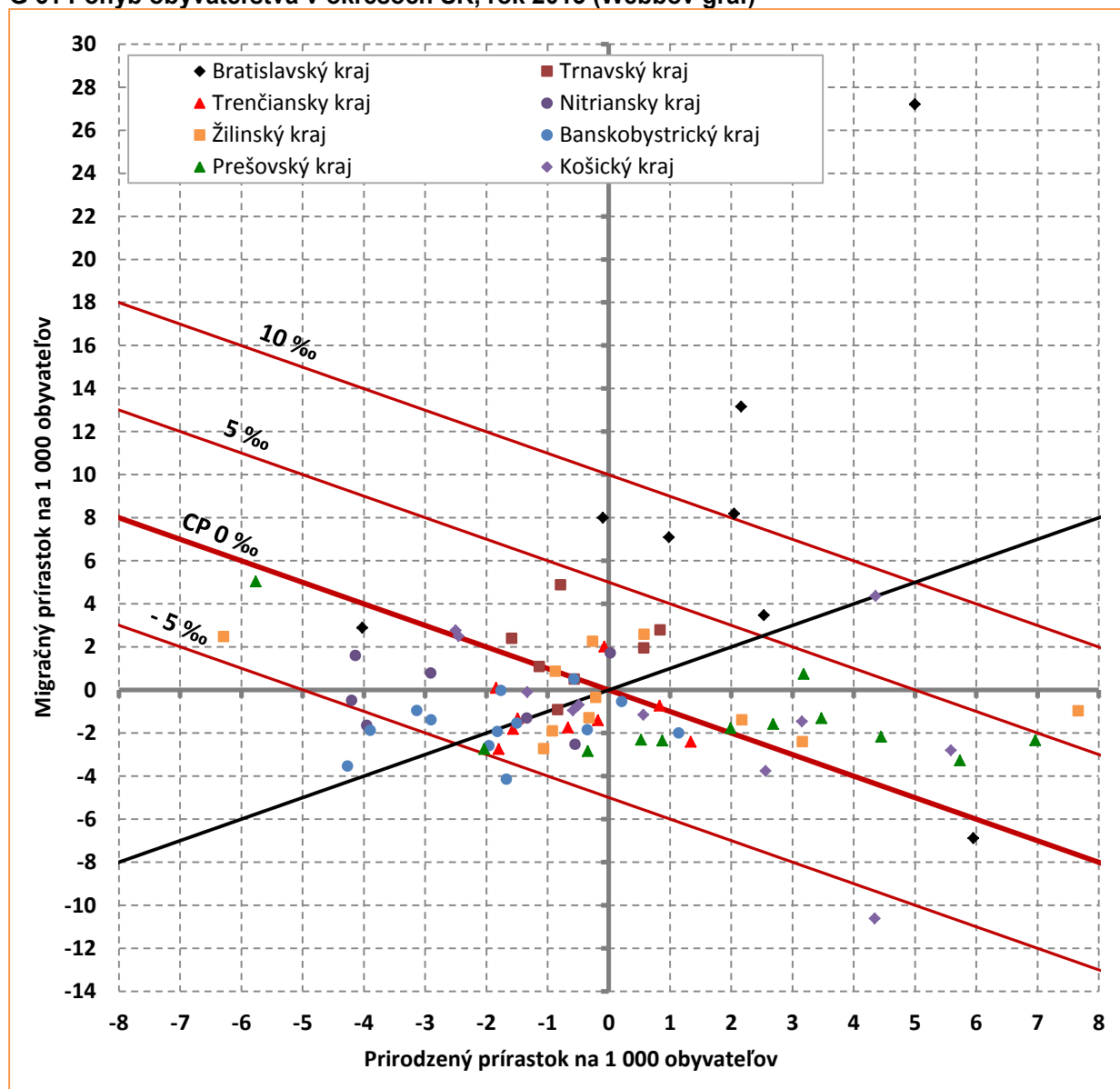
⁵ Rozdeľuje graf na dve časti podľa toho, či prevláda prirodzený prírastok nad migračným prírastkom, alebo naopak

Najvyšší celkový úbytok zaznamenávame v okresoch Poltár (úbytok 7,8 ‰), Košice III (6,3 ‰), Brezno (5,8 ‰), Banská Štiavnica (5,8 ‰) a Levice (5,6 ‰).

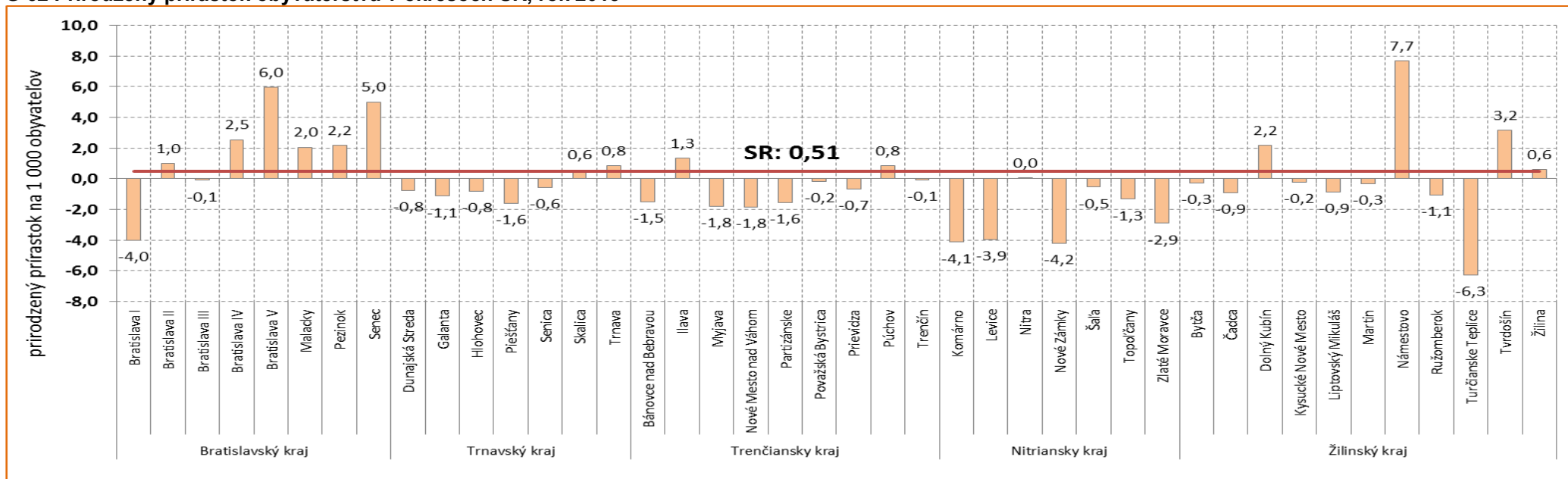
Celkový úbytok sme v roku 2013 zaznamenali vo všetkých okresoch Banskobystrického kraja a s výnimkou okresu Nitra aj vo všetkých okresoch Nitrianskeho kraja. V Trenčianskom kraji došlo k úbytku v takmer všetkých okresoch. Výnimkou boli len okresy Trenčín a Púchov, ktoré zaznamenali mierny celkový prírastok (1,9 ‰ a 0,1 ‰).

Kladný celkový prírastok zaznamenávame, s výnimkou okresov Bratislava I a V (úbytok 1,1 ‰ a 0,9 ‰) , v celom Bratislavskom kraji.

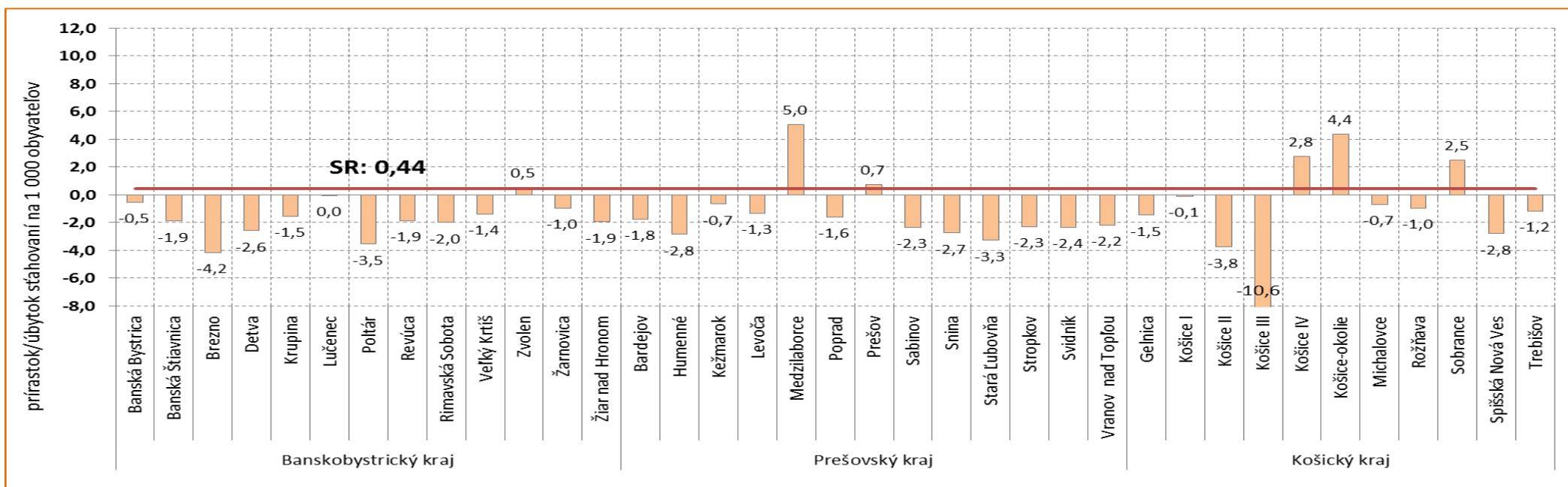
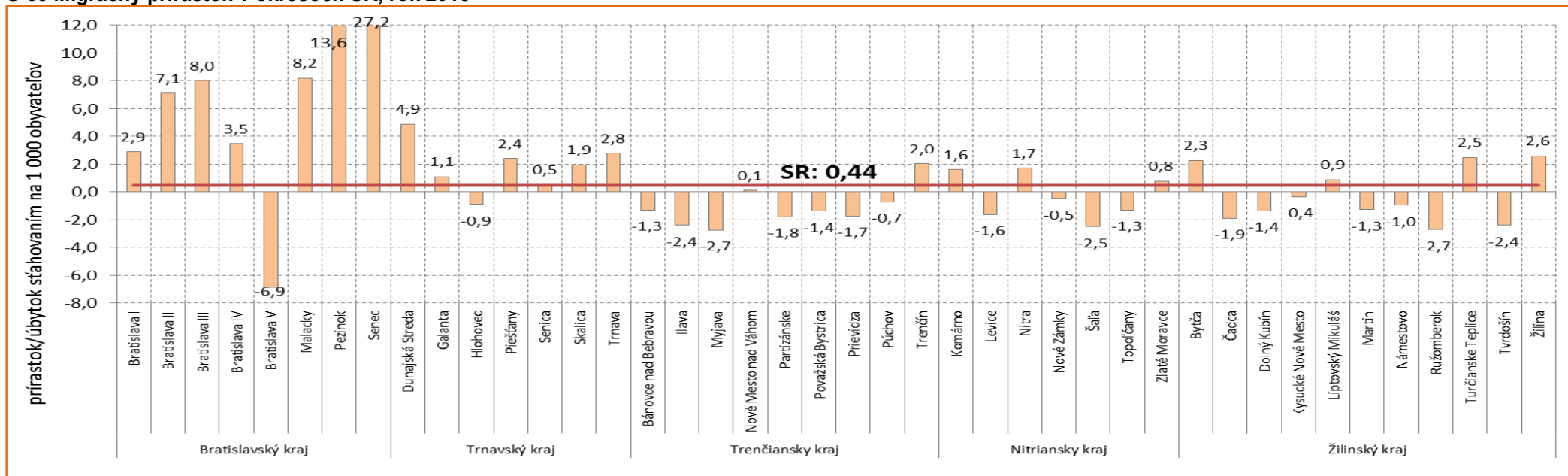
G 61 Pohyb obyvateľstva v okresoch SR, rok 2013 (Webbov graf)

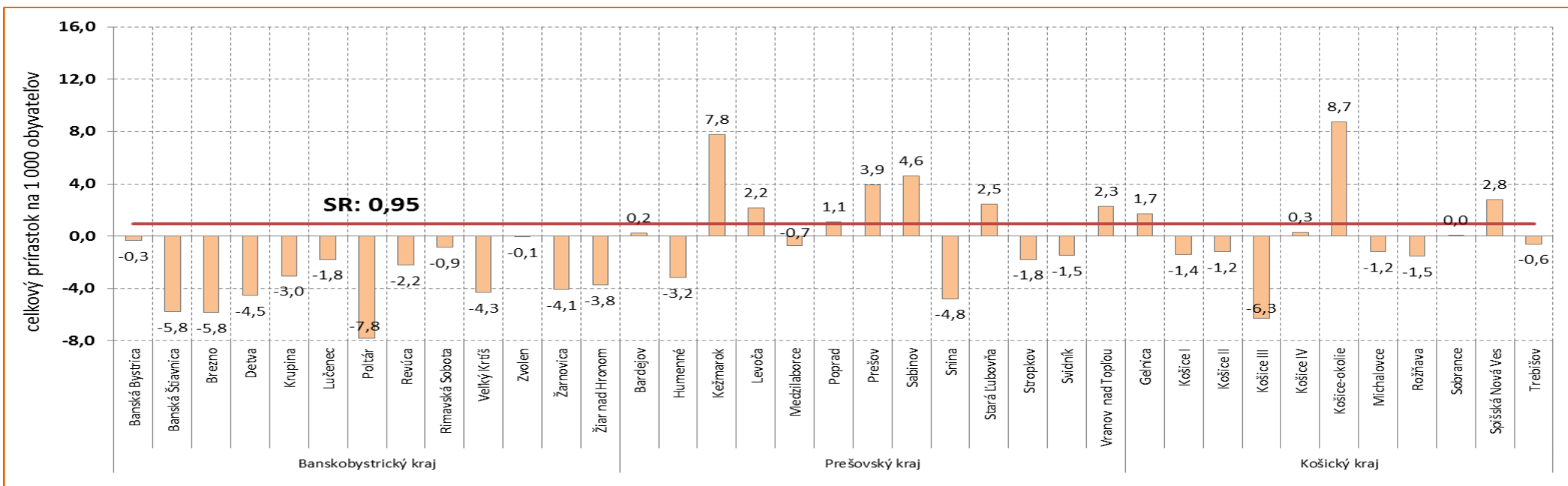
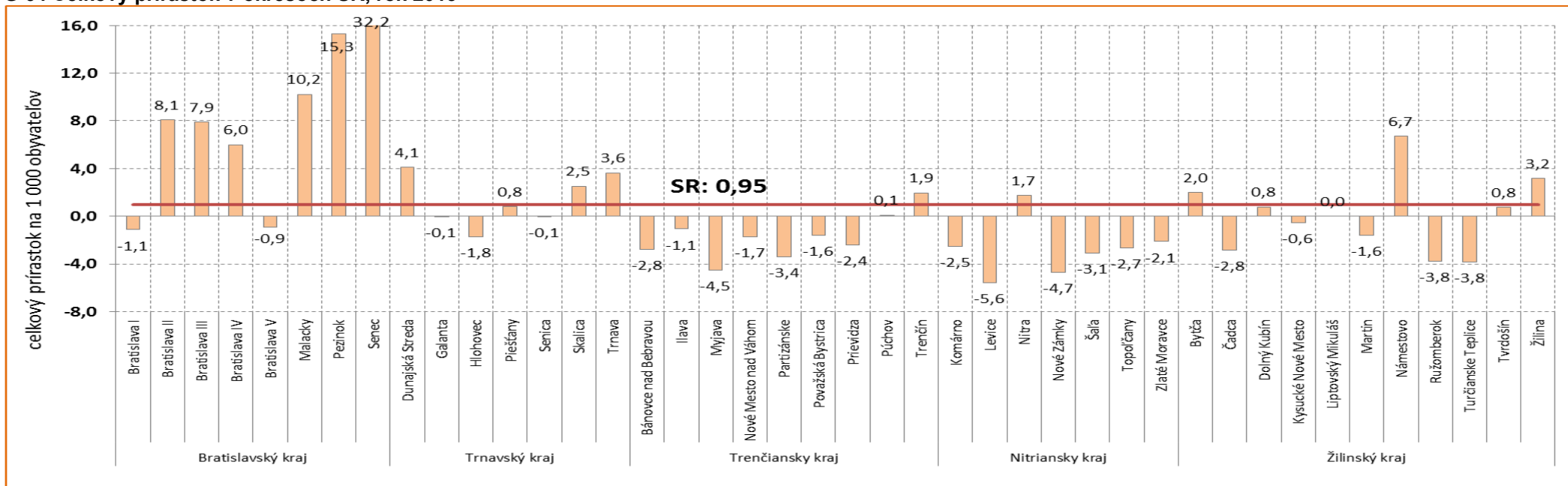
G 62 Prirodzený prírastok obyvateľstva v okresoch SR, rok 2013

G 63 Migračný prírastok v okresoch SR, rok 2013

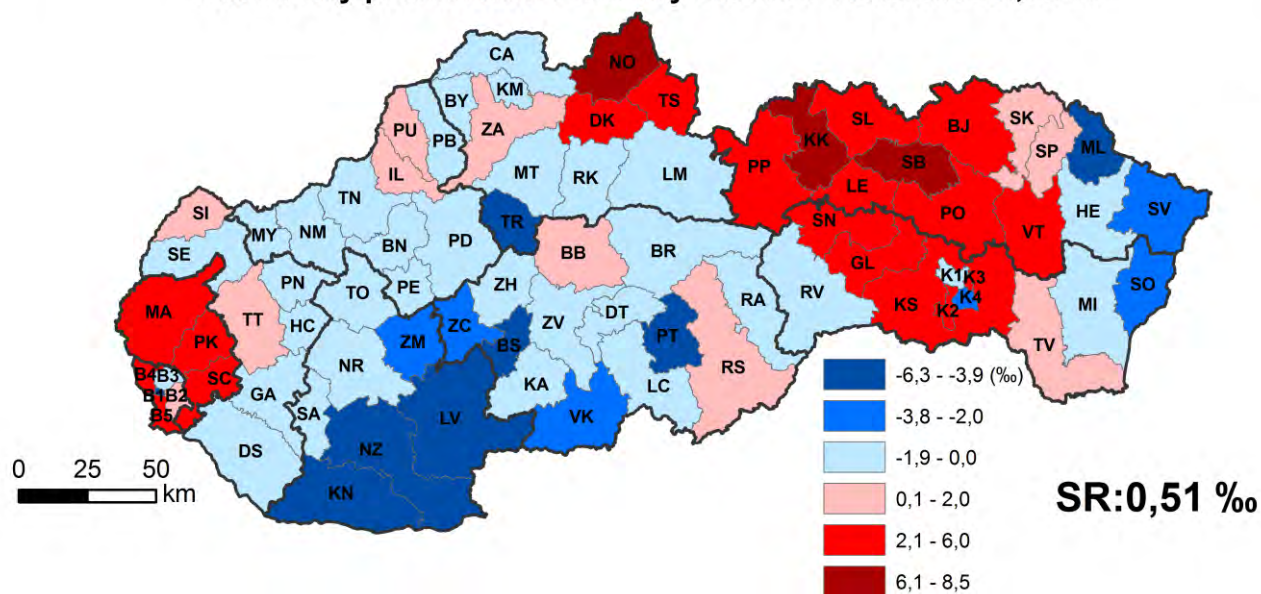

G 64 Celkový prírastok v okresoch SR, rok 2013

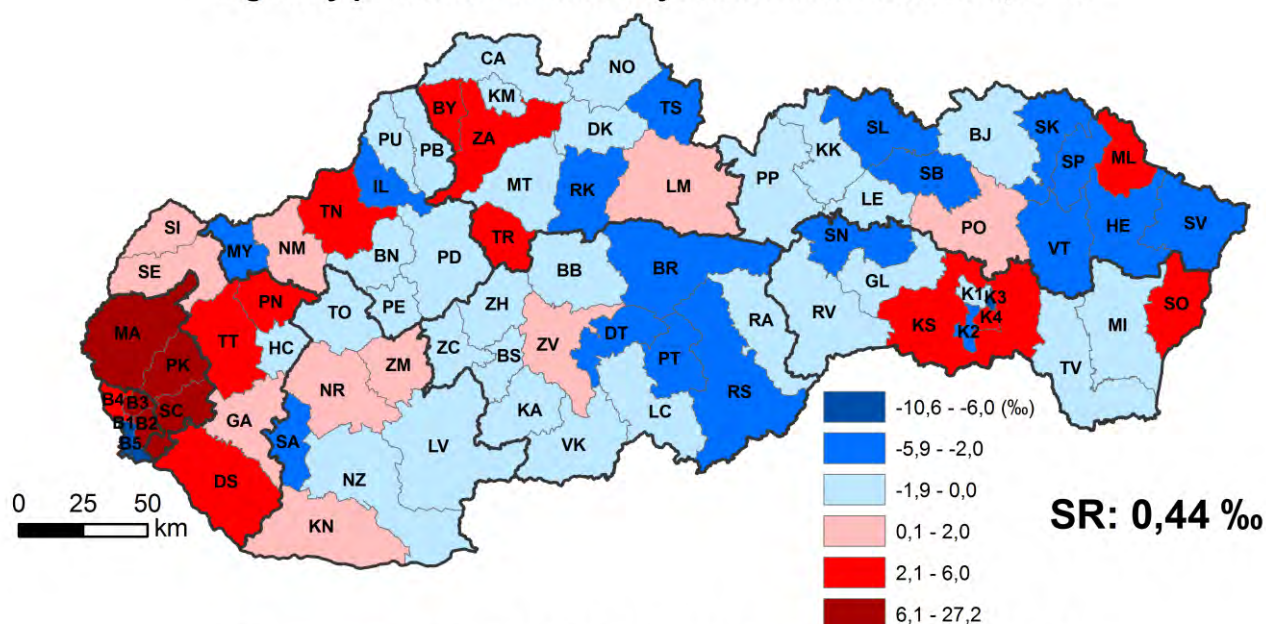

Prírastky obyvateľov

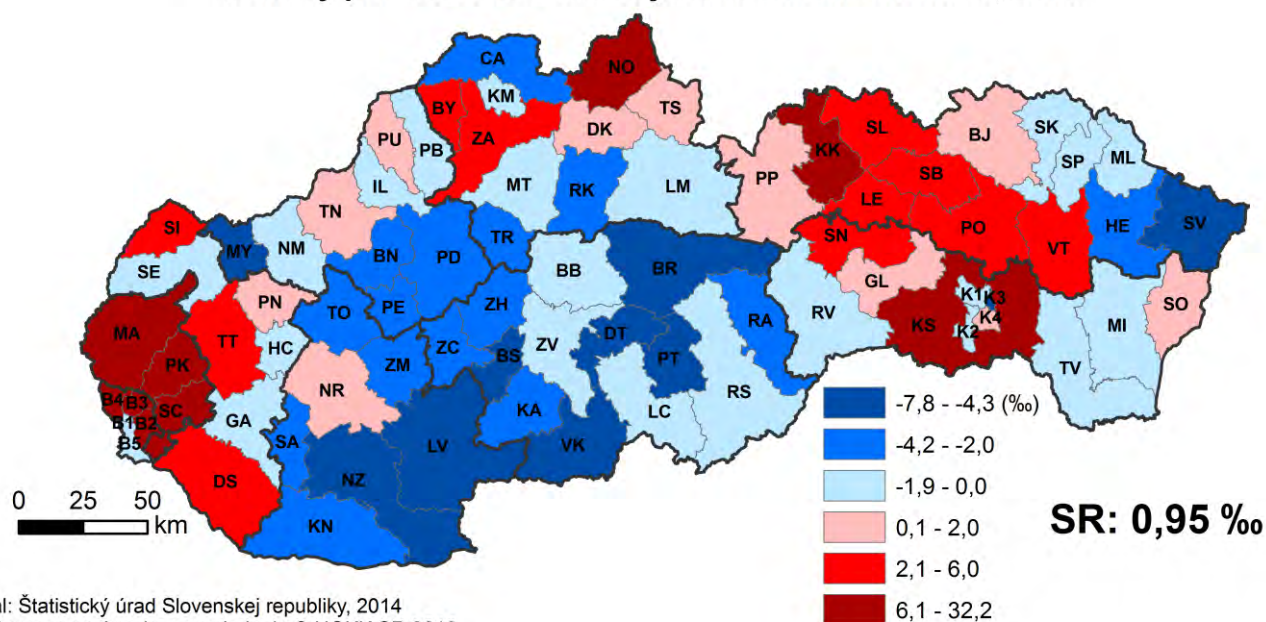
Prírodný prírastok na 1 000 obyvateľov v okresoch SR, 2013

Migračný prírastok na 1 000 obyvateľov v okresoch SR, 2013

Celkový prírastok na 1 000 obyvateľov v okresoch SR, 2013

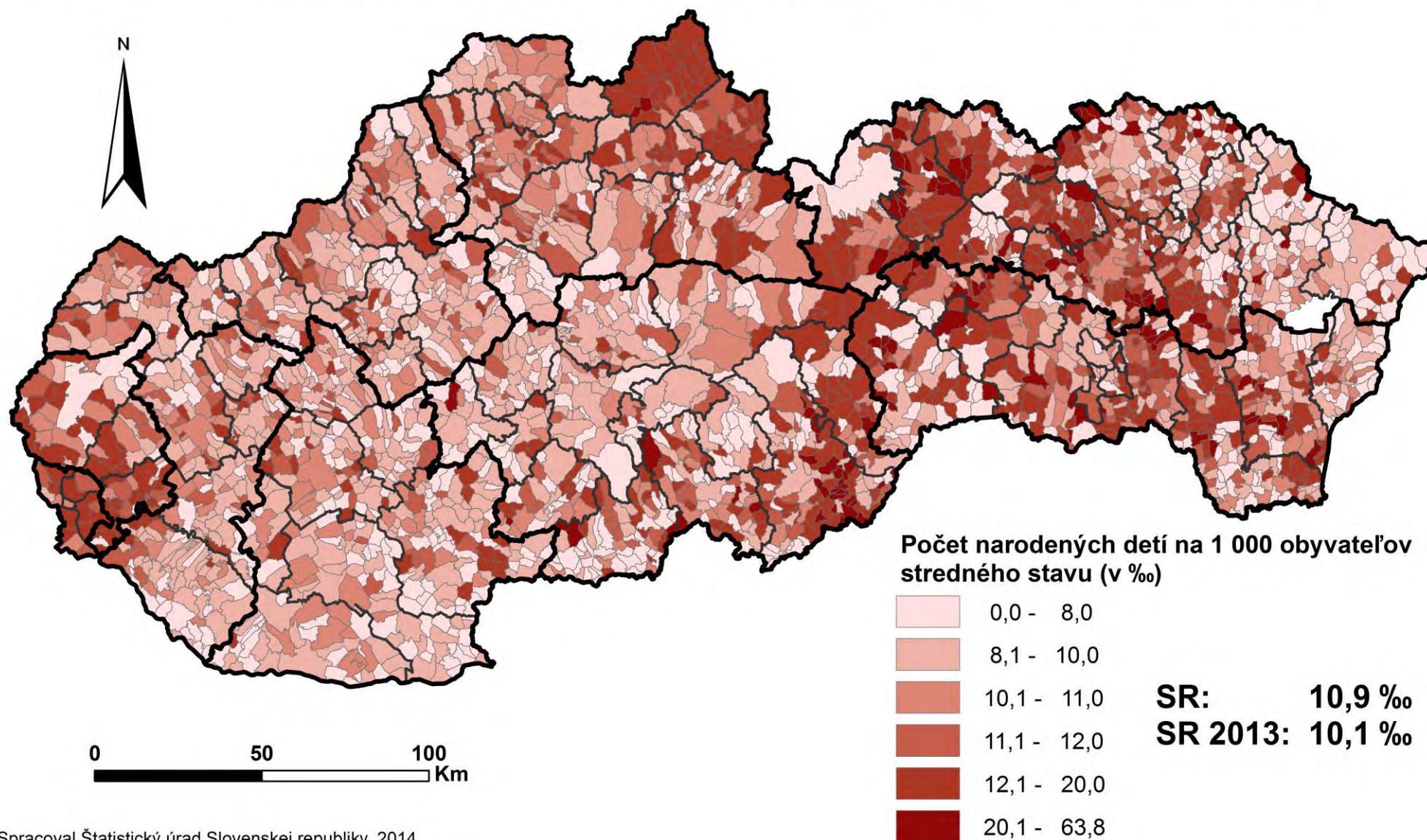

7. Regionálne porovnanie – obce

Diferenciáciu jednotlivých demografických procesov môžeme pozorovať aj na obecnej úrovni a poukazujú aj na rozdielnosti v demografických procesoch v rámci okresov. Táto kapitola obsahuje mapy základných demografických procesov na úrovni obcí SR v období rokov 2009-2013 (5 ročný priemer).

O 11

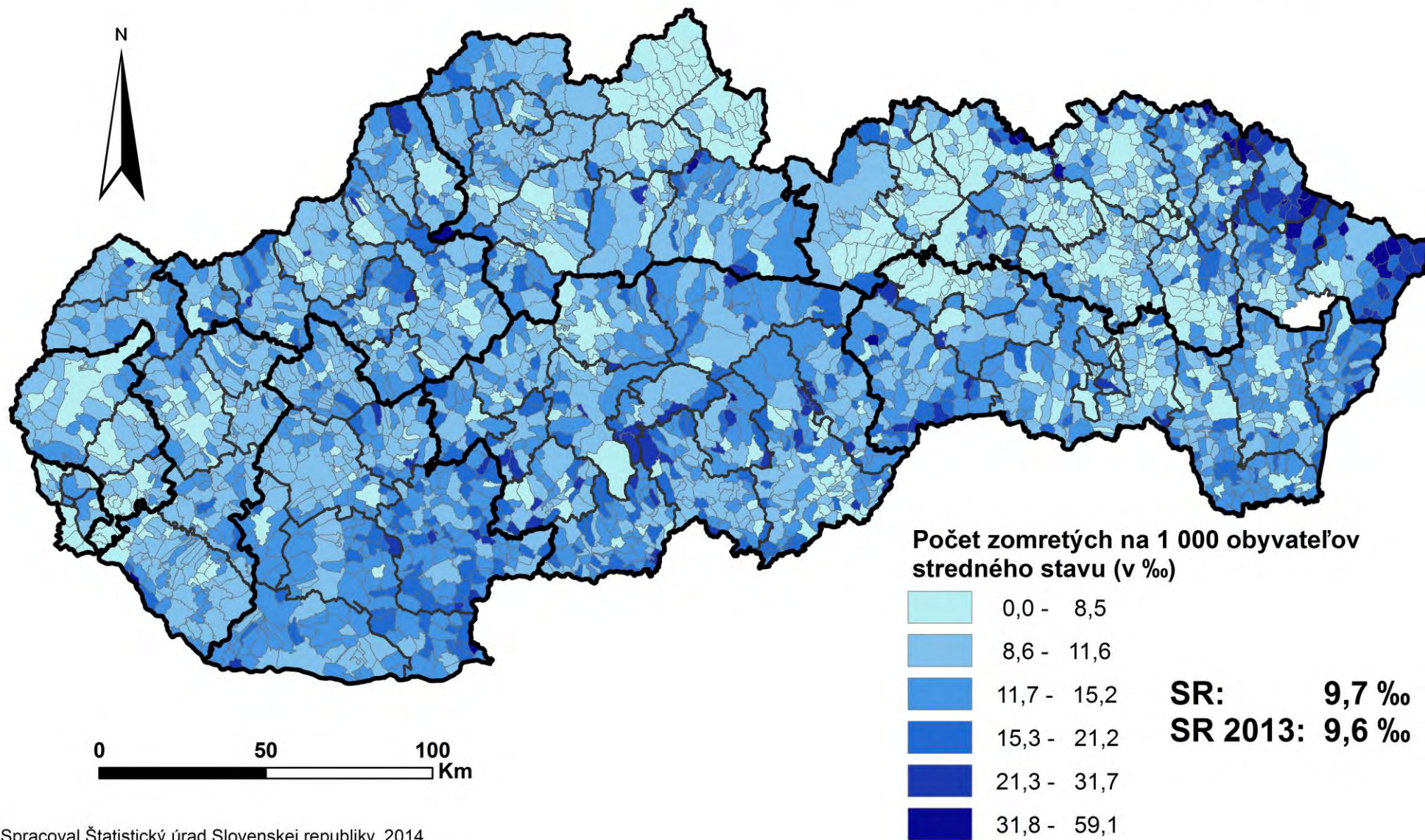
Hrubá miera pôrodnosti v obciach SR, priemer rokov 2009-2013

Spracoval Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2014
Hranice územno-správneho usporiadania © UGKK SR 2012

O 12

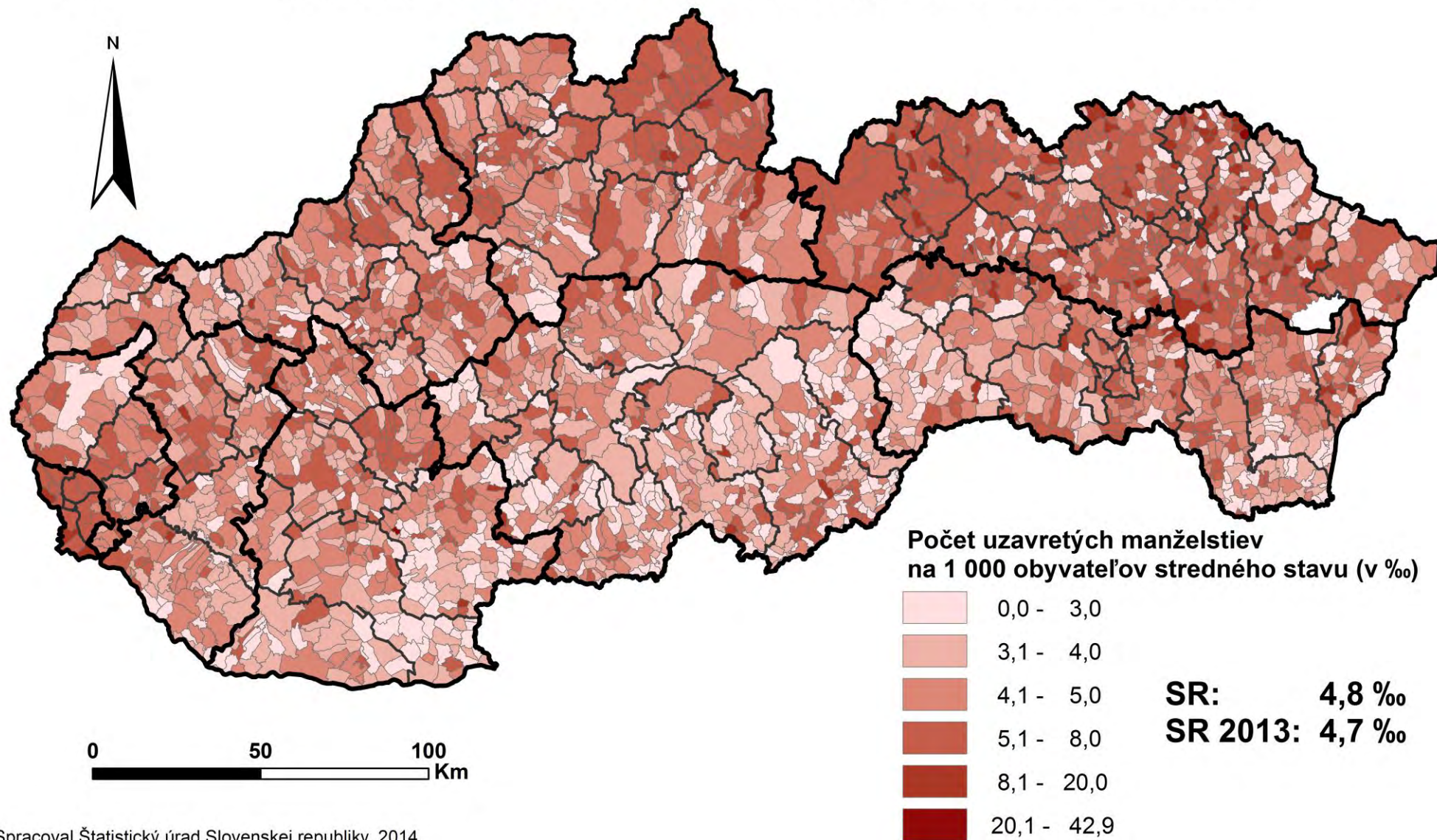
Hrubá miera úmrtnosti v obciach SR, priemer rokov 2009-2013

Spracoval Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2014
Hranice územno-správneho usporiadania © UGKK SR 2012

O 13

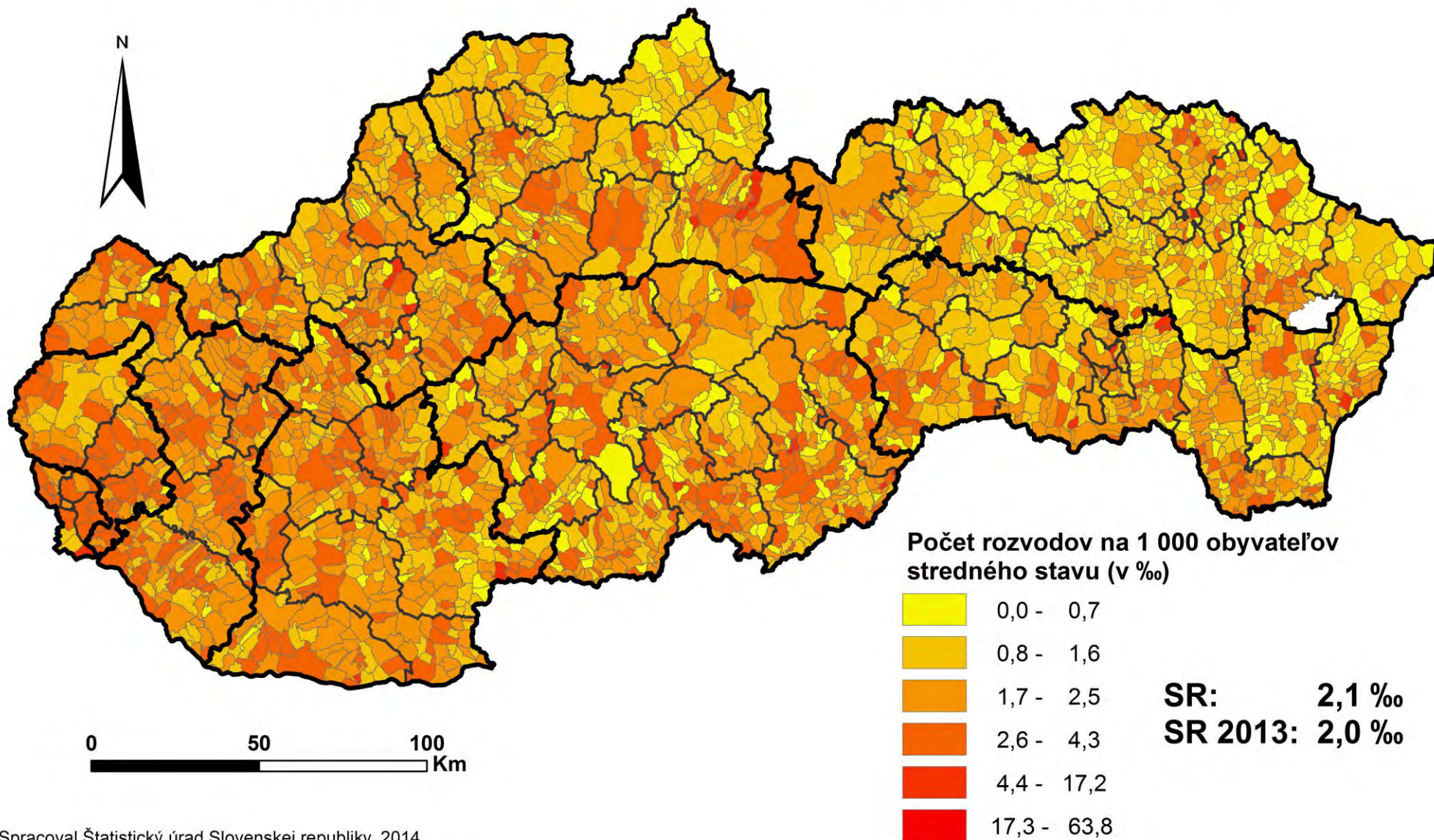
Hrubá miera sobášnosti v obciach SR, priemer rokov 2009-2013

Spracoval Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2014
Hranice územno-správneho usporiadania © UGKK SR 2012

O 14

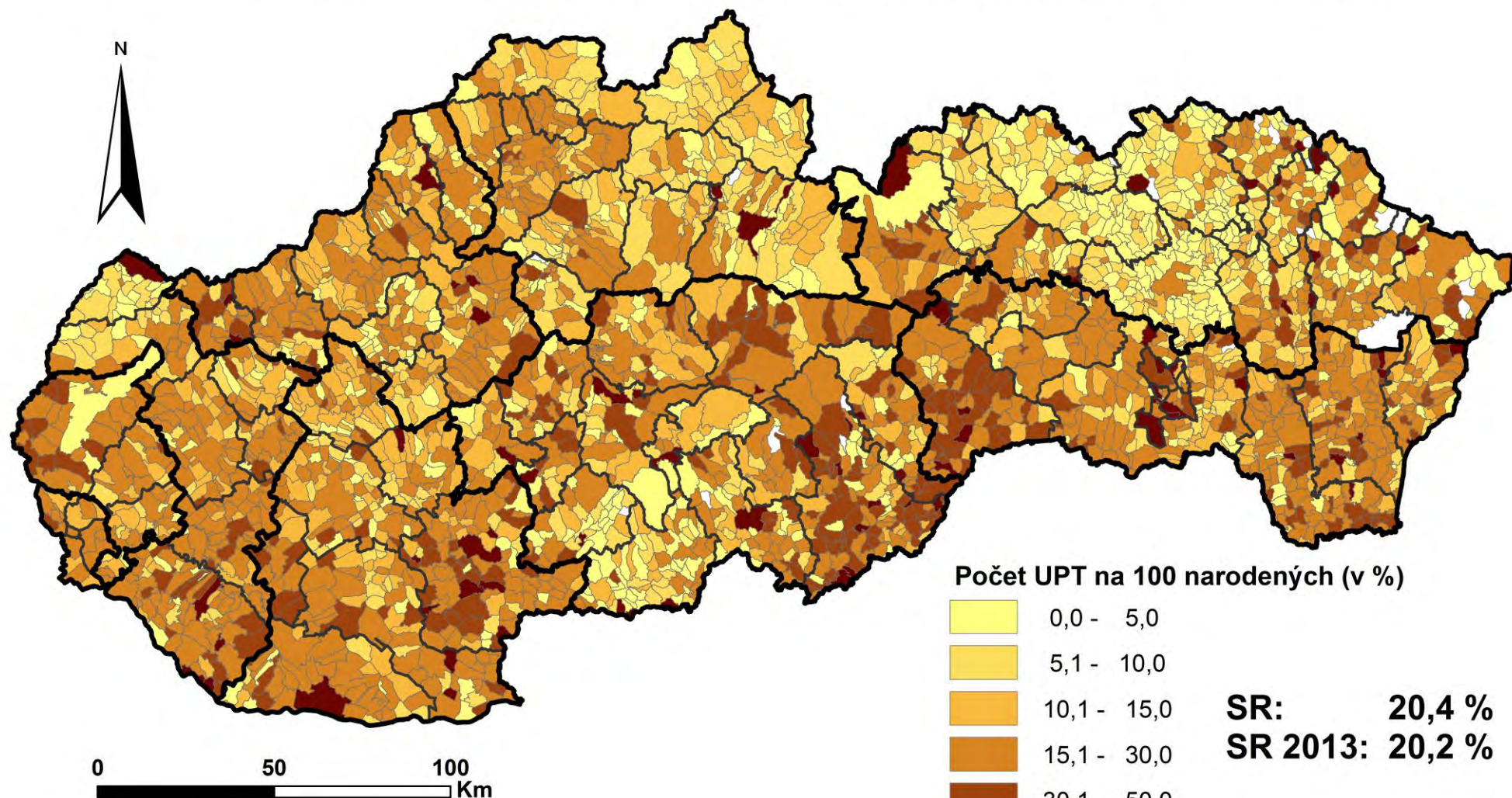
Hrubá miera rozvodovosti v obciach SR, priemer rokov 2009-2013

Spracoval Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2014
Hranice územno-správneho usporiadania © UGKK SR 2012

O 15

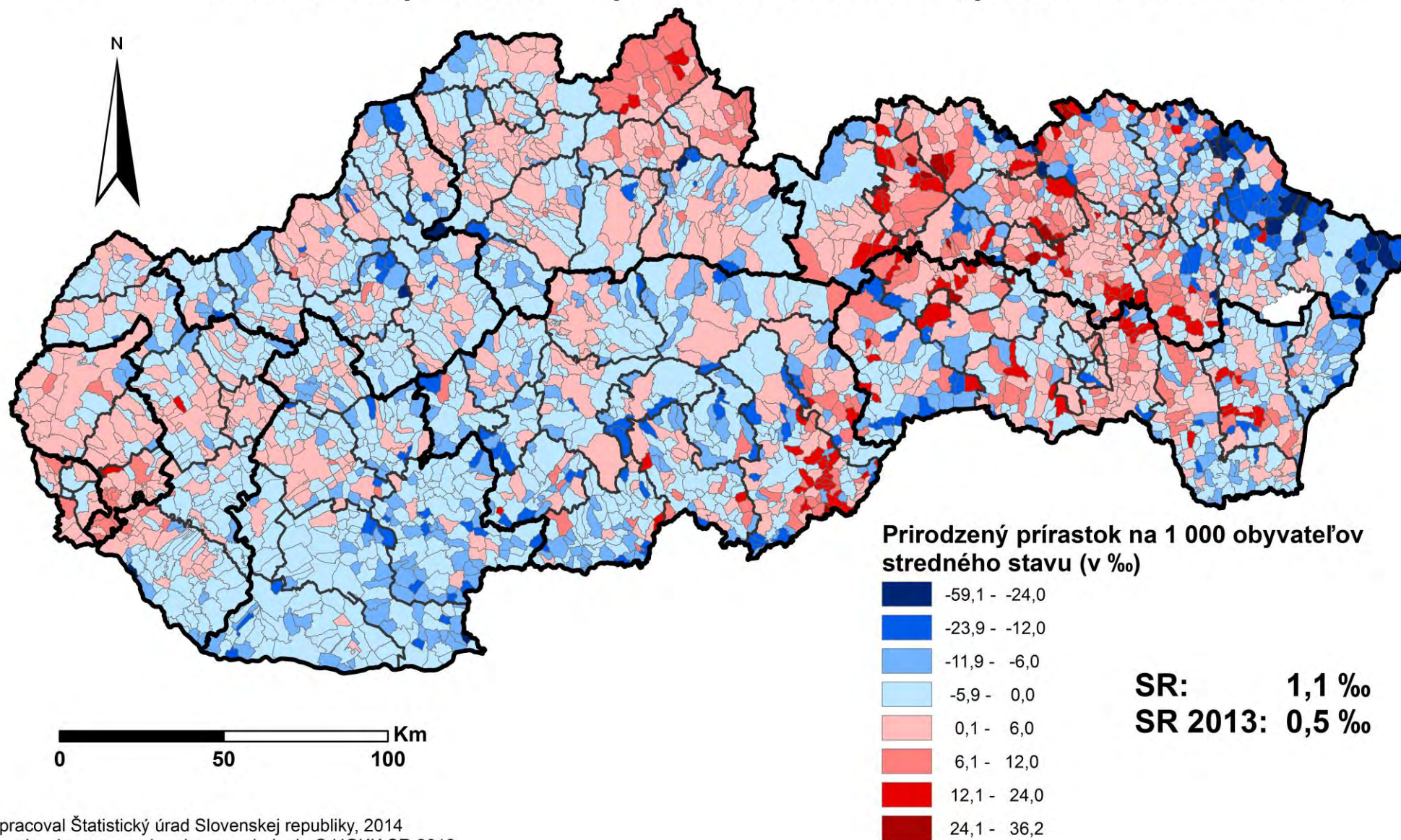
Počet UPT na 100 narodených v obciach SR, priemer rokov 2009-2013

Spracoval Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2014
Hranice územno-správneho usporiadania © UGKK SR 2012

O 16

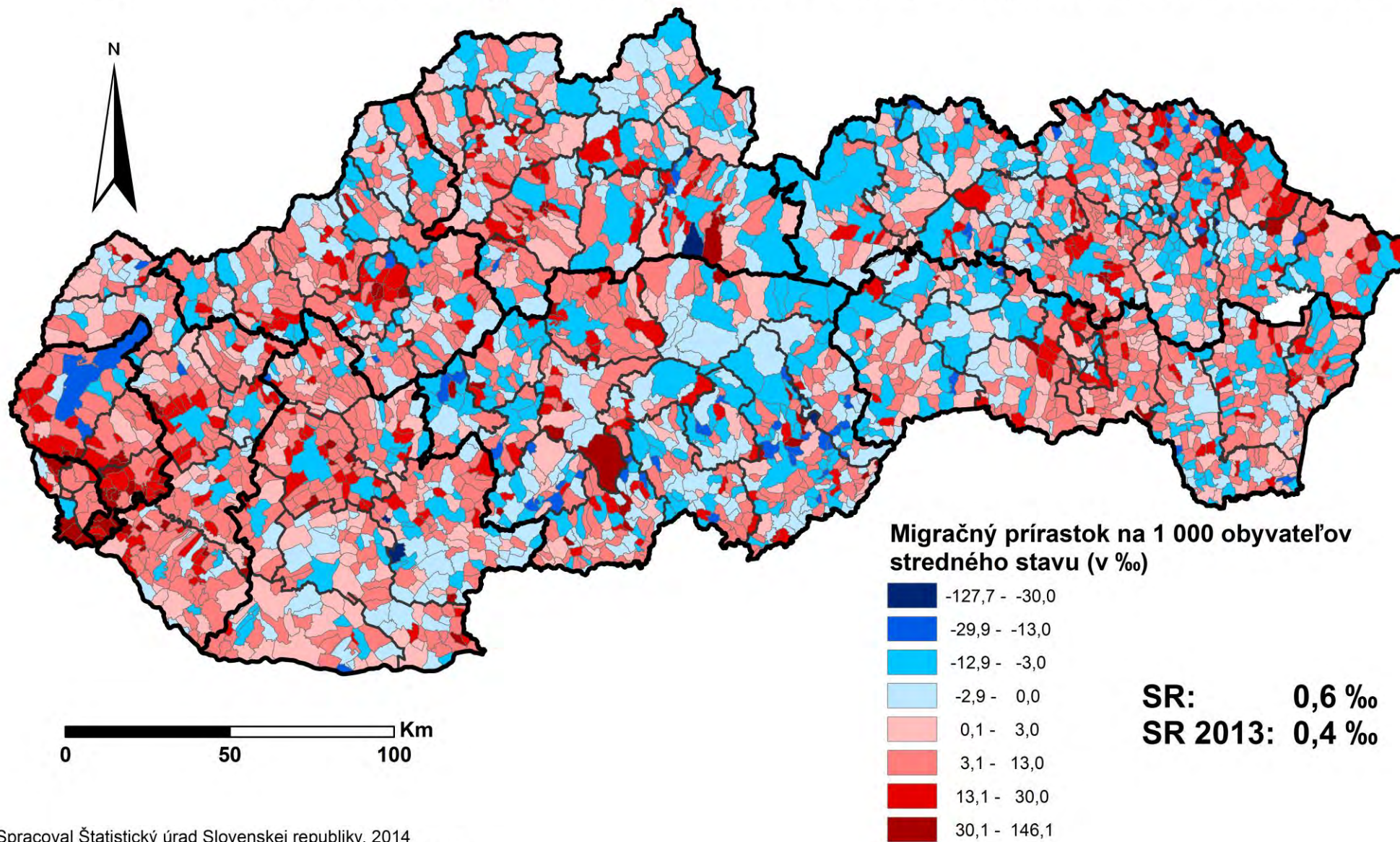
Hrubá miera prirodzeného prírastku v obciach SR, priemer rokov 2009-2013

Spracoval Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2014
Hranice územno-správneho usporiadania © UGKK SR 2012

O 17

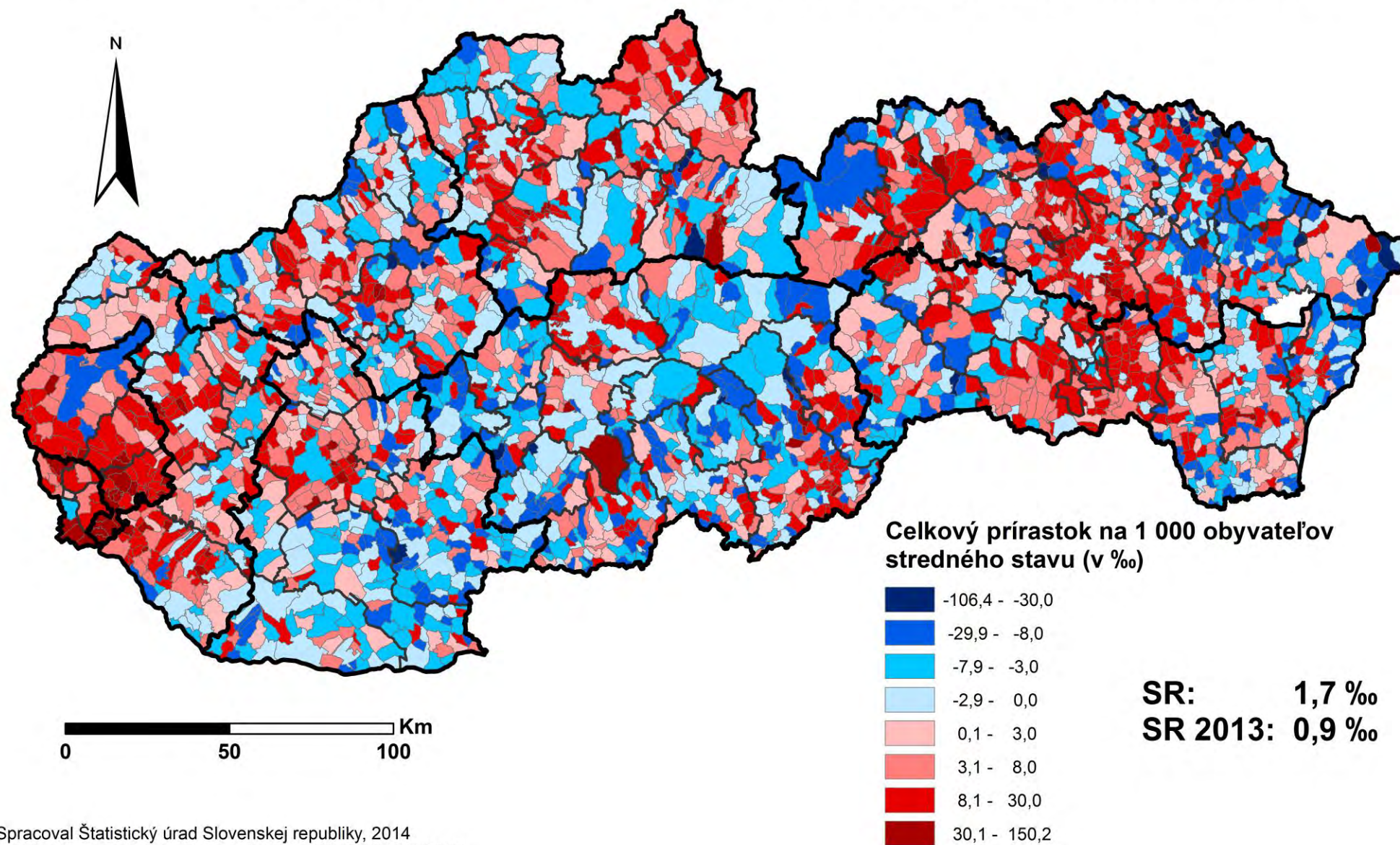
Hrubá miera migračného prírastku v obciach SR, priemer rokov 2009-2013

Spracoval Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2014
Hranice územno-správneho usporiadania © UGKK SR 2012

O 18

Hrubá miera celkového prírastku v obciach SR, priemer rokov 2009-2013

Spracoval Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2014
Hranice územno-správneho usporiadania © UGKK SR 2012

8. Medzinárodné porovnanie

Táto kapitola popisuje hlavné demografické trendy v krajinách Európskej únie a ostatných štátoch Európy a ich porovnanie so Slovenskom. Na analýzu boli použité aktuálne dostupné údaje z databáz Eurostatu (Štatistického úradu Európskych spoločenstiev).

Podľa odhadov mala k 01. 01. 2013 Európska únia 505,7 milióna obyvateľov, o 1,1 milióna (0,21 %) viac ako v predchádzajúcom roku. Na zvýšení počtu obyvateľov EÚ sa podieľal prirodzený prírastok (0,4 milióna) a migračný prírastok (0,9 milióna). Počet obyvateľov sa zvýšil vo väčšine štátov.

Trend populačného rastu pokračuje v EÚ28 bez prerušenia od roku 1960 (do roku 2012 sa počet obyvateľov v EÚ28 zvýšil o takmer 100 miliónov), ale od 80-tych rokov 20. storočia sa tempo populačného rastu spomaľuje. Ide o dôsledok prirodzeného úbytku obyvateľstva vo viacerých krajinách EÚ28. Tento nepriaznivý vývoj sa v niektorých krajinách podarilo vyrovnať migračným prírastkom, vďaka ktorému sa celkový počet obyvateľov EÚ28 napriek klesajúcemu prirodzenému prírastku aj naďalej zvyšuje. Najľudnatejšími štátmi EÚ28 sú Nemecko (82 mil. – 15,9 % EÚ28), Francúzsko (65 mil. – 12,9 % EÚ28), Veľká Británia (63 mil. – 12,6 % EÚ28) a Taliansko (61 mil. – 11,8 % EÚ28). Obyvateľstvo týchto krajín tvorilo v roku 2012 viac ako polovicu (53,3%) celkového počtu obyvateľstva EÚ28. Najmenej obyvateľov mala Malta (0,4 mil.) a Luxembursko (0,5 mil.). Obyvateľstvo Slovenskej republiky predstavovalo 1,1 % z celkového počtu obyvateľov EÚ28.

Hlavným determinantom populačného rastu v EÚ28 je aj naďalej migračný prírastok. Prirodzený prírastok obyvateľstva tvorí len jednu pätinu celkového prírastku obyvateľstva EÚ28. Migračný prírastok výrazne vzrástol od polovice 80-tych rokov 20. storočia, súčasne klesol počet živonarodených detí a stúpol počet úmrtí. Od roku 1992 je podiel migračného prírastku na celkovom prírastku obyvateľstva v krajinách EÚ28 vyšší ako podiel prirodzeného prírastku. Podiel migračného prírastku dosiahol maximum v roku 2003 (95 % z celkového prírastku) a odvtedy sa mierne znižoval. V roku 2012 predstavoval migračný prírastok 81,8 % celkového prírastku. Za predpokladu, že naďalej zostane relatívne nízka úroveň plodnosti a zvýši sa počet úmrtí obyvateľov narodených v 50-tych a 60-tych rokoch 20. storočia (generácia tzv. baby-boomu), nemožno v budúcnosti vylúčiť prirodzený úbytok populácie EÚ28, teda, že počet úmrtí prevýši počet živonarodených detí. Za týchto okolností by veľkosť úbytku alebo prírastku populácie pravdepodobne závisela od migračných ziskov.

V roku 2012 zaznamenali najvyššiu intenzitu migrácie Luxembursko s hodnotou hrubej miery migračného prírastku 18,9 ‰. S viac ako dvojtretinovým rozdielom za ním nasledovala a Malta s hodnotou nad 6 ‰. V absolútnych počtoch zaznamenávame v roku 2012 najvyšší migračný prírastok v Nemecku (0,39 milióna), Taliansku (0,37 mil.) a Veľkej Británii (0,16 mil.).

Najväčší úbytok sťahovaním zaznamenali v roku 2012 Írsko (úbytok 7,6 ‰), Litva (-7,1 ‰), Lotyšsko (-5,8 ‰) a Grécko (-4 ‰). Na Slovensku v posledných 3 rokoch hrubá miera migračného prírastku klesá, pohybuje sa pod 1 ‰. V absolútnych početnostiach zaznamenáva najväčší migračný úbytok Španielsko (úbytok 0,14 mil. obyvateľov), Grécko (-0,04 mil.) a Portugalsko (-0,04 mil.).

Počet cudzincov v jednotlivých členských krajinách EÚ28 sa pohybuje od niekoľko tisíc do niekoľko miliónov. Najviac cudzincov v roku 2012 žilo v Nemecku (7,7 mil.), v Španielsku (5,1 mil.), vo Veľkej Británii (4,9 mil.), v Taliansku (4,4 mil.), vo Francúzsku (4,1 mil.), v Belgicku (1,3 mil.) a v Rakúsku (1 mil.). V ostatných členských krajinách je menej ako 1 milión cudzincov. Nemecko, Veľká Británia,

Francúzsko a Švajčiarsko zaznamenávajú dlhoročne nárast cudzincov žijúcich v týchto krajinách, na druhej strane Španielsko a Taliansko zaznamenávajú v posledných rokoch úbytok cudzincov.

Minimálne počty cudzincov vykazuje Lichtenštajnsko (12 tis.), Litva (22 tis.), Malta (22 tis.) a Chorvátsko (28 tis.). Z hľadiska podielu na celkovej populácii má najvyšší podiel cudzincov Luxembursko (44,5 %), Cyprus (19,6 %), Litva (15,6 %) a Estónsko (14,9 %). Nad 10 % žijúcich cudzincov udávajú Estónsko, Írsko, Rakúsko, Belgicko a Španielsko. Cudzinci tvorili menej ako 1 % obyvateľstva v Poľsku, Rumunsku, v Bulharsku, Chorvátsku a Lotyšsku. Podiel cudzincov na Slovensku bol 1,3 %.

K štátom s najvyššou pôrodnosťou patrí Írsko, ktoré je s hrubou mierou pôrodnosti 15,7 ‰ v roku 2012 výrazným extrémom v rámci EÚ28. Za ním nasledujú Veľká Británia a Francúzsko, kde pripadá na 1 000 obyvateľov takmer 13 narodených detí. Najnižšia pôrodnosť (pod 9 ‰) je v Nemecku (8,4 ‰), v Portugalsku (8,5 ‰), v Taliansku (9 ‰) a v Grécku (9 ‰). Slovensko s hodnotou 10,3 ‰ patrí medzi krajiny s priemernými hodnotami hrubej miery pôrodnosti.

Úhrnná plodnosť v krajinách, ktoré dnes tvoria EÚ28, klesala od polovice 60-tych rokov, keď dosahovala približnú hodnotu 2,5 živonarodeného dieťaťa na 1 ženu vo fertilnom veku. Najnižšiu úhrnnú plodnosť (1,45) zaznamenala EÚ28 v roku 2002. V ďalších rokoch však úhrnná plodnosť v krajinách EÚ28 mierne stúpila na hodnoty okolo 1,6 dieťaťa na ženu v jej reprodukčnom veku, čo sa dá pripísať procesu vyrovnávania, ktorý nasledoval za všeobecným trendom odkladania pôrodov do vyššieho veku.

Vo všetkých štátoch EÚ28 je však úhrnná plodnosť aj naďalej pod zachovnou⁶ hodnotou (2,1). Najbližšie k zachovnej hodnote v roku 2012 mali Írsko a Francúzsko, kde pripadali 2 deti na jednu ženu vo fertilnom veku. Za nimi nasledovala Veľká Británia (1,9) a Švédsko (1,9). Najnižšia úhrnná plodnosť bola v r. 2012 v Portugalsku (1,28) a to tesne pod hranicou „veľmi nízkej plodnosti“ (1,3), ďalej v Poľsku (1,3), Španielsku (1,32), Grécku (1,34), Maďarsku (1,34) a na Slovensku taktiež s hodnotou 1,34.

Priemerný vek žien pri pôrode sa v EÚ28 v posledných rokoch naďalej zvyšoval. Najvyšší, 31,6 roku, zaznamenali matky pri pôrode v Španielsku a v Írsku (31,5 roku). Nad 31 rokov mali priemerný vek matky v Taliansku (31,4 roku) a Luxembursku. Naopak, najnižší priemerný vek pri pôrode mali matky v Bulharsku (27,1 roku) a v Rumunsku (27,2 roku). Na Slovensku bol v roku 2012 priemerný vek žien pri pôrode 28,9 roka.

Počet detí narodených mimo manželstva sa v posledných dvoch desaťročiach v EÚ28 vo všeobecnosti zvýšil, čo poukazuje na zmenu v tradičnom vzorci zakladania rodiny, kde rodičovstvo nasledovalo až po uzavretí manželstva. Podiely detí narodených mimo manželstva sa pohybovali od 7,6 % v Grécku po takmer 60 % v Estónsku. Za Gréckom nasleduje Chorvátsko (15,4 %), Cyprus (18,6 %). V ostatných krajinách boli už podiely v roku 2012 vyššie ako 20 %, z nich najnižšie zaznamenali v Poľsku (22,3 %), na Malte (25,7 %) a v Taliansku (28 %). Viac ako 50 % detí sa narodilo mimo manželstva v Estónsku, v Slovinsku, v Bulharsku, vo Švédsku, v Belgicku a v Dánsku. Slovensko patrí medzi krajiny EÚ s relatívne nižším podielom detí narodených mimo manželstva s hodnotou 35,4 % v roku 2012 (piaty rok presahuje 30 %).

Najvyššia sobášnosť bola v roku 2012 v Lotyšsku (6,9 ‰), v Litve (5,5 ‰) a v Poľsku, Fínsku a Švédsku 5,3 ‰. Najnižšia sobášnosť (okolo 3 ‰) bola

⁶ Zachovná hodnota je 2,1 dieťaťa na ženu, čo zaručuje prirodzené nahradzovanie generácií.

v Bulharsku a v Slovinsku a v Luxembursku. SR s hodnotou 4,8 ‰ patrí k štátom s vyššou intenzitou sobášnosti.

Najnižšia rozvodovosť (0,6 ‰) bola zaznamenaná v roku 2012 v Írsku. Na Malte, v Slovinsku, v Chorvátsku, v Rumunsku, Bulharsku a v Poľsku nedosahovala hodnota hrubej miery rozvodovosti ani 2 ‰. Na druhej strane najvyššiu rozvodovosť mala Litva (3,6 ‰), Lotyšsko (3,5 ‰), Dánsko (2,8 ‰), Belgicko (2,5 ‰) a Česká republika (2,5 ‰). Slovensko patrí s 2 rozvodmi pripadajúcimi na 1 000 obyvateľov ku krajinám s nižšou mierou rozvodovosti.

Úmrtnosť je relatívne stabilná vo všetkých krajinách EÚ 28. Najvyššia bola zaznamenaná v Bulharsku (15 ‰), nasleduje Litva (14,3 ‰), Lotyšsko (13,7 ‰) a Maďarsko (13 ‰). Najnižšiu úmrtnosť zaznamenávame v roku 2012 v Írsku (6,2 ‰), na Cypre (6,6 ‰) a v Luxembursku (7,3 ‰).

Najvyššiu strednú dĺžku života pri narodení majú muži vo Švédsku (79,9) ďalej v Taliansku (79,8), Španielsku (79,5), Holandsku (79,3), Veľkej Británii (79,1) a Luxembursku (79,1 rokov). Naopak, najnižšiu nádej na dožitie pri narodení (menej ako 72 rokov) majú muži v Lotyšsku, Litve, Bulharsku, Rumunsku, Estónsku a v Maďarsku.

U žien sú najvyššie hodnoty strednej dĺžky života pri narodení (okolo 85 rokov) v Španielsku, vo Francúzsku a v Taliansku. Najnižšie (menej ako 79 rokov) boli zaznamenané u žien v Bulharsku, v Rumunsku, v Maďarsku a v Litve. Na Slovensku mali ženy v roku 2012 strednú dĺžku života pri narodení 79,9 roka, Slovensko teda patrí v rámci EÚ28 medzi štáty s najnižšou strednou dĺžkou života.

Členské štáty EÚ28 podľa toho, ako sa na ich celkovom prírastku/úbytku obyvateľstva podieľal prirodzený a migračný prírastok, resp. úbytok obyvateľstva možno zatriediť do nasledujúcich 8 skupín:

Celkový prírastok obyvateľstva:

1. Prirodzený prírastok bol vyšší ako migračný prírastok vo Veľkej Británii.
2. Prirodzený prírastok bol vyšší ako migračný úbytok v Írsku a na Cypre
3. Migračný prírastok bol vyšší ako prirodzený prírastok v Luxembursku, vo Švédsku, Na Malte, v Belgicku, Fínsku, Dánsku V Českej republike a na Slovensku.
4. Migračný prírastok bol vyšší ako prirodzený úbytok v Rakúsku, Taliansku a Nemecku.

Celkový úbytok obyvateľstva:

5. Prirodzený úbytok bol vyšší ako migračný prírastok v Maďarsku a v Rumunsku.
6. Migračný úbytok bol nižší ako prirodzený prírastok v Španielsku a Poľsku.
7. Migračný úbytok bol vyšší ako prirodzený úbytok v Portugalsku, Estónsku, Grécku, Litve a Lotyšsku.
8. Prirodzený úbytok bol vyšší ako migračný úbytok v Chorvátsku a v Bulharsku.

V štruktúre podľa pohlavia v roku 2012 vo všetkých členských štátoch EÚ28 početne prevládajú ženy nad mužmi s výnimkou Veľkej Británie. V únii pripadá priemerne 104,8 ženy na 100 mužov, v SR 103,5. Najvyššie hodnoty tohto indexu sú na Cypre (118,4), v Litve (117,1), v Nemecku (114,3), a v Luxembursku (110,1). V ostatných členských krajinách sa hodnoty indexu pohybujú pod hodnotou 110 žien na 100 mužov.

Najnižší index je teda vo Veľkej Británii s hodnotou 99,4 žien na 100 mužov. Ďalej nasleduje s nízkymi hodnotami Lotyšsko (100,1), Fínsko (100,5) a Maďarsko (100,8).

Veková štruktúra obyvateľstva jednotlivých krajín EÚ28 je veľmi diferencovaná. V únii ako celku (EÚ28) žije 15,6 % obyvateľov v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov) a takmer 18 % v poproduktívnom veku (65-ročných a starších). Najvyššie podiely 0- – 14-ročných majú Írsko (21,6 %), Francúzsko (18,6 %), Dánsko, Veľká Británia, Holandsko a Luxembursko (nad 17 %). Najnižšie podiely obyvateľov v predproduktívnom veku boli zaznamenané v Nemecku a v Bulharsku (pod 13,5 %). Ďalej Taliansko, Slovinsko, Litva a Maďarsko (pod 14,5 %). Slovensko je s hodnotou 15,4 % v strednej časti spektra.

Obyvateľstvo v poproduktívnom veku má najsilnejšie zastúpenie v Taliansku a v Nemecku (viac ako 20 % obyvateľov vo veku 65+). Nad 19 % bolo obyvateľstvo vo veku 65+ zaznamenané ešte v Grécku a v Portugalsku. Najnižšie podiely obyvateľov vo veku 65+ (pod 14 %) sú v Írsku (11,9 %), na Slovensku (12,8 %), na Cypre (12,8 %), v Poľsku (13,8 %) a v Luxembursku (14 %).

Index ekonomickej závislosti vypovedá o úrovni podpory, ktorú poskytujú osoby v produktívnom veku ekonomicky závislým osobám (t. j. osobám v predproduktívnom a v poproduktívnom veku). Tento index vyjadruje počet mladých (0- – 14-ročných) a starších (65- a viac -ročných) ľudí pripadajúcich na počet osôb v produktívnom veku (15- – 64-roční). V roku 2012 bol celkový index ekonomickej závislosti v EÚ28 50,4 %, čo znamená, že na každú ekonomicky závislú osobu pripadli približne dve osoby v produktívnom veku. Čím je index ekonomickej závislosti vyšší, tým menej produktívnych ľudí pripadá na jedného ekonomicky závislého človeka. Najnižší index ekonomickej závislosti bol zaznamenaný v Slovenskej republike (39,3 %) a v Poľsku (40,6 %) a najvyšší vo Francúzsku (55,5 %) a vo Švédsku (55 %).

Výsledkom predchádzajúceho a súčasného demografického vývoja je starnutie populácie, ktoré sa v Európskej únii začalo pred niekoľkými desiatkami rokov. Prejavuje sa v rastúcom podiele starších osôb a v klesajúcom podiele osôb v produktívnom veku na celkovej populácii. Kým v posledných dvoch desaťročiach sa v Európskej únii zvýšil podiel obyvateľov v produktívnom veku o 0,3 bodu, podiel staršej populácie vzrástol o 3,7 bodu. Na druhej strane, na väčšine územia EÚ28 boli zachované nízke úrovne plodnosti, čo spôsobuje znižovanie podielu mladých ľudí na celkovej populácii. Tento proces je známy ako starnutie populácie „zdola“. Vplyv demografického starnutia bude mať zrejme zásadný význam pre Európsku úniu v najbližších desaťročiach. Možno očakávať, že trvalo nízke miery pôrodnosti a zvyšujúca sa stredná dĺžka života zmení vekovú pyramídu EÚ28. Pravdepodobne najdôležitejšou zmenou bude markantný prechod k oveľa staršej vekovej štruktúre obyvateľstva. Tento vývoj sa už dá pozorovať v niektorých členských štátoch únie. Podiel starších osôb na celkovej populácii sa významne zvýši v najbližších desaťročiach, keď väčšia časť povojnovej generácie dosiahne dôchodkový vek. Sociálne zabezpečenie starnúceho obyvateľstva sa premietne do zvýšeného zaťaženia osôb v produktívnom veku.

Hlavné trendy v EÚ28:

- Pokračuje rast počtu obyvateľov spôsobený hlavne migračným prírastkom.
- Prirodzený prírastok obyvateľstva sa zvyšuje pomaly.
- Znižuje sa sobášnosť a zvyšuje rozvodovosť.
- Miera plodnosti klesá.
- Rastie priemerný vek žien pri pôrode.
- Rastie počet pôrodov mimo manželstva.
- Stredná dĺžka života je u mužov nižšia ako u žien.
- Demografické starnutie je evidentné.

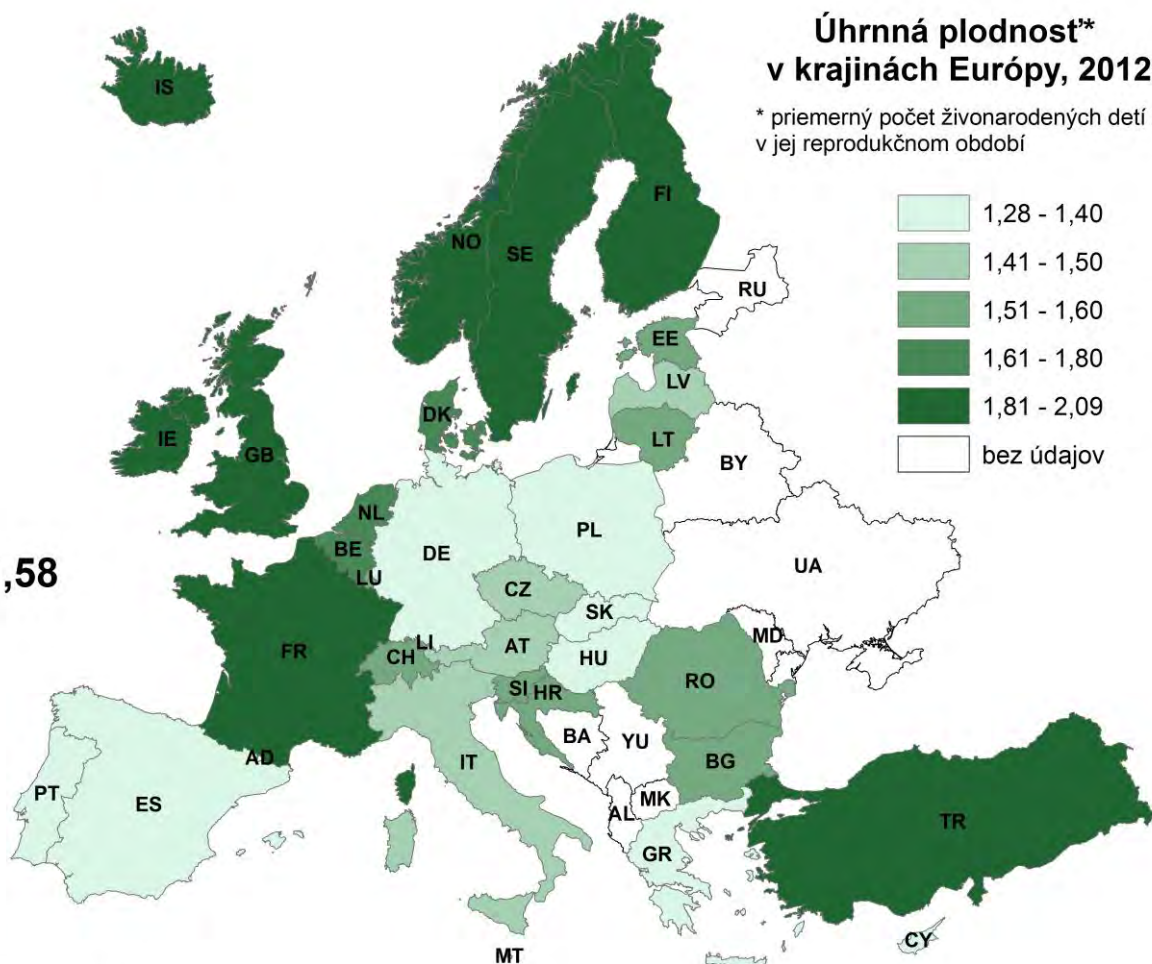
Úhrnná plodnosť* v krajinách Európy, 2012

* priemerný počet živonarodených detí žene
v jej reprodukčnom období

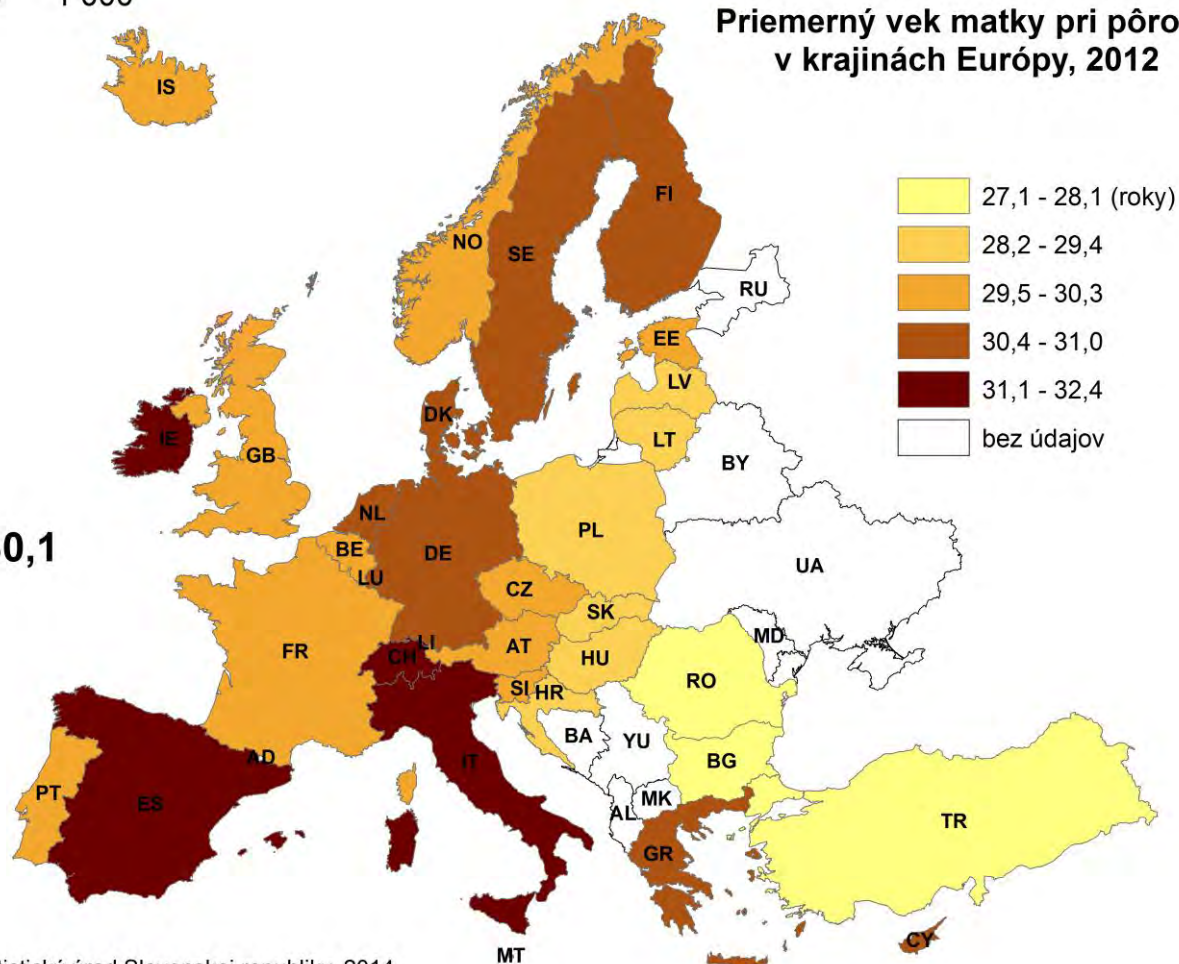
EÚ28: 1,58

0 500 1 000 km

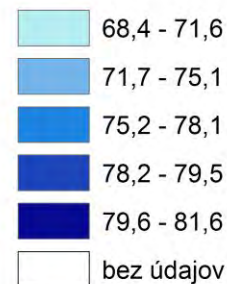
Priemerný vek matky pri pôrode v krajinách Európy, 2012

EÚ28: 30,1

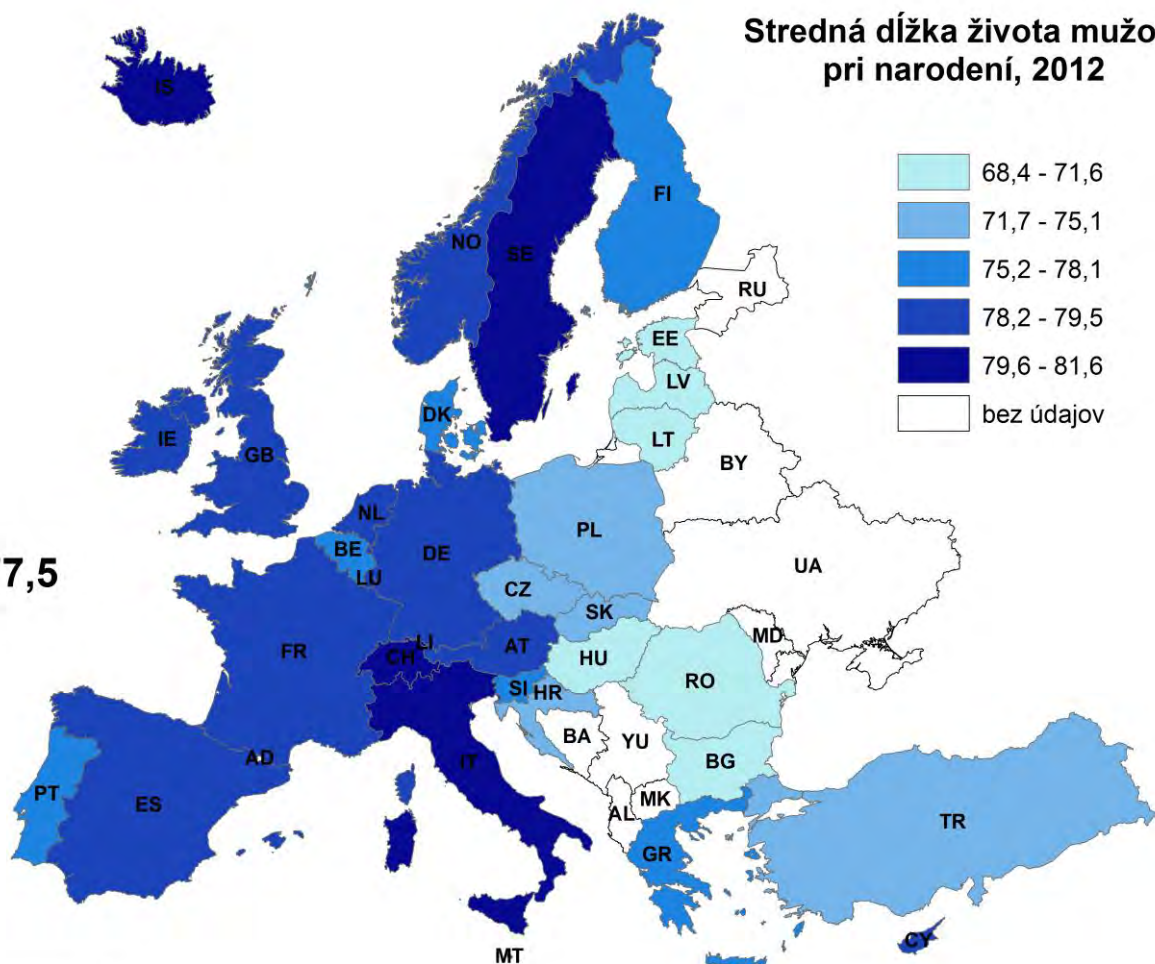
O 20

Stredná dĺžka života mužov pri narodení, 2012

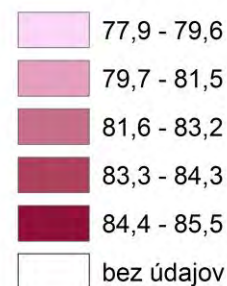

EÚ28: 77,5

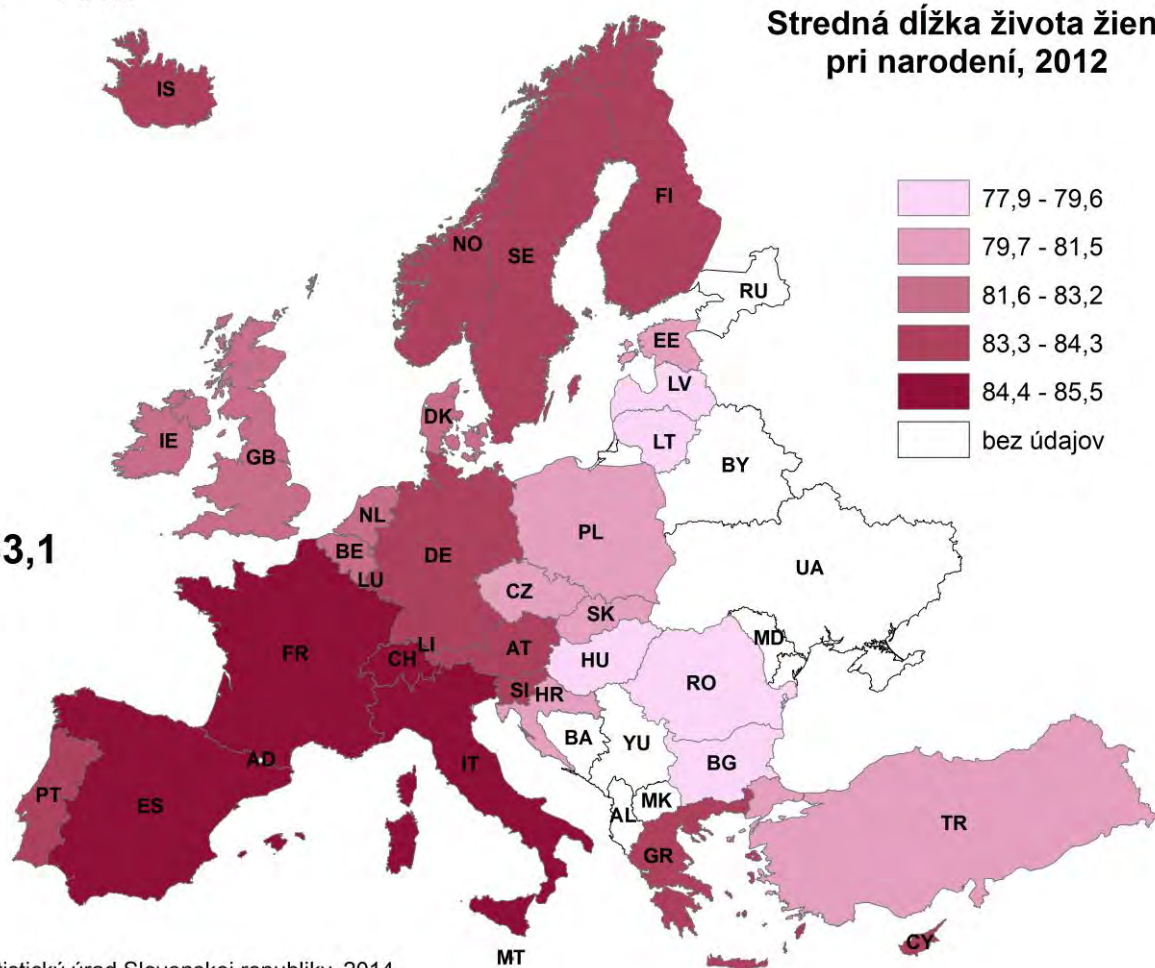
0 500 1 000 km

Stredná dĺžka života žien pri narodení, 2012

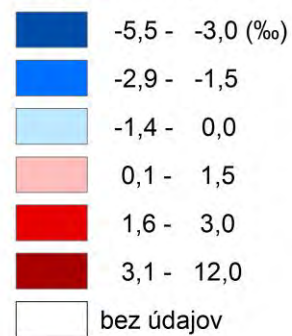

EÚ28: 83,1

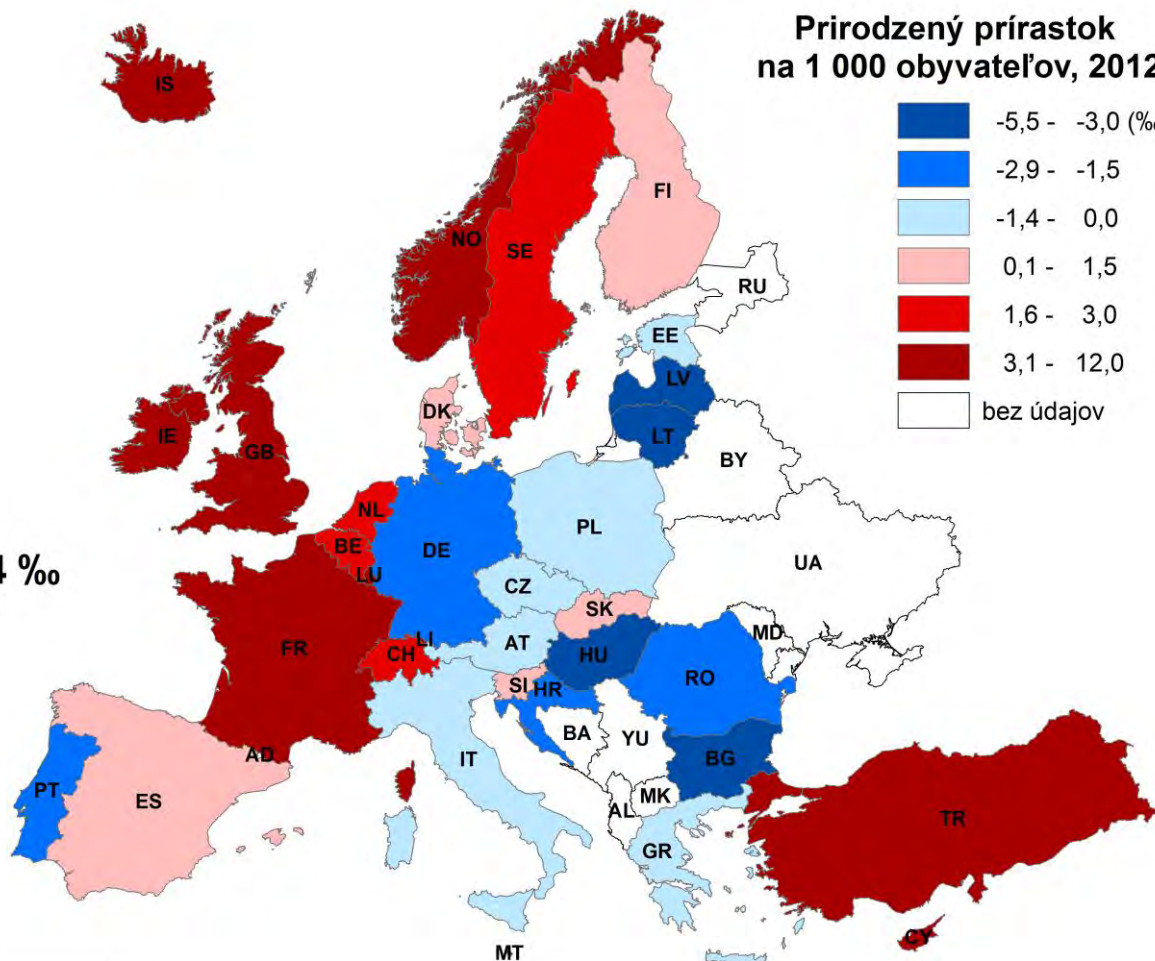
O 21

Prirodzený prírastok na 1 000 obyvateľov, 2012

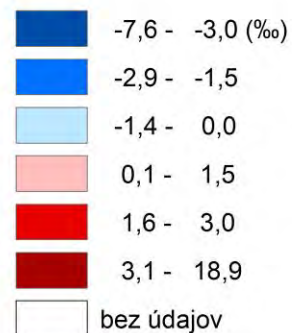

EÚ28: 0,4 ‰

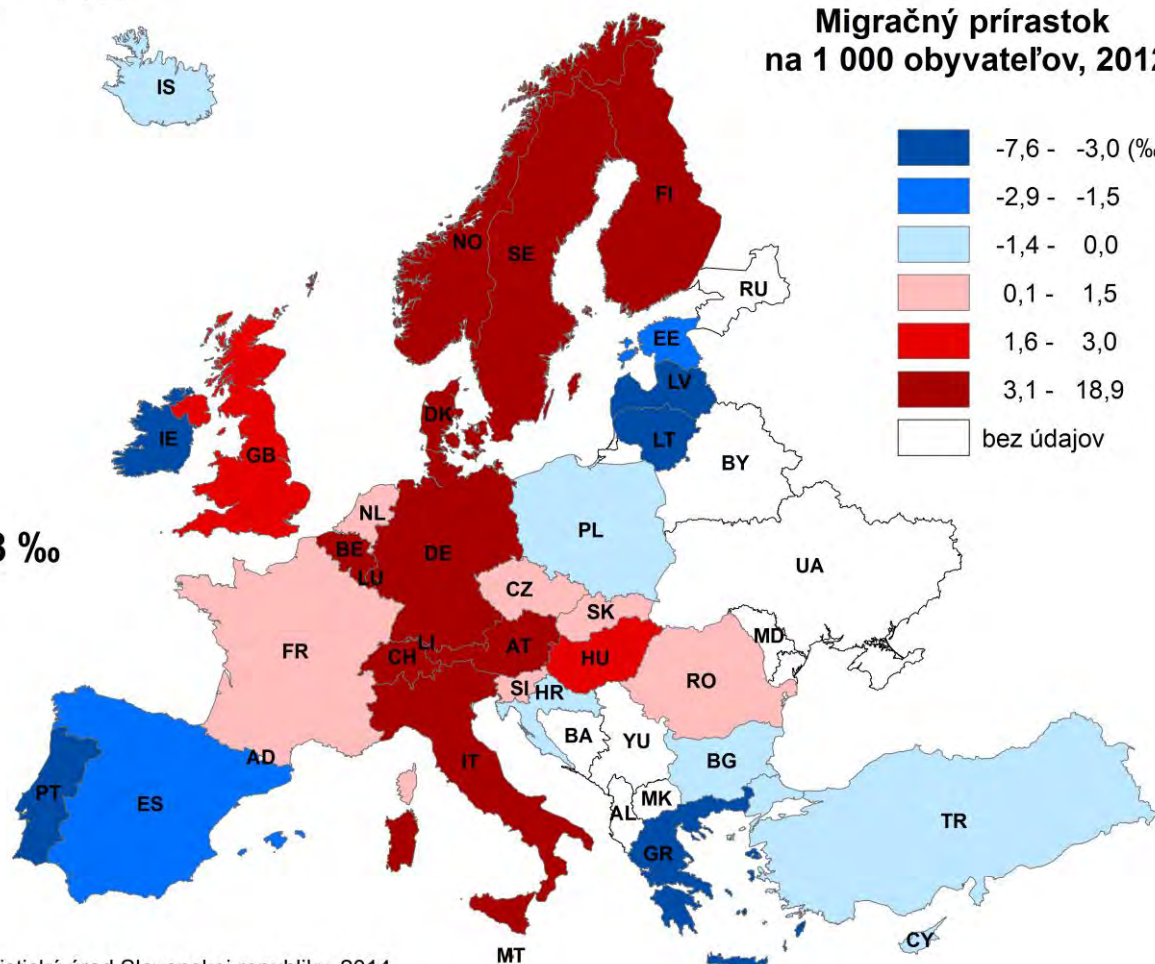
0 500 1 000 km

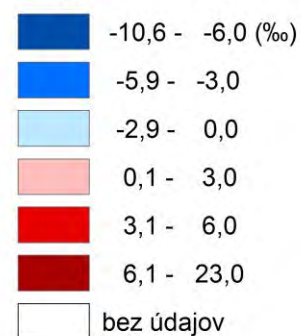
Migračný prírastok na 1 000 obyvateľov, 2012

EÚ28: 1,8 ‰

Celkový prírastok na 1 000 obyvateľov, 2012

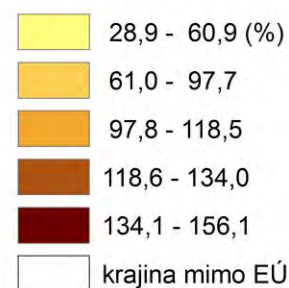

EÚ28: 2,2 ‰

0 500 1 000 km

Index starnutia* v krajinách Európy, 2012

* počet osôb vo veku 65 a viac rokov
na 100 detí vo veku 0-14 rokov

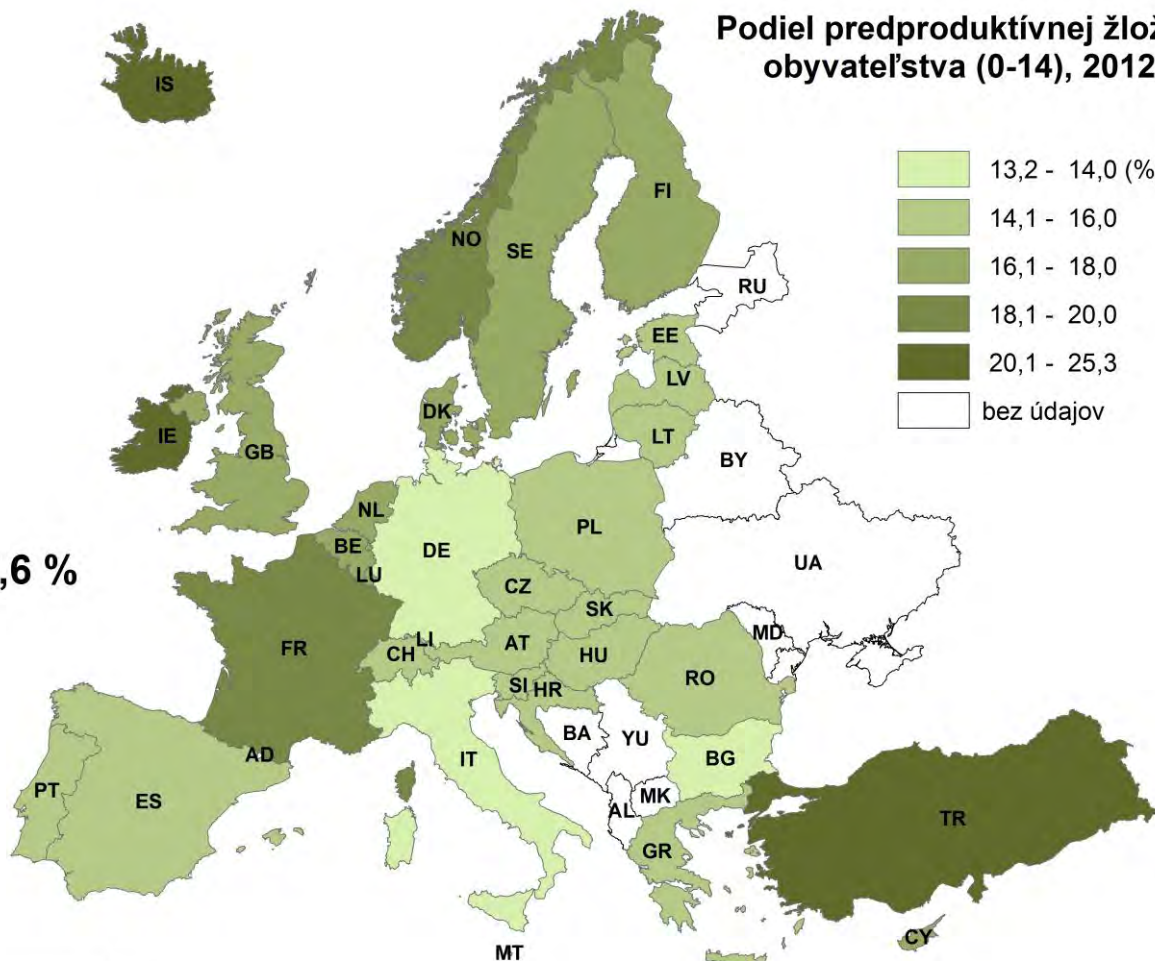
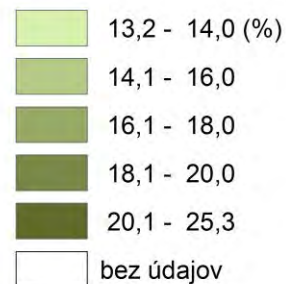
EÚ28: 114,7 %

Podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva (0-14), 2012

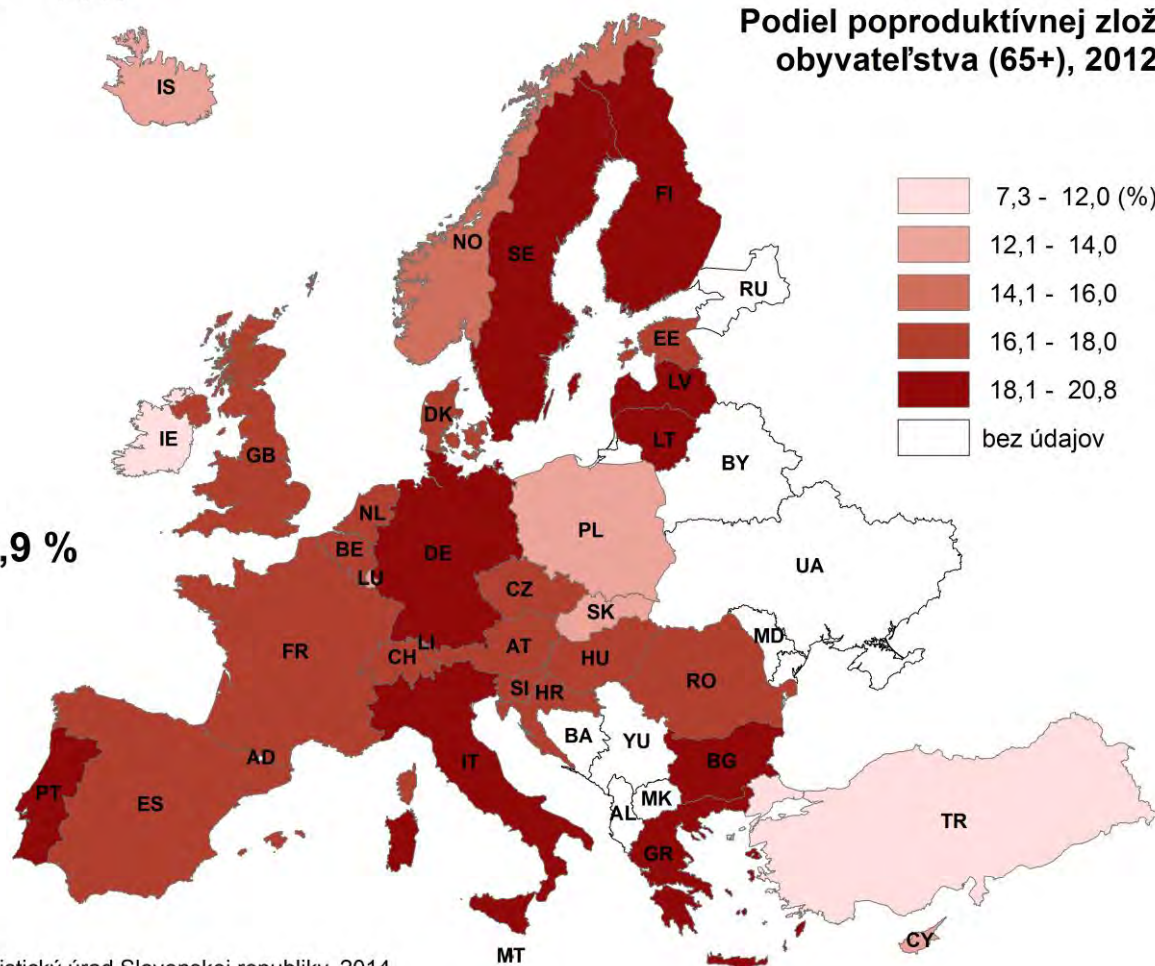
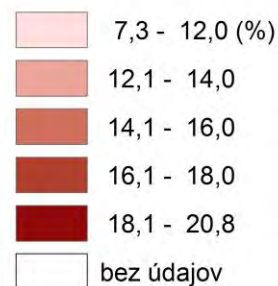
EÚ28: 15,6 %

0 500 1 000 km

Podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva (65+), 2012

EÚ28: 17,9 %

9. Prognóza obyvateľstva SR do roku 2060

V nadväznosti na výsledky Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 bola v roku 2012 pripravená nová Prognóza vývoja obyvateľstva v SR.

Bol zvolený strednodobý horizont a prognóza bola spracovaná do roku 2060. Prognózu spracoval INFOSTAT klasickou kohortne – komponentnou metódou. Táto metóda je vo vyspelých krajinách Európy najpoužívanejšia pri výpočtoch prognóz na národnej úrovni.

Vstupné údaje týkajúce sa dynamiky aj štruktúry obyvateľstva sú oficiálnymi údajmi ŠÚ SR. Na príprave vstupných predpokladov sa podieľali v rámci širšej diskusie aj odborníci z iných pracovísk, predovšetkým z Prírodovedeckej fakulty UK.

Základný vstup predstavuje štruktúra podľa pohlavia a jednoročných vekových kategórií, na ktorú sa postupne aplikujú odhadnuté parametre budúcej fertility, mortality a migračného salda.

Hlavné výsledky strednodobého variantu prognózy naznačujú nepriaznivý vývoj v procese pôrodnosti (živorodenosti) a úmrtnosti a teda aj v prirodzenom prírastku obyvateľstva, ktorý by sa mal od roku 2022 zmeniť na prirodzený úbytok obyvateľstva a postupne klesať až na hodnotu -5,5 ‰. Počet živonarodených by mal podľa prognózy postupne klesať až na úroveň 7,8 živonarodeného dieťaťa na 1 000 obyvateľov v roku 2060, aj napriek faktu, že intenzita plodnosti (vyjadrená úhrnnou plodnosťou) by mala stúpať až na hodnotu 1,645 dieťaťa na jednu ženu v reprodukčnom veku v roku 2060.

Počet zomretých by sa mal postupne zvyšovať, z dôvodu starnutia obyvateľstva a hodnota hrubej miery úmrtnosti sa podľa prognózy v roku 2060 bude pohybovať na úrovni 13 zomretých na 1 000 obyvateľov.

Celkový prírastok obyvateľstva je prognózovaný do roku 2030 ešte v kladných hodnotách, hlavne zásluhou migračného prírastku, ale od roku 2031 už prognóza počítá s celkovým úbytkom obyvateľstva.

Stredná dĺžka života pri narodení bude podľa prognózy rásť tak u mužov, ako aj u žien. U mužov by sa mala stredná dĺžka života zvýšiť zo súčasných 72,34 roka na 82,55 roka v roku 2060 a u žien zo súčasných 79,49 roka na 86,77 roka v roku 2060. Rozdiel v strednej dĺžke života pri narodení medzi pohlaviami sa zníži zo 7,15 roka na 4,22 roka.

Index starnutia bude postupne rásť až na extrémnu hodnotu 214,5 ‰, čo znamená, že v roku 2060 bude na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov pripadať viac ako 214 obyvateľov vo veku 65 rokov a viac rokov. Takisto sa bude zvyšovať priemerný vek obyvateľstva, ktorý vzrastie zo súčasných 39,3 roka na 49,2 roka.

T 48 Hlavné výsledky prognózy vývoja obyvateľstva SR (stredný variant) do roku 2060

Rok	Živonar.	Zomretí	Prírodný prírastok	Prírastok sťahovaním	Celkový prírastok	Úhrnná plodnosť	Čistá miera reprodukcie	E ₀ - muži	E ₀ - ženy	Index starnutia	Priemerný vek
na 1 000 obyvateľov											
2012	11,13	9,6	1,53	0,55	2,09	1,456	0,703	72,34	79,49	70,09	39,29
2013	11,05	9,58	1,48	0,55	2,03	1,466	0,708	72,5	79,62	72,32	39,53
2014	10,96	9,58	1,38	0,61	1,99	1,477	0,713	72,68	79,75	74,56	39,77
2015	10,87	9,6	1,26	0,73	2	1,49	0,719	72,87	79,89	77,24	40,01
2016	10,75	9,63	1,13	0,92	2,04	1,502	0,725	73,08	80,04	80,1	40,25
2017	10,64	9,66	0,98	1,1	2,08	1,514	0,731	73,27	80,18	82,99	40,5
2018	10,44	9,69	0,75	1,28	2,03	1,518	0,733	73,49	80,33	85,78	40,74
2019	10,23	9,72	0,5	1,46	1,96	1,519	0,734	73,7	80,49	88,37	40,99
2020	10,02	9,76	0,26	1,64	1,9	1,523	0,736	73,91	80,65	91,07	41,25
2021	9,8	9,8	0	1,81	1,81	1,525	0,737	74,12	80,81	93,88	41,51
2022	9,59	9,86	-0,27	1,9	1,63	1,528	0,739	74,35	80,97	96,79	41,77
2023	9,37	9,92	-0,54	1,99	1,45	1,531	0,74	74,56	81,14	99,59	42,04
2024	9,17	9,98	-0,81	2,07	1,27	1,534	0,742	74,79	81,31	102,11	42,31
2025	8,97	10,05	-1,08	2,17	1,09	1,537	0,743	75,02	81,48	104,82	42,59
2026	8,79	10,12	-1,33	2,25	0,92	1,54	0,744	75,25	81,66	107,86	42,87
2027	8,62	10,2	-1,58	2,34	0,76	1,542	0,746	75,47	81,84	111,08	43,14
2028	8,47	10,28	-1,81	2,34	0,53	1,546	0,748	75,72	82,03	114,42	43,42
2029	8,35	10,37	-2,02	2,34	0,32	1,549	0,749	75,96	82,22	118,31	43,7
2030	8,25	10,46	-2,2	2,34	0,14	1,552	0,751	76,21	82,42	122,01	43,98
2031	8,19	10,55	-2,37	2,34	-0,03	1,555	0,752	76,46	82,62	125,56	44,25
2032	8,14	10,65	-2,51	2,34	-0,17	1,558	0,754	76,71	82,81	128,9	44,52
2033	8,13	10,76	-2,63	2,34	-0,29	1,561	0,755	76,98	83	132,21	44,79
2034	8,13	10,87	-2,74	2,34	-0,39	1,564	0,757	77,24	83,2	135,82	45,04
2035	8,15	10,98	-2,83	2,34	-0,48	1,567	0,759	77,52	83,39	139,51	45,29
2036	8,19	11,1	-2,91	2,34	-0,56	1,571	0,76	77,78	83,57	143,3	45,53
2037	8,25	11,22	-2,96	2,35	-0,62	1,574	0,762	78,05	83,75	147,37	45,76
2038	8,32	11,34	-3,01	2,35	-0,67	1,577	0,764	78,33	83,92	151,75	45,97
2039	8,39	11,45	-3,06	2,35	-0,71	1,58	0,765	78,59	84,08	156,4	46,18
2040	8,45	11,56	-3,11	2,35	-0,76	1,583	0,767	78,86	84,24	160,81	46,37
2041	8,51	11,67	-3,16	2,35	-0,8	1,586	0,768	79,11	84,41	165,18	46,56
2042	8,56	11,78	-3,21	2,35	-0,86	1,589	0,77	79,37	84,57	169,34	46,73
2043	8,6	11,87	-3,27	2,36	-0,92	1,593	0,771	79,62	84,72	173,29	46,9
2044	8,62	11,96	-3,34	2,36	-0,98	1,596	0,773	79,85	84,88	177,1	47,06
2045	8,63	12,04	-3,42	2,36	-1,06	1,599	0,775	80,09	85,02	180,25	47,21
2046	8,61	12,11	-3,5	2,36	-1,14	1,602	0,776	80,31	85,16	183,11	47,35
2047	8,58	12,18	-3,6	2,37	-1,23	1,605	0,778	80,53	85,3	185,84	47,5
2048	8,54	12,24	-3,7	2,37	-1,33	1,608	0,779	80,74	85,43	188,47	47,63
2049	8,49	12,29	-3,8	2,37	-1,43	1,611	0,781	80,95	85,56	191,05	47,77
2050	8,43	12,34	-3,91	2,38	-1,54	1,614	0,782	81,13	85,71	193,65	47,91
2051	8,36	12,4	-4,04	2,38	-1,66	1,617	0,784	81,3	85,82	195,99	48,04
2052	8,29	12,46	-4,17	2,39	-1,79	1,62	0,785	81,47	85,96	198,18	48,18
2053	8,21	12,51	-4,3	2,39	-1,91	1,623	0,787	81,64	86,08	200,43	48,31
2054	8,14	12,58	-4,44	2,39	-2,04	1,626	0,788	81,8	86,2	202,59	48,44
2055	8,07	12,67	-4,6	2,4	-2,2	1,629	0,79	81,95	86,3	204,92	48,58
2056	8	12,77	-4,76	2,41	-2,36	1,632	0,791	82,08	86,4	207,29	48,7
2057	7,95	12,88	-4,94	2,41	-2,53	1,635	0,793	82,21	86,5	209,46	48,83
2058	7,9	13,02	-5,13	2,42	-2,71	1,639	0,794	82,33	86,59	211,68	48,95
2059	7,86	13,18	-5,32	2,43	-2,89	1,642	0,796	82,45	86,68	213,31	49,07
2060	7,83	13,34	-5,51	2,43	-3,07	1,645	0,797	82,55	86,77	214,52	49,18

E₀ - stredná dĺžka pri narodení

Záver

V posledných 10 rokoch sa v populácii SR výraznejšie prejavujú pokračujúce zmeny v demografických procesoch, súvisiace s druhým demografickým prechodom. Tieto zmeny sú pozorovateľné najmä v procesoch pôrodnosti, sobášnosti, rozvodovosti a potratovosti. Rok 2013 však môžeme z hľadiska populačných procesov charakterizovať ako rok stabilizácie týchto procesov a medziročné zmeny nespôsobili zásadné zvraty v nastúpených demografických trendoch.

Dlhodobu prebiehajúce zmeny v pôrodnosti a na druhej strane pozitívny vývoj úmrtnosti, zásadne ovplyvnili proces starnutia populácie. Slovenská populácia teda naďalej starne zrýchľujúcim sa tempom. Či už je starnutie spôsobené nízkou pôrodnosťou, alebo predlžovaním strednej dĺžky života, je starnutie populácie základný a zásadný odkaz súčasnej demografickej reality.

Slovenská republika je priestorovo diferencovaná z hľadiska populačných procesov a štruktúr. Regióny západného Slovenska sa vyznačujú nižšou pôrodnosťou a sobášnosťou a staršou vekovou štruktúrou. Na druhej strane regióny severného a východného Slovenska sa vyznačujú vyššou plodnosťou a sobášnosťou a mladšou vekovou štruktúrou vyplývajúcou z vyššej pôrodnosti. Osobitné postavenie v mnohých ukazovateľoch má región Bratislavského kraja, v ktorom dochádza k pozvoľnému oživovaniu pôrodnosti a sobášnosti. Taktiež je v rámci SR migračne výrazne najziskovejším regiónom. Starnutie populácie sa však prejavuje vo všetkých regiónoch SR.

Aj Európa dlhodobo čelí demografickej výzve starnutia populácií jednotlivých štátov. V Európskej únii dosiahol z dôvodu starnutia populácie demografický vývoj bod zlomu v roku 2008. Od tohto roku sa začala skupina obyvateľov vo veku 60 rokov a viac početne rozrastať v priemere o 2 milióny ročne. Odhaduje sa, že tento proces potrvá dvadsaťpäť rokov. Obyvateľstvo v produktívnom veku sa začne znižovať od roku 2014 (o 1 až 1,5 milióna ročne).

Tento kľúčový spoločenský problém chce Európska únia transformovať na príležitosť, ktorá na jednej strane ponúka dlhší život, ale na druhej strane si vyžiada na úrovni jednotlivých štátov prijatie opatrení na demografickú obnovu obyvateľstva Európy.

Literatúra

DESCHENES J., 1985. "Proposal concerning a definition of the term minority", UN Doc. E/CN.4/Sub.2/1985/31/Corr.1 (14 May 1985), p.181.

KOHLER H.-P., BILLARI F., ORTEGA J.A., 2002. *The emergence of lowest-low fertility in Europe during the 1990s*. Population and Development Review 28(4): 641 – 680 (December 2002).

LESTHAEGHE, R. 2001. *"Postponement and recuperation: Recent fertility trends and forecasts in six Western European countries"*. IPD Working Paper 2001-1, Interface Demography, VUB, Brussels.

VAN De KAA, D. J. 1987. *Europe's Second Demographic Transition*. Population Bulletin, 42, 1, 1 – 57.

VAN De KAA, D. J. 2001. *Postmodern Fertility Preferences: From Changing Value Orientation to New Behaviour*. Population and Development Review vol.27, 2001, pp. 290 – 331.

Zdroje dát

EUROSTAT 2003 – 2013. *Databázy Eurostatu (2003 – 2013)*.

ŠÚ SR 2003 – 2013. *Pohyb obyvateľstva v SR (2003 – 2013)*. Bratislava: Štatistický úrad SR.

ŠÚ SR 2003 – 2013. *Stav a pohyb obyvateľstva v Slovenskej republike (2003 – 2013)*. Bratislava: Štatistický úrad SR.

ŠÚ SR 2003 – 2013. *Úmrtnostné tabuľky za Slovenskú republiku (2003 – 2013)*. Bratislava: Štatistický úrad SR.

ŠÚ SR 2003 – 2013. *Vekové zloženie obyvateľstva Slovenskej republiky (2003 – 2013)*. Bratislava: Štatistický úrad SR.

ŠÚ SR 2003 – 2013. *Databázy ŠÚ SR (2003 – 2013)*.

Prílohy

T 49 Pôrodnosť v okresoch SR, 2003 – 2013

Okres	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet živonarodených na 1 000 obyvateľov										
Bratislava I	8,04	8,97	9,26	8,83	10,06	10,17	10,56	10,88	12,04	10,79	9,98
Bratislava II	8,49	9,23	9,88	10,21	10,63	11,56	12,16	12,76	13,23	12,13	12,14
Bratislava III	7,82	8,72	9,08	9,87	10,01	10,69	11,92	12,08	12,86	12,70	12,60
Bratislava IV	8,45	8,69	9,92	10,25	9,76	11,24	11,92	11,28	12,23	11,97	11,31
Bratislava V	7,64	7,90	8,89	9,12	9,99	10,58	11,58	12,01	13,84	12,95	12,82
Malacky	9,36	10,22	10,20	9,39	10,37	11,14	12,11	11,21	12,42	11,23	11,29
Pezinok	9,44	9,65	10,61	9,97	11,15	11,56	12,12	11,86	12,08	12,26	11,04
Senec	9,73	10,32	10,74	10,52	11,63	12,06	13,30	14,18	13,53	13,84	13,36
Dunajská Streda	8,32	8,99	9,02	8,97	8,82	8,97	10,22	9,42	9,83	9,34	9,15
Galanta	8,69	8,39	8,62	9,10	8,60	9,60	9,46	9,20	9,87	9,06	8,75
Hlohovec	8,49	9,57	9,13	9,64	9,12	9,86	9,95	10,90	9,85	9,46	9,23
Piešťany	7,55	8,28	8,53	8,38	8,03	9,60	9,39	9,04	9,62	8,39	9,11
Senica	8,88	9,61	8,81	9,54	9,21	9,35	10,06	10,42	10,17	9,54	9,76
Skalica	9,57	9,20	9,26	8,74	9,02	9,96	10,80	10,29	9,82	10,19	10,92
Trnava	8,21	9,08	9,21	9,40	9,02	10,02	9,75	10,60	10,62	10,21	9,77
Bánovce nad Bebravou	9,43	8,92	8,62	8,47	9,85	9,70	10,24	10,37	10,70	10,05	9,32
Ilava	7,29	8,11	7,82	9,06	8,86	9,26	10,04	9,76	10,93	8,64	10,13
Myjava	7,04	7,16	6,72	8,31	7,94	7,70	9,13	8,74	8,90	8,87	9,05
Nové Mesto nad Váhom	7,53	8,37	8,32	8,42	8,42	8,95	9,78	9,83	9,59	8,68	9,04
Partizánske	7,88	7,94	7,81	8,10	8,49	8,55	9,70	9,73	9,25	7,64	8,64
Považská Bystrica	8,35	8,54	8,71	8,70	8,42	9,16	9,71	10,31	10,46	8,57	9,45
Prievidza	7,45	7,78	8,25	8,04	8,66	8,76	9,39	9,58	9,17	8,03	8,31
Púchov	8,37	10,13	9,81	8,18	8,65	9,54	9,46	9,55	10,43	9,74	9,99
Trenčín	8,13	8,89	9,19	8,81	8,82	9,33	9,66	10,60	10,34	9,02	9,15
Komárno	8,01	8,47	8,62	8,84	8,84	9,03	9,48	8,24	9,44	8,23	7,52
Levice	8,20	8,10	8,76	8,53	8,74	8,95	9,73	9,29	9,49	8,63	7,83
Nitra	8,38	8,88	8,87	8,47	8,66	9,71	9,87	9,92	10,27	9,63	9,65
Nové Zámky	8,04	7,90	7,97	8,07	8,09	8,60	9,32	8,90	9,05	8,08	7,78
Šaľa	9,47	8,87	9,55	8,94	9,45	10,25	9,34	9,62	10,34	9,44	9,06
Topoľčany	8,02	8,17	8,48	9,01	8,54	9,51	10,39	9,73	9,83	8,22	9,05
Zlaté Moravce	8,00	7,51	8,61	7,93	7,85	8,75	8,73	9,32	9,35	8,90	8,72
Bytča	10,53	10,71	11,39	10,29	10,94	11,48	11,04	10,26	10,29	9,54	9,60
Čadca	11,05	10,55	10,22	9,84	10,10	10,51	10,64	10,13	9,88	9,53	9,24
Dolný Kubín	10,59	10,86	10,14	10,27	10,48	11,18	11,08	11,76	11,52	10,19	10,32
Kysucké Nové Mesto	9,25	10,50	9,57	9,88	9,44	10,43	10,55	10,19	10,84	9,55	10,27
Liptovský Mikuláš	8,61	8,84	9,20	9,12	9,05	9,52	9,55	9,79	10,47	9,57	9,05
Martin	8,92	9,25	8,68	8,90	8,88	10,21	9,86	10,31	10,67	9,46	9,28
Námestovo	15,51	15,68	15,47	14,89	14,62	15,04	16,41	15,57	15,98	14,63	13,79
Ružomberok	9,45	10,26	10,78	9,30	9,53	9,62	10,80	10,28	10,46	9,89	9,28
Turčianske Teplice	7,95	7,78	7,42	8,75	7,41	8,65	8,84	8,45	9,53	8,39	7,77
Tvrdošín	12,24	12,77	11,82	11,98	11,35	11,93	12,41	12,78	12,87	12,21	10,41
Žilina	9,05	9,31	9,50	9,43	9,74	9,92	11,08	10,66	11,61	10,89	10,54
Banská Bystrica	7,56	8,05	8,36	7,81	9,08	8,93	9,97	9,87	9,83	9,04	8,95
Banská Štiavnica	9,51	9,74	9,65	9,33	10,30	9,44	11,18	10,91	9,57	7,92	8,27
Brezno	9,07	9,45	10,21	9,29	9,30	9,88	10,25	10,00	10,32	8,75	9,52
Detva	8,21	9,07	8,85	8,55	8,32	7,34	9,43	9,30	9,96	9,13	8,45
Krupina	10,94	10,79	10,24	10,56	9,98	10,38	9,97	11,01	10,16	8,23	9,47
Lučenec	9,91	10,60	10,97	10,41	9,73	10,21	11,73	11,43	10,89	9,34	9,39
Poltár	9,02	8,41	9,27	8,97	8,30	9,23	9,79	9,49	8,88	7,71	8,30
Revúca	10,97	11,76	12,55	12,04	11,79	11,34	13,58	11,56	12,34	10,71	10,84
Rimavská Sobota	12,07	11,90	12,05	12,27	12,10	11,95	12,39	12,44	11,57	11,30	10,96
Veľký Krtíš	7,94	9,47	8,21	8,11	8,15	8,38	9,41	9,07	8,97	8,58	8,48

Okres	Rok										
	(pokračovanie)										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet živonarodených na 1 000 obyvateľov										
Zvolen	8,04	9,37	8,67	8,92	9,25	9,68	9,80	8,93	9,51	8,46	8,49
Žarnovica	8,04	8,65	8,49	8,38	8,62	9,25	8,87	9,71	8,87	7,90	8,49
Žiar nad Hronom	8,97	8,94	8,63	8,20	9,07	9,12	9,31	9,27	8,70	8,13	8,49
Bardejov	11,58	11,73	12,05	12,04	11,48	12,31	12,22	12,33	11,55	10,47	10,67
Humenné	9,54	9,16	9,31	9,51	10,37	9,12	10,06	9,63	9,64	8,10	7,94
Kežmarok	15,90	16,70	16,51	16,45	16,09	17,98	19,27	18,49	18,38	15,97	15,87
Levoča	12,44	13,02	12,36	11,87	11,47	14,23	12,09	14,63	12,68	12,45	12,14
Medzilaborce	9,19	10,47	9,62	9,45	8,18	9,48	9,65	10,79	8,27	8,10	8,12
Poprad	10,17	11,40	11,39	11,32	11,01	11,22	12,56	11,88	11,98	10,71	10,64
Prešov	11,07	11,71	11,74	11,51	11,37	12,20	13,37	12,67	12,59	11,46	11,31
Sabinov	14,80	14,60	15,56	14,95	14,81	15,21	17,33	15,90	15,81	15,35	14,59
Snina	9,67	9,09	9,27	8,43	9,12	9,51	10,21	8,98	9,94	8,40	7,35
Stará Ľubovňa	13,87	13,84	13,38	13,44	13,06	13,71	15,81	15,11	14,38	13,64	13,24
Stropkov	10,93	9,66	10,30	9,35	8,66	9,73	11,48	11,70	10,48	8,83	9,90
Svidník	10,02	9,52	10,34	10,37	9,39	10,29	10,99	10,18	10,27	10,31	10,25
Vranov nad Topľou	13,68	14,04	13,63	12,53	12,94	13,03	13,93	14,13	12,95	12,37	12,59
Gelnica	13,07	13,97	12,22	15,33	13,56	14,47	14,75	15,36	15,26	14,30	13,81
Košice I	10,00	10,45	9,97	9,41	9,05	9,68	11,19	10,53	9,84	8,76	7,82
Košice II	10,23	10,42	10,54	9,62	11,37	11,39	11,78	11,85	12,18	10,04	9,95
Košice III	10,30	10,43	10,10	10,69	10,24	11,01	13,44	12,36	14,45	10,95	9,80
Košice IV	10,37	10,11	9,67	10,43	10,54	10,50	11,45	11,32	10,13	8,90	8,39
Košice-okolie	13,35	13,54	13,35	13,93	13,48	13,38	15,10	13,64	14,30	13,47	13,00
Michalovce	11,34	12,03	11,28	11,29	11,34	12,49	12,82	12,05	12,41	10,13	9,53
Rožňava	10,08	10,16	10,88	10,94	10,75	10,25	11,70	11,88	11,77	10,37	10,30
Sobrance	8,58	9,15	10,49	9,44	8,36	10,95	9,70	10,30	9,98	9,21	9,07
Spišská Nová Ves	13,19	14,52	14,09	13,92	14,35	14,84	15,87	15,45	15,01	13,78	13,62
Trebišov	12,31	11,57	13,07	11,81	11,76	12,17	12,62	12,69	12,30	11,04	10,44

T 50 Sobášnosť v okresoch SR, 2003 – 2013

Okres	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet sobášov na 1 000 obyvateľov										
Bratislava I	6,37	5,40	4,82	7,28	7,02	4,84	5,45	5,83	6,51	7,12	6,91
Bratislava II	5,34	4,95	4,16	4,77	4,74	5,08	5,01	5,24	5,26	5,81	5,09
Bratislava III	5,73	5,26	4,60	5,06	5,73	5,57	6,04	5,52	5,74	5,61	5,65
Bratislava IV	5,65	7,65	8,72	7,61	7,32	6,85	6,17	4,85	5,92	5,65	5,64
Bratislava V	5,35	5,59	5,47	5,31	5,97	6,64	6,17	6,86	6,75	7,11	6,94
Malacky	6,03	4,68	5,11	4,45	5,27	5,05	4,99	4,18	4,91	4,86	4,11
Pezinok	5,54	5,98	5,04	5,16	5,81	5,31	4,88	4,82	4,76	5,47	5,24
Senec	5,64	4,96	5,20	4,65	5,54	5,41	4,91	4,77	4,50	5,39	4,72
Dunajská Streda	4,27	4,58	4,31	4,34	4,52	4,91	4,29	4,19	4,33	4,46	4,35
Galanta	4,88	4,70	4,71	4,49	4,63	4,88	4,05	3,84	4,04	3,96	4,05
Hlohovec	4,53	4,75	4,46	4,74	5,48	5,53	5,04	4,31	4,17	4,50	4,29
Piešťany	5,25	4,46	5,17	4,32	5,15	4,85	4,64	4,30	4,75	4,49	4,94
Senica	5,02	5,45	4,75	4,98	4,78	5,48	4,05	4,47	4,36	4,60	4,85
Skalica	5,25	4,59	5,00	4,87	4,92	5,07	4,30	3,91	4,74	4,45	4,59
Trnava	5,06	5,48	5,18	5,21	5,09	5,16	5,42	4,99	4,99	4,78	4,56
Bánovce nad Bebravou	4,99	5,31	4,86	4,67	4,78	5,21	4,27	4,22	5,09	4,32	4,86
Ilava	4,58	4,69	4,82	4,96	5,54	5,33	5,16	5,08	5,12	5,50	4,46
Myjava	4,96	4,05	3,66	4,70	4,68	4,53	3,26	4,25	3,49	4,05	3,96
Nové Mesto nad Váhom	4,44	5,10	4,65	4,29	4,31	5,07	4,52	4,26	4,00	4,39	3,86
Partizánske	4,27	4,12	4,21	4,43	4,82	5,16	4,55	4,16	3,40	4,02	3,76
Považská Bystrica	4,98	4,79	4,50	4,68	5,33	5,00	4,98	5,05	4,61	4,66	5,01
Prievidza	4,39	4,82	4,87	4,65	4,97	5,11	4,94	4,73	4,78	4,63	4,42
Púchov	4,89	5,00	5,13	4,21	4,81	4,73	4,95	4,80	4,57	4,64	4,74
Trenčín	5,18	5,51	5,20	5,21	5,19	4,71	5,06	4,56	4,50	4,38	4,69
Komárno	3,59	4,41	4,72	4,17	4,39	4,27	3,92	3,56	3,68	4,13	4,02
Levice	4,15	4,14	4,38	3,95	4,41	4,49	4,17	3,95	3,75	4,13	3,89
Nitra	4,74	4,88	4,60	4,61	4,93	5,03	4,83	4,34	4,66	4,58	4,69
Nové Zámky	4,07	4,43	4,26	4,18	4,35	4,70	4,00	3,87	4,07	4,04	4,42
Šaľa	4,67	4,59	4,49	4,47	4,48	4,73	4,41	3,88	4,76	3,86	4,11
Topoľčany	4,90	5,63	4,25	4,73	5,35	5,13	4,69	4,70	4,40	4,38	4,35
Zlaté Moravce	3,95	4,73	4,18	4,19	4,56	5,02	4,94	4,91	4,81	4,52	5,57
Bytča	5,53	5,42	5,50	4,82	5,39	4,81	5,15	3,92	5,20	4,44	4,64
Čadca	5,41	4,92	4,89	5,09	5,30	5,30	4,99	4,51	4,28	4,61	4,45
Dolný Kubín	5,12	4,41	5,45	5,20	5,71	6,24	5,44	5,06	5,83	6,46	5,59
Kysucké Nové Mesto	5,17	4,75	4,51	4,38	5,12	5,55	4,97	4,38	4,24	3,72	3,31
Liptovský Mikuláš	4,76	4,84	4,40	5,00	4,29	5,02	4,74	4,26	4,45	4,55	4,40
Martin	4,41	4,94	4,53	4,41	4,96	5,12	4,59	4,08	4,57	4,82	4,18
Námestovo	5,61	6,42	5,46	5,55	5,87	6,74	6,56	6,12	6,19	5,88	5,67
Ružomberok	4,92	5,58	4,60	4,85	5,15	5,09	4,88	5,04	4,59	4,48	4,67
Turčianske Teplice	3,47	2,99	3,71	3,83	4,54	4,24	3,11	3,72	3,73	3,80	3,76
Tvrdošín	4,83	5,97	5,39	5,75	5,85	6,26	5,62	4,80	5,97	5,93	5,36
Žilina	4,76	5,21	4,91	4,96	4,80	5,53	4,97	5,10	4,90	5,43	4,68
Banská Bystrica	4,68	4,92	4,68	4,51	5,17	5,39	4,67	4,69	4,68	4,53	4,75
Banská Štiavnica	4,40	3,93	4,29	5,14	5,30	4,60	4,66	3,42	3,61	4,41	3,77
Brezno	4,00	4,52	4,03	4,31	4,33	4,22	4,04	4,29	4,01	4,29	4,07
Detva	4,90	4,88	3,96	3,76	4,45	4,86	4,62	4,36	4,34	4,75	4,51
Krupina	4,50	4,49	4,10	4,20	4,72	4,90	4,10	3,45	3,27	3,28	3,88
Lučenec	4,59	4,78	4,12	4,35	4,21	4,33	3,68	3,87	3,77	3,99	3,93
Poltár	3,57	3,27	3,72	3,43	3,75	3,71	3,54	3,11	4,22	2,63	3,54
Revúca	3,31	4,94	4,40	4,17	4,22	4,22	3,78	3,63	3,56	3,45	4,34
Rimavská Sobota	4,19	5,46	4,01	3,78	4,16	4,19	3,92	3,94	4,17	3,66	4,29
Veľký Krtíš	3,49	3,53	3,38	3,27	3,37	4,03	3,56	4,06	3,82	3,68	3,61
Zvolen	4,14	4,70	4,42	4,13	5,04	4,28	4,29	4,18	4,16	4,06	3,96
Žarnovica	3,57	4,34	4,50	4,60	3,92	4,79	3,47	3,92	3,70	3,82	4,25
Žiar nad Hronom	4,08	4,09	4,18	3,58	3,78	4,86	3,74	4,47	3,85	4,30	4,11
Bardejov	5,49	6,22	6,40	5,16	5,83	5,84	5,87	5,56	5,73	5,38	5,63

Okres	Rok (pokračovanie)										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet sobášov na 1 000 obyvateľov										
Humenné	4,70	5,80	4,75	6,02	5,09	5,21	5,32	5,52	5,25	5,44	5,44
Kežmarok	5,91	7,32	6,41	6,05	6,54	6,91	7,03	7,01	6,11	6,46	6,21
Levoča	5,39	5,00	4,52	4,78	5,54	6,79	5,45	5,18	5,95	5,16	5,36
Medzilaborce	4,79	4,99	4,21	3,75	3,60	4,78	3,46	4,48	3,77	3,81	3,74
Poprad	4,95	5,86	5,59	5,15	5,58	5,45	5,16	4,73	5,22	5,32	5,05
Prešov	5,14	5,84	5,40	5,19	5,46	5,70	5,45	5,50	5,58	5,43	5,46
Sabinov	4,47	7,25	5,75	5,09	5,54	5,91	5,21	5,75	5,70	6,13	6,11
Snina	5,89	5,30	5,19	4,95	5,18	5,53	4,82	4,73	4,82	5,26	4,41
Stará Ľubovňa	5,10	5,99	5,21	6,04	5,40	6,61	5,89	6,45	6,18	6,01	5,98
Stropkov	5,30	5,60	5,80	5,56	4,91	4,67	4,92	5,22	4,74	5,42	5,96
Svidník	5,17	4,85	5,59	4,94	5,46	5,66	6,32	5,39	5,33	5,82	5,44
Vranov nad Topľou	5,68	7,95	5,53	5,81	6,19	6,32	6,18	5,77	6,09	5,64	5,62
Gelnica	4,66	4,35	4,26	4,78	4,88	4,91	4,12	4,75	4,32	4,37	4,24
Košice I	4,87	4,75	3,96	4,59	4,80	5,29	4,81	4,29	4,61	4,44	4,36
Košice II	4,35	3,92	3,77	4,19	4,59	5,00	4,55	4,54	4,56	4,85	4,61
Košice III	6,33	6,71	8,98	8,87	8,35	8,36	6,55	5,42	6,59	6,06	5,42
Košice IV	5,65	6,96	6,56	5,71	6,68	6,97	5,44	4,85	4,80	4,50	4,15
Košice-okolie	4,69	5,51	4,89	4,70	5,17	5,32	4,84	4,73	4,49	4,88	4,60
Michalovce	5,00	6,05	4,23	4,53	4,99	4,74	4,96	3,99	4,32	4,42	4,09
Rožňava	3,51	3,54	3,75	3,74	3,99	3,70	3,43	3,19	3,25	3,15	3,15
Sobrance	5,18	4,60	4,99	4,51	5,17	6,25	4,65	4,57	3,88	5,00	4,73
Spišská Nová Ves	5,36	5,57	5,10	5,10	5,20	5,86	5,54	5,62	5,56	4,97	4,97
Trebišov	4,69	4,92	4,23	4,36	4,77	4,55	4,17	3,86	3,87	4,22	4,31

T 51Rozvodovosť v okresoch SR, 2003 – 2013

Okres	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet rozvodov na 1 000 obyvateľov										
Bratislava I	2,68	2,59	2,40	2,31	1,69	1,90	2,05	2,21	2,51	2,16	2,48
Bratislava II	2,66	2,62	3,11	3,47	3,14	3,07	2,79	2,61	2,59	2,52	2,61
Bratislava III	2,58	2,43	2,48	3,15	2,63	3,49	2,83	2,97	2,19	2,31	2,34
Bratislava IV	3,06	2,70	3,28	3,82	3,56	3,71	2,93	2,90	2,65	2,78	2,83
Bratislava V	3,22	3,46	3,32	3,25	2,55	3,03	2,73	2,95	2,42	2,59	2,29
Malacky	1,55	2,09	1,74	3,03	2,71	2,43	2,31	2,75	2,67	2,20	2,29
Pezinok	2,31	2,39	2,37	2,60	2,98	2,43	3,25	2,28	2,43	3,10	2,89
Senec	2,04	1,70	2,54	2,72	2,86	2,03	2,97	2,41	2,56	3,10	2,93
Dunajská Streda	2,30	2,08	2,58	2,85	2,83	2,44	2,64	2,22	2,68	2,17	2,13
Galanta	1,96	2,16	2,22	2,93	2,81	2,85	2,79	2,71	2,04	2,22	2,58
Hlohovec	2,03	1,99	1,85	2,65	2,05	1,79	2,23	2,37	2,14	2,30	3,00
Piešťany	1,67	1,96	1,83	2,65	2,33	2,17	2,35	1,97	2,15	1,98	2,23
Senica	2,04	1,73	2,60	2,63	2,28	2,68	2,69	2,33	2,21	2,15	2,26
Skalica	2,11	1,95	2,63	3,43	2,47	2,61	2,73	2,84	2,23	1,67	1,77
Trnava	1,79	2,20	2,40	2,60	2,16	3,31	3,19	2,37	2,35	2,22	2,13
Bánovce nad Bebravou	1,90	2,13	1,44	2,05	2,18	1,95	3,37	2,59	1,67	2,51	2,03
Ilava	2,24	2,31	2,07	2,60	2,89	2,66	2,96	2,24	1,75	1,75	2,05
Myjava	1,46	2,03	3,31	3,64	2,73	1,50	2,11	2,73	2,18	2,12	2,31
Nové Mesto nad Váhom	1,66	1,91	2,85	2,80	2,69	2,03	2,66	2,36	2,26	2,30	2,23
Partizánske	2,09	1,81	2,55	2,32	2,45	2,50	2,69	2,18	2,16	2,26	2,07
Považská Bystrica	1,85	1,91	2,20	2,15	2,04	1,82	2,28	2,10	2,03	1,62	1,68
Prievidza	2,25	2,54	2,59	2,48	2,38	2,89	2,66	2,38	2,37	2,27	2,22
Púchov	1,31	2,02	1,60	2,17	1,73	1,41	1,91	2,29	2,08	2,11	2,04
Trenčín	2,18	2,04	2,10	2,45	2,40	2,27	2,44	2,24	1,98	1,37	2,13
Komárno	2,80	2,75	2,80	2,83	2,52	2,55	2,58	2,17	2,31	2,52	1,89
Levice	2,56	2,64	2,56	2,24	2,62	2,70	2,66	2,05	1,86	1,86	2,22
Nitra	2,34	2,29	2,40	2,30	2,18	2,30	2,38	2,49	2,30	2,37	2,38
Nové Zámky	1,93	2,50	2,42	2,50	2,46	2,54	2,69	2,39	2,38	2,04	2,28
Šaľa	3,02	2,30	1,64	2,75	2,96	3,18	2,74	2,45	2,03	2,11	2,25
Topoľčany	2,20	1,97	1,79	2,53	2,39	2,46	2,62	2,12	2,17	2,12	2,38
Zlaté Moravce	1,78	1,32	1,74	1,88	1,56	1,96	1,87	2,49	2,34	2,20	2,13
Bytča	1,37	1,17	1,72	1,23	1,45	1,77	2,13	1,64	1,57	1,37	1,70
Čadca	1,08	1,41	1,44	1,57	1,60	2,07	1,89	1,73	1,54	1,58	1,15
Dolný Kubín	1,52	1,62	2,23	1,70	1,83	2,03	1,72	1,97	1,85	2,05	1,72
Kysucké Nové Mesto	1,15	1,92	1,06	1,68	1,53	2,14	1,91	2,17	1,56	1,65	2,11
Liptovský Mikuláš	2,06	2,04	1,86	2,88	2,37	2,63	2,33	2,73	2,62	2,52	2,08
Martin	2,97	2,93	3,04	3,11	2,64	2,69	2,78	2,89	2,27	2,07	2,21
Námestovo	0,42	0,49	0,54	0,79	0,84	0,49	0,88	0,82	1,34	0,93	1,21
Ružomberok	1,93	1,89	2,47	1,32	1,78	2,95	2,52	2,00	2,15	1,92	2,39
Turčianske Teplice	2,27	2,45	2,04	2,04	2,03	1,67	1,97	3,06	1,83	2,27	2,16
Tvrdošín	0,71	1,16	1,07	1,21	1,57	0,59	1,14	1,41	1,54	1,14	1,19
Žilina	1,92	2,12	1,76	2,21	2,20	2,45	2,50	1,99	1,89	1,87	2,11
Banská Bystrica	2,73	2,94	2,80	3,23	2,87	2,72	2,39	2,29	2,29	2,47	2,12
Banská Štiavnica	2,00	2,88	2,12	2,30	2,92	2,99	2,63	2,52	1,93	1,75	2,92
Brezno	2,05	2,25	1,48	2,21	2,03	1,82	1,93	2,21	1,71	2,10	1,51
Detva	1,65	1,63	1,96	1,85	2,53	2,20	2,02	1,50	1,97	2,07	2,07
Krupina	2,07	1,81	2,07	1,33	1,54	1,90	1,63	2,12	2,31	2,06	1,81
Lučenec	2,72	2,62	2,50	2,92	2,81	2,70	2,70	2,31	2,30	2,31	2,00
Poltár	2,48	2,00	1,84	2,51	2,21	1,63	1,77	1,73	2,13	1,74	2,15
Revúca	1,40	1,08	4,45	3,55	2,61	2,32	2,84	2,74	2,28	2,40	2,01
Rimavská Sobota	2,54	2,33	1,99	2,11	2,27	2,77	2,39	2,02	2,23	2,31	2,11
Veľký Krtíš	1,51	2,54	1,66	2,42	1,78	1,96	2,01	2,19	1,80	2,47	1,73
Zvolen	2,13	2,69	3,21	3,02	2,97	3,36	2,40	2,68	2,45	2,14	2,33
Žarnovica	1,93	1,97	1,98	1,73	1,96	2,27	2,35	1,98	1,29	1,63	1,97
Žiar nad Hronom	2,89	2,28	2,78	2,95	2,63	2,31	2,50	2,49	1,74	1,70	2,15
Bardejov	1,35	0,60	0,90	1,06	0,94	1,63	1,49	1,62	1,50	1,62	1,34

Okres	Rok (pokračovanie)										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet rozvodov na 1 000 obyvateľov										
Humenné	1,68	1,48	1,73	2,06	2,08	2,19	2,20	2,20	1,60	2,12	2,31
Kežmarok	1,10	1,29	1,39	1,11	1,19	1,56	1,75	1,47	1,60	1,01	1,41
Levoča	0,81	0,96	1,39	1,39	1,78	1,44	1,58	1,79	1,26	1,44	1,08
Medzilaborce	1,44	0,81	1,70	0,90	1,47	1,32	1,73	2,07	1,45	1,22	1,22
Poprad	2,07	1,65	1,73	2,05	1,88	2,08	2,37	1,97	2,05	1,81	1,78
Prešov	1,53	1,45	1,63	1,66	1,81	1,73	1,84	1,84	1,66	1,89	1,49
Sabinov	0,71	0,73	0,49	1,02	0,84	0,90	1,11	1,15	1,07	1,24	0,99
Snina	1,32	0,92	1,51	1,31	2,11	2,38	1,56	1,67	1,60	2,08	1,59
Stará Ľubovňa	0,61	0,96	0,86	0,60	1,14	0,91	0,98	0,65	1,36	1,28	0,87
Stropkov	1,19	0,86	1,15	1,20	1,83	1,30	1,64	1,98	1,15	1,44	1,92
Svidník	1,08	1,17	1,05	1,47	1,32	1,26	1,99	1,81	1,75	1,63	1,57
Vranov nad Topľou	1,04	1,24	1,31	1,43	1,28	1,59	1,66	1,77	1,52	1,55	1,31
Gelnica	1,59	1,13	1,16	1,77	1,64	1,48	1,69	1,50	0,93	1,28	1,75
Košice I	2,29	2,33	3,06	3,52	2,76	3,11	2,69	2,54	2,73	2,58	2,50
Košice II	2,37	2,32	2,51	2,84	3,10	3,35	2,67	2,76	2,32	2,09	2,09
Košice III	2,62	2,83	3,00	3,54	2,83	3,01	2,02	2,63	1,93	2,38	1,75
Košice IV	2,07	2,10	2,37	2,82	2,74	3,10	2,42	2,80	2,38	2,09	2,13
Košice-okolie	1,03	1,47	1,55	1,81	1,68	1,84	1,81	1,66	1,94	1,75	1,71
Michalovce	2,15	1,82	2,16	2,24	2,22	2,29	2,25	2,09	2,09	1,74	1,81
Rožňava	2,54	2,70	2,41	2,82	2,68	2,68	2,18	2,46	2,21	1,47	1,98
Sobrance	0,64	1,32	1,11	1,42	1,55	1,47	1,55	1,94	1,57	1,27	1,32
Spišská Nová Ves	1,53	1,32	1,60	1,74	1,77	1,84	1,80	1,87	1,42	1,73	1,65
Trebišov	1,65	1,45	1,69	1,66	1,97	1,85	2,12	2,17	1,66	1,83	1,82

T 52 Úmrtnosť v okresoch SR, 2003 – 2013

Okres	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet zomretých na 1 000 obyvateľov										
Bratislava I	14,48	13,99	14,28	14,82	13,68	12,65	13,67	13,09	13,64	13,57	14,01
Bratislava II	11,04	11,49	11,60	11,31	11,11	10,47	10,95	10,73	11,25	11,31	11,15
Bratislava III	12,14	12,08	13,16	14,46	13,27	13,20	11,79	13,23	12,14	12,59	12,70
Bratislava IV	7,95	7,55	7,98	7,17	7,87	8,83	8,15	8,35	8,57	8,61	8,78
Bratislava V	5,42	5,72	5,81	6,21	5,93	6,46	5,79	6,62	6,55	6,32	6,86
Malacky	10,43	9,56	11,02	9,94	9,76	9,58	9,90	10,01	9,92	9,16	9,24
Pezinok	9,35	9,93	9,82	8,97	9,48	9,01	9,13	8,94	9,31	8,93	8,88
Senec	10,17	9,46	9,55	9,33	8,83	8,47	8,52	8,52	7,58	8,04	8,36
Dunajská Streda	9,49	9,01	8,97	9,46	9,82	9,61	9,88	9,80	9,88	9,94	9,94
Galanta	9,95	11,39	10,84	11,48	11,10	10,77	10,67	10,99	10,99	10,85	9,89
Hlohovec	9,71	9,41	9,16	10,06	9,23	9,40	9,44	10,20	9,24	8,24	10,06
Piešťany	10,32	10,35	10,30	10,66	10,07	9,71	10,56	10,22	10,77	10,90	10,69
Senica	10,40	10,47	11,00	11,45	11,41	10,30	10,83	10,52	10,57	9,72	10,33
Skalica	9,22	9,60	10,00	9,97	9,95	10,05	9,54	9,78	10,05	9,42	10,34
Trnava	9,83	9,90	9,36	8,80	9,51	9,04	8,56	8,97	8,71	9,08	8,93
Bánovce nad Bebravou	9,98	10,38	10,24	10,57	10,22	10,44	10,90	9,56	9,30	8,70	10,81
Ilava	9,52	8,76	9,65	8,92	9,15	9,78	9,91	9,29	8,85	9,68	8,79
Myjava	12,97	11,70	10,41	11,10	12,09	11,72	11,56	10,94	10,83	10,88	10,84
Nové Mesto nad Váhom	10,22	11,00	11,92	11,39	11,61	10,32	11,11	10,10	10,61	11,54	10,88
Partizánske	9,34	9,64	10,04	9,37	9,82	9,60	9,84	10,52	9,57	9,75	10,20
Považská Bystrica	9,38	9,08	9,62	8,93	10,51	9,42	10,02	9,74	9,33	9,14	9,62
Prievidza	8,99	8,23	9,53	9,50	9,55	9,48	9,48	9,37	9,48	9,47	8,97
Púchov	10,85	10,35	10,10	9,41	10,32	10,29	10,25	9,62	10,25	10,41	9,16
Trenčín	9,44	9,61	9,98	9,95	9,83	9,33	9,42	9,71	9,69	9,15	9,22
Komárno	12,60	11,19	12,29	11,89	12,71	12,60	11,13	12,45	12,13	11,68	11,65
Levice	11,99	11,99	12,65	12,12	12,02	12,17	12,08	11,81	12,08	12,06	11,78
Nitra	9,28	9,28	9,75	9,96	9,82	9,91	9,93	9,48	9,65	9,81	9,62
Nové Zámky	11,45	11,49	11,52	11,92	12,28	11,97	12,19	12,10	11,41	11,92	11,97
Šaľa	10,19	9,64	10,13	11,07	10,29	10,69	11,12	10,12	10,67	10,12	9,60
Topoľčany	10,98	9,75	10,41	11,01	11,22	11,01	10,51	10,43	10,06	11,21	10,38
Zlaté Moravce	10,79	11,24	11,70	11,23	11,20	11,84	11,49	11,29	10,63	11,25	11,62
Bytča	11,34	10,87	10,10	10,36	11,49	10,81	10,11	10,20	9,74	10,42	9,86
Čadca	9,70	9,39	10,57	10,11	10,36	10,55	10,29	10,61	10,17	9,45	10,16
Dolný Kubín	8,16	7,43	8,49	8,06	8,70	7,65	8,02	8,57	8,56	7,88	8,15
Kysucké Nové Mesto	9,16	8,43	9,87	8,53	9,88	10,31	8,70	10,57	9,31	9,16	10,48
Liptovský Mikuláš	9,34	10,19	10,26	10,33	10,40	9,99	10,49	10,38	9,44	10,45	9,92
Martin	8,13	9,03	9,13	9,06	8,85	9,21	9,39	8,86	8,75	9,16	9,60
Námestovo	7,56	7,78	7,18	7,21	7,48	7,55	7,23	7,06	6,66	6,96	6,12
Ružomberok	10,50	10,58	11,01	11,11	10,58	11,70	10,50	9,64	10,46	10,63	10,34
Turčianske Teplice	13,34	13,23	12,87	14,08	13,57	13,13	12,78	13,06	12,77	13,65	14,05
Tvrdošín	6,95	6,74	7,19	7,91	6,84	7,40	7,04	7,21	6,64	6,93	7,25
Žilina	9,14	9,24	9,43	9,68	9,59	10,05	9,94	9,43	9,60	9,80	9,96
Banská Bystrica	8,76	8,81	9,81	9,42	9,10	8,78	8,85	9,17	9,25	8,95	8,74
Banská Štiavnica	12,21	10,45	13,00	11,64	12,56	12,48	12,62	12,23	11,98	11,00	12,17
Brezno	11,19	10,94	12,03	11,20	10,96	11,15	10,58	12,07	10,63	11,72	11,18
Detva	10,26	10,76	10,82	12,16	11,46	11,22	10,65	11,12	10,60	11,69	10,40
Krupina	14,33	14,18	13,37	12,07	13,77	11,84	12,75	12,51	11,07	10,64	10,97
Lučenec	12,32	11,94	11,69	11,39	11,97	11,69	11,82	12,35	11,23	11,49	11,15
Poltár	11,68	11,54	13,43	13,63	11,61	12,27	11,91	12,20	11,49	10,87	12,56
Revúca	11,02	11,96	11,81	11,40	10,88	10,92	10,67	11,75	10,76	11,25	11,19
Rimavská Sobota	10,80	11,28	11,55	11,46	11,38	11,40	10,78	11,15	10,80	10,16	9,81
Veľký Krtíš	11,43	12,22	11,62	12,35	12,27	11,83	12,29	12,35	11,47	12,46	11,38
Zvolen	9,62	9,16	10,03	9,18	10,51	9,48	9,64	9,55	9,18	10,13	9,06
Žarnovica	11,21	10,69	10,40	11,40	11,66	10,55	11,74	11,02	10,35	11,46	11,62
Žiar nad Hronom	9,51	9,84	9,28	9,63	10,56	10,52	10,42	10,34	9,98	9,62	10,30
Bardejov	8,08	8,10	8,67	8,46	8,31	7,96	7,98	8,45	7,78	8,14	8,67

Okres	Rok (pokračovanie)										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	počet zomretých na 1 000 obyvateľov										
Humenné	7,90	8,34	8,90	9,07	8,97	8,76	9,11	9,88	8,82	9,53	8,28
Kežmarok	7,89	8,24	8,35	8,02	8,50	7,64	8,19	7,74	7,81	7,29	7,41
Levoča	9,01	8,23	9,57	9,00	8,58	8,54	8,62	8,48	8,63	8,19	8,66
Medzilaborce	11,98	12,88	12,13	13,60	15,14	13,61	13,53	15,44	11,96	15,48	13,88
Poprad	8,35	7,37	8,06	7,90	7,66	7,91	8,19	7,93	8,37	8,08	7,96
Prešov	8,34	7,91	8,01	7,86	8,45	8,36	8,08	8,25	7,69	8,12	8,13
Sabinov	8,28	7,45	8,14	8,31	7,86	7,92	6,81	7,33	7,52	7,69	7,63
Snina	10,08	11,00	9,91	10,05	10,28	9,97	9,95	10,04	10,44	9,74	9,38
Stará Ľubovňa	8,03	7,60	8,22	8,73	7,78	7,98	7,73	7,44	7,16	7,86	7,50
Stropkov	8,55	8,61	9,34	8,24	10,20	9,01	10,66	8,56	9,09	10,08	9,38
Svidník	9,27	8,26	8,94	9,08	9,78	8,61	9,00	9,25	8,85	8,44	9,37
Vranov nad Topľou	7,95	7,90	8,23	8,85	8,44	8,84	8,02	9,08	8,99	8,59	8,14
Gelnica	9,51	9,58	10,90	11,42	10,67	9,72	10,66	10,80	10,11	10,02	10,65
Košice I	8,89	8,92	8,45	9,20	9,28	9,31	9,06	9,66	8,61	10,00	9,15
Košice II	6,51	6,90	6,68	6,79	7,19	7,60	7,37	7,11	7,14	7,37	7,39
Košice III	4,63	4,71	5,18	5,39	4,96	5,79	6,35	5,69	6,89	5,39	5,46
Košice IV	12,01	11,45	12,00	11,58	11,78	10,84	11,36	10,53	10,30	10,13	10,88
Košice-okolie	9,64	9,75	10,41	9,71	9,84	9,34	9,01	9,66	8,74	9,29	8,65
Michalovce	10,69	10,47	9,73	9,83	10,31	10,08	10,33	10,19	9,56	9,92	10,02
Rožňava	11,81	11,73	11,20	11,34	11,96	10,96	11,53	11,93	10,73	11,51	10,88
Sobrance	13,55	13,54	13,31	13,99	13,06	12,76	12,24	12,58	13,95	11,92	11,53
Spišská Nová Ves	7,40	7,76	7,88	7,76	7,43	8,30	8,17	8,27	8,17	7,60	8,03
Trebišov	11,25	11,20	10,80	10,61	11,37	10,66	10,17	10,65	10,92	10,52	9,88

T 53 Prirodzený prírastok obyvateľstva v okresoch SR, 2003 – 2013

Okres	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	prirodzený prírastok na 1 000 obyvateľov										
Bratislava I	-6,44	-5,03	-5,03	-5,99	-3,62	-2,48	-3,11	-2,21	-1,60	-2,78	-4,02
Bratislava II	-2,55	-2,27	-1,72	-1,10	-0,48	1,10	1,20	2,04	1,98	0,81	0,99
Bratislava III	-4,32	-3,35	-4,08	-4,59	-3,26	-2,51	0,13	-1,15	0,72	0,11	-0,10
Bratislava IV	0,49	1,14	1,94	3,08	1,89	2,41	3,76	2,93	3,66	3,36	2,53
Bratislava V	2,22	2,18	3,08	2,91	4,06	4,12	5,78	5,39	7,29	6,63	5,95
Malacky	-1,07	0,65	-0,82	-0,56	0,61	1,56	2,21	1,21	2,49	2,07	2,05
Pezinok	0,09	-0,27	0,79	1,00	1,67	2,55	3,00	2,92	2,78	3,33	2,16
Senec	-0,45	0,87	1,19	1,18	2,79	3,59	4,79	5,66	5,95	5,80	5,00
Dunajská Streda	-1,17	-0,02	0,05	-0,50	-1,00	-0,64	0,34	-0,38	-0,04	-0,60	-0,78
Galanta	-1,26	-2,99	-2,22	-2,38	-2,50	-1,17	-1,21	-1,80	-1,12	-1,79	-1,13
Hlohovec	-1,22	0,15	-0,02	-0,42	-0,11	0,46	0,51	0,71	0,61	1,22	-0,83
Piešťany	-2,77	-2,07	-1,77	-2,28	-2,05	-0,11	-1,17	-1,18	-1,16	-2,51	-1,58
Senica	-1,52	-0,86	-2,19	-1,91	-2,20	-0,95	-0,77	-0,10	-0,40	-0,18	-0,56
Skalica	0,34	-0,40	-0,74	-1,23	-0,93	-0,08	1,26	0,50	-0,24	0,77	0,58
Trnava	-1,62	-0,82	-0,15	0,61	-0,49	0,98	1,19	1,63	1,91	1,13	0,84
Bánovce nad Bebravou	-0,55	-1,46	-1,62	-2,10	-0,37	-0,74	-0,66	0,82	1,40	1,35	-1,49
Ilava	-2,22	-0,65	-1,82	0,15	-0,29	-0,53	0,13	0,46	2,08	-1,04	1,34
Myjava	-5,93	-4,54	-3,69	-2,79	-4,15	-4,03	-2,43	-2,19	-1,93	-2,01	-1,80
Nové Mesto nad Váhom	-2,69	-2,63	-3,60	-2,97	-3,18	-1,37	-1,32	-0,27	-1,02	-2,86	-1,84
Partizánske	-1,47	-1,70	-2,23	-1,27	-1,33	-1,06	-0,15	-0,78	-0,32	-2,11	-1,56
Považská Bystrica	-1,03	-0,54	-0,91	-0,23	-2,08	-0,26	-0,31	0,56	1,13	-0,57	-0,17
Prievidza	-1,55	-0,46	-1,28	-1,46	-0,89	-0,72	-0,09	0,21	-0,31	-1,45	-0,66
Púchov	-2,48	-0,22	-0,28	-1,23	-1,67	-0,75	-0,79	-0,07	0,18	-0,67	0,83
Trenčín	-1,32	-0,72	-0,79	-1,14	-1,01	0,00	0,25	0,89	0,65	-0,13	-0,07
Komárno	-4,59	-2,72	-3,67	-3,06	-3,87	-3,56	-1,65	-4,21	-2,69	-3,46	-4,13
Levice	-3,79	-3,89	-3,89	-3,59	-3,27	-3,22	-2,35	-2,53	-2,58	-3,43	-3,95
Nitra	-0,90	-0,39	-0,88	-1,49	-1,15	-0,20	-0,06	0,44	0,62	-0,19	0,03
Nové Zámky	-3,41	-3,59	-3,55	-3,85	-4,19	-3,37	-2,87	-3,19	-2,36	-3,84	-4,20
Šaľa	-0,72	-0,78	-0,57	-2,12	-0,83	-0,44	-1,78	-0,50	-0,34	-0,68	-0,55
Topoľčany	-2,96	-1,58	-1,93	-2,00	-2,68	-1,50	-0,12	-0,70	-0,24	-2,98	-1,33
Zlaté Moravce	-2,80	-3,73	-3,09	-3,30	-3,35	-3,08	-2,76	-1,97	-1,28	-2,35	-2,91
Bytča	-0,81	-0,16	1,29	-0,06	-0,55	0,68	0,93	0,06	0,56	-0,88	-0,26
Čadca	1,36	1,16	-0,34	-0,27	-0,26	-0,04	0,36	-0,48	-0,29	0,08	-0,92
Dolný Kubín	2,43	3,42	1,65	2,21	1,78	3,52	3,06	3,19	2,96	2,31	2,18
Kysucké Nové Mesto	0,09	2,06	-0,29	1,35	-0,44	0,12	1,85	-0,38	1,53	0,39	-0,21
Liptovský Mikuláš	-0,73	-1,34	-1,06	-1,21	-1,35	-0,46	-0,94	-0,59	1,03	-0,88	-0,87
Martin	0,79	0,21	-0,45	-0,16	0,03	0,99	0,46	1,46	1,92	0,30	-0,32
Námestovo	7,95	7,90	8,29	7,69	7,14	7,49	9,18	8,51	9,32	7,66	7,67
Ružomberok	-1,05	-0,32	-0,24	-1,81	-1,05	-2,09	0,30	0,64	0,00	-0,74	-1,06
Turčianske Teplice	-5,38	-5,45	-5,45	-5,33	-6,16	-4,48	-3,94	-4,61	-3,24	-5,27	-6,29
Tvrdošín	5,29	6,03	4,63	4,07	4,51	4,53	5,37	5,57	6,22	5,29	3,17
Žilina	-0,09	0,08	0,07	-0,25	0,15	-0,13	1,14	1,23	2,01	1,09	0,58
Banská Bystrica	-1,20	-0,75	-1,45	-1,60	-0,02	0,14	1,12	0,69	0,58	0,09	0,22
Banská Štiavnica	-2,70	-0,70	-3,35	-2,30	-2,26	-3,05	-1,44	-1,32	-2,41	-3,08	-3,89
Brezno	-2,12	-1,49	-1,82	-1,91	-1,66	-1,28	-0,33	-2,07	-0,31	-2,97	-1,67
Detva	-2,05	-1,69	-1,96	-3,61	-3,14	-3,88	-1,22	-1,81	-0,64	-2,56	-1,95
Krupina	-3,40	-3,39	-3,13	-1,50	-3,80	-1,46	-2,78	-1,50	-0,92	-2,41	-1,50
Lučenec	-2,42	-1,34	-0,72	-0,98	-2,24	-1,48	-0,10	-0,92	-0,35	-2,15	-1,76
Poltár	-2,66	-3,14	-4,15	-4,66	-3,31	-3,05	-2,13	-2,71	-2,62	-3,16	-4,26
Revúca	-0,05	-0,20	0,74	0,64	0,91	0,42	2,91	-0,20	1,58	-0,55	-0,35
Rimavská Sobota	1,27	0,63	0,50	0,81	0,72	0,56	1,61	1,29	0,77	1,14	1,14
Veľký Krtíš	-3,49	-2,75	-3,40	-4,24	-4,13	-3,44	-2,88	-3,28	-2,50	-3,88	-2,90
Zvolen	-1,58	0,21	-1,36	-0,27	-1,26	0,19	0,16	-0,62	0,33	-1,67	-0,57
Žarnovica	-3,17	-2,04	-1,90	-3,01	-3,03	-1,30	-2,87	-1,31	-1,48	-3,56	-3,13
Žiar nad Hronom	-0,54	-0,90	-0,65	-1,42	-1,48	-1,40	-1,11	-1,07	-1,28	-1,50	-1,82
Bardejov	3,50	3,63	3,37	3,58	3,17	4,35	4,24	3,89	3,76	2,32	1,99

Okres	Rok (pokračovanie)										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	prirodzený prírastok na 1 000 obyvateľov										
Humenné	1,64	0,82	0,40	0,43	1,40	0,36	0,95	-0,25	0,82	-1,43	-0,34
Kežmarok	8,01	8,46	8,16	8,43	7,59	10,34	11,08	10,75	10,56	8,68	8,46
Levoča	3,43	4,78	2,79	2,87	2,89	5,69	3,47	6,15	4,06	4,26	3,48
Medzilaborce	-2,80	-2,42	-2,51	-4,15	-6,96	-4,12	-3,88	-4,65	-3,69	-7,37	-5,76
Poprad	1,82	4,03	3,33	3,42	3,34	3,31	4,37	3,95	3,61	2,62	2,68
Prešov	2,73	3,80	3,73	3,66	2,92	3,84	5,28	4,43	4,90	3,34	3,19
Sabinov	6,53	7,15	7,42	6,64	6,95	7,30	10,53	8,57	8,29	7,66	6,96
Snina	-0,41	-1,91	-0,64	-1,62	-1,16	-0,46	0,26	-1,07	-0,50	-1,34	-2,04
Stará Ľubovňa	5,84	6,24	5,15	4,71	5,28	5,74	8,08	7,67	7,22	5,79	5,74
Stropkov	2,39	1,05	0,96	1,10	-1,54	0,72	0,82	3,14	1,39	-1,25	0,53
Svidník	0,75	1,26	1,41	1,29	-0,39	1,69	1,99	0,93	1,42	1,87	0,88
Vranov nad Topľou	5,73	6,13	5,40	3,68	4,51	4,19	5,91	5,05	3,96	3,78	4,45
Gelnica	3,56	4,39	1,32	3,90	2,89	4,75	4,09	4,56	5,15	4,28	3,16
Košice I	1,11	1,52	1,51	0,21	-0,24	0,37	2,12	0,88	1,23	-1,24	-1,33
Košice II	3,71	3,52	3,86	2,82	4,18	3,79	4,41	4,74	5,04	2,67	2,56
Košice III	5,67	5,73	4,92	5,29	5,29	5,22	7,09	6,67	7,56	5,56	4,35
Košice IV	-1,63	-1,34	-2,33	-1,15	-1,24	-0,34	0,09	0,78	-0,17	-1,23	-2,50
Košice-okolie	3,70	3,80	2,94	4,22	3,64	4,04	6,08	3,98	5,56	4,18	4,36
Michalovce	0,65	1,55	1,54	1,47	1,03	2,40	2,49	1,86	2,85	0,21	-0,49
Rožňava	-1,73	-1,57	-0,32	-0,40	-1,21	-0,71	0,16	-0,05	1,04	-1,14	-0,59
Sobrance	-4,97	-4,38	-2,82	-4,55	-4,70	-1,81	-2,54	-2,28	-3,97	-2,72	-2,45
Spišská Nová Ves	5,79	6,76	6,21	6,15	6,92	6,54	7,70	7,18	6,84	6,17	5,59
Trebišov	1,06	0,36	2,28	1,19	0,39	1,52	2,45	2,04	1,38	0,52	0,57

T 54 Prírastok sťahovaním v okresoch SR, 2003 – 2013

Okres	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	prírastok sťahovaním na 1 000 obyvateľov										
Bratislava I	-7,54	-6,77	-9,47	-9,76	-4,24	-2,94	-1,88	8,53	6,38	4,81	2,89
Bratislava II	3,15	4,67	4,78	10,29	10,28	8,87	8,04	5,80	8,16	8,52	7,09
Bratislava III	2,06	5,75	5,93	6,13	8,46	10,96	11,16	8,75	10,72	9,33	7,99
Bratislava IV	-1,80	-1,87	6,06	4,84	1,11	5,90	5,74	4,18	5,52	4,54	3,47
Bratislava V	-8,13	-3,92	-5,35	-7,52	-8,50	-7,00	-7,37	-10,32	-8,48	-6,83	-6,88
Malacky	8,47	5,31	8,57	8,37	8,81	10,39	10,58	9,40	8,45	8,67	8,18
Pezinok	5,74	6,56	9,08	9,31	9,70	11,17	10,91	10,26	10,37	9,04	13,16
Senec	14,78	17,27	20,49	22,20	31,19	33,80	29,77	36,20	30,37	27,64	27,20
Dunajská Streda	6,80	5,31	4,93	5,80	9,17	8,86	5,97	5,12	5,65	5,19	4,88
Galanta	5,25	3,91	2,94	2,28	5,99	9,66	2,48	3,77	2,96	1,22	1,08
Hlohovec	0,71	1,13	1,19	-0,40	-1,52	-0,64	0,00	-1,28	-0,83	-1,33	-0,92
Piešťany	1,52	3,90	2,63	2,29	2,76	2,31	2,09	2,28	1,76	1,89	2,39
Senica	2,22	3,03	1,36	1,84	4,96	5,98	1,30	1,58	1,64	1,98	0,50
Skalica	4,10	3,99	3,14	1,97	5,07	3,30	1,59	1,67	1,05	1,39	1,94
Trnava	1,15	0,96	1,44	1,80	4,13	2,27	2,52	2,75	2,15	2,13	2,78
Bánovce nad Bebravou	-0,73	-1,98	-3,47	-1,36	0,05	-0,50	-2,13	-2,32	-2,94	-1,81	-1,32
Ilava	-0,96	-0,10	-0,96	-1,18	-1,99	-2,05	-3,22	-2,27	-1,17	-0,55	-2,41
Myjava	-2,46	-2,37	-1,62	-2,01	0,50	-0,68	-2,11	-3,27	-2,76	-1,90	-2,75
Nové Mesto nad Váhom	2,10	0,90	1,17	1,79	0,24	0,75	1,93	0,30	1,83	0,59	0,10
Partizánske	-1,01	-0,48	-0,27	-1,25	1,75	-0,49	-1,71	-1,51	-3,16	-1,13	-1,82
Považská Bystrica	-1,65	-1,39	-1,55	-1,95	-0,65	-1,07	-2,25	-2,00	-1,68	-2,27	-1,41
Prievidza	-0,84	-0,36	-0,62	0,66	3,15	2,13	0,00	-0,87	-0,95	-1,75	-1,74
Púchov	0,48	1,18	-0,59	0,07	1,12	-0,02	0,57	-0,53	-0,87	-0,99	-0,74
Trenčín	0,54	0,81	2,97	3,71	3,56	3,52	-0,14	1,23	1,26	1,72	2,02
Komárno	0,61	2,12	1,31	1,55	2,79	2,47	1,57	2,12	1,48	3,24	1,59
Levice	1,31	2,32	1,17	0,62	2,79	2,39	-1,23	-1,80	-1,69	-1,23	-1,65
Nitra	1,21	1,40	0,90	1,70	2,92	1,87	1,47	2,07	2,00	2,31	1,71
Nové Zámky	0,94	1,13	1,54	0,45	0,97	0,75	0,83	0,03	0,17	-0,17	-0,50
Šaľa	1,13	3,04	2,16	0,26	0,19	1,17	-1,22	-0,13	-1,63	-2,28	-2,53
Topoľčany	1,89	2,09	1,88	1,69	1,37	1,83	0,69	0,50	-0,03	0,31	-1,32
Zlaté Moravce	-0,74	1,16	1,60	1,21	2,00	0,23	0,52	0,05	-1,26	1,89	0,78
Bytča	1,20	2,66	0,19	2,20	0,58	0,74	0,90	0,51	0,88	0,43	2,25
Čadca	-0,47	-1,31	-1,30	-1,24	-1,08	-1,07	-0,02	-1,64	-1,94	-1,27	-1,90
Dolný Kubín	-1,39	-2,69	-1,77	-2,51	-1,93	-2,13	-1,80	-2,86	-2,84	-2,00	-1,39
Kysucké Nové Mesto	-0,21	0,47	0,47	-0,50	1,03	0,21	-0,91	-0,44	-0,18	-2,07	-0,36
Liptovský Mikuláš	-0,49	-0,27	-0,72	1,84	0,11	-0,68	0,23	0,81	-0,34	0,52	0,87
Martin	-1,85	-1,62	-0,19	-1,10	0,57	-1,29	-0,64	0,00	-1,26	-0,15	-1,30
Námestovo	-1,20	-1,15	-1,56	-0,53	-1,69	-0,77	-1,83	-2,21	-0,84	-1,62	-0,98
Ružomberok	-0,44	0,56	-0,93	1,47	0,86	1,66	1,34	-0,56	-1,84	-2,56	-2,74
Turčianske Teplice	4,90	4,19	6,05	5,15	6,04	5,67	3,11	0,90	3,67	1,41	2,47
Tvrdošín	-2,40	-2,37	-2,75	-3,14	-1,71	-1,09	-1,70	-1,39	-1,81	-2,45	-2,42
Žilina	0,93	1,19	3,35	1,97	0,53	1,66	1,41	0,90	2,78	2,06	2,58
Banská Bystrica	-0,98	-0,01	-0,65	-0,23	0,01	-0,81	-0,48	-0,24	-0,99	-0,38	-0,54
Banská Štiavnica	0,59	1,23	-3,06	-1,95	-1,96	-0,72	-1,97	-0,84	-1,20	-1,21	-1,89
Brezno	-2,34	-2,28	-1,25	-1,70	-2,22	-1,14	-2,82	-3,22	-2,40	-2,97	-4,15
Detva	-0,60	1,30	-1,15	-2,30	0,46	-0,58	-0,03	-0,83	0,94	0,43	-2,59
Krupina	3,17	1,98	-0,31	5,17	2,25	2,03	2,21	-0,13	-1,74	-3,28	-1,54
Lučenec	0,55	2,68	1,49	-0,19	-0,63	-0,55	-1,23	-0,05	-0,07	-0,03	-0,03
Poltár	1,74	0,26	0,61	-0,22	0,00	3,49	-0,66	-0,62	-2,09	-0,40	-3,54
Revúca	-0,73	-1,94	-4,08	-1,28	-1,68	-1,61	-1,48	-2,52	-1,81	-1,76	-1,86
Rimavská Sobota	-1,53	-1,71	-2,01	-3,09	0,30	-0,35	-0,31	-0,25	-1,71	-1,50	-2,01
Veľký Krtíš	1,25	3,10	1,10	0,30	0,43	1,15	1,05	-0,22	-1,23	-0,88	-1,39
Zvolen	1,60	-0,50	0,59	0,40	0,65	-1,09	0,18	0,52	0,62	0,13	0,49
Žarnovica	-1,20	0,36	-2,31	-2,98	-2,85	-1,26	-0,15	-1,76	-0,92	-0,56	-0,97
Žiar nad Hronom	-0,67	0,42	1,34	1,65	0,50	-1,57	-1,66	-1,07	-1,55	-1,75	-1,94
Bardejov	-1,22	-2,12	-2,22	-2,68	-2,14	-2,19	-1,01	-1,53	-2,63	-3,17	-1,77

Okres	Rok										(pokračovanie)	
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
	prírastok sťahovaním na 1 000 obyvateľov											
Humenné	-1,58	-2,34	-1,97	-2,59	-2,19	-2,61	-3,32	-3,00	-3,07	-2,23	-2,84	
Kežmarok	0,22	0,68	0,41	1,24	-0,56	0,15	-0,19	-0,69	-1,30	-1,03	-0,67	
Levoča	0,25	-0,43	0,65	0,59	0,03	1,01	-0,76	-0,97	-1,95	-2,37	-1,32	
Medzilaborce	-5,19	-4,43	-2,99	1,22	-2,70	-1,24	3,30	0,83	-3,69	0,16	5,03	
Poprad	-3,45	-4,38	-3,28	-3,35	-1,93	-3,05	-1,32	-1,66	-2,25	0,21	-1,59	
Prešov	-0,01	0,12	-0,15	0,77	0,43	-0,17	-1,19	-0,18	-0,36	0,80	0,74	
Sabinov	-0,91	-0,49	-1,89	-0,36	-1,25	-1,82	1,77	-1,41	-1,30	-1,19	-2,34	
Snina	-2,72	-1,73	-2,27	-2,64	-3,27	-2,17	-3,42	-3,88	-2,41	-2,95	-2,75	
Stará Ľubovňa	-2,42	-4,35	-1,92	-2,25	-4,43	-3,07	-2,56	-3,84	-2,57	-3,79	-3,27	
Stropkov	-2,91	-2,49	-2,87	-1,25	-1,83	-3,23	-2,61	-1,89	-1,53	-2,45	-2,31	
Svidník	-2,93	-2,01	-1,17	-2,34	-4,53	-1,02	-2,80	-2,77	-3,31	-3,02	-2,36	
Vranov nad Topľou	-1,09	-1,03	-1,03	-0,68	-0,38	-1,83	-1,65	-1,21	-0,94	-1,84	-2,19	
Gelnica	-1,65	-1,68	-2,10	-0,52	-1,61	-0,58	-0,64	-2,17	-1,22	-2,90	-1,47	
Košice I	0,29	-5,95	-4,23	-3,28	-0,46	-4,91	-2,21	-3,12	-2,22	-2,51	-0,10	
Košice II	-4,81	0,36	0,16	-0,63	-3,64	-4,14	-0,51	-3,85	-2,60	-3,52	-3,76	
Košice III	-9,55	-8,23	-6,83	-9,89	-11,91	-9,87	-11,52	-9,36	-9,95	-13,13	-10,61	
Košice IV	-0,46	-2,31	-1,45	-0,67	-1,55	-1,53	0,70	2,16	2,02	1,72	2,77	
Košice-okolie	5,51	3,37	4,08	3,78	5,03	5,74	4,57	5,77	5,15	5,90	4,37	
Michalovce	0,03	-1,04	0,51	-0,75	-0,39	-1,39	-0,01	-1,08	-0,61	-0,19	-0,70	
Rožňava	0,55	3,31	2,52	-0,40	0,19	-0,82	-0,21	0,05	-1,22	-0,84	-0,95	
Sobrance	0,51	1,32	-1,41	1,80	0,34	3,15	2,89	1,90	-0,96	1,01	2,50	
Spišská Nová Ves	-1,65	-0,86	-2,15	-2,70	-2,34	-1,50	-2,12	-2,52	-2,47	-2,28	-2,81	
Trebišov	1,46	1,48	-0,62	-0,03	-0,24	0,51	-0,14	-0,74	-1,09	0,25	-1,16	

T 55 Celkový prírastok obyvateľstva v okresoch SR, 2003 – 2013

Okres	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	celkový prírastok na 1 000 obyvateľov										
Bratislava I	-13,97	-11,79	-14,50	-15,75	-7,86	-5,42	-4,99	6,32	4,78	2,03	-1,14
Bratislava II	0,60	2,40	3,05	9,19	9,80	9,96	9,24	7,84	10,14	9,33	8,07
Bratislava III	-2,26	2,39	1,85	1,54	5,20	8,45	11,28	7,60	11,44	9,44	7,90
Bratislava IV	-1,31	-0,73	8,00	7,92	3,00	8,31	9,51	7,11	9,18	7,90	6,01
Bratislava V	-5,92	-1,74	-2,26	-4,61	-4,43	-2,88	-1,58	-4,93	-1,19	-0,21	-0,93
Malacky	7,40	5,97	7,76	7,81	9,42	11,95	12,79	10,61	10,95	10,74	10,23
Pezinok	5,83	6,28	9,88	10,31	11,38	13,72	13,90	13,18	13,14	12,36	15,32
Senec	14,33	18,14	21,68	23,39	33,99	37,39	34,55	41,85	36,32	33,44	32,20
Dunajská Streda	5,62	5,29	4,99	5,31	8,16	8,21	6,31	4,74	5,61	4,59	4,10
Galanta	4,00	0,92	0,72	-0,09	3,48	8,49	1,27	1,97	1,84	-0,58	-0,05
Hlohovec	-0,51	1,28	1,17	-0,82	-1,63	-0,18	0,51	-0,58	-0,22	-0,11	-1,75
Piešťany	-1,25	1,83	0,86	0,02	0,72	2,20	0,92	1,10	0,60	-0,62	0,81
Senica	0,71	2,17	-0,82	-0,07	2,76	5,04	0,54	1,48	1,24	1,80	-0,07
Skalica	4,44	3,59	2,39	0,74	4,14	3,22	2,85	2,17	0,81	2,16	2,52
Trnava	-0,47	0,14	1,29	2,41	3,64	3,24	3,71	4,38	4,05	3,25	3,62
Bánovce nad Bebravou	-1,27	-3,43	-5,09	-3,46	-0,32	-1,24	-2,79	-1,50	-1,54	-0,46	-2,81
Ilava	-3,18	-0,75	-2,79	-1,03	-2,29	-2,58	-3,09	-1,81	0,91	-1,59	-1,07
Myjava	-8,39	-6,91	-5,31	-4,81	-3,65	-4,70	-4,55	-5,47	-4,69	-3,91	-4,54
Nové Mesto nad Váhom	-0,59	-1,72	-2,43	-1,18	-2,95	-0,62	0,61	0,03	0,81	-2,27	-1,75
Partizánske	-2,47	-2,18	-2,51	-2,51	0,42	-1,54	-1,86	-2,29	-3,48	-3,24	-3,38
Považská Bystrica	-2,68	-1,93	-2,46	-2,19	-2,74	-1,34	-2,56	-1,44	-0,55	-2,84	-1,58
Prievidza	-2,39	-0,82	-1,89	-0,80	2,26	1,41	-0,09	-0,66	-1,26	-3,19	-2,41
Púchov	-1,99	0,96	-0,88	-1,16	-0,55	-0,77	-0,22	-0,59	-0,69	-1,66	0,09
Trenčín	-0,77	0,09	2,18	2,57	2,56	3,52	0,11	2,12	1,91	1,59	1,95
Komárno	-3,98	-0,61	-2,36	-1,51	-1,08	-1,09	-0,08	-2,08	-1,21	-0,22	-2,54
Levice	-2,48	-1,57	-2,72	-2,97	-0,48	-0,83	-3,58	-4,33	-4,27	-4,66	-5,60
Nitra	0,31	1,01	0,02	0,21	1,76	1,67	1,41	2,51	2,62	2,13	1,75
Nové Zámky	-2,47	-2,46	-2,02	-3,39	-3,22	-2,62	-2,04	-3,16	-2,19	-4,01	-4,69
Šaľa	0,41	2,26	1,59	-1,87	-0,65	0,72	-3,00	-0,63	-1,97	-2,95	-3,08
Topoľčany	-1,07	0,51	-0,05	-0,31	-1,31	0,32	0,57	-0,20	-0,26	-2,68	-2,66
Zlaté Moravce	-3,54	-2,57	-1,49	-2,09	-1,35	-2,85	-2,25	-1,92	-2,54	-0,46	-2,13
Bytča	0,39	2,50	1,49	2,14	0,03	1,42	1,84	0,58	1,44	-0,46	1,99
Čadca	0,88	-0,15	-1,65	-1,51	-1,34	-1,11	0,34	-2,12	-2,23	-1,19	-2,82
Dolný Kubín	1,04	0,74	-0,13	-0,30	-0,15	1,39	1,27	0,33	0,13	0,30	0,78
Kysucké Nové Mesto	-0,12	2,54	0,18	0,85	0,59	0,32	0,94	-0,82	1,35	-1,68	-0,57
Liptovský Mikuláš	-1,22	-1,62	-1,78	0,63	-1,24	-1,15	-0,71	0,22	0,69	-0,36	0,00
Martin	-1,06	-1,40	-0,65	-1,26	0,61	-0,30	-0,17	1,46	0,67	0,14	-1,62
Námestovo	6,75	6,75	6,73	7,15	5,44	6,72	7,35	6,29	8,49	6,05	6,69
Ružomberok	-1,49	0,24	-1,17	-0,34	-0,19	-0,42	1,64	0,08	-1,84	-3,30	-3,80
Turčianske Teplice	-0,48	-1,26	0,60	-0,18	-0,12	1,19	-0,84	-3,72	0,43	-3,86	-3,82
Tvrdošín	2,88	3,66	1,88	0,93	2,80	3,44	3,67	4,19	4,41	2,84	0,75
Žilina	0,84	1,27	3,42	1,73	0,68	1,53	2,55	2,13	4,79	3,15	3,16
Banská Bystrica	-2,18	-0,76	-2,09	-1,83	-0,01	-0,67	0,64	0,45	-0,41	-0,29	-0,32
Banská Štiavnica	-2,11	0,53	-6,41	-4,25	-4,23	-3,76	-3,41	-2,16	-3,61	-4,29	-5,78
Brezno	-4,46	-3,77	-3,06	-3,61	-3,88	-2,41	-3,15	-5,29	-2,71	-5,95	-5,82
Detva	-2,65	-0,39	-3,11	-5,91	-2,68	-4,46	-1,25	-2,64	0,30	-2,13	-4,54
Krupina	-0,22	-1,41	-3,44	3,67	-1,54	0,57	-0,57	-1,64	-2,66	-5,69	-3,04
Lučenec	-1,87	1,34	0,76	-1,17	-2,87	-2,03	-1,33	-0,97	-0,41	-2,18	-1,78
Poltár	-0,91	-2,87	-3,54	-4,88	-3,31	0,44	-2,79	-3,33	-4,70	-3,57	-7,80
Revúca	-0,78	-2,14	-3,35	-0,64	-0,76	-1,19	1,43	-2,72	-0,22	-2,31	-2,21
Rimavská Sobota	-0,27	-1,09	-1,51	-2,28	1,02	0,21	1,30	1,04	-0,94	-0,35	-0,86
Veľký Krtíš	-2,24	0,34	-2,31	-3,94	-3,69	-2,29	-1,83	-3,50	-3,73	-4,76	-4,29
Zvolen	0,01	-0,30	-0,77	0,13	-0,61	-0,90	0,34	-0,10	0,96	-1,54	-0,07
Žarnovica	-4,37	-1,68	-4,21	-5,99	-5,88	-2,56	-3,02	-3,06	-2,40	-4,12	-4,10
Žiar nad Hronom	-1,21	-0,48	0,69	0,23	-0,98	-2,98	-2,77	-2,15	-2,84	-3,24	-3,75
Bardejov	2,28	1,51	1,15	0,90	1,03	2,16	3,22	2,36	1,13	-0,85	0,22

Okres	Rok (pokračovanie)										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	celkový prírastok na 1 000 obyvateľov										
Humenné	0,06	-1,52	-1,56	-2,16	-0,79	-2,26	-2,37	-3,25	-2,25	-3,66	-3,19
Kežmarok	8,23	9,14	8,57	9,67	7,03	10,49	10,89	10,06	9,26	7,66	7,79
Levoča	3,68	4,35	3,44	3,45	2,92	6,70	2,71	5,18	2,10	1,89	2,16
Medzilaborce	-7,99	-6,84	-5,50	-2,93	-9,66	-5,36	-0,58	-3,82	-7,39	-7,21	-0,73
Poprad	-1,63	-0,34	0,06	0,07	1,42	0,26	3,05	2,29	1,36	2,84	1,09
Prešov	2,73	3,92	3,58	4,42	3,35	3,67	4,10	4,25	4,54	4,14	3,92
Sabinov	5,62	6,66	5,53	6,29	5,70	5,47	12,30	7,16	7,00	6,47	4,63
Snina	-3,12	-3,64	-2,91	-4,26	-4,43	-2,63	-3,16	-4,94	-2,91	-4,29	-4,78
Stará Ľubovňa	3,42	1,89	3,23	2,46	0,85	2,67	5,52	3,83	4,65	2,00	2,46
Stropkov	-0,53	-1,44	-1,92	-0,14	-3,37	-2,50	-1,79	1,26	-0,14	-3,70	-1,78
Svidník	-2,18	-0,75	0,24	-1,05	-4,92	0,66	-0,81	-1,84	-1,90	-1,15	-1,48
Vranov nad Topľou	4,64	5,10	4,37	3,00	4,12	2,35	4,26	3,84	3,02	1,94	2,26
Gelnica	1,91	2,71	-0,77	3,39	1,29	4,17	3,45	2,39	3,93	1,37	1,69
Košice I	1,40	-4,42	-2,72	-3,08	-0,69	-4,54	-0,09	-2,24	-0,99	-3,75	-1,43
Košice II	-1,09	3,88	4,02	2,19	0,55	-0,35	3,91	0,89	2,44	-0,85	-1,20
Košice III	-3,87	-2,50	-1,91	-4,60	-6,62	-4,65	-4,43	-2,69	-2,40	-7,57	-6,27
Košice IV	-2,09	-3,65	-3,78	-1,83	-2,79	-1,87	0,78	2,94	1,85	0,49	0,27
Košice-okolie	9,21	7,16	7,01	8,00	8,68	9,78	10,65	9,75	10,71	10,08	8,73
Michalovce	0,68	0,51	2,06	0,72	0,64	1,01	2,48	0,78	2,24	0,02	-1,18
Rožňava	-1,18	1,74	2,20	-0,81	-1,02	-1,54	-0,05	0,00	-0,17	-1,98	-1,54
Sobrance	-4,46	-3,06	-4,22	-2,75	-4,35	1,34	0,34	-0,39	-4,93	-1,71	0,04
Spišská Nová Ves	4,14	5,90	4,06	3,46	4,58	5,04	5,57	4,66	4,37	3,90	2,79
Trebišov	2,52	1,84	1,65	1,17	0,15	2,02	2,31	1,30	0,28	0,76	-0,59

Zoznam použitých skratiek okresov

Okres	Značka	Okres	Značka
Bratislava I	B1	Tvrdošín	TS
Bratislava II	B2	Žilina	ZA
Bratislava III	B3	Banská Bystrica	BB
Bratislava IV	B4	Banská Štiavnica	BS
Bratislava V	B5	Brezno	BR
Malacky	MA	Detva	DT
Pezinok	PK	Krupina	KA
Senec	SC	Lučenec	LC
Dunajská Streda	DS	Poltár	PT
Galanta	GA	Revúca	RA
Hlohovec	HC	Rimavská Sobota	RS
Piešťany	PN	Veľký Krtíš	VK
Senica	SE	Zvolen	ZV
Skalica	SI	Žarnovica	ZC
Trnava	TT	Žiar nad Hronom	ZH
Bánovce nad Bebravou	BN	Bardejov	BJ
Ilava	IL	Humenné	HE
Myjava	MY	Kežmarok	KK
Nové Mesto nad Váhom	NM	Levoča	LE
Partizánske	PE	Medzilaborce	ML
Považská Bystrica	PB	Poprad	PP
Prievidza	PD	Prešov	PO
Púchov	PU	Sabinov	SB
Trenčín	TN	Snina	SV
Komárno	KN	Stará Ľubovňa	SL
Levice	LV	Stropkov	SP
Nitra	NR	Svidník	SK
Nové Zámky	NZ	Vranov nad Topľou	VT
Šaľa	SA	Gelnica	GL
Topoľčany	TO	Košice I	K1
Zlaté Moravce	ZM	Košice II	K2
Bytča	BY	Košice III	K3
Čadca	CA	Košice IV	K4
Dolný Kubín	DK	Košice - okolie	KS
Kysucké Nové Mesto	KM	Michalovce	MI
Liptovský Mikuláš	LM	Rožňava	RV
Martin	MT	Sobrance	SO
Námestovo	NO	Spišská Nová Ves	SN
Ružomberok	RK	Trebišov	TV
Turčianske Teplice	TR		

Zoznam použitých skratiek štátov

Krajiny EÚ							
Štát	Značka	Štát	Značka	Štát	Značka	Štát	Značka
Belgicko	BE	Francúzsko	FR	Luxembursko	LU	Rumunsko	RO
Bulharsko	BG	Grécko	GR	Maďarsko	HU	Slovensko	SK
Cyprus	CY	Holandsko	NL	Malta	MT	Slovinsko	SI
Česká republika	CZ	Chorvátsko	HR	Nemecko	DE	Španielsko	ES
Dánsko	DK	Írsko	IE	Poľsko	PL	Švédsko	SE
Estónsko	EE	Litva	LT	Portugalsko	PT	Taliansko	IT
Fínsko	FI	Lotyšsko	LV	Rakúsko	AT	Veľká Británia	UK
Krajiny mimo EÚ							
Albánsko	AL	Island	IS	Nórsko	NO	Turecko	TR
Andorra	AD	Lichtenštajnsko	LI	Rusko	RU	Ukrajina	UA
Bielorusko	BY	Macedónsko	MK	Srbsko a Čierna hora*	YU		
Bosna a Hercegovina	BA	Moldavsko	MD	Švajčiarsko	CH		

* v roku 2006 sa rozdelilo Srbsko a Čierna Hora na dva samostatné štáty

Zoznam tabuliek a grafov

Tabuľky zaradené v texte

- T 1 Vývoj početnosti slovenskej populácie podľa moderných sčítaní, 1869 – 2011
- T 2 Počet a hustota obyvateľov SR, 2003 – 2013
- T 3 Miery reprodukcie a plodnosti v SR, 2003 – 2013
- T 4 Vybrané charakteristiky pôrodnosti v SR, 2003 – 2013
- T 5 Živonarodení podľa veku matky v SR, 2003 – 2013
- T 6 Živonarodení podľa poradia v SR, 2003 – 2013
- T 7 Charakteristiky sobášnosti obyvateľstva SR, 2003 – 2013
- T 8 Sobáše podľa veku snúbencov v SR, 2003 – 2013
- T 9 Počet uzavretých manželstiev podľa rodinného stavu snúbencov v SR, 2003 – 2013
- T 10 Vybrané charakteristiky rozvodovosti v SR, 2003 – 2013
- T 11 Rozvody podľa príčin rozvratu manželstva v SR, 2003 – 2013
- T 12 Rozvody podľa dĺžky trvania manželstva v SR, 2003 – 2013
- T 13 Rozvody s maloletými deťmi v SR, 2003 – 2013
- T 14 Miery rozvodovosti podľa veku a pohlavia, 2003 – 2013
- T 15 Vybrané charakteristiky potratovosti v SR, 2003 – 2013
- T 16 Ukončené tehotenstvá v SR, 2003 – 2013
- T 17 Potraty a potratovosť podľa veku žien v SR, 2003 – 2013
- T 18 Vybrané charakteristiky úmrtnosti v SR, 2003 – 2013
- T 19 Dojčenská a novorodenecká úmrtnosť v SR, 2003 – 2013
- T 20 Stredná dĺžka života pri narodení a vo veku 15 a 60 rokov v SR, 2003 – 2013
- T 21 Úmrtnosť mužov podľa vybraných príčin smrti v SR, 2003 – 2013
- T 22 Úmrtnosť žien podľa vybraných príčin smrti v SR, 2003 – 2013
- T 23 Zahraničné sťahovanie obyvateľov SR, 2003 – 2013
- T 24 Vnútorne sťahovanie obyvateľov SR, 2003 – 2013
- T 25 Vnútorne sťahovanie podľa typov v SR, 2003 – 2013
- T 26 Sekundárny index maskulinity obyvateľstva SR, 2003 – 2013
- T 27 Obyvateľstvo SR podľa pohlavia, 2003 – 2013
- T 28 Veková štruktúra detí a mládeže v SR, 2003 – 2013
- T 29 Veková štruktúra obyvateľov podľa ekonomických vekových skupín v SR, 2003 – 2013
- T 30 Priemerný vek, mediánový vek, index starnutia a index ekonomického zaťaženia v SR, 2003 – 2013
- T 31 Obyvateľstvo SR podľa pohlavia a rodinného stavu, 2003 – 2013
- T 32 Zloženie obyvateľov SR podľa národnosti, 2003 – 2013
- T 33 Vybrané charakteristiky prírastkov v SR, 2003 – 2013
- T 34 Vývoj pôrodnosti v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013
- T 35 Úhrnná plodnosť v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013
- T 36 Vývoj sobášnosti v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013
- T 37 Vývoj rozvodovosti v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013
- T 38 Vývoj potratovosti v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013
- T 39 Vývoj úmrtnosti v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013
- T 40 Stredná dĺžka života pri narodení v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013
- T 41 Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013
- T 42 Veková štruktúra obyvateľov podľa ekonomických vekových skupín v krajoch SR, 2013
- T 43 Veková štruktúra obyvateľov podľa ekonomických vekových skupín mestského, vidieckeho obyvateľstva, v Bratislave a v Košiciach, rok 2013
- T 44 Národnostné zloženie v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013
- T 45 Prirodzený prírastok (úbytok) obyvateľov v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013
- T 46 Prírastok (úbytok) sťahovaním v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013
- T 47 Celkový prírastok (úbytok) v krajoch a regiónoch SR, 2003 – 2013
- T 48 Hlavné výsledky prognózy vývoja obyvateľstva SR (stredný variant) do roku 2060

Tabuľky v prílohách

- T 49 Pôrodnosť v okresoch SR, 2003 – 2013
- T 50 Sobášnosť v okresoch SR, 2003 – 2013
- T 51 Rozvodovosť v okresoch SR, 2003 – 2013

- T 52 Úmrtnosť v okresoch SR, 2003 – 2013
- T 53 Prírodný prírastok obyvateľstva v okresoch SR, 2003 – 2013
- T 54 Prírastok sťahovaním v okresoch SR, 2003 – 2013
- T 55 Celkový prírastok obyvateľstva v okresoch SR, 2003 – 2013

Grafy zaradené v texte

- G 1 Vývoj pôrodnosti v SR v rokoch 1950 - 2013
- G 2 Vývoj počtu živo narodených a úhrnnej plodnosti podľa miesta narodenia (SR, zahraničie)
- G 3 Vekovo špecifické miery plodnosti žien v SR, 1993, 2003 a 2013
- G 4 Vývoj sobášnosti v SR v rokoch 1950 – 2013
- G 5 Miery sobášnosti mužov a žien podľa veku a pohlavia v SR, 2003 – 2013
- G 6 Sobášne charakteristiky v rokoch 1950 – 2013
- G 7 Vývoj rozvodovosti v SR v rokoch 1950 – 2013
- G 8 Rozvodové konania podľa výsledku, 2003 – 2013
- G 9 Vývoj potratovosti v SR v rokoch 1950 – 2013
- G 10 Miery potratovosti podľa veku ženy a druhu potratu v SR, 2003 a 2013
- G 11 Vývoj úmrtnosti v SR v rokoch 1950 – 2013
- G 12 Úmrtnosť podľa veku a pohlavia v SR v roku 2013
- G 13 Index femininity podľa veku v SR, 2013
- G 14 Index maskulinity v SR v období rokov 1950 – 2013
- G 15 Veková štruktúra obyvateľstva SR v rokoch 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 16 Podiel predreprodukčnej, reprodukčnej a poreprodukčnej zložky v populácii SR, v období rokov 1950 – 2013
- G 17 Ukazovatele veku a starnutia populácie SR v rokoch 2003 – 2013
- G 18 Štruktúra obyvateľstva SR podľa rodinného stavu a veku, rok 2013
- G 19 Charakteristika vývoja počtu obyvateľov SR, 1950 – 2013
- G 20 Hrubá miera živorodenosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013
- G 21 úhrnná plodnosť v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013
- G 22 Hrubá miera sobášnosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013
- G 23 Hrubá miera rozvodovosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013
- G 24 Hrubá miera potratovosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013
- G 25 Index potratovosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013
- G 26 Podiel UPT z celkového počtu potratov v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013
- G 27 Hrubá miera úmrtnosti v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013
- G 28 Stredná dĺžka života pri narodení v krajoch a regiónoch SR, rok 2013
- G 29 Priemerný vek v krajoch a regiónoch SR, rok 2013
- G 30 Veková štruktúra Bratislavského kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 31 Veková štruktúra Trnavského kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 32 Veková štruktúra Trenčianskeho kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 33 Veková štruktúra Nitrianskeho kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 34 Veková štruktúra Žilinského kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 35 Veková štruktúra Banskobystrického kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 36 Veková štruktúra Prešovského kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 37 Veková štruktúra Košického kraja v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 38 Veková štruktúra mesta Bratislavy v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 39 Veková štruktúra mesta Košice v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 40 Veková štruktúra mestského obyvateľstva SR v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 41 Veková štruktúra vidieckeho obyvateľstva SR v porovnaní rokov 2003 a 2013 (stav k 31. 12.)
- G 42 Štruktúra obyvateľstva Bratislavského kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013
- G 43 Štruktúra obyvateľstva Trnavského kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013
- G 44 Štruktúra obyvateľstva Trenčianskeho kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013
- G 45 Štruktúra obyvateľstva Nitrianskeho kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013
- G 46 Štruktúra obyvateľstva Žilinského kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013
- G 47 Štruktúra obyvateľstva Banskobystrického kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013
- G 48 Štruktúra obyvateľstva Prešovského kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013
- G 49 Štruktúra obyvateľstva Košického kraja podľa rodinného stavu a veku, 2013
- G 50 Hrubá miera prirodzeného v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013
- G 51 Hrubá miera migračného prírastku v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013
- G 52 Hrubá miera celkového prírastku v krajoch a regiónoch SR, rok 2003 a 2013
- G 53 Pohyb obyvateľstva v krajoch a regiónoch SR, rok 2013 (Webbov graf)

G 54 Pôrodnosť v okresoch SR, rok 2013
G 55 Plodnosť v okresoch SR, rok 2013
G 56 Sobášnosť v okresoch SR, rok 2013
G 57 Rozvodovosť v okresoch SR, rok 2013
G 58 Úmrtnosť v okresoch SR, rok 2013
G 59 Priemerný vek v okresoch SR, rok 2013
G 60 Index starnutia v okresoch SR, rok 2013
G 61 Pohyb obyvateľstva v okresoch SR, rok 2013 (Webbov graf)
G 62 Prirodzený prírastok obyvateľstva v okresoch SR, rok 2013
G 63 Migračný prírastok v okresoch SR, rok 2013
G 64 Celkový prírastok v okresoch SR, rok 2013

VÝVOJ OBYVATEĽSTVA v Slovenskej republike a krajoch v roku 2013

Analýza populačného vývoja, charakteristika demografických štruktúr a demografických procesov (sobášnosť, rozvodovosť, pôrodnosť a plodnosť, potratovosť, úmrtnosť, sťahovanie), stav a prírastky/úbytky obyvateľov. Publikácia obsahuje aj základné informácie o demografickom pohybe obyvateľstva v krajoch a okresoch SR.

Demo -grafia a sociálne štatistiky

Demo
-grafia
a sociálne štatistiky

Štatistický úrad Slovenskej republiky
Informačný servis
Miletičova 3
824 67 Bratislava 26
Fax: 02/555 61 361
Tel.: 02/502 36 335
E-mail: info@statistics.sk
www.statistics.sk